JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
PEDAGOGICKÁ FAKULTA
katedra geografie

DIPLOMOVÁ PRÁCE

SÍDLA NOVOHRADSKÝCH HOR
(HISTORIE A VÝVOJ SOUČASNÝCH I ZANIKLÝCH PODHORSKÝCH SÍDEL)

Knihovna JU - PF
3115172638

Ondřej CARVA

ANOTACE

Název diplomové práce:	**Sídla Novohradských hor (historie a vývoj současných i zaniklých podhorských sídel)**
Pracoviště:	Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích Pedagogická fakulta, katedra geografie
Autor:	Ondřej Carva
Studijní program:	M7503 Učitelství pro základní školy
Studijní obory:	zeměpis, společný základ, tělesná výchova
Vedoucí diplomové práce:	Mgr. Karolína Mičková

Diplomová práce se zabývá problematikou vývoje a současného stavu sídel v podhorské oblasti na české straně modelového přeshraničního česko-rakouského regionu „Novohradské hory". Na základě kompilace dat z různých dějepisných, zeměpisných, vlastivědných, statistických, kartografických zdrojů a terénního šetření byla vypracována kompletní charakteristika 104 sídel, která má strukturu lexikonu (encyklopedie). U každého sídla jsou uváděny informace o jeho fyzicko-geografické poloze, administrativní příslušnosti, historickém vývoji včetně vývoje počtu obyvatel, vývoji a současném stavu hospodářství (zemědělství, lesnictví, rybářství, výskyt nerostných surovin, průmysl, doprava a technická infrastruktura, služby, cestovní ruch). Dále je uváděno začlenění sídla do regionálních rozvojových sdružení a navrhovány možnosti dalšího rozvoje sídla. Nechybí ani uvedení kontaktů na představitele obcí a na důležité hospodářské subjekty v sídle. Celá práce je doplněna grafickými přílohami, tabulkami, mapami a obrázky, fotografiemi.

REMARK

Name of diploma thesis:	**Settlement of the Novohradské Mountains (history and development of existent and defunct submountainous seats)**
Department:	University of South Bohemia in České Budějovice Pedagogical Faculty, Department of Geography
Author:	Ondřej Carva
Study program:	M7503 Teacher in elementary schools
Study course:	Geography, Common disciplines, Physical Education
Tutor of diploma thesis:	Mgr. Karolína Mičková

Diploma thesis deals with problems of development and actual state of seats in the submountainous part on the Czech side of the model cross-border Czech-Austrian region „the Novohradské Mountains". Complete characteristic of 104 seats -which is structured as an encyklopaedia- was made based on compilation of data issued from different historical, geographical, statistical, cartographical sources and from field research. For each seat, information about its location, history, population, economy (agriculture, forestry, natural resources, industry, transportation, technical infrastucture, services, tourism) are introduced. Furthermore, affiliation of seats in regional development organizations is described and possibilities of other development are proposed. Some important contacts to the representatives and economic subjects in seats are not missing. Thesis is completed by graphic appendices, tables, maps and pictures, photos.

Poděkování

Rád bych poděkoval vedoucí diplomové práce Mgr. Karolíně Mičkové za odborné vedení, poskytování cenných rad a informací, které přispěly ke zpracování mé práce.

Dále bych rád poděkoval pracovníkům obecních úřadů, regionálních archivů a knihoven za pomoc při vyhledávání doplňujících údajů o sídlech, Ing. Evě Pitterové za poskytnutí a předzpracování kopií map sídel a Mgr. Lukáši Kosičkovi za pomoc se zpracováním těchto map.

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci zpracoval samostatně s použitím všech citovaných zdrojů. Souhlasím s dalším využitím výsledků této práce v rámci vědecké činnosti pracovníků katedry geografie Pedagogické fakulty Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích.

V Pelhřimově dne 28. dubna 2006

Ondřej Carva

OBSAH

	str.
1. Úvod	**7**
2. Geografická charakteristika řešeného území	**10**
2.1. Vymezení a geografická poloha	10
2.2. Fyzicko-geografická charakteristika	11
2.3. Socio-geografická charakteristika	17
3. Rozbor literatury	**21**
4. Metodika práce	**24**
5. Historie a vývoj současných i zaniklých sídel v Novohradském podhůří (lexikon sídel)	**27**
6. Závěr	**265**
7. Seznam literatury a použitých zdrojů	**267**
8. Seznam příloh	**278**
9. Přílohy	**280**

1. ÚVOD

Na Pedagogické fakultě Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích probíhal pod vedením prof. RNDr. Miroslava Papáčka, CSc. několik let (1998-2004) výzkum zaměřený na území Novohradských hor a jejich podhůří. Na řešení projektu s názvem „Biodiverzita a společenstva vod", který byl financován z výzkumného záměru (MSM 124100001), se též podíleli pracovníci a studenti katedry geografie.

Z nabídky této katedry jsem si před necelými čtyřmi lety vybral téma své diplomové práce, které vychází ze shora uvedeného a navazujícího výzkumu. Jedná se o problematiku historického vývoje, současného stavu a možného budoucího rozvoje sídel v regionu „Novohradské hory", resp. v jeho části, v oblasti Novohradského podhůří (podhorská sídla). Diplomová práce tak postihuje jedno historicko-geografické (vlastivědné) téma a dílčí část území, které leží uvnitř modelového česko-rakouského přeshraničního regionu, pracovně nazvaného „Novohradské hory", ve kterém jsou pracovníky katedry geografie Pedagogické fakulty Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích sledovány souvislosti vývoje krajiny, obyvatelstva a osídlení.

Mým úkolem a prvním cílem diplomové práce bylo shromáždit a ověřit historická, geografická, vlastivědná a jiná data a údaje o všech sídlech v řešeném území. Soubor sídel, kterými se ve své práci zabývám, byl předběžně pracovně vytvořen v rámci databáze o vývoji počtu sídel v české části Novohradských hor a jejich podhůří (Kubeš, Šulová, 2004) a následně upřesněn v rámci diplomové práce Šulová (2005). Ve jmenované práci jsou uvedeny metodické záležitosti ohledně vymezení tzv. geografických sídel, já tyto sídelní útvary přebírám a ve své diplomové práci s nimi dále pracuji.

Hlavním (druhým) cílem mé diplomové práce bylo vypracování historicko-vlastivědného textu, strukturovaného do podoby lexikonu (encyklopedie) a popisujícího jednotlivá podhorská geografická sídla. Každé sídlo v řešeném území je charakterizováno na základě údaje o své poloze (příslušnost ke geomorfologické jednotce, nadmořské výšce, vzdálenost od spádového nebo nejbližšího významného sídla, administrativní příslušnost), na základě fyzicko-geografických poměrů (viz data k poloze doplněná o další data) a na základě sociálně-geografických poměrů (ty jsou nejdůležitější a stěžejní, jedná se o historický vývoj sídla a počtu jeho obyvatel, o peripetie ve vývoji obyvatelstva a hospodářství, o charakteristiku současného stavu

zástavby, úrovně obslužnosti, technické infrastruktury, společenských aktivit, lokálních (případně regionálních) rozvojových aktivit v sídle a o další údaje.

Protože tato diplomová práce představuje návaznost na výzkum (viz shora), postihuje pouze českou podhorskou část česko-rakouského modelového regionu „Novohradské hory". Další část území, neboli charakteristiky 74 sídel v české horské části regionu již byly zpracovány v diplomové práci Kosička (2006), kde je i podrobně ošetřena metodika zpracování dat a rozpracována literatura.

Základním požadavkem na mou diplomovou práci a práci L. Kosičky, které vznikaly v podstatě souběžně, byla jednotná výsledná forma zpracování dat do podoby lexikonu a dodržení stejné struktury textu včetně začlenění grafických materiálů při charakterizování jednotlivých sídel. Po dohodě s vedoucí obou prací bylo stanoveno, že každý diplomant samostatně zpracuje charakteristiky sídel ve svém řešeném území (horská versus podhorská část) a že teoretické a metodické záležitosti budou řešeny dohromady a vypracované texty budou včleněny do obou prací. Protože kolega Kosička odevzdával práci k obhajobě dříve, je logické, že v mém textu je z jeho práce převzatá metodická kapitola. Je pouze místy upravená a přizpůsobená mnou získaným datům potřebným pro charakteristiku jiného typu sídel a území, než je tomu v Kosičkovo práci). Z detailního přehledu literatury publikovaného v diplomové práci L. Kosičky jsem pak sestavil stručnější text představující základní teoretické zarámování řešené problematiky, které je pro každou diplomovou práci nezbytné.

Posledním (třetím) cílem práce bylo zobecnění poznatků zjištěných při charakterizování jednotlivých sídel, porovnání sídel mezi sebou, nastínění dalších možností rozvoje řešené oblasti jako celku, porovnání výsledků práce s výsledky obdobných výzkumů v jiných územích, hlavně však s výsledky na české straně horské části regionu „Novohradské hory".

V této diplomové práci se primárně nejedná o základní vědecký výzkum, ale jde o práci kompilační, náročnou na získání a analyzování různorodých podkladů a sestavování textů o sídlech do jednotné podoby. Proto zde k jednotlivým cílům práce neformuluji žádné specifické hypotézy. Obecně se však lze domnívat – a potvrzují to i různé studie a dílčí výzkumy pracovníků katedry geografie Pedagogické fakulty Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích – že vývoj a současný stav sídel v pohraničních horských oblastech České republiky s Rakouskem byl a je velice ovlivněn jednak fyzicko-geografickými podmínkami, hlavně ale podmínkami sociálně-geografickými – politickou situací (např. polohou na rozhraní východního a západního

bloku, zřízením zakázaného pásma, hraničního pásma, vysídlením obyvatel, cíleným rušením sídel v období socialismu, změnou po roce 1989 přinášející nové podmínky) či ekonomickými opatřeními a situací v hospodářských sektorech v transformačním období po roce 1989 (pokles ekonomicky aktivního obyvatelstva v primérním sektoru, pokles zemědělské aktivity, změny ve struktuře služeb v sídlech, ...). Tyto skutečnosti se s nejvyšší pravděpodobností v různých částech území, které je řešeno touto diplomovou prací, projeví svou odlišnou intenzitou, která bude odlišná v různých částech celého přeshraničního regionu „Novohradské hory" (např. česká versus rakouská strana – viz diplomová práce Broukal, 2005 a nyní odevzdávané práce A. Holubové a Z. Binkové – horská versus podhorská část v Česku – viz diplomová práce Kosička, 2005 a tato práce).

2. GEOGRAFICKÁ CHARAKTERISTIKA ŘEŠENÉHO ÚZEMÍ

2.1. Vymezení a geografická poloha

Území, které je řešeno touto diplomovou prací, zasahuje do dvou okresů Jihočeského kraje. Nachází se v jižní části okresu České Budějovice a ve východní části okresu Český Krumlov a přísluší do obce s rozšířenou působností Kaplice a Trhové Sviny.

Území se skládá z 54 katastrálních území (dále jen k.ú.) - Besednice, Blansko u Kaplice, Božejov u Nových Hradů, Březí u Trhových Svinů, Buková u Nových Hradů, Bukvice u Trhových Svinů, Byňov, Čížkrajice, Děkanské Skaliny, Dlouhá, Dluhoště, Dobrkovská Lhotka, Dolní Dvořiště, Hodonice u Malont, Hradiště u Kaplice, Hranice u Nových Hradů, Chlum nad Malší, Jaroměř u Malont, Kamenná u Trhových Svinů, Kaplice, Keblany, Klení, Kondrač, Lhotka u Třebče, Ličov, Ličov-Desky, Malče, Mezilesí u Trhových Svinů, Mohuřice, Mostky, Netřebice, Obora u Vyšného, Olešnice u Trhových Svinů, Omlenice, Pěčín u Trhových Svinů, Pořešín, Rychnov nad Malší, Slavče u Trhových Svinů, Soběnov, Stradov u Kaplice, Střítež u Kaplice, Suchdol u Bujanova, Svébohy, Štědrkov, Štiptoň, Těšínov, Trhové Sviny, Třebeč, Údolí u Nových Hradů, Všeměřice, Zdíky, Žár u Nových Hradů, Ždár u Kaplice, Žumberk u Nových Hradů - a má celkovou rozlohu 375 km^2 (dle Kolektiv, 2003).

Veškerá sídla, která se dosud nacházejí nebo dříve nacházela v těchto k.ú. jsou v této práci charakterizována v kapitole 5., sídla jsou vymezena podle Kubeš, Šulová (2004) a jedná se celkem o 104 sídel - Benčice, Besednice, Bída, Blansko, Blata, Blažkov, Bočkov, Boršíkov, Božejov, Březí, Bujanov, Buková, Bukvice, Byňov, Čížkrajice, Daleké Popelice, Děkanské Skaliny, Desky, Dlouhá, Dluhoště, Dobechov, Dobrkovská Lhotka, Dolní Dvořiště, Dolní Lhotka, Drochov, Hodonice, Hořejší Chalupy, Hrádek, Hradiště, Hranice, Hřeben, Hubenov, Humenice, Chlum, Chudějov, Chvalkov, Jakule, Janovka, Jaroměř, Kamená, Kaplice, Kaplice - nádraží, Keblany, Klažary, Klení, Kondrač, Květoňov, Lhotka, Ličov, Lniště, Malče, Mezilesí, Mohuřice, Mostky, Nažidla, Netřebice, Nežetice, Obora, Olbramov, Olešnice, Omlenice, Omlenička, Pěčín, Petříkov, Pořešín, Pořešínec, Přibyslav, Přísečno, Pšenice, Pusté Skaliny, Raveň, Rejta, Rozpoutí, Rychnov nad Malší, Skoronice, Slavče, Smrhov, Soběnov, Stradov, Strouha, Střeziměřice, Střítež, Suchdol, Svaryšov, Svébohy,

Sviníhlavy, Štědrkov, Štiptoň, Těšínov, Trhové Sviny, Třebeč, Třebíčko u Trhových Svinů, U Svatého Kamene, Velenov, Velké Skaliny, Velký Chuchelec, Všeměřice, Výheň, Výnězda, Záluží, Zdíky, Žár, Žďár, Žumberk (Mapa 1. a Mapa 2.).

Nejsevernější místo řešeného území je v k.ú. Třebeč (14°40´v.d., 48°52´s.š.), nejjižněji se nachází místo v k.ú. Dolní Dvořiště (14°26´v.d., 48°38´s.š.), nejzápadnější bod je v k.ú. Suchdol u Bujanova (14°25´v.d., 48°42´s.š.) a nejvýchodněji leží bod v k.ú. Hranice u Nových Hradů (14°52´v.d., 48°49´s.š.).

2.2. Fyzickogeografická charakteristika

Geologie a geomorfologie (zpracováno podle Rypl, 2004; Pavlíček, 2004; Balatka, 1995; Demek a kol., 1987)

Do řešeného území zasahuje provincie Česká vysočina, její subprovincie Šumavská a Českomoravská, celky Šumavské podhůří, Novohradské podhůří (to zabírá největší část řešeného území) a Třeboňská pánev (Mapa 3.).

Novohradské podhůří má celkovou rozlohu 719 km^2 a při své východní a jižní hranici navazuje na celek Novohradské hory (ten do řešeného území nazasahuje), na západě tvoří přechod k Šumavskému podhůří, na severu a severovýchodě vytváří rozhraní s Českobudějovickou pánví (mimo řešené území) a Třeboňskou pánví. Nejvyšší nadmořskou výškou v Novohradském podhůří je vrchol Kohoutu (870 m n. m.), nejnižší místo je v Plavě (405 m n. m.), kde řeka Malše opouští podhůří (mimo řešené území). V geologické stavbě Novohradského podhůří hrají významnou úlohu krystalické horniny (biotiticko-muskovitické až muskoviticko-biotitické svorové ruly a svory) a vyvřeliny centrálního moldanubického plutonu (granodiorit freistadského typu). Tyto „hlavní" horniny jsou doplněny o vyvřeliny a další horniny krystalinika, které spíše tvoří Novohradské hory (granit weinsberského typu, granity mrákotínského a číměřského typu a cordieritické ruly). Místy se ostrůvkovitě vyskytují sedimenty terciérního stáří, především v Kaplické brázdě a na rozhraní Novohradského podhůří s Třeboňskou pánví.

Kaplická brázda (podcelek Novohradského podhůří) představuje území, které je ve směru S - J dlouhé téměř 30 km a ve směru Z - V široké 5 - 12 km a je tektonického původu. Celková rozloha Kaplické brázdy je 259 km^2. Své nejvyšší nadmořské výšky dosahuje vrcholem Věncova (Třebonínská) hora (651 m n. m) ležícím na severu brázdy již mimo řešené území.

Kaplická brázda je složena převážně z kaplických svorů, svorových rul a dalších krystalinických hornin (ortoruly, pararuly) a vyvřelin centrálního moldanubického plutonu

(granodiority). Geologická stavba je doplněna o terciérní sedimenty miocénního (jíly, písky, xylity, diatomity) a neogenního (kaolinické a jílovité písky) stáří.

Kaplická brázda se dělí na dva geomorfologické okrsky, na severozápadě brázdy se nachází okrsek *Velešínská pahorkatina* (mimo řešené území), v centrální a jižní části brázdy se nachází *Bujanovská sníženina*. Ta je od Velešínské pahorkatiny oddělena *Netřebickým prahem* (podokrsek), jehož jižní svahy přecházejí v západním okolí Kaplice v příkopovou *Stradovskou kotlinu* (podokrsek), na kterou v okolí Dolního Dvořiště navazuje plochá 4-6 km široká, více otevřená *Dolnodvořišťská sníženina* (podokrsek). V jihovýchodní pohraniční části Kaplické brázdy se nachází podokrsek *Cetvinská kotlina*, který do řešeného území zasahuje jen malou částí.

Stropnická pahorkatina (další z podcelků Novohradského podhůří) má rozlohu celkem 274 km^2. Nejvyšší nadmořské výšky dosahuje vrcholem Kondračská hora (682 m n. m.). Pahorkatina je složena z krystalinických hornin (ruly, svorové ruly, svory, migmatiované pararuly) a z vyvřelých hornin centrálního moldanubického plutonu (granodiority a granity) a její geologická stavba je doplněna o terciérní sedimenty pliocenního a neogenního stáří, zejména na kontaktu s Třeboňskou pánví. Reliéf Stropnické pahorkatiny je relativně plochý, mírně zvlněný, rozřezaný údolími Stropnice, Svinenského potoka a jeho přítoků.

Okrsek *Strážkovická pahorkatina* zasahuje do řešeného území jen okrajově, velkou část řešeného území však zabírá *Rychnovská pahorkatina* (druhý okrsek Stropnické pahorkatiny), která je na jihu a jihovýchodě výrazně oddělen tektonickými svahy od Novohradských hor a Soběnovské vrchoviny. Rychnovská pahorkatina je tvořena mírně zvlněným reliéfem, velmi kontrastním vzhledem k vlastním Novohradským horám. Místy se zde nacházejí zbytky zarovnaného povrchu s osamoceně vystupujícími vrcholy, např. Kondračská hora (682 m n. m.).

Soběnovská vrchovina (podcelek) má celkovou rozlohu 161 km^2 a jejím nejvyšším bodem je vrch Kohout s nadmořskou výškou 870 m. Geologická stavba Soběnovské vrchoviny je podobná jako u Stropnické pahorkatiny, ale bez výskytu terciérních sedimentů. Tato vrchovina je složena z krátkých, vysokých a nízkých hřbetů a z jednotlivých vrcholů. Územně se dělí geomorfologický podcelek Soběnovská vrchovina na dva geomorfologické okrsky, na *Kohoutskou vrchovinu* a *Malontskou vrchovinu*. V Kohoutské vrchovině převládají vyvřeliny moldanubického centrálního plutonu (granity, granofiority) a její území se rozděluje mezi tři geomorfologické podokrsky: mezi 500 – 600 m vysokou a plochou *Pořešínskou pahorkatinu*, mezi vyšší a zlomovými svahy výrazně omezené *Slepičí hory* a mezi *Dluhošťskou kotlinu*, která do řešeného území zasahuje jen svými výběžky v okolí Ličova a Benešova nad Černou.

V geologické stavbě Malontské vrchoviny převládají horniny krystalinika (cordieritické ruly). Území se také rozděluje na tři geomorfologické podokrsky, které tvoří jednotlivé hřbety částmi zasahující do řešeného území. *Hodonickou vrchovinu* tvoří stejnojmenný Hodonickým hřbet s nejvyššími vrcholy Hradišťský vrch (780 m n. m.) a Hodonický vrch (726 m n. m.). Druhý geomorfologický podokrsek je *Malontská sníženina*, která od sebe odděluje Hodonickou vrchovinu, Bukovský hřbet, resp. třetí podokrsek *Bukovskou vrchovinu*.

Tektonicky podmíněná T ř e b o ň s k á p á n e v se rozkládá celkově na 1 360 km^2. Je více jak 60 km dlouhá a 22 – 26 km široká, o střední nadmořské výšce 457 m. Její podklad tvoří senonské neogenní sedimenty moldanubické horniny na východě a permské sedimenty na západě. Terén je buď rovinatý, nebo mírně zvlněný. Do řešeného území zasahuje jižní část tohoto geomorfologického celku, konkrétně pak podcelek Lomnická pánev s okrskem *Českovelenická pánev*, resp. s podokrskem *Jílovická pánev*.

Lomnická pánev je otevřená rovina o nadmořské výšce kolem 450 m s charakteristickým plochým nebo jen mírně zvlněným reliéfem, kterým protéká Lužnice

a Stropnice. Střídají se zde plochá a mělká údolí s nízkými plochými vyvýšeninami. Často jsou zde rašeliniště (blata) a rybníky. V Českovelenické pánvi lze vymezit dva geomorfologické podokrsky, větší Suchdolskou pánev, kterou protéká Lužnice a Jílovickou pánev patřící do povodí Stropnice. Na rovinatém území s denudačními plošinami, plochými hřbety a odlehlíky jsou četné rybníky, močály a rašeliniště. V řešeném území se jedná o poměrně hodně zalesněnou oblast s nejvyššími vrcholy okolo 500 m n.m.

Na východě řešeného území se nachází malá část Šumavského podhůří (celek), které sem zasahuje *Rožmberskou vrchovinou* (okrsek geomorfologického podcelku Českokrumlovská vrchovina).

Poměrně členitá Rožmberská vrchovina se skládá ze svorových rul a svorů, méně z migmatických pararul. Její denudační reliéf je hodně rozčleněný zářezem Vltavy a jejích přítoků, na plochých částech na rozvodích se zachovaly menší zbytky zarovnaných povrchů. Významným bodem je vrchol Polušky (919 m n. m.) v těsné blízkosti hranice řešeného území.

Klimatické podmínky (zpracováno podle Křivancová, Vavruška, 2004)

Na utváření klimatu se kromě makroklimatických faktorů (zeměpisná šířka, vzdálenost od oceánu atd.) podílejí i specifické faktory menšího měřítka, především orografie Novohradských hor sousední Šumavy i vzdálenějších Alp. Rozmanitost klimatických podmínek v místním měřítku rozlišení uvnitř popisovaného území je dána nadmořskou výškou, sklonem terénu, polohou svahů vzhledem k převládajícímu vzdušnému proudění, podmínkami oslunění, vegetačním krytem a podobně. Příkladem vlivu místních faktorů mohou být lokální inverze teploty vzduchu, které se vytvářejí např. v údolích potoků a řek za každé jasné a bezvětrné noci.

Řešené území patří podle klimatické klasifikace České republiky (Quitt, 1971) do mírně teplé oblasti MT_3. Charakteristikou oblasti je krátké mírné až mírně chladné, suché až mírně suché léto, přechodné období je normální až dlouhé, s mírným jarem a mírným podzimem. Zima je normálně dlouhá, mírná až mírně chladná, suchá až mírně suchá s normálním, až krátkým trváním sněhové pokrývky.

Množství srážek závisí především na nadmořské výšce a konfiguraci terénu. Protože většinu srážek přináší západní proudění projevuje se zde částečně tzv. srážkový stín Šumavy. Roční chod srážek má v řešeném území maxima v létě a minima v zimě, průměrné roční úhrny srážek dosahují v Besednici 677 mm, v Kaplici 661 mm, na vrcholu Kohout 770 mm, v Trhových Svinech 654 mm. Během roku je v průměru zaznamenáno 25 dnů s bouřkou, a to převážně v letních měsících. Průměrný počet dní se souvislou sněhovou pokrývkou je v Besednici 56,5 dne v Soběnově 76,5 dne.

Průměrná roční teplota je závislá na nadmořské výšce, v oblastech 500 m n. m. se pohybuje okolo 7,5°C, v nadmořské výšce 700 m n.m dosahuje asi 6,4°C, konkrétně ve stanicích Besednice 7,1°C, Bujanov 7,2°C, Byňov 7,5°C. Počet mrazových dnů je v nadmořské výšce 600 m n.m. 126 dnů za rok. Ve stanici Byňov je průměrná roční vlhkost vzduch 79 %, průměrná roční doba slunečního svitu 1791 hodin, roční průměr celkového pokrytí oblohy oblačností 62 %. Všeobecně lze říct, že v řešeném území převládají západní až jihozápadní směry proudění větru, podobně jako je tomu v celém pásmu pohoří na jihozápadě Čech.

Půdní poměry (zpracováno podle Šefrna, 2004)

Řešené území spadá do půdního regionu mezobazických a dystrických kambizemí a rankerů pahorkatin a vrchovin a do regionu horských dystrických kambizemí až kryptopodzolů a podzolů s výrazným uplatněním výškové pásmovitosti.

Podhůří Novohradských hor má půdní kryt poněkud odlišné stavby než je tomu u horské části. Jednak zde již převažuje zemědělská půda (na zemědělských pozemcích dominuje kryptopodzol modální a podzol horský) a jako substráty se více uplatňují hluboké svahoviny s příměsí eolického materiálu, které jsou řazeny mezi polygenetické hlíny. Převažují zde kambizemě mezobazické kyselé a oglejené, které s pseudogleji typickými tvoří kostru půdního krytu podhůří. Střední toky řek a potoků jako je Stropnice, Malše, Pohořský potok a Černá již mají v řešeném území vyvinutou nivu s fluvizeměmi, a to převážně v glejovém subtypu. Jestliže však porovnáme zastoupení půd v řešeném podhůří podle HPJ (hlavní půdní jednotky), potom na zemědělských pozemcích jednoznačně dominují kryptopodzol modální a podzol horský.

Vodstvo (zpracováno podle Lett, 2004; Chábera a kol., 1972; Chábera, 1998)

Řešené území patří z největší části k povodí řeky Malše, část území na severozápadě k povodí Vltavy a nepatrná část na východě k povodí Lužnice.

Nejvýznamnějším tokem řešeného území je řeka M a l š e, která pramení pod jménem Maltsch na rakouském území na východním svahu Viehbergu (1 112 m. n. m.) nedaleko osady Quas v nadmořské výšce 985 metrů a která ústí do Vltavy v Českých Budějovicích v nadmořské výšce 384 metrů. Délka celého toku je 89,3 km, z toho

v řešeném území asi 36 km. Říční soustava Malše je výrazně asymetrická, neboť nejvýznamnější své přítoky, Černou a Stropnici, přijímá z pravé strany. Do řešeného území vtéká v katastrálním území Dolní Dvořiště a území opouští v katastrálním území Dlouhá. U Dolního Dvořiště se Malše po několika meandrech stáčí k severu a tento směr si s jistými výkyvy udržuje. Před Rychnovem nad Malší se vlévá do Malše z prava T i c h á přitékající od východu přes stejnojmenné sídlo. V povodí Tiché je několik drobnějších rybníků. Za Rychnovem nad Malší vstupuje řeka do hlubokého a úzkého údolí, z něhož vytéká až před Kaplicí. Na tomto úseku se do Malše vlévají zleva Z d í k o v s k ý p o t o k a zprava K a m e n i c e (na ní je nádrž Květoňov). Za Kaplicí Malše opět vtéká do hlubšího údolí, zprava se do ní vlévá Černá a již mimo sledované území řeka Stropnice.

Č e r n á vtéká do řešeného území v katastrálním území obce Ličov, ale pramení na území Rakouska v nadmořské výšce přes 900 metrů. Až po nádrž Černá protéká řeka poměrně rozsáhlou kotlinou s dosti plochým dnem. Asi 2 km pod Ličovem protéká řeka nádrží Černá (používají se také názvy Soběnov, Děkanské Skaliny, Hradiště), odkud je voda odvedena podzemním náhonem k elektrárně Soběnov.

S t r o p n i c e je nejvýznamnějším přítokem Malše, který vedle Novohradských hor a jejich podhůří odvodňuje i část Třeboňské pánve. Do řešeného území vtéká v katastrálním území Svébohy, kde se nachází vodní nádrž Humenice. Dále řeka zprava přibírá V y š e n s k ý p o t o k, který přitéká od jihovýchodu přes soustavu velkých rybníků (Nakolický, Byňovský). Dále už Stropnice směřuje na severovýchod velmi rovinatým územím s mnoha rybníky (Vybírač, Smutný). Severně od Olešnice do ní zleva ústí Ž á r s k ý p o t o k, na tomto potoce leží velmi rozsáhlý Žárský rybník. Dalším tokem, který se vlévá do Stropnice je S v i n e n s k ý p o t o k, do něho se zleva vlévá K l e n s k ý p o t o k (někdy zvaný Dluhošťský).

Na území se nachází množství rybníků. Převážná většina z nich leží v povodí Stropnice, avšak poměrně mnoho rybníků (byť rozlohou většinou malých) je i na části povodí Malše nad ústím Černé. Největší a nejvýznamnější je Žárský rybník o výměře 120,45 ha a o objemu zadržené vody 1,5 mil. m^3. Je nejstarším a též nejhlubším (3,5 m) rybníkem celé popisované oblasti. Dalšími významnými rybníky jsou v Novohradské rybniční soustavě např. Kachní rybník (21,04 ha), Velebil (16,5 ha), Dolní Velký rybník (24 ha), Byňovský rybník (78,4 ha) a Jakubovský rybník (25 ha). V povodí Svinenského

potoka se nachází Velký Klenský rybník (18,9 ha). Menší rybníky se nacházejí i na západě, zejména v okolí Rychnova nad Malší.

Fauna a flóra

Řešené území náleží dle Culek (1995) k Českokrumlovskému bioregionu, který zasahuje do západní poloviny řešeného území a severovýchodní část řešeného území přísluší bioregionu Třeboňská pánev.

Českokrumlovský bioregion je charakteristický biotou dubovo-bukového až jedlovo-bukového vegetačního stupně. V nižších částech území se vyskytují acidofilní doubravy se zastoupením jedle, ve vyšších polohách se nacházejí společenstva květnatých bučin. Vyvinuty jsou i suťové lesy a reliktní bory. Flóra je pestrá s převahou středoevropské podhorské květeny, zastoupen je např. *svízel vonný, kopytník evropský, hvozdík křovištní.* Z fauny převládají druhy vyšších poloh hercynské podprovincie, které se vyskytují i v sousedním bioregionu Novohradské hory, který však do řešeného území nezasahuje. Z jiných zástupců se zde vyskytuje např. *los evropský* ze savců, *ořešník kropenatý* z ptáků, *zemoun skalní* z měkkýšů a *jepice podivná* z hmyzu (Culek, 1995).

Bioregion Třeboňská pánev, jehož součástí je rozsáhlá rybniční soustava, je charakterizován velkými rašeliništi s *borovicí blatkou* a *rojovníkem bahenním.* Hojní jsou zde vodní a mokřadní ptáci, např. *kolihy.* Ostatní území reprezentují bory, luhy a orné půdy (Culek, 1995).

Ochrana životního prostředí

Z chráněných území přírody do severovýchodní části řešeného území částečně zasahuje CHKO Třeboňsko (vyhlášená v roce 1979). Do jihovýchodní části řešeného území zasahuje Přírodní park Novohradské hory (vyhlášen v roce 1998 v části náležící okresu České Budějovice a v roce 1999 v části náležící okresu Český Krumlov). Ve střední části řešeného území leží Přírodní park Soběnovská vrchovina (vyhlášen v roce 1995), západně od Kaplice pak do řešeného území částečně zasahuje Přírodní park Poluška (vyhlášen v roce 1999). Dále se v řešeném území nachází 1 národní přírodní rezervace (Brouskův mlýn), 1 národní přírodní památka (Terčino údolí), 2 přírodní památky (Besednické vltavíny, Ďáblík) a 2 přírodní rezervace (Ševcova hora, Vysoký kámen) (Albrecht, 2003).

2.3. Socio-geografická charakteristika

Obyvatelstvo a osídlení (zpracováno dle Šmilauer, 1960; Polák (ed.) 1983; Koblasa, 1997; Mičková, 2006)

V minulosti se na území řešeného regionu nacházel obtížně prostupný les nazývaný Silva Nortica nebo Silva Bohemica. Z důvodu odlehlosti území nebyl zájem o jeho osidlování velký a první obyvatelstvo se soustřeďovalo do nižšího podhůří Novohradských hor, kam pronikalo podél vodních toků. Pravěké doklady o osídlení jsou velmi sporé. Některé archeologické nálezy nástrojů a různých úlomků se datují do starší doby kamenné, z doby bronzové a ze starší doby železné pak pocházejí mohyly a hradiště na Hradišťském vrchu u Kaplice. Slovanské obyvatelstvo přišlo asi v 6. století a usadilo se v oblasti Doudleb, což je dnes významná historická a národopisná oblast Čech, která si zachovala svůj tradiční folklór odlišný od sousedního Blatska a Vitorazska. První stálejší osady vznikaly podél obchodních stezek, které protínaly řešené území ve směru z Rakouska do českého vnitrozemí.

Soustavnější kolonizace zdejšího území souvisela s vládou Přemyslovců, kdy byly budovány tvrze a hrady pro posílení královské moci. Hospodářský rozmach oblasti je spojen se jmény významných jihočeských šlechtických rodů, a to nejprve s Vítkovci a Rožmberky, později se Schwarzenbergy a Buquoyi. Rožmberkové se proslavili nejen zakládáním rybničních soustav, své hospodářství opírali kromě rybníkářství i o pivovarnictví, sklářství, lesnictví, zakládali nové mlýny, pily, hamry, ovčíny. Buquoyové se kromě hospodářských staveb zajímali i o výstavbu honosných církevních staveb, zasloužili se o přestavbu starších kostelů do barokní podoby. Bylo vybudováno mnoho nových silnic a celkově se měnil obraz krajiny. S rodem Buquoyů jsou spojeny i další velké činy: vybudování plavební soustavy pro dopravování dřeva z Novohradských hor, důmyslného systému splavnění Černé, Pohořského potoka a jejich přítoků a zbudování retenčních nádrží (klauzur) na těchto tocích, vynalezení černého a červeného neprůhledného skla, hyalitu, který se vyráběl ve zdejších sklárnách a byl raritou (technologie výroby je dodnes záhadou).

Hospodářské oživení hlavně západní části řešeného regionu ovlivnilo postavení a zprovoznění koněspřežní železnice z Českých Budějovic do Lince. Průmyslová revoluce se regionu příliš nedotkla a kromě několika dřevozpracujících závodů, skláren a lomů zde nebyly žádné velké průmyslové podniky. Koncem 19. století byla celá oblast již poměrně hustě osídlena. Pro region byla charakteristická velká migrace obyvatel do

JIHOČESKÁ UNIVERZITA
V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
PEDAGOGICKÁ FAKULTA
ÚSTŘEDNÍ KNIHOVNA
Husova 458, 370 05 České Budějovice

hospodářských center, kde bylo více pracovních příležitostí. Velký migrační proud směřoval v letech 1890-1910 do Vídně, Prahy a do průmyslových měst v severních Čechách. Ovšem počet obyvatel v řešeném regionu neklesal, neboť přirozený přírůstek obyvatel stačil dorovnávat migrační úbytky.

Se vznikem státní hranice mezi Rakouskem a Československem v roce 1918 se omezila výrazná hospodářská a obchodní orientace oblasti na Vídeň a region začal hospodářsky upadat. Po roce 1945 bylo odsunuto německé obyvatelstvo (některá sídla byla odsunem velmi postižena např. Klení, Jaroměř, Kamenná) a do sídel přišli noví osadníci ze Slovenska, Maďarska a Rumunska. Mezi sčítáními obyvatel v letech 1930 a 1950 proto zaznamenáváme v řešeném regionu nejvyšší pokles počtu obyvatel a i sídel, a to hlavně tam, kde převažovalo německy mluvící obyvatelstvo. Výjimkou byla pouze sídla, která byla označena za středisková. Ve většině střediskových sídel (Kaplice, Trhové Sviny, Besednice atd.) počet obyvatel narůstal, ovšem v malých, venkovských sídlech lidí stále ubývalo a populace stárla. V současnosti tak několik sídel nemá žádné trvale bydlící obyvatele (např. Benčice, Drochov) a zdejší objekty v lepším případě slouží pro rekreaci (chaty, chalupy), v horším případě jsou opuštěné a chátrají či jsou srovnány se zemí.

Dle databáze Kubeš, Šulová (2004) v současnosti (2001) v řešeném území trvale bydlí 18 465 obyvatel, v roce 1930 to bylo 22 570 obyvatel, tzn. že hustota zalidnění je v současnosti asi 49 obyvatel na km^2, resp. byla asi 60 obyvatel na km^2, v roce 1930. Vývoj počtu obyvatel v řešeném území v jednotlivých letech sčítání dokumentuje následující tabulka.

rok sčítání	1869	1880	1890	1900	1910	1921	1930	1950	1961	1970	1980	1991	2001
počet obyvatel	24046	24952	25003	25537	25813	24493	22570	14780	16233	16047	16839	18206	18465

(Kubeš, Šulová 2004)

Hospodářství (zpracováno podle Kosička, 2006; Mičková, 2006; www.czso.cz-mos; mapy; terénní průzkum)

Z hlediska zaměstnanosti a pracovních příležitostí pro obyvatele má v řešeném území význam zemědělství (např. „ZD Kamenná", „SOHORS Žár" a „1. Jihočeská zemědělská a.s. Nové Hrady" – sídlo mimo řešené území, ale hospodaří na pozemcích i v řešeném území), i když v období po roce 1989 v řešeném území zaznamenáváme spíše stagnaci a úpadek zemědělské výroby, než její restrukturalizaci. Zlepšení by mohlo přinést rozvinutí se systému dotací z fondů EU do zemědělské výroby v méně

příhodných oblastech (LFA). Lesy spravuje několik subjektů, především jednotlivé lesní správy společnosti „Lesy České republiky", dále „Jihočeské lesy České Budějovice" a některé obce, které lesy vlastní („Lesy obcí Trhové Sviny a Besednice s.r.o" a „Lesy Kaplice a.s.").

V rybníkářské oblasti ve východní části řešeného území má své zastoupení chov ryb a rybářství což zajišťuje hlavně společnost „Rybářství Petrův zdar s.r.o.", která má sídlo ve Štiptoni.

Co se týče nerostných surovin, nevyskytují se zde žádná významná ložiska. V území se kdysi těžilo zlato, stříbro, byla zde i významná naleziště železné rudy, která se zpracovávala v hamrech, které byly zakládány podél vodních toků (Buškův hamr u Trhových Svin). Těžbu kamene a kameniva připomínají dnes již opuštěné lomy na Besednicku a Trhosvinensku.Současná těžba lomového kamene má jen místní význam, v provozu jsou kamenolomy v Rejtech, Štiptoni a u Kaplice. Spraše a hlíny vhodné pro cihlářskou výrobu se dobývaly v okolí Besednice. Do řešeného území spadají lokality výskytu a těžby vltavínů – Besednice, Slavče, Dobrkovská Lhotka.

Řešené území nebylo nikdy průmyslovou oblastí. Rozsáhlá průmyslová výroba se zde nerozvinula, oblast stála stranou zájmu továrníků již za průmyslové revoluce z důvodu nedostatečných surovinových zdrojů a podržela si tak svůj tradiční zemědělsko-lesnický charakter. Ani v období socialistické industrializace se zde průmysl mnoho nerozvinul. Větší podniky se nacházejí v populačně největších sídlech řešeného území, v Kaplici („OKNOTHERM s.r.o."), v Trhových Svinech („Garnier nástrojárna s.r.o.", „Doppler CZ s.r.o."), v Byňově („HBSW a.s."), menší výrobní podniky jsou v Jakuli a Hubenově. Někteří lidé dojíždějí za prací do Borovan, Českých Velenic, Velešína, ale i do Českých Budějovic.

Dopravní infrastruktura je zde, v podhorské části oproti horské části na poměrně dobré úrovni. Územím procházejí dvě železniční tratě. Jedna vede z Českých Budějovic přes Kaplici – nádraží a Rybník do Horního Dvořiště a dále do Rakouska, druhá vede z Českých Budějovic přes Petříkov, Jakuli (stanice pro Nové Hrady) do Českých Velenic a do Rakouska. Ovšem osobní železniční doprava není významná a obsluhuje pouze okraje území. Západní částí území vede silnice první třídy (mezinárodní silnice E55) spojující České Budějovice s Dolním Dvořištěm (hraničním přechodem do Rakouska). Území je dále protkáno několika silnicemi druhé třídy, které spojují větší sídla řešeného území mezi sebou a s okresními městy ležícími mimo řešené území.

Množství silnic třetí třídy, které spojují části obcí, mnohde není v dobrém stavu a jejich hustota je menší ve střední části řešeného území, v oblasti Slepičích hor.

Autobusová doprava představuje na většině území jediný hromadný dopravní prostředek. Dobře je zajištěna doprava pro města (Kaplice, Trhové Sviny), která jsou významnými dopravními uzly. Slušné spojení mají i dřívější středisková sídla. Menší sídla mnohdy nemají žádné autobusové spojení. V území se nachází značně frekventovaný hraniční přechod do Rakouska (Dolní Dvořiště – Wullowitz).

Vybavenost sídel řešeného území službami je dobrá ve městech Kaplice a Trhové Sviny. Zde jsou zdravotnická zařízení, mateřské školy, základní školy, střední školy, pošty, bankovní či peněžní instituce, úřady, služebny policie. V provozu jsou vetší prodejny smíšeného zboží (supermarkety), různé prodejny, restaurace, kulturní domy, sportoviště. Nižší vybavenost službami je v sídlech, která byla dříve určena jako středisková – Dolní Dvořiště, Besednice, Olešnice, Žár, Bujanov. Najdeme zde školní, zdravotní a kulturní zařízení, pošty a malé obchody se základním sortimentem. I když i zde byla některá zařízení zrušena, případně postupně ukončují činnost. Úplně bez služeb nebo s málo službami jsou populačně malá sídla, ve kterých se nachází třeba jen hostinec nebo prodejna základních potravin. Lidé jsou nuceni za službami dojíždět do bývalých střediskových sídel nebo do měst.

Cestovní ruch hraje největší roli v letní sezóně. Nejvýznamnějšími turistickými cíli jsou tvrz Žumberk, Buškův hamr, muzeum a pozůstatky koněspřežky v Bujanově, poutní místo U Svatého kamene a spousta dalších míst blíže popsaných v hlavní části práce (kapitola 5.). V poslední době zde bylo vybudováno množství naučných stezek přírodovědného i technického zaměření a architektonicko – památkového zaměření. Celá oblast je poměrně atraktivní pro cyklisty, terény zde nejsou moc náročné a v poslední době byla zřízena síť cyklostezek napojených na Třeboňsko i na Českokrumlovsko.

3. ROZBOR LITERATURY

Pro svou diplomovou práci jsem potřeboval sehnat a prostudovat odbornou literaturu, která se týká historie osídlení, vzniku a vývoje sídel, populačního vývoje v sídlech v určitých regionech. Dále se mi jednalo o literaturu o fyzicko geografickém a sociálně geografickém prostředí řešeného území, na základě které byla sestavena charakteristika v kapitole 2. diplomové práce, a o populárně naučnou literaturu, o různé průvodce, vlastivědné práce, články v místních periodikách. Vycházel jsem v podstatě s obdobné literatury jako kolega Kosička ve své práci Kosička (2006) a z nejdostupnější a co možná nejaktuálnější literatury, kterou používali i jiní autoři diplomových prací týkajících se Novohradských hor a jejich podhůří.

Problémem zisku odborné literatury k řešenému tématu je skutečnost, že obdobnou problematikou v tak širokém měřítku se téměř žádný autor nezabývá a nezabýval. Vznikaly a vznikají práce zaměřené úžeji, specifičtěji a na určité striktně vymezené téma z okruhu geografie, historie, územního plánování, regionálního rozvoje. Dále existují publikace, články, dílčí studie, turističtí průvodci, encyklopedie, atp. populárně naučné, ale tito přes svůj mnohdy vlastivědný charakter taktéž neintegrují všechny informace o sídlech. Někdy byla problémem literatury (hlavně té staršího data publikování) její obtížná dostupnost v knihovnách a někdy i fyzicky špatný stav knihy, obtížně čitelný či poškozený text, atp.

V následujícím stručném přehledu neuvádím detailní analýzu jednotlivých publikací, ale nastiňuji pouze stručný a tematicky členěný přehled nejdůležitějších a pro mou práci stěžejních materiálů. Veškerá literatura, ze které jsem vycházel, je uvedena v seznamu literatury a použitých zdrojů a je vždy citována v příslušném textu či jeho části v této diplomové práci.

Odborná literatura

Osídlení a sídlům světa se ve svých pracích věnovali např. Votrubech (1980), Pašiak (1990), Short a kol. (1994), Brychtová, Fňukal (2003). Systém osídlení, typologie sídel a populační vývoj v sídlech v Česku řešily výborné geografické publikace dnes už staršího data vydání, např. Láznička (1969a, 1969b, 1974), Ivanička, Zelenská, Mládek (1966); Hampl, Gardavský, Kühnl (1966), či novější studie, např. Vaishar, Kallabová, Trávníček (2002). Detailněji a s důrazem na jižní Čechy se touto problematikou zabývají starší (např. Korčák, 1929; Pešek, 1986a, 1986b) či novější

(např. Kubeš (ed.), 2000) geografické studie, případně diplomové práce (např. Molcarová, 2002; Tvarohová, 2002).

Protože řešené území patří k pohraničním regionům, resp. leží v přeshraničním modelovém česko-rakouském regionu, jak již bylo uváděno, potřeboval jsem sehnat literaturu vztahující se k osídlení, sídlům a vývoji počtu obyvatel v pohraničních oblastech Česka. V tomto smyslu je třeba zmínit práce Kolektiv (1996), Havlíček, Reinöhlová, (1999), Havlíček (2000), Anděl (2000, 2002), Anděl, Suchevič (2002), Poštolka (1993, 2004), Mikšíček a kol. (2003), Jeřábek, Dokoupil, Havlíček a kol. (2004), Novotná (ed.), 2005.

Celá oblast Novohradských hor a jejich podhůří je již delší dobu v popředí zájmu různých výzkumů (geografické, biologické, lesnické, zemědělské, historické...). Obyvatelstvu a osídlení v Novohradských horách a podhůří se alespoň částečně či v různých zmínkách věnují ve svých publikacích mj. autoři Pletzer (1973), Fröhlich (1994, 1996), Komlosyová, Bůžek, Svátek (1995), Koblasa (1997, 2001), Anděra, Zavřel a kol. (2003). Detailněji se na výzkum osídlení a obyvatelstva v souvislosti s vývojem krajiny v modelovém přeshraničním česko-rakouském regionu „Novohradské hory" soustředí pracovníci katedry geografie Pedagogické fakulty Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích, J. Kubeš a K. Mičková. K řešené problematice napsali několik článků, referátů přednesených na konferencích, z nichž některé by měly být v nejbližší době publikovány (Mičková, Kubeš, 2005; Mičková, Kubeš, 2006; Kubeš, Mičková, 2006). V rámci výzkumu také vznikly diplomové práce Broukal (2005), Šulová (2005), Kosička (2006), které jsou již obhájené, a práce Holubová (2006), Binková (2006), tato práce, které budou předloženy k obhajobě na přelomu května a června 2006.

Statistické lexikony, místopisné slovníky a encyklopedie sídel

Pro čerpání dat pro tuto diplomovou práci byly důležité statistické lexikony (Kolektiv, 1872, 1893, 1907, 1913, 1923, 1934, 1955, 1966, 1978a, 1978b, 1984, 1994, 2005), jejichž podrobnější charakteristika a údaje, které obsahují, jsou uvedeny v již zmiňované práci L. Kosičky, stejně tak i v práci Šulová (2005). Proto nepovažuji za nutné zde informace znovu uvádět, ale odkazuji na citované práce.

Nejdůležitějším pramenem pro sestavení a zpracování vývoje hospodářství sídel v kapitole 5. této diplomové práce však byl lexikon vzniklý na základě sčítání z roku 1930, resp. adresář hospodářských subjektů (Kolektiv, 1931a, 1931b). Údaje o historii

sídel pak byly zjišťovány hlavně z tzv. místopisných slovníků a encyklopedií – Kotyška (1985), Sedláček (1908, 1998), Chromec (1929), Chytil (1929, části publikace jsou dostupné na www.jihogen.cz), Šmilauer (1960), Křivka (1978), Nováková (ed.), (1991a, 1991b), Kuča (1996, 1997, 1998, 2000, 2002, 2004), Pešta (2004), Kocourek (2004).

Turističtí (vlastivědní) průvodci

Vlastivědné a turistické informace pro sestavení charakteristik sídel (5. kapitola této diplomové práce) jsem čerpal (kromě z terénního zjišťování) z různých průvodců po řešeném území, jeho částech a okolí, z turistických map od Klubu českých turistů a i z legendy těchto map. Ze starších prací to byla díla Dostál (1937), Kulíř, Maryška, Humhej (1979), Krajský (1987) a reprint Řivnáčova průvodce (Borovský, 2002), z publikací vydaných po pádu „železné opony" v roce 1989 se jedná o knihy či brožury Kočárek, Kočárek jun. (1992), Mörtl, Svoboda (1992), Kovář, Koblasa (1998), Hokr, Schneider (2001), Hokr, Golombek (2003), Hokr a kol. (2003a, 2003b), Kolektiv (2004), Koželuh (2005), Kučerová (2005), Jarolímková (2005), Jarolímek (2005), Bičanová, Kučerová (2005), Kolektiv (2006).

4. METODIKA PRÁCE

Jak již bylo uvedeno v úvodu, metodika tvorby této diplomové práce, resp. tvorby stěžejní páté kapitoly práce, byla vytvářena po dobu asi tří let během zpracovávání textů jednak pro tuto diplomovou práci a jednak pro diplomovou práci kolegy Lukáše Kosičky (Kosička, 2006). Proto jsou základní části následujícího textu z jeho práce převzaty a jsou upraveny pouze ve vztahu k použitým zdrojům dat (ty jsou uvedeny v seznamu literatury) a hlavně k odlišnému vymezení a charakteristikám řešeného území. Množství problémů, se kterým se kolega potýkal, se týkalo i mé práce, proto zde vše do detailu neuvádím, pro podrobnější informace odkazuji na jeho práci.

Nejdůležitější částí diplomové práce je kapitola 5., která představuje podrobnou charakteristiku všech geografických sídel v Novohradském podhůří v modelovém česko-rakouském přeshraniční regionu „Novohradské hory". Pro vypracování této charakteristiky (jednotlivé její částí viz níže) bylo třeba nejprve shromáždit a ověřit veškeré vstupních údaje, data a informace o všech 104 řešených geografických sídlech, ale i o řešeném území jako celku. Protože se jedná o práci kompilační, využíval jsem nejrůznější dostupné materiály tištěné (knihy, brožury, časopisy, časopisecké a novinové články, informační letáky, telefonní seznamy, statistické a místopisné lexikony, mapy) a elektronické (internetové stránky sídel, mikroregionů, sdružení, elektronické časopisy, studie publikované jen v elektronické formě, databáze). Využíval jsem též ústní dotazování (informace od lidí žijících v sídle, informace od starostů obcí) a vlastní terénní šetření přímo v řešených sídlech.

Kompletní vlastivědná (geografická, historická) charakteristika sídel uvedená v 5. kapitole diplomové práce má pro všechna řešená sídla jednotnou strukturu a skládá se z následujících částí:

1) Poloha sídla a jeho administrativní příslušnost

V textu je uvedena vzdálenost sídla střediska obce, ke které sídlo administrativně náleží a/nebo vzdálenost od nejbližšího většího a z hlediska řešeného území významného sídla. Dále je poloha sídla charakterizována na základě jeho nadmořské výšky a lokace v terénu, resp. v geomorfologické jednotce, a stručně je vystižen ráz okolní krajiny. Administrativní příslušnost sídla je dána jeho zařazením do správních celků od úrovně kraje přes okres, obec s rozšířenou působností, obec až po k.ú. Tato část charakteristiky sídel je vždy doplněna odpovídajících výřezem ze základní mapy České Republiky v měřítku 1 : 100 000 s vyznačením polohy sídla.

2) Historie sídla a vývoj počtu obyvatel

V této části je u každého sídla uveden jeho stručný historický vývoj, a to od jeho vzniku (založení), resp. obvykle od první písemné zmínky, výjimečně od období prvního osídlení území, až do současnosti, popř. zániku. Při zpracování textů v této části práce vždy záleželo na dostupnosti literatury o jednotlivých sídlech. O mnoha populačně i velikostně malých sídlech řešeného území nebylo možné získat takové množství údajů, jako tomu bylo u velkých a významných sídel. Nejméně informací poskytovala literatura k historii sídel situovaných v západní a severozápadní části řešeného území, na Kaplicku. Údaje jsem se snažil doplnit z archivů a od místní kronikářů, ovšem i tak jsou texty u některých sídel velice krátké, chybí, co se v sídle dělo během i několika staletí. Do textu o historickém vývoji sídla je pro doplnění představy o půdorysu sídla (uspořádání domů a plužin) včleněna mapa stabilního katastru (výřez). Po přehledu historického vývoje sídla následuje část věnovaná vývoji počtu obyvatel v sídle. U sídla, které je střediskem obce, je tato část navíc doplněna demografickými údaji a údaji charakterizujícími obyvatelstvo na základě dat z posledního sčítání v roce 2001.

3) Charakteristika hospodářství sídla

Pro úplnost charakteristiky hospodářství sídla je, pokud tak již není učiněno v části o historii sídla, uveden přehled hospodářských subjektů a provozovaných živností na konci 19. století a hlavně podle sčítání z roku 1930. U sídla, které je střediskem obce, jsou uvedeny vybrané údaje ze SLDB 2001, vztahující se k hospodářství. Následuje část věnovaná současné hospodářské situaci v sídle, resp. přítomnosti či nepřítomnosti ekonomických subjektů. Jsou vyjmenovány subjekty spadající do jednotlivých sektorů hospodářství, tedy subjekty zastupující zemědělství, lesnictví, rybářství, těžbu surovin a průmysl. Dále je řešena dopravní obslužnost sídla a jeho technická infrastruktura, služby občanům a turistům, spolkový a společenský život a cestovní ruch (podrobnější členění, zařazení a kategorizace uvnitř jednotlivých odvětví viz Kosička, 2006).

4) Členství ve sdruženích, mezinárodní spolupráce a možnosti dalšího rozvoje

V textu jsou uvedeny názvy sdružení, jichž je vždy příslušná obec členem, a výčet činností přeshraničního a mezinárodního charakteru, kterých se obec účastní. Údaje jsou obvykle vztaženy k celé obci, takže u jednotlivých sídel je pak pouze uveden odkaz, kde jsou tato data zařazena. Možnosti dalšího rozvoje sídla, předpokládaný

vývoj sídle, ale i případná rizika a ohrožení jsou hlavně popsána u větších sídel, v nichž obyvatelstvo žije trvale. U populačně menších sídel, u sídel s výlučně rekreační funkcí (např. i bez trvale bydlících obyvatel) a výjimečně i u sídel zaniklých, kde to bylo vzhledem k celkovému rozvoji oblasti žádoucí, byly možnosti dalšího rozvoje sídel taktéž nastíněny.

5) Kontakty

Poslední část textu s charakteristikami sídel se zaměřuje na uvedení důležitých kontaktů na subjekty v sídle, resp. v obci (u sídel, která nejsou střediskem obce, je obvykle zařazen pouze příslušný odkaz, kde v textu jsou data zjistitelná). U obcí je vždy napsáno jméno starosty/starostky, poštovní adresa, telefonní číslo, faxové číslo, e-mail a adresa internetových stránek obecního úřadu. Dále zmiňuji periodika („zpravodaje"), které obecní či městský úřad vydává pro své občany i pro turisty. Někde uvádím i odkazy na významné hospodářské subjekty v sídle vzhledem k jejich lokálnímu (výjimečně regionálnímu) významu a případné důležitosti pro rozvoj sídla, regionu, nebo pro využitelnost v cestovním ruchu.

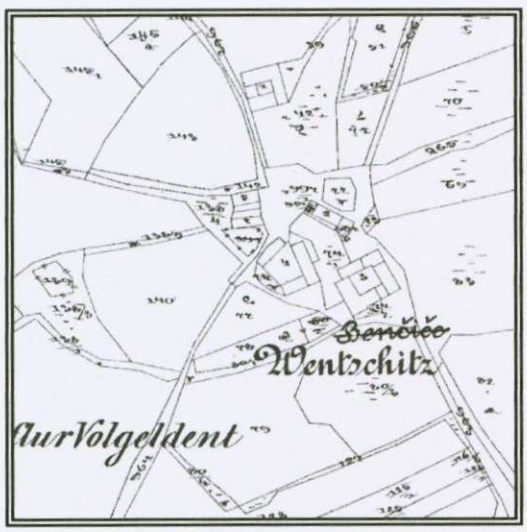
5. HISTORIE A VÝVOJ SOUČASNÝCH I ZANIKLÝCH SÍDEL V NOVOHRADSKÉM PODHŮŘÍ (LEXIKON SÍDEL)

BENČICE

Benčice se nacházely asi 4,5 km jižně od Kaplice v nadmořské výšce 630 m n. m. Území, ve kterém se Benčice nacházely, náleží k Bukovské vrchovině, severně od původního sídla protéká řeka Malše. Územně - správní příslušnost Jihočeský kraj, okres Český Krumlov, ORP Kaplice, obec Dolní Dvořiště, k.ú. Všeměřice.

Historie sídla a vývoj počtu obyvatel

První písemná zmínka o sídle pochází z roku 1379, a to pod názvem Benczicz v panství Rožmberků (Profous, 1947). V roce 1850 byly Benčice osadou obce Pěkná Ves v soudním okresu Kaplice, v letech 1869 až 1910 osadou obce Lhotka pod názvem Benšice, od roku 1921 osadou obce Všeměřice v okrese Kaplice. Po druhé světové válce sídlo postupně zanikalo v důsledku ztráty počtu obyvatel (odsun německých obyvatel) a zničení zdejších domů (Kolektiv, 1978). Dnes se v širším okolí původního sídla nachází několik rekreačních objektů (chat). V sídle se dochovala pouze kaplička.

Nejvíce obyvatel, během jednotlivých let sčítání, měly Benčice v roce 1869. V roce 1880 však došlo k propadu počtu obyvatel téměř na polovinu, ale od té doby počal pozvolný nárůst, který se zastavil až v roce 1921 (počet obyvatel už nikdy nedosáhl maxima z roku 1869). Od roku 1921 dochází k poklesu počtu obyvatel (v roce 1961 na hodnotu 14 % oproti roku 1921), v roce 1970 zde již nebylo trvale žijících obyvatel, stejně tak i při dalších sčítáních.

rok sčítání	1869	1880	1890	1900	1910	1921	1930	1950	1961	1970	1980	1991	2001
počet obyvatel	40	22	29	31	34	36	30	14	5	0	0	0	0

(Kubeš, Šulová, 2004)

Charakteristika hospodářství sídla

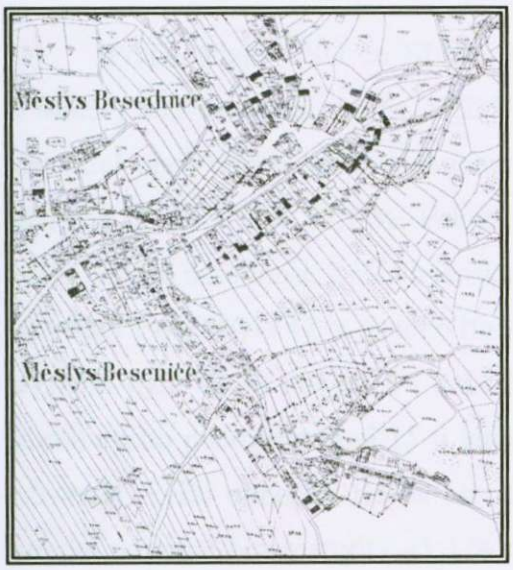
Žádná získaná literatura se nezmiňuje o hospodářské činnosti v sídle, to ale nevylučuje, že v počátku 20. století zde nemohl nějaký hospodářský subjekt existovat. Protože se jedná o zaniklé sídlo, sídlo bez trvalých obyvatel, které je populačně destabilizované, v letních měsících s chataři v okolí, nenachází se zde žádný hospodářský subjekt.

BESEDNICE

Besednice se nachází asi 7 km severovýchodně od Kaplice a 8 km jihozápadně od Trhových Svin v nadmořské výšce 575 m n.m. Besednice vznikla při severozápadním úpatí Slepičích hor, v mělkém sedle, které zde tvoří rozvodí Malše a Stropnice (Keblanského potoka), a které právě v místě sídla překonávala stará stezka od Pořešína do Trhových Svin. Územně správní příslušnost – Jihočeský kraj, okres Český Krumlov, ORP Kaplice, obec Besednice, k.ú. Besednice.

Historie sídla a vývoj počtu obyvatel

Besednicko bylo osídleno již v 8. - 9. století, o čemž svědčí nález 30 kruhových mohyl pod vrchem Slaboška (asi 1 km západně od sídla). Besednice (do roku 1654 pod názvem Besednitz) je jednou z nejstarších osad doudlebské župy a původně patřila k velešínskému panství. První písemná zpráva se objevila roku 1387 v souvislosti s kupní smlouvou, kdy Jan Michalec z Michalovic prodal Besednici pánům z Rožmberka. O osm let později ji včetně příslušných pozemků daroval Jindřich z Rožmberka farnímu kostelu sv. Víta v Českém Krumlově. Krumlovské prelatuře patřilo besednické zboží až do roku 1848, ale ještě v roce 1910 vlastnili preláti rozsáhlé polnosti a lesy ve zdejším katastrálním území.

Větší rozvoj sídla a celé obce přineslo až 19. století. Roku 1833 byla v Besednici postavena nová škola, čímž byli besedničtí školáci definitivně ušetřeni docházení do nedalekého Soběnova. V roce 1871 zde byla zřízena pošta, roku 1875 bylo započato s přestavbou kostela sv. Prokopa pocházejícího z roku 1738. Rozvoj Besednice byl oceněn povýšením na městys v roce 1910. Období první republiky přineslo další stavební rozvoj sídla, ale také smutnou událost, tragickou smrt 18 besednických občanů – zedníků, kteří zahynuli v roce 1928 v Praze při stavbě domu Na Poříčí. Dodnes tuto

událost připomíná kamenný památník na besednickém hřbitově, kde se každoročně koná kladení věnců a setkání heligonkářů. Od roku 1939 do osvobození Rudou armádou byla Besednice součástí protektorátu Čechy a Morava (celý text zpracován dle Kocourek, 2004 a Mörtl, Svoboda, 1992).

V roce 2001 byl počet obyvatel 762 (100,4 % roku 1869), od roku 1869 do roku 1910 počet obyvatel narůstal, v roce 1910 měla obec největší počet obyvatel (133 % roku 1869). Poté nastává do roku 1950 postupný pokles, který se zastavil k roku 1961, kdy obyvatel oproti roku 1950 přibylo (Besednice byla střediskovým sídlem, přistěhovali se sem lidé z horské části Novohradských hor). Od tohoto roku má sídlo vyrovnaný počet obyvatel.

rok sčítání	1869	1880	1890	1900	1910	1921	1930	1950	1961	1970	1980	1991	2001
počet obyvatel	759	833	928	989	1008	961	820	699	764	728	771	732	762

(Kubeš, Šulová, 2004)

Podle údajů ČSÚ ze SLDB 2001 měla celá obec Besednice (k.ú. Besednice a Malče) 802 obyvatel, z toho 49,2 % tvořili muži a 50,8 % ženy. Z celkového počtu obyvatel obce tvořila věková skupina 0 – 14 let 16,9 %, 15 – 59 let 66 % a věková skupina 60 let a více 17,1 %. Pokud jde o národnostní složení, 95,4 % obyvatel obce mělo českou národnost, 2 % slovenskou a ostatní národnosti pak tvořily 2,6 %. Věřících obyvatel v obci bylo 47 % (z toho římskokatolické vyznání 87 % věřících obyvatel), bez vyznání bylo 41 % obyvatel a u 12 % obyvatel náboženské vyznání nebylo zjištěno. Z celkového počtu obyvatel 15-ti letých a starších mělo vysokoškolské vzdělání 4,5 % obyvatel, vyšší odborné 1,5 % obyvatel, úplné střední s maturitou 20,1 % obyvatel, střední odborné bez maturity 45,3 % obyvatel, základní včetně neukončeného vzdělání 26,7 % obyvatel, bez vzdělání bylo 0,3 % obyvatel a u 1,6 % obyvatel nebylo vzdělání zjištěno.

Charakteristika hospodářství sídla

Besednice byla vždy poměrně významným centrem obchodu a služeb v rámci řešeného území (společně s Dolním Dvořištěm, Olešnicí, a hlavně Kaplicí a Trhovými Sviny). V roce 1930 byla v sídle četnická stanice, dva kostely, sbor dobrovolných hasičů. Zdravotní péči zajišťovali dva lékaři a porodní asistentka. Dále zde byly dvě cihelny, lom, mlýn, provozovna nákladní autodopravy, elektrárenské družstvo, spořitelna se záložnou, holič, 4 hostince, kamenický závod, kolář, kovář, krejčí,

4 obuvníci, 2 pekaři, povoznictví, 4 rolníci, 2 řezníci, 6 obchodů se smíšeným zbožím, 2 švadleny, 2 trafiky, 2 truhláři, zednický mistr (Kolektiv, 1931). V 80. letech 20. století byla Besednice převážně zemědělským sídlem. Z průmyslu zde však měl pobočku podnik Koh - i - noor a byla sem soustředěna výroba potravinových polotovarů (Jednota). V minulosti byla obec významná svou těžbou a zpracováním žuly a kvalitními cihlářskými výrobky.

Podle údajů ČSÚ ze SLDB 2001 za celou obec je v zemědělství zaměstnáno 12,3 %, v průmyslu a stavebnictví 47 %, ve službách 23,8 % (ostatní a nezjištěno 11,4 %) ekonomicky aktivního obyvatelstva. Nezaměstnanost pak činila 6,5 %. Mimo obec vyjíždělo do zaměstnání 63,2 % ekonomicky aktivních obyvatel obce, z celkového počtu žáků v obci jich 38,2 % vyjíždělo denně mimo obec.

Ze **zemědělských subjektů** v Besednici donedávna působilo zemědělské družstvo vlastníků, které je v současné době v konkurzu. Polnosti a objekty pro zemědělství byly pronajaty společnosti „1. Jihočeská zemědělská a.s. Nové Hrady". Dále zde hospodaří dva soukromí zemědělci, ti hospodaří na cca 20 ha plochy. O **lesní porosty a pozemky** se stará firma „Lesy obcí Trhové Sviny a Besednice s.r.o".

V sídle je zastoupen **strojírenský průmysl,** nachází se tady pobočka firmy „Jouza – UNION" - výroba elektrických součástek, „Kovovýroba Kučera" – gastronomie a zařízení pro gastronomii, a **sklářský průmysl** „Broušení skla Anny Vojtové".

Z **dopravního hlediska** se Besednice nachází na silnici druhé třídy číslo 157 spojující Trhové Sviny s Českým Krumlovem. Dále ze sídla vycházejí dvě silnice třetí třídy směrem na Kaplici a Ločenici. **Obslužnost autobusovou dopravou** je na dobré úrovni, ve směru do Kaplice jede ve všední den šest přímých spojů (25 až 30 minut), směrem do Trhových Svin pět přímých spojů (30 až 35 minut). Do Českých Budějovic jede ve všední den 7 přímých spojů (cca 50 až 60 minut). Všechny přímé spoje zajišťuje ČSAD JIHOTRANS a.s., České Budějovice.

Z místní **infrastruktury** je na kanalizaci, která je napojena na čističku odpadních vod, v obci napojeno 67,4 % domů, 98,6 % domů je napojeno na veřejný vodovod, na rozvody plynu je napojeno 2,7 % domů, 69,3 % domů je napojeno na ústřední topení. Počet domů je v celé obci je 215, pro srovnání bytů je 384 (dle SLDB 2001). Obec Besednice provozuje vlastní internetovou síť, na kterou je napojeno cca 25 občanů a různé další instituce.

Sídlo je poměrně dobře vybaveno **službami**. V Besednici jsou dvě **prodejny potravin**, smíšená prodejna potravin a drogerie, prodejna potravin „Malpo" a „Pekařství Jaroslava Kyslíka". Ze **stravovacích zařízení** je zde jedna restaurace se sálem dále, „Restaurace u Hajných", „Hospoda Syrovátková", „Music bar Jiřího Placha", „Penzion Myslivna" (též ubytování). Z prodejen **spotřebního zboží** je otevřena prodejna obuvi, asijská prodejna, secondhand, trafika. Z **ostatních služeb** sídle působí pobočka pošty, „Výrobna lahůdek Besednice", autoopravna, instalatérství a topenářství, truhlářství, kosmetický salon, sběrna prádla, půjčovna videokazet, „Zámečnictví a kovářství Ptáček Bohuslav", „Zámečnictví a kovářství Ferenci", „Stavební firma Milan Kanaloš", „Účetnictví – Císařová Marie". Ze **školských zařízení** - mateřská škola a základní škola s tělocvičnou (1. - 9. třída). Pokud jde o **zdravotnická zařízení**, nachází se zde samostatná ordinace praktického lékaře - stomatologa, dále detašované pracoviště gynekologa, praktického lékaře pro dospělé a praktického lékaře pro děti a dorost. **Z kulturních zařízení** má v Besednici sídlo obecní knihovna, kde je turistické informační centrum a veřejný přístup k internetu, dále je zde kulturní sál. **Sportovní vyžití** zajišťuje hřiště na kopanou, broková střelnice, tenisový kurt, rekreační rybník, jehož součástí jsou tři volejbalové kurty, různá prodejní zařízení (stánky), taneční parket a restaurace.

Spolkový život v sídle je bohatý a pestrý. Z **institucí, společenských a sportovních organizací** v sídle působí Sbor dobrovolných hasičů Besednice, dětské sdružení Mladý hasič, kulturní a zábavní spolek Vltavín včetně ochotnického souboru, myslivecké sdružení, chovatelé drobných hospodářských zvířat, svaz včelařů.

Z **přírodních památek** Besednice proslula jako světově unikátní naleziště „tajemných polodrahokamů", přírodního skla - vltavínů. Lokalita o rozloze 28 ha na východním okraji sídla, v severozápadním cípu Slepičích hor, je chráněna od roku 1995 jako přírodní památka Besednické vltavíny, bohužel již značně zdevastovaná nelegální těžbou. Z **kulturních památek** v Besednici najdeme farní kostel sv. Prokopa z roku 1738, který byl v letech 1742 až 1745 barokně přestavěn, dalšími památkami jsou na návsi výklenková kaple sv. Jana Nepomuckého se štíty z 19. století, dům č.p. 4 u kostela zvaný „Zámeček", který je zajímavý výraznou architekturou s volutovými štíty a již zmiňovaný pomník. Slavnou tradici má místního kamenictví, kameníci z Besednice se podíleli na původním dláždění města České Budějovice, a to včetně náměstí. Také vytvořili budějovickou Samsonovu kašnu. V Besednici žije i jeden z posledních jihočeských cihlářů, Jan Laštovička (Hokr, 2003). Besednicí prochází

cyklotrasa číslo 1128, dále je sídlo zastávkou naučné cyklostezky „Paměti Slepíčích hor". Z pěších tras tudy prochází zelená turistická cesta.

Členství ve sdruženích, mezinárodní spolupráce, možnosti rozvoje sídla

Obec je členem mikroregionu Pomalší. Do budoucna obec plánuje výstavbu nového pavilonu pro mateřskou školu a výstavbu nové tělocvičny. V příštím roce chtějí v Besednici připravit inženýrské sítě pro stavbu nových rodinných domů.

Kontakty

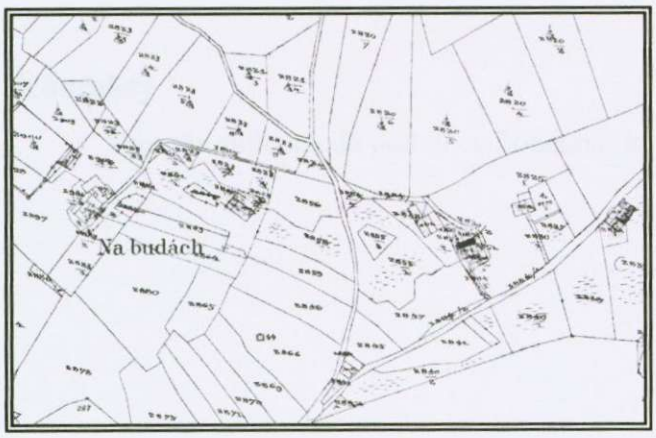
V současnosti je starostou obce pan Jaroslav Klein, obecní úřad sídlí na adrese - Besednice č.p. 52, 382 81 Besednice, telefon: 380 323 131, fax: 380 323 128, e-mail: starosta@besednice.cz (starosta), ou-besednice@ka.ipex.cz (elektronická podatelna) Obec má své vlastní internetové stránky www.besednice.cz , které jsou v současné době ve vývoji.

BÍDA

Bída se nachází asi 5 km severovýchodně od Kaplice a 1 km severozápadně od Soběnova v Pořešínské pahorkatině, rozkládá se v nadmořské výšce 600 m n. m. Územně správní příslušnost – Jihočeský kraj, okres Český Krumlov, ORP Kaplice, obec Soběnov, k.ú. Soběnov.

Historie sídla a vývoj počtu obyvatel

V žádné získané literatuře se nepodařilo najít informace o historii sídla Bída. O sídle nejsou žádné informace ani ve Státním okresním archivu v Českém Krumlově. Bída mohla být dříve spojována s nedalekým sídlem Smrhov.

Počet obyvatel byl v 19. století vyrovnaný a v podstatě neměnný. Velký přírůstek nastal v roce 1900 (až na hodnotu 184 % roku 1890). Poté do roku 1930 byl zaznamenán úbytek obyvatel. Od roku 1930 do roku 1970 byl počet obyvatel stálý. Od roku 1980 do současnosti dochází k trvalému poklesu (v roce 2001 na hodnou 22 % roku 1970).

rok sčítání	1869	1880	1890	1900	1910	1921	1930	1950	1961	1970	1980	1991	2001
počet obyvatel	19	21	18	35	34	27	23	24	25	23	15	9	5

(Kubeš, Šulová, 2004)

Charakteristika hospodářství sídla

Žádná získaná literatura se nezmiňuje o hospodářské činnosti v sídle. Vzhledem k tomu, že v sídle nežilo nikdy za dobu sčítání více jak čtyřicet obyvatel, lze předpokládat, že se zde žádný významný hospodářský subjekt nevyskytoval. V první polovině 20. století zde mohla být provozována drobná výroba, určitě zde lidé

obhospodařovali okolní zemědělské a lesní plochy. Z **dopravního hlediska** se Bída rozprostírá okolo silnice třetí třídy, vedoucí z Blanska přes Bídu do Besednice. **Obslužnost autobusovou dopravou** je horší, v sídle není autobusová zastávka, nejbližší zastávka (Mlýnek) se nachází asi 1 kilometr severně, odkud směrem do Soběnova jedou ve všední den tři spoje (cca 8 minut). Do Besednice jede sedm spojů (cca 5 minut). Bídou prochází cyklotrasa číslo 1018, a pro pěší turisty je určena zelená turistická cesta.

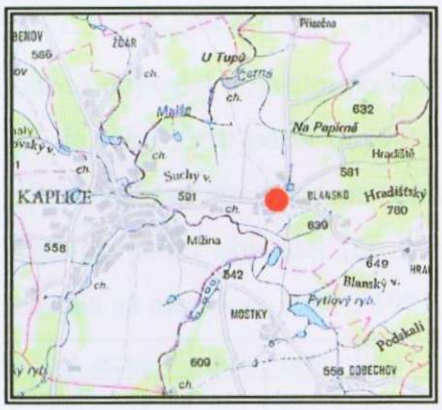
Členství ve sdruženích, mezinárodní spolupráce, možnosti rozvoje sídla

Členství ve sdruženích a mezinárodní spolupráce viz Soběnov. V sídle se nachází dvanáct budov a jeden dům se zde v současné době staví, sídlo se bude pravděpodobně dále zaměřovat na funkci rekreační (druhé bydlení).

Kontakty

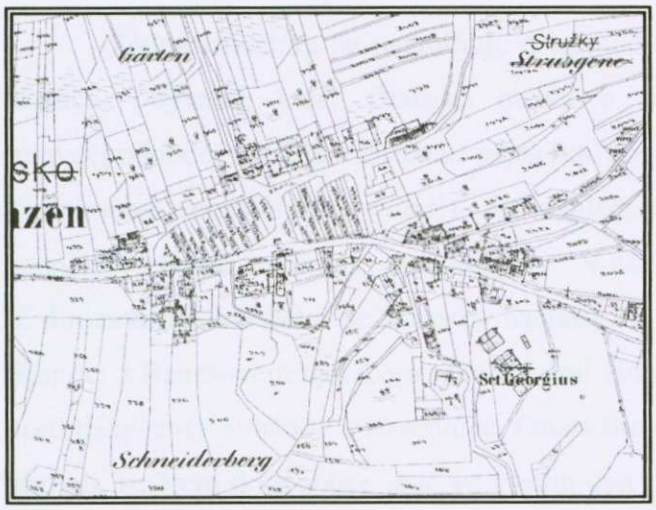
Protože sídlo spadá pod obec Soběnov, kontakty jsou uvedeny u sídla Soběnov.

BLANSKO

Blansko se nachází asi 2 km východně od Kaplice, v Malontské sníženině, v nadmořské výšce 590 m. Sídlo je situováno na temeni hřebene, sestupujícího ze zalesněného Hradišťského vrchu (780 m n. m.). Územně správní příslušnost – Jihočeský kraj, okres Český Krumlov, ORP Kaplice, obec Kaplice, k.ú. Blansko u Kaplice.

Historie sídla a vývoj počtu obyvatel

Historie Blanska sahá až do 9. století, kdy sloužilo jako předsunuté strážní místo kmene Doudlebů. Původní půdorys sídla nasvědčuje prvotnímu slovanskému osídlení a pozdější německé kolonizaci. Údajně na okraji jižního srázu Hradišťského vrchu vznikl ještě před výstavbou sídla kostel. Severozápadně od kostela pak byla na plochém terénu vyměřena plocha pro velké obdélné tržiště a jiné domy. Blansko zřejmě mělo být tržním střediskem panství hradu Sokolčí. První písemná zmínka o Blansku je z roku 1352, kde se jako jeho majitelé uvádí rod Štemberků.

Blízkost významnější Kaplice a přičlenění Blanska k větším panstvím, neumožnily pokračování jeho vývoje jako městského střediska. Ze sídla se tak stala pouze ves, jejíž zástavba příliš nepřesáhla obvod náměstí. Kromě několikrát přestavovaného kostela zde ještě byla vybudována rozlehlá fara (1857) a školní budova (1858). Obyvatelé byli převážně německé národnosti a většinou zemědělci, několik obyvatel se zabývalo i plavením dřeva. Po roce 1945 bylo po odsunu Němců Blansko dosídleno Čechy a Slováky. V následujících letech byla prováděna nová výstavba (kulturní dům, bytové domy, rodinné domky, nová škola) a došlo k opravení starých domů. Blansko má výrazný urbanistický charakter, kolem velké návsi (původní tržiště)

jsou situovány jednotlivé převážně přízemní domy (celý text zpracován podle Mörtel; Svoboda, 1992; Kuča, 1996; Kocourek, 2004).

V roce 1869 žilo v Blansku 450 obyvatel (nejvíce za dobu sčítání). V dalších letech obyvatel ubývalo, pokles se zatavil k roku 1900, kdy počet stoupl. Od této doby až do roku 1950 počet obyvatel klesal, nejvýraznější úbytek nastal mezi lety 1930 až 1950 (válečné ztráty, odsun němců). V následujícím sčítání v roce 1960 byl zaznamenán vzestup počtu obyvatel (dosídlení, příznivý demografický vývoj). Výraznější změna nastala až mezi lety 1980 a 1991, kdy obyvatel opět ubylo.

rok sčítání	1869	1880	1890	1900	1910	1921	1930	1950	1961	1970	1980	1991	2001
počet obyvatel	450	411	382	408	399	362	324	247	280	268	278	214	216

(Kubeš, Šulová, 2004)

Charakteristika hospodářství sídla

Žádná literatura se nezmiňuje o hospodářské činnosti v sídle, avšak vzhledem k počtu obyvatel, který Blansko obývá a za dobu sčítání i obýval, je velmi pravděpodobné, že zde existence nějakých hospodářských subjektů v minulosti byla (minimálně zemědělská a voraři). Ale vzhledem k malé vzdálenosti od Kaplice byly subjekty zřejmě zahrnuty pod Kaplici. V sídle je areál **zemědělského družstva**. Z **dopravního hlediska** se Blansko nachází na silnici druhé třídy číslo 154 spojující Kaplici s Benešovem nad Černou a Novými Hrady. Dále ze sídla vycházejí dvě silnice třetí třídy směr Soběnov a Besednice. **Obslužnost autobusovou dopravou** je na slušné úrovni, směrem do Kaplice jede ve všední den deset spojů (cca 5 minut), stejný počet linek jede i opačným směrem, do Benešova nad Černou jede devět přímých spojů (cca 15 minut). V sídle se ze **služeb** nachází pouze prodejna se smíšeným zbožím „Jednota", hostinec, kulturní dům Blansko a místní knihovna. Z firem je zde „Truhlářství Fesl Vladimír". Služby nejsou v Blansku víceméně zastoupeny vzhledem k blízkosti Kaplice. Proto má Blansko převážně obytnou funkci a lidé dojíždějí za prací, službami, do škol atd. do Kaplice. Z **organizací** v sídle působí Sbor dobrovolných hasičů Blansko.

Mezi **kulturní zajímavosti** patří kostel sv. Jiří, který původně pochází asi ze 14. století, ale byl přestavěn nejprve v období pozdní gotiky (kněžiště) ve 2. polovině 16. století a potom v barokním stylu v 1. polovině 18. století. U kostela stojí socha sv. Jana Nepomuckého z konce 18. století, dále z památek je zde fara s patrovými stájemi a stodolou a kaple Nejsvatější Trojice z roku 1798, (Kocourek, 2004). Blanskem prochází cyklotrasa číslo 1018 a 1187. Z pěších tras prochází červená turistická cesta.

Členství ve sdruženích, mezinárodní spolupráce, možnosti rozvoje sídla

Členství ve sdruženích a mezinárodní spolupráce viz Kaplice. Do budoucna se sídlo bude pravděpodobně dále zaměřovat na funkci obytnou.

Kontakty

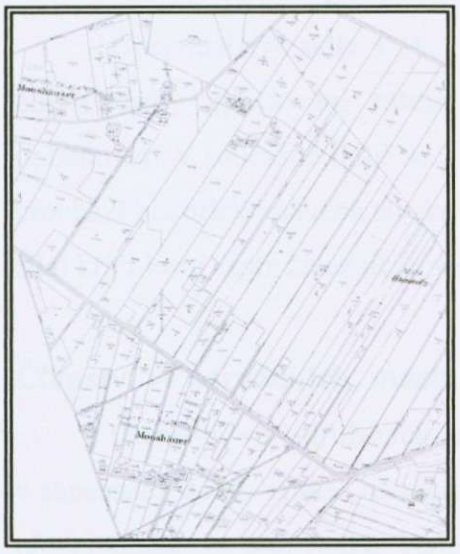
Protože sídlo spadá pod město Kaplice, kontakty jsou uvedeny u Kaplice.

BLATA

Blata leží asi 15 km východně od Trhových Svin a 6 km severovýchodně od Nových Hradů v nadmořské výšce 470 m. Sídlo se nacházejí v Českovelenické pánvi, v jihovýchodní části CHKO Třeboňsko a je situováno při severozápadním okraji nevelké lesní mýtiny. Územně správní příslušnost – Jihočeský kraj, okres České Budějovice, ORP Trhové Sviny, obec Hranice, k.ú. Hranice u Nových Hradů.

Historie sídla a vývoj počtu obyvatel

Součástí Hranic (viz charakteristika dále) byla i osada Blata. Kolem roku 1869 se na zdejším rašeliništi začalo s dobýváním rašeliny. Dělníci museli nejdříve odklidit porost, poté se začaly z odklizené plochy vyrábět borky, které byly dopravovány do Třeboně koňskými potahy. Pro zlepšení dopravy byla v roce 1870 vybudována lanovka, která byla po třech letech nahrazena koněspřežnou dráhou končící u železniční stanice v Jakuli. Pro sezónní dělníky byly na blatě zřízeny dřevěné domy, kde přes léto bydleli a přes zimu zde bývaly uklizeny stroje (Hokr, 2003).

V roce 1877 byl provoz na rašeliništi zastaven, protože začal být prodělečný. Pro sídlo i celou oblast to byl poměrně velký sociální otřes. Nezaměstnanost a bída vyháněla lidi do světa, nejvíce jich putovalo do Ameriky, jiní odcházeli do Rakouska, Německa, ale i do hospodářských center na severu Čech či do Prahy. Situace se trochu zlepšila v roce 1887, když se na blatech začaly opět „píchat" borky na pálení. Roku 1892 byla vybudována nová zpracovatelna rašeliny přímo u ložiska, která však roku 1894 vyhořela. Proto musela být postavena nová budova v blízkosti železniční zastávky. Malá úzkorozchodná dráha, jež sloužila k přepravě rašeliny, se zánikem těžby ztratila na významu a byla postupně zlikvidována. Dnes je z ní patrný jen násep (Hokr, 2003).

Sídlo tedy vzniklo a vyvíjelo se v souvislosti s těžbou rašeliny. S hospodářstvím pak úzce souvisí i vývoj počtu obyvatel Blat. Počet obyvatel roce 1869 byl 188, v dalších letech až do současnosti neustále klesá. V roce 1930 byl už téměř poloviční (53 % roku 1869). Prudký pokles nastal mezi lety 1930 až 1950 (v roce 1950 na hodnotu 41 % roku 1930). V 60. letech 20. století se pokles přechodně zastavil, ale počínaje rokem 1970 začalo obyvatel opět pozvolna ubývat. V současné době žije v sídle Blata 9 trvale žijících obyvatel (5 % oproti roku 1869). Několik domů je využíváno k druhému bydlení (chalupy), proto sídlo také zcela nezaniklo.

rok sčítání	1869	1880	1890	1900	1910	1921	1930	1950	1961	1970	1980	1991	2001
počet obyvatel	188	180	169	149	137	124	100	41	40	26	23	21	9

(Kubeš, Šulová, 2004)

Charakteristika hospodářství sídla

Hospodářství sídla v 19. století viz text o historii sídla. K období po zániku zdejší těžby zpracování rašeliny se už žádná získaná literatura nějaká živnost uplatňovat. V současné době se zde žádný **hospodářský subjekt** nevyskytuje. Sídlem prochází historicko naučná stezka „Paměti Vitorazska", ve vzdálenosti asi 500 metrů od Blat kříží lesní cesta železniční násep bývalé úzkorozchodné dráhy.

Členství ve sdruženích, mezinárodní spolupráce, možnosti rozvoje sídla

Členství ve sdruženích a mezinárodní spolupráce viz Hranice. Sídlo plní v současné době spíše rekreační funkci (druhé bydlení). A do budoucna lze předpokládat, že tuto funkci bude nadále plnit. K Blatům vede spíše polní cesta, která by měla být, dle slov starostky Hranic, v letošním roce nahrazena novou asfaltovou cestou.

Kontakty

Kontakty jsou uvedeny u obce Hranice, neboť sídlo Blata pod ni spadá.

BLAŽKOV

Blažkov se nachází asi 2,5 km západně od Kaplice v nadmořské výšce 630 m a leží v kulturní, zemědělsky využívané krajině západní části Stradovské kotliny. Územně správní příslušnost – Jihočeský kraj, okres Český Krumlov, ORP Kaplice, obec Omlenice, k.ú. Stradov u Kaplice.

Historie sídla a vývoj počtu obyvatel

První písemná zmínka pochází z roku 1358, kdy se sídlo nazývalo Blazkow. České jméno se vyskytovalo ve dvou tvarech Blažkov (úřední tvar zavedený do jižních Čech podle názvů v ostatních územích) nebo Blažky (domácí tvar pocházející z jižních Čech). V roce 1850 byl Blažkov osadou obce Velký Strádov, mezi lety 1869 a 1930 osadou obce Omlenice, do té doby pod názvem Vlásky, od roku 1930 do roku 1950 osadou obce Stradov, od roku 1961 osadou (částí) obce Omlenice (Profous, 1947; Kolektiv, 1978).

V Blažkově se nyní nachází několik vesnických usedlostí, které jsou doplněny třemi novostavbami. Dvě z těchto novostaveb do stávající zástavby zapadají a celkem nenarušují ráz sídla. Třetí stavba nacházející se při příjezdu do sídla, je spíše vilou městského typu a značně narušuje vzhled a kompozici celého sídla.

Od roku 1869 do roku 1930 se počet obyvatel v osadě pohyboval kolem 100, nejméně lidí zde žilo v roce 1880 a nejvíce v roce 1921. Nejprudší pokles nastal mezi lety 1930 – 1960, kdy ubylo 2/3 obyvatel. Od 80. let 20. století se už počet obyvatel razantně nemění (pohybuje se kolem 12,7 % stavu roku 1869).

rok sčítání	1869	1880	1890	1900	1910	1921	1930	1950	1961	1970	1980	1991	2001
počet obyvatel	102	82	93	111	114	119	97	58	32	22	14	10	13

(Kubeš, Šulová, 2004)

Charakteristika hospodářství sídla

Žádná získaná literatura se nezmiňuje o hospodářské činnosti v sídle. Vzhledem k většímu počtu obyvatel, který zde žil až do druhé světové války není vyloučeno, že se zde mohl nějaký hospodářský subjekt (živnost) vyskytovat. Z **dopravního hlediska** v těsné blízkosti Blažkova prochází železniční trať spojující České Budějovice s Dolním Dvořištěm, ale vlaková zastávka zde není, nejbližší je v Omlenici. V sídle není autobusová zastávka, lidé musejí docházet buď do Omleničky nebo do zastávky Podolí. Z obou zastávek jede do Kaplice deset přímých spojů. K sídlu vede pouze jedna přístupová cesta, kterou bych pokládal spíše za polní a určitě by si zasloužila opravit.

Členství ve sdruženích, mezinárodní spolupráce, možnosti rozvoje sídla

Členství ve sdruženích a mezinárodní spolupráce viz Omlenice. Do budoucna se sídlo bude pravděpodobně dále zaměřovat spíše na funkci rekreační (druhé bydlení), ale není vyloučeno, že vzhledem k malé vzdálenosti do Kaplice, zde mohou být postaveny nové rodinné domky. Musela by zde být vybudována nová či minimálně opravena stará technická infrastruktura.

Kontakty

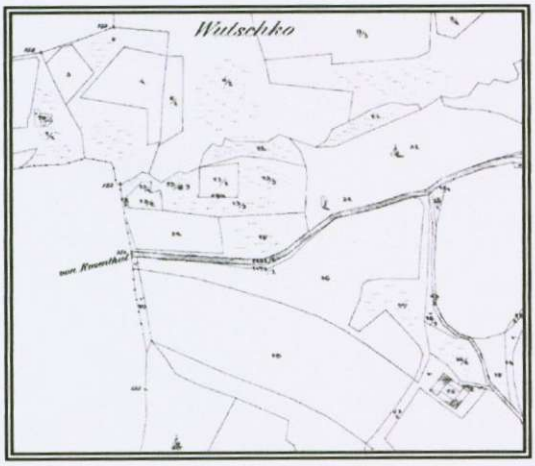
Protože sídlo spadá pod obec Omlenice, kontakty jsou uvedeny u sídla Omlenice.

BOČKOV

Bočkov se nachází asi 4,5 km jihozápadně od Kaplice v nadmořské výšce 660 m. Leží na pravém břehu Zdíkovského potoka, v severní části Dolnodvořišťské sníženiny. Územně správní příslušnost – Jihočeský kraj, okres Český Krumlov, ORP Kaplice, obec Bujanov, k.ú. Suchdol u Bujanova.

Historie sídla a vývoj počtu obyvatel

Sídlo nemá dlouhou historii, vzniklo teprve v roce 1789 na základě Raabovy pozemkové reformy, za doby vlády císaře Josefa II., na rozdělených pozemcích vracovského dvora. Jméno Bočkov údajně pochází od jména prvního zdejšího obyvatele (Profous, 1947). Od roku 1890 byl Bočkov ještě pod názvem Wutshko osadou obce Haag, v letech 1921 až 1930 patřil jako osada obci Zahrádka, v dalších letech byl osadou obce Rožmitál na Šumavě. V 50. letech 20. století osada zcela zanikla (Kolektiv, 1978).

V roce 1869 žilo v Bočkově 28 obyvatel. Až do roku 1930 se počet obyvatel výrazně neměnil. V roce 1930 obývalo ves 21 lidí. Obyvatel výrazně ubylo k prvnímu sčítání po druhé světové válce, kdy počet klesl na pouhých 5 (17,9 % oproti roku 1869). V dalších letech, počínaje rokem 1961, už Bočkov neměl žádného trvale žijícího obyvatele.

rok sčítání	1869	1880	1890	1900	1910	1921	1930	1950	1961	1970	1980	1991	2001
počet obyvatel	28	25	22	32	28	28	21	5	0	0	0	0	0

(Kubeš, Šulová, 2004)

Charakteristika hospodářství sídla

Žádná získaná literatura se nezmiňuje o hospodářské činnosti v sídle. Vzhledem k velikosti sídla (maximálně 32 obyvatel), se zde mohla vyskytovat jen nějaká malá

živnost (spíše zemědělská). Dnes zde není žádný hospodářský subjekt, je možné tvrdit, že sídlo je téměř zcela zaniklé, protože dnes se v místě bývalé osady Bočkov nachází jedna budova, která je využívána k rekreaci (rekreaci, druhé bydlení). Dle informací místních obyvatel se Sviníhlav je budova v majetku rodiny z Kladna.

BORŠÍKOV

Boršíkov se nachází asi 2,5 km jižně od Trhových Svin v nadmořské výšce 530 m a rozkládá se v Rychnovské pahorkatině. Sídlem protéká Boršíkovský potok. Územně správní příslušnost – Jihočeský kraj, okres České Budějovice, ORP Trhové Sviny, obec Čížkrajice, k.ú. Čížkrajice.

Historie sídla a vývoj počtu obyvatel

Název Boršíkov je patrně odvozen od borových lesů v okolí sídla. První písemná zmínka pochází z roku 1378 a váže se k Albertu z Valtéřova, též z Boršíkova, který zde vyměřoval lesy pánů z Rožmberka. Pozemky v sídle však později částečně patřily ke Chvalkovu, ke Svinům, ale i ke statku Žumberk, do roku 1544 tu též měl svůj díl Volf Pouzar z Michnic. Roku 1602 celé sídlo přešlo společně s Žumberkem do majetku Rožmberků. V roce 1922 byl Boršíkov oddělen od obce Kondrač a přičleněn do obce Čížkrajice (Hokr, 2003).

Při prvním sčítání měl Boršíkov 74 obyvatel. V následujících letech jejich počet vzrůstal (v roce 1890 na hodnotu 143 % oproti roku 1869). Od počátku 20. století až do roku 1950 počet obyvatel pozvolna klesal a od roku 1950 do roku 1991 nebyly zaznamenány velké změny. V roce 2001 však žilo v sídle jen 48,6 % stavu obyvatel roku 1869.

Rok sčítání	1869	1880	1890	1900	1910	1921	1930	1950	1961	1970	1980	1991	2001
počet obyvatel	74	93	106	101	84	87	70	47	53	50	44	45	36

(Kubeš, Šulová, 2004)

Charakteristika hospodářství sídla

V roce 1930 se zde z provozovaných živností uvádí hostinec, 5 rolníků, švadlena a trafika (Kolektiv, 1931). V současné době se v sídle nenachází žádný významný

hospodářský subjekt. Z **dopravního hlediska** se Boršíkov nachází na silnici třetí třídy spojující Trhové Sviny s Benešovem nad Černou. Obslužnost autobusovou dopravou je dobrá, ve směru do Trhových Svin (cca 5 minut) i do Benešova nad Černou (cca 20 až 25 minut) jede ve všední den vždy devět přímých spojů. Všechny přímé spoje zajišťuje ČSAD JIHOTRANS a.s., České Budějovice. Co se týká místní infrastruktury, obec Čížkrajice usiluje o zavedení veřejného vodovodu do Boršíkova, ale prozatím byla žádost o finanční dotaci zamítnuta. Dle turistické mapy se v sídle z **památek** nachází kaplička datovaná z roku 1930 a několik zajímavých lidových staveb. Sídlem prochází cyklostezka číslo 1123.

Členství ve sdruženích, mezinárodní spolupráce, možnosti rozvoje sídla

Členství ve sdruženích a mezinárodní spolupráce viz Čížkrajice. Boršíkov plní v současné době obytnou funkci. Do budoucna má sídlo velké předpoklady k růstu počtu obyvatel, protože vzdálenost od Trhových Svin (služby a jejich dostupnost) je malá. Sídlo by tak bylo jakýmsi satelitem.

Kontakty

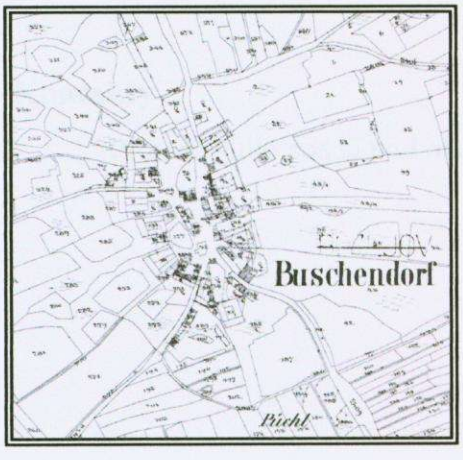
Protože sídlo spadá pod obec Čížkrajice, kontakty jsou uvedeny u sídla Čížkrajice.

BOŽEJOV

Božejov se nachází asi 7 km jihovýchodně od Trhových Svin v nadmořské výšce 530 m a je situován na okraji novohradské rybniční pánve. Jihozápadním směrem od sídla terén zvolna stoupá k zalesněnému vrchu Kamenská hora (631 m n. m.). Severně od sídla se nachází Žárský rybník. Územně správní příslušnost – Jihočeský kraj, okres České Budějovice, ORP Trhové Sviny, obec Žár, k.ú. Božejov u Nových Hradů.

Historie sídla a vývoj počtu obyvatel

Božejov byl vybudován v období vrcholného středověku, patrně se o jeho vznik zasloužili někteří z Vítkovců, držící v té době blízké Nové Hrady. První písemná zmínka o sídle je z roku 1390, kdy se sídlo Božejov ještě nazývalo Pussendorf (též Buschendorf; český název Božejov se používá až od roku 1889). Sídlo patřilo po celou známou dobu své historie k blízkým Novým Hradům. Toto panství (s ním i Božejov) získal roku 1620 hrabě Karel Bonaventura Buquoy, k roku 1654 bylo ve vsi celkem 15 usedlostí a tento počet se dodnes prakticky nezměnil (Profous, 1947; Pešta, 2004).

Nejvíce obyvatel měl Božejov při prvním sčítání v roce 1869. V roce 1880 nastal propad, poté až do roku 1921 obyvatel přibývalo, ale už nikdy nebylo dosaženo hodnot z roku 1869. Od roku 1921 nastal postupný, ale trvalý úbytek počtu obyvatel.

rok sčítání	1869	1880	1890	1900	1910	1921	1930	1950	1961	1970	1980	1991	2001
počet obyvatel	191	154	155	163	173	175	140	81	75	37	31	17	9

(Kubeš, Šulová, 2004)

Charakteristika hospodářství sídla

Dle Kolektiv (1931) se zde v roce 1930 ze živností uvádělo elektrárenské družstvo, hostinec, obuvník a 2 trafiky. V současné době se v sídle nenachází žádný významný **hospodářský subjekt**. Z **dopravního** hlediska do Božejova vede jedna silnice třetí třídy od Žáru, která v sídle končí. Z místní **infrastruktury** není do

Božejova doveden vodovod ani kanalizace, voda je čerpána ze studní a odpadní vody jsou vypouštěny do septiků. Z **turistických zajímavostí** je v Božejově pěkná náves s kapličkou, sídlo patří mezi vesnickou památkovou zónu. Původní stavení, která jsou postavena kolem oválné návsi, jsou převážně využívána k rekreaci. Na jižní straně návsi stojí dvě novější budovy (spíše chaty), které nepatrně narušují architektonický ráz sídla. Necelý kilometr severně od sídla leží Žárský rybník, který se řadí k nejstarším rybníkům v Čechách (vybudován asi roku 1221). Božejovem prochází cyklotrasa číslo 1046 a naučná cyklostezka „Paměti Novohradska".

Členství ve sdruženích, mezinárodní spolupráce, možnosti rozvoje sídla

Členství ve sdruženích a mezinárodní spolupráce viz Žár. Do budoucna se počítá spíše s rozvojem rekreační funkce (druhé bydlení) sídla.

Kontakty

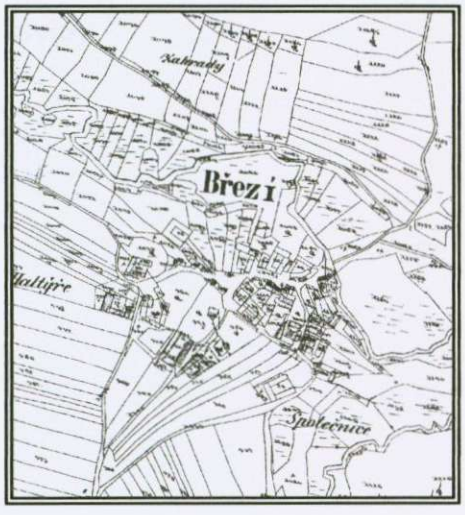
Protože sídlo spadá pod obec Žár, kontakty jsou uvedeny u Žáru.

BŘEZÍ

Březí se nachází asi 2,5 km západně od Trhových Svin v nadmořské výšce 450 m. Sídlo se rozkládá ve Strážkovické pahorkatině, na březích Svinenského potoka a nedaleko jižního okraje leží Březský rybník. Územně správní příslušnost – Jihočeský kraj, okres České Budějovice, ORP Trhové Sviny, město Trhové Sviny, k.ú. Březí u Trhových Svinů.

Historie sídla a vývoj počtu obyvatel

První písemná zmínka o sídle je zaznamenána z roku 1357, a to pod názvem Brzyezye. V roce 1514 zde byla připomínána tvrz. Od roku 1603 patřilo Březí k panství Rožmberků. Mezi lety 1850 a 1869 bylo obcí v soudním okrese Trhové Sviny, mezi lety 1869 a 1880 osadou obce Otěvek v soudním okrese České Budějovice, od roku 1890 až do roku 1930 samostatnou obcí v okrese České Budějovice, v roce 1950 obec v okrese Trhové Sviny, 1961 – 1970 osada obce Něchov v okrese České Budějovice (Kolektiv, 1978; Profous, 1947).

Počet obyvatel od roku 1869 do roku 1910 pozvolna narůstal, v roce 1921 klesl na hodnotu z roku 1869. Nejvíce obyvatel zde žilo v roce 1910 (112 % roku 1869). Od roku 1921 obyvatel neustále ubývalo (největší úbytek nastal mezi lety 1930 a 1950). V současné době je v Březí 32 trvale žijících obyvatel (19 % oproti roku 1869).

rok sčítání	1869	1880	1890	1900	1910	1921	1930	1950	1961	1970	1980	1991	2001
počet obyvatel	169	184	183	185	189	169	160	103	104	77	51	42	32

(Kubeš, Šulová, 2004)

Charakteristika hospodářství sídla

Dle Kolektiv (1931) se zde v roce 1930 ze živností uvádělo „Družstvo pro rozvod elektrické energie pro Březí a Nežetice“, 2 hostince, krejčí, 2 mlýny, 7 rolníků, továrna na těstovinové zboží a trafika. V současné době se v sídle nenachází žádný

významný **hospodářský subjekt.** Z **dopravního** hlediska vede přes Březí silnice třetí třídy z Trhových Svin do Nežetic (tam tato silnice končí). **Obslužnost autobusovou dopravou** je dobrá, ve směru do Trhových Svin jede ve všední den šest přímých spojů (cca 6 minut), do Ločenic jede sedm spojů (cca 14 minut). Z **organizací** v sídle působí Sbor dobrovolných hasičů Březí u Trhových Svin. Sídlem prochází cyklostezky číslo 1123 a 1131, z pěších tras tudy prochází žlutě značená turistická cesta.

Členství ve sdruženích, mezinárodní spolupráce, možnosti rozvoje sídla

Členství ve sdruženích a mezinárodní spolupráce viz město Trhové Sviny.

Kontakty

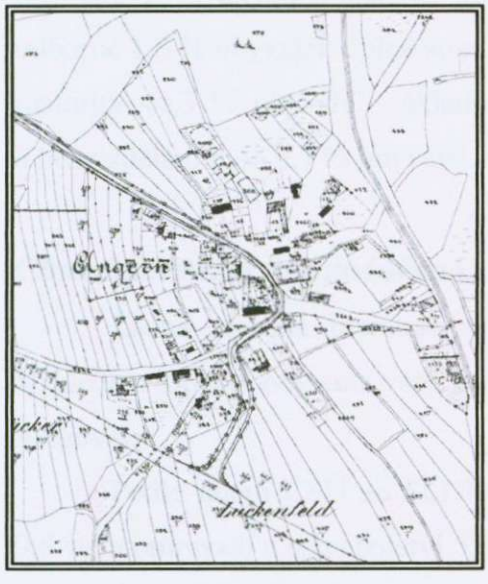
Protože sídlo spadá pod město Trhové Sviny, kontakty jsou uvedeny u Trhové Sviny.

BUJANOV

Bujanov se nachází asi 6 km jihozápadně od Kaplice v nadmořské výšce 575 m. Bujanov je nejzápadnější sídlo řešeného území, leží v Dolnodovořišťské sníženině obklopen zemědělsky využívanými plochami. Územně správní příslušnost – Jihočeský kraj, okres Český Krumlov, ORP Kaplice, obec Bujanov, k.ú. Suchdol u Bujanova.

Historie sídla a vývoj počtu obyvatel

První písemná zmínka o obci Bujanov je z roku 1347 pod názvem Angerer. V 15. a 16. století se používal název Bujany nebo Angrarn, název Bujanov (něm. Angern) byl zaznamenán až o několik století později v roce 1923. Sídlo vzniklo za doby středověké německé kolonizace a až do roku 1945 bylo v podstatě obydleno jen německými občany. Rozvoj sídla byl spjatý s koněspřežní železnicí z Českých Budějovic do Lince, v Bujanově vznikla druhá z pětice přepřahajících stanic, nacházely se zde sklady ovsa, stáje a kovářské a kolářské dílny. Po roce 1945, po odsunu Němců a dosidlování českého pohraničí byl Bujanov přidělen převážně občanům z Ločenice a okolí. S historií obce koresponduje i vývoj počtu obyvatel (viz níže), když od 60. let 20. století byl Bujanov stanoven za střediskovou obec, soustředilo se sem obyvatelstvo. V sídle vznikly nové bytové domy, byla podporována i individuální výstavba rodinných domů (Kocourek, 2004; Profous, 1947).

V roce 1869 žilo v obci 201 obyvatel, při dalším sčítání byl zaznamenán prudký pokles. V dalších letech až do roku 1900 obyvatel přibývalo. Od počátku 20. století až do roku 1950 počet obyvatel pozvolna klesal (v roce 1950 klesl počet na hodnotu 62,2 % oproti roku 1869). V následujících letech obyvatel poměrně rychle přibývalo a v roce 2001 zde žilo 354 lidí (176,2 % oproti roku 1869).

rok sčítání	1869	1880	1890	1900	1910	1921	1930	1950	1961	1970	1980	1991	2001
počet obyvatel	201	154	166	190	186	136	133	127	166	264	280	276	354

(Kubeš, Šulová, 2004)

Podle údajů ČSÚ ze SLDB 2001 měla celá obec Bujanov (k.ú. Suchdol u Bujanova a Zdíky) 577 obyvatel, z toho 49,2 % tvořili muži a 50,8 ženy. Z celkového počtu obyvatel obce tvořila věková skupina 0 – 14 let 20,8 %, 15 – 59 let 67,9 % a věková skupina 60 let a více 11,3 %. Pokud jde o národnostní složení, 89,1 % obyvatel obce mělo českou národnost, 4,3 % slovenskou a 4,3 % ukrajinskou, ostatní národnosti pak tvořily 2,3 %. Věřících obyvatel v obci bylo 30,2 % (z toho římskokatolického vyznání 88,5 % věřících obyvatel), bez vyznání bylo 50,4 % obyvatel a u 19,4 % obyvatel náboženské vyznání nebylo zjištěno. Z celkového počtu obyvatel 15-ti letých a starších mělo vysokoškolské vzdělání 0,9 % obyvatel, vyšší odborné 1,8 % obyvatel, úplné střední s maturitou 12,9 % obyvatel, střední odborné bez maturity 44,3 % obyvatel, základní včetně neukončeného vzdělání 39,4 % obyvatel a bez vzdělání bylo 0,7 % obyvatel.

Charakteristika hospodářství sídla

Žádná získaná literatura se nezmiňuje o hospodářské činnosti v minulosti. Vzhledem k počtu obyvatel však lze usuzovat, že zde určitě nějaký ekonomický subjekt fungoval.

Podle údajů ČSÚ ze SLDB 2001 za celou obec je v zemědělství zaměstnáno 9,6 %, v průmyslu a stavebnictví 55 %, ve službách 24,2 % (ostatní a nezjištěno 1,9 %) ekonomicky aktivního obyvatelstva. Nezaměstnanost obce pak činila 9,3 %. Mimo obec vyjíždělo do zaměstnání 66,4 % ekonomicky aktivních obyvatel obce, z celkového počtu žáků v obci jich 74 % vyjíždělo denně mimo obec.

V současné době v sídle nepůsobí žádný **zemědělský subjekt** a ani zde není zastoupeno odvětví lesnictví či rybářství, **z průmyslu** zde působí slévárenská firma „SLR - CZECHIA s.r.o".

Z **dopravního hlediska** z Bujanova vychází tři silnice třetí třídy směr Rožmitál na Šumavě, Omlenice a poslední vede k hlavní silnici E55 spojující Kaplici a Dolní Dvořiště. Obslužnost autobusovou dopravou je dobrá, ve směru na Kaplici jede ve všední den osmnáct přímých spojů (cca 10 – 15 minut), které zajišťuje ČSAD AUTOBUSY České Budějovice a.s. Bujanovem také prochází železniční trať z Českých

Budějovic do Horního Dvořiště. Ve směru do Českých Budějovic jede ve všední den jedenáct osobních vlaků (cca 50 až 60 minut). Směrem do Horního Dvořiště jede deset osobních vlaků (cca 18 minut).

Z místní **infrastruktury** je na kanalizaci, která je napojena na čističku odpadních vod, v obci napojeno 59,2 % domů, 97,1 % domů je napojeno na veřejný vodovod, plyn je zaveden jen do jedné budovy, 72,8 % domů je napojeno na ústřední topení. Počet domů v celé obci je 215, bytů je 384 (dle SLDB 2001).

Vzhledem ke své velikosti (počtu obyvatel) je obec spíše podprůměrně vybavena **službami**. V Bujanově funguje jedna prodejna potravin a smíšeného zboží „Jednota". Dále je v sídle ze stravovacích zařízení „Penzion – Restaurace z Kamene" (možnost i ubytování). Z ostatních služeb v sídle působí pobočka pošty Kaplice, dále firma "Alex Industries, spol. s r.o." zámečnické práce, „Autoopravna – Kundrát Václav. Dále je v Bujanově obecní knihovna. Ze **školských zařízení** se v sídle nachází mateřská škola a základní škola (1. - 5. třída) s vlastní jídelnou. Ze **zdravotnických zařízení** detašované pracoviště samostatné ordinace praktického lékaře pro děti a dorost. Ze **sportovních zařízení** je zde hřiště na kopanou.

Z **institucí, společenských a sportovních organizací** v sídle působí Sbor dobrovolných hasičů Bujanov, Myslivecké sdružení Bujanov – Suchdol a fotbalový klub FK Bujanov

Turisticky navštěvované je malé muzeum koněspřežky, které tu bylo otevřeno v bývalém strážním domku v červenci 1995 díky úsilí několika nadšenců. Úzce spolupracuje se stejně zaměřeným muzeem v rakouském Kerschbaumu. Muzeum informuje o dochovaných objektech a historii trati. Návštěvníkům se nabízí pohled na dobový model nádraží, na část původních kolejí a množství fotografií a písemností. Staniční budova, v 90. letech 20. století rekonstruovaná, dnes slouží jako škola (Kocourek, 2004). Sídlem prochází cyklostezka číslo 1188, pro pěší je určena žlutě značená turistická cesta.

Členství ve sdruženích, mezinárodní spolupráce, možnosti rozvoje sídla

Obec je členem sdružení Svazku obcí regionu Pomalší. Dále patří do Euroregionu Šumava, je zapojena ve Svazu měst a obcí, Svazu obcí Českokrumlovského okresu a v programu Obnova vesnice. Do budoucna Bujanov usiluje o získání současné železniční zastávky, kde je poté plánováno zřídit zázemí pro bývalou koněspřežku (infocentrum, levné ubytování pro turisty a malé občerstvení).

Kontakty

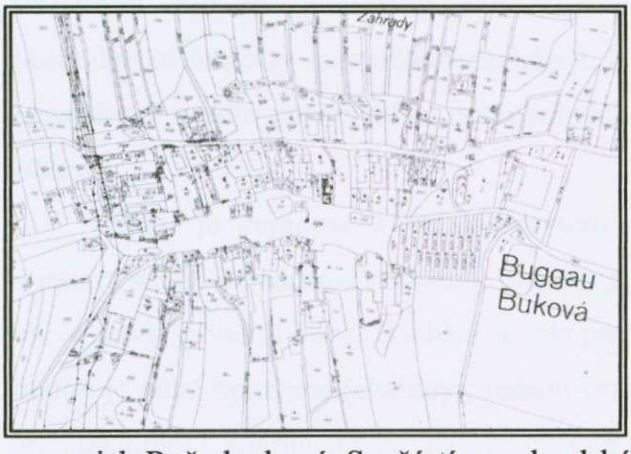
V současnosti je starostou Bujanova pan Bořivoj Vojče. Obecní úřad sídlí na adrese - Bujanov, 382 41 Bujanov, telefon: 380 327 054, fax: 380 327 091, e-mail obecbujanov@quick.cz. Základní informace o obci Bujanov nalezneme na internetové stránce http://www.ckrumlov.cz/cz1250/region/obce/i_bujano.htm. Informace zde nejsou příliš často obnovovány (aktualizovány).

BUKOVÁ

Buková se nachází asi 7 km východojihovýchodně od Trhových Svin v nadmořské výšce 493 m. Rozkládá se v mírně zvlněné krajině při jihozápadním okraji Třeboňské pánve. Terén zvolna stoupá od sídla směrem k západu, k poměrně výraznému a zalesněnému vrchu Dubí (579 m n. m.), který se vypíná nad zářezem Žárského potoka. V rovinatých lesích se severně, severovýchodně a jihovýchodně od sídla prostírá několik větších rybníků. Územně správní příslušnost – Jihočeský kraj, okres České Budějovice, ORP Trhové Sviny, obec Olešnice, k.ú. Buková u Nových Hradů.

Historie sídla a vývoj počtu obyvatel

Buková je stejně jako většina vesnic v oblasti jižního Třeboňska sídlem vrcholně středověkého původu. V písemných pramenech se poprvé připomíná k roku 1359 pod názvem Bukowye. Již tehdy patřila k nedalekým Novým Hradům, které drželi do roku 1359 páni z Landštejna a po nich Rožmberkové. Součástí novohradského panství, které od roku 1620 vlastnila rodina Buquoyů, setrvala nepřetržitě po celou dobu své historie až do roku 1848. Roku 1654 (po třicetileté válce) bylo ve vsi zaznamenáno celkem 20 usedlostí obydlených a 6 usedlostí pustých. Sídlo bylo původně přifařeno (patřilo k farnosti) k Trhovým Svinům. Po stavbě kostela v nedaleké Olešnici, ale došlo k tzv. přefaření k sousednímu sídlu. V Bukové nebyla až do roku 1900 samostatná škola, žáci museli docházet taktéž do Olešnice (Hokr, 2003; Profous, 1947; Pešta, 2004).

Od roku 1869, kdy v sídle žilo 387 obyvatel, je patrný, až do roku 1910, nárůst počtu obyvatel. Od roku 1910 až do současnosti obyvatel ubývá. Výjimkou byl začátek 2. poloviny 20. století, kdy se pokles mezi lety 1950 až 1961 zastavil a obyvatel mírně přibylo. Nejprudší pokles byl zaznamenán mezi lety 1930 a 1950.

rok sčítání	1869	1880	1890	1900	1910	1921	1930	1950	1961	1970	1980	1991	2001
počet obyvatel	387	394	466	498	512	499	449	275	285	235	153	124	119

(Kubeš, Šulová, 2004)

Charakteristika hospodářství sídla

Kolektiv (1931) uvádí v roce 1930 ze živností 2 cihelny, „Družstvo pro rozvod elektrické energie v Bukové", 2 hostince, 6 rolníků, 2 obchody se smíšeným zbožím, „Spořitelní a záložní spolek pro Bukovou a okolí" a 2 trafiky. V současné době je v sídle firma „Smrčka Jan – výroba a prodej lázeňských oplatků". Z **dopravního** hlediska se Buková nachází na silnici třetí třídy spojující Olešnici s Žárem. **Obslužnost autobusovou dopravou** je dostatečná, ve směru do Trhových Svin jede ve všední den pět přímých autobusových linek (cca 15 – 20 minut), do Borovan a dále do Českých Budějovic jedou ve všední den tři přímé spoje, které zajišťuje ČSAD JIHOTRANS a.s., České Budějovice. Ze **služeb** se v budově bývalé obecní školy nachází obchod se smíšeným zbožím „Potraviny Míša", pohostinství s možností ubytování. Jiné hospodářské subjekty se v sídle nenacházejí. Z **institucí, společenských a sportovních organizací** v sídle působí Sbor dobrovolných hasičů Buková a Myslivecké sdružení Buková.

Sídlo je zajímavé svým půdorysem a architekturou. Je zde oválná náves, v jejímž středu se nachází památník obětem první světové války. Zástavba uspořádaná okolo návsi je velmi stará. Nachází se zde pouze dvě novější stavení. Asi jen polovina budov je nově opravena (chalupy), ostatní jsou ve špatném stavu. Dominantou obce je architektonicky zdařilá stavba budovy obecné školy z roku 1900. Buková je zastávkou naučné cyklostezky „Paměti Slepíčích hor".

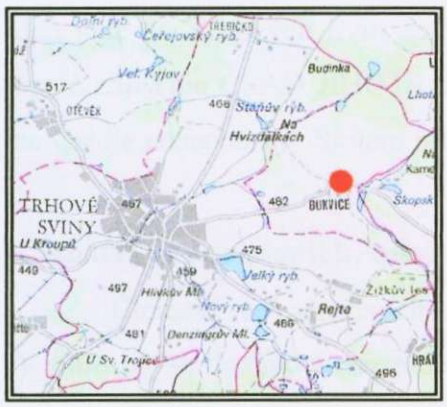
Členství ve sdruženích, mezinárodní spolupráce, možnosti rozvoje sídla

Členství ve sdruženích a mezinárodní spolupráce viz Olešnice. Co se týče vývoje do budoucna bude Buková nadále využívána k rekreačním účelům. Dle informací pana starosty obce Olešnice je v plánu zavést do Bukové plyn.

Kontakty

Protože sídlo spadá pod obec Olešnice, kontakty jsou uvedeny u Olešnice.

BUKVICE

Bukvice se nachází asi 2,5 km východně od Trhových Svin v nadmořské výšce 440 m. Sídlo leží v západní, málo zalesněné části Českovelenické pánve. Východně od Bukvice protéká Žárský potok. Územně správní příslušnost – Jihočeský kraj, okres České Budějovice, ORP Trhové Sviny, město Trhové Sviny, k.ú. Bukvice u Trhových Svinů.

Historie sídla a vývoj počtu obyvatel

První písemná zmínka o sídle Bukvice je z roku 1392. V této době to bylo pod názvem Bukwiczi, dále se sídlu také říkalo Buková. Od roku 1850 bylo sídlo samostatnou obcí, v letech 1943 až 1945 tvořilo osadu obce Olešnice, od roku 1945 bylo opět samostatnou obcí, od 12. 6. 1960 byla Bukvice částí obce Trhové Sviny (Profous, 1947; Chytilův adresář na jihogen.wz.cz).

Od roku 1869 do roku 1921 se počet obyvatel pohyboval okolo 170. Nejvíce obyvatel v historii bylo v roce 1910 (hodnota 116 % roku 1869). Od roku 1921 je zaznamenáván pokles počtu obyvatel, který se zastavil jen v 50. letech 20. století. V roce 2001 žilo v Bukvici 43 obyvatel (25 % roku 1869).

rok sčítání	1869	1880	1890	1900	1910	1921	1930	1950	1961	1970	1980	1991	2001
počet obyvatel	170	163	181	170	198	162	130	93	93	72	67	35	43

(Kubeš, Šulová, 2004)

Charakteristika hospodářství sídla

V roce 1915 se v Bukvici ze živností uvádí hostinec a dva lakýrníci (Chytilův adresář na jihogen.wz.cz). Avšak vzhledem k počtu obyvatel, kteří v sídle do poloviny 20. století žili, není vyloučeno, že se zde nějaký další hospodářský subjekt mohl vyskytovat. V současné době se v sídle nenachází žádný významný **hospodářský**

subjekt. Z **dopravního hlediska** Bukvicí prochází silnice třetí třídy vedoucí z Trhových Svin do Olešnice. **Obslužnost autobusovou dopravou** je dobrá, ve všední den jede do Trhových Svin osm přímých spojů (cca 5 až 10 minut). Všechny přímé spoje zajišťuje ČSAD JIHOTRANS a.s. České Budějovice. Žádné významné památky se v sídle nenacházejí. Sídlem prochází zeleně značená turistická cesta.

Členství ve sdruženích, mezinárodní spolupráce, možnosti rozvoje sídla

Členství ve sdruženích a mezinárodní spolupráce viz město Trhové Sviny. V sídle by se do budoucna mohl počet obyvatel zvyšovat, hlavním faktorem vzrůstu počtu obyvatel bude především malá vzdálenost a časová dostupnost z Trhových Svin. Ale i nadále bude sídlo sloužit k rekreaci.

Kontakty

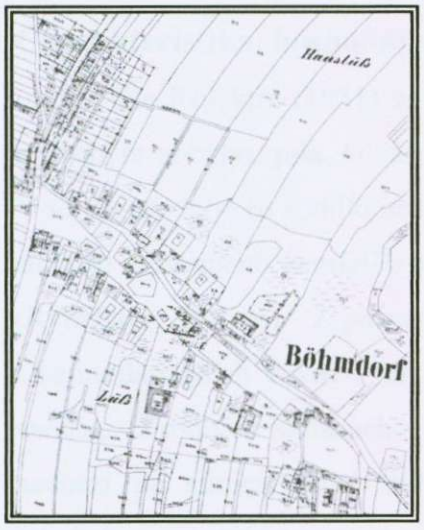
Protože sídlo administrativně spadá pod město Trhové Sviny, kontakty jsou uvedeny u sídla Trhové Sviny.

BYŇOV

Byňov se nachází v rovinaté krajině na okraji Třeboňské pánve asi 12 km východojihovýchodně od Trhových Svin a 3 km severovýchodně od Nových Hradů v nadmořské výšce 475 m. V těsném sousedství sídla se rozprostírá několik větších rybníků, Byňovský, Jakulský, Horní velký, Dolní velký. Územně správní příslušnost – Jihočeský kraj, okres České Budějovice, ORP Trhové Sviny, město Nové Hrady, k.ú. Byňov.

Historie sídla a vývoj počtu obyvatel

Před rokem 1350 se na území sídla nacházelo pouze slovanské obyvatelstvo z kmene Doudlebů, po tomto datu sem přišli Němci, kteří osídlili celou novohradskou oblast. S prvotním osídlením souvisí vznik názvu osady, který je pravděpodobně odvozen od jména Byn nebo Zbyňův. Německý název byl Bendorf nebo Böhmdorf, používané české ekvivalenty zněly Biňov, Bínov, Běnov (Hokr, 2003; Chytilův adresář 1915 na jihogen.wz.cz).

První písemná zmínka o sídle pochází z roku 1359, kdy Vítek z Landštejna panství Nové Hrady, pod které Byňov spadal, Rožmberkům. Po smrti Petra Voka přešel majetek do vlastnictví pánů ze Švamberka, kterým zůstal do počátku 17. století, do doby konfiskace po bitvě na Bílé hoře. Novým majitelem byl císařský generál, hrabě Karel Bonaventura Buquoy, v držení této rodiny pak Byňov (stejně jako panství Nové Hrady) zůstal až do poloviny 20. století. Z hlediska správního vývoje byl Byňov mezi lety 1850 a 1962 samostatnou místní obcí, k níž příslušely Jakule a Hranice. Od roku 1963 spadal jako osada pod obec Nové Hrady, dnes je částí města Nové Hrady (Hokr, 2003).

Z významnějších staveb zde byla v roce 1843 postavena kaple Nalezení Sv. Kříže, v roce 1907 byla dokončena stavba školní budovy a zahájena výuka. Dlouhé

období vyučování v Byňovské škole skončilo na konci devadesátých let 20. století (Hokr, 2003).

V roce 1869 žilo v Byňově 362 obyvatel (nejvíce obyvatel po celou dobu sčítání). Poté nastal pokles, který se zastavil až roku 1900. V roce 1930 zde žilo 295 obyvatel (81 % roku 1869), po druhé světové válce byl zaznamenán pokles počtu obyvatel, mezi lety 1950 a 1961 se počet trvale bydlících nezměnil, poté nastal poměrně prudký propad způsobený stěhováním lidí do střediskových sídel a větších měst. V roce 1991 zde žilo jen 172 obyvatel, do roku 2001 přibylo 7 obyvatel (179 trvale bydlících, 49 % stavu roku 1869).

rok sčítání	1869	1880	1890	1900	1910	1921	1930	1950	1961	1970	1980	1991	2001
počet obyvatel	362	311	279	342	301	286	295	243	242	192	194	172	179

(Kubeš, Šulová, 2004)

Charakteristika hospodářství sídla

Dle Kolektiv (1931) se v Byňově v roce 1930 nacházely 3 hostince, obchod se smíšeným zbožím, pila, kovář, spořitelna a záložna pro Byňov a okolí, trafika, škola. V současné době se v sídle nenacházejí žádné významné hospodářské subjekty, v okolí sídla je zastoupeno **zemědělství**, na rybnících se uplatňuje chov ryb a vodní drůbeže (Rybářství Třeboň). Z **potravinového průmyslu** je v sídle „HBSW a.s", jeden z nejmodernějších závodů na stáčení přírodních vod v Evropě. Ze **služeb** se v sídle nachází „Prodejna smíšeného zboží – Černý Petr". Z **dopravního hlediska** se sídlo nachází na silnici druhé třídy číslo 154, vedoucí z Nových Hradů do Třeboně. **Obslužnost autobusovou dopravou** je dobrá, do Nových Hradů jede ve všední den dvanáct přímých spojů (cca 8 minut).

Z **památek** v Byňově zaujme především návesní kaple z poloviny 19. století. Při příjezdu z jihu (od Nových Hradů) je dominantní stavbou budova bývalé školy, která zaujme na první pohled. Byňov je zastávkou naučné cykotrasy „Paměti Vitorazka" a dále sídlem prochází naučná cyklotrasa „Paměti Novohradska" a cyklostezka číslo 1034.

Členství ve sdruženích, mezinárodní spolupráce, možnosti rozvoje sídla

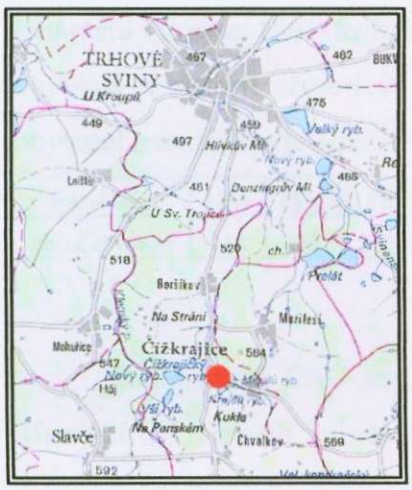
Členství ve sdruženích a mezinárodní spolupráce viz město Nové Hrady, údaje jsou uvedeny v diplomové práci Kosička (2005). Sídlo by se mohlo rozvíjet v oblasti cestovního ruchu a služeb pro turisty, a to vzhledem k malé vzdálenosti od Nových

Hradů, které skýtají větší turistické zázemí. Poloha v rovinatém terénu a napojení na stezky Třeboňska a Novohradska umožňují nenáročnou sportovní rekreaci pro rodiny s dětmi. V realitních kancelářích jsou v nabídce chátrající opuštěné domy, např. bývalý hostinec, který by bylo možné opravit a přebudovat na moderní penzion.

Kontakty

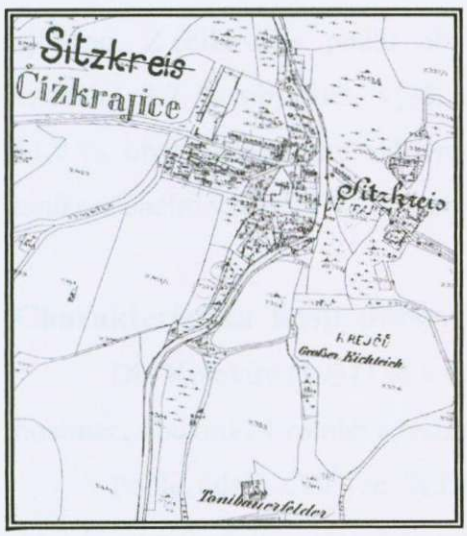
Protože sídlo spadá pod město Nové Hrady, kontakty jsou uvedeny u sídla Nové Hrady v diplomové práci Kosička (2005).

ČÍŽKRAJICE

Čížkrajice se nacházejí asi 3,5 km jižně od Trhových Svin v nadmořské výšce 550 m. Sídlo leží v podhůří Novohradských hor, v malé kotlině s několika rybníky, na konci údolí bezejmenné vodoteče – přítoku Svinenského potoka. Přímo nad sídlem se zvedá nevýrazné zalesněné návrší Hájek (584 m n. m.). Okolí si přes dílčí novodobé změny dodnes uchovalo charakter kulturní krajiny s vyváženou skladbou zemědělské půdy a rozptýlené zeleně. Územně správní příslušnost – Jihočeský kraj, okres České Budějovice, ORP Trhové Sviny, obec Čížkrajice, k.ú. Čížkrajice.

Historie sídla a vývoj počtu obyvatel

První Pán z Čížkrajic, který založil osadu snad někdy ve 13. století, se údajně jmenoval Cuzkraj. Písemně jsou ale Čížkrajice poprvé doloženy teprve roku 1322. Ve vsi stávala tvrz (stála ještě koncem 19. století) s dvorem a patřily k ní dlouhou dobu také Klažary. Celá vesnice byla opevněna hradební zdí, jejíž pozůstatky se dochovaly dodnes, a vjíždělo se do ní branou, která stávala až do roku 1980. Na přelomu 16. a 17. století vlastnil Čížkrajice jistý Otík z Labouně. Historické spisy o něm říkají, že „ byl člověkem ctným, veselým a upřímným". Poté, co se na Čížkrajicích vystřídala řada dalších vlastníků, připadly roku 1745 k panství Nové Hrady, později byly připojeny jako součást obce Kondrač. Osídlení, jak vyplývá i z uváděných jmen majitelů, bylo převážně české, ale už od středověku zde byla německá menšina. V roce 1939 zůstala obec součástí protektorátu, zatímco sousední Chvalkov, Klažary, Kondrač i Mezilesí připadly do „Hitlerovo říše" (Hokr, 2003; Profous, 1947).

V roce 1869 žilo v obci Čížkrajice 218 obyvatel. Během následujících deseti let počet stoupl (na hodnotu 120 % roku 1869), během dalších 10 let opět propadl

(na hodnotu 99 % roku 1869). Od roku 1900 až do roku 1950 počet obyvatel klesal. V roce 1923 zde žilo 154 Čechů a 37 Němců (Hokr, 2003). V 50. letech 20. století došlo k nárůstu (v roce 1961 to bylo 116 % roku 1950). V roce 1980 žilo v obci nejméně obyvatel v historii sčítání 93 (hodnota 43 % roku 1869). Od roku 1991 se počet obyvatel nezměnil a je 102.

rok sčítání	1869	1880	1890	1900	1910	1921	1930	1950	1961	1970	1980	1991	2001
počet obyvatel	218	262	216	234	206	195	173	113	131	97	93	102	102

(Kubeš, Šulová, 2004)

Podle údajů ČSÚ ze SLDB 2001 měla celá obec Čížkrajice (k.ú. Čížkrajice, Mezilesí u Trhových Svinů) 268 obyvatel, z toho 43,3 % tvořili muži a 56,7 % ženy. Z celkového počtu obyvatel obce tvořila věková skupina 0 – 14 let 10,1 %, 15 – 59 let 50,7 % a věková skupina 60 let a více 39,2 %. Pokud jde o národnostní složení, 98,1 % obyvatel obce mělo českou národnost a ostatní národnosti pak tvořily 1,9 %. Věřících obyvatel v obci bylo 55,3 % (z toho římskokatolické vyznání 91,2 % věřících obyvatel), bez vyznání bylo 32,8 % obyvatel a u 11,9 % obyvatel náboženské vyznání nebylo zjištěno. Z celkového počtu obyvatel 15-ti letých a starších mělo vysokoškolské vzdělání 3,7 % obyvatel, vyšší odborné 0,8 % obyvatel, úplné střední s maturitou 11,2 % obyvatel, střední odborné bez maturity 40,7 % obyvatel, základní včetně neukončeného vzdělání 42,7 % obyvatel, bez vzdělání bylo 0,8 % obyvatel.

Charakteristika hospodářství sídla

Dle Kolektiv (1931) se v Čížkrajicích v roce 1930 nacházel obchod s dobytkem, hostinec, obuvník, 4 rolníci a trafika.

Podle údajů ČSÚ ze SLDB 2001 za celou obec je v zemědělství zaměstnáno 34,2 %, v průmyslu a stavebnictví 32,9 %, ve službách 24,7 % ekonomicky aktivního obyvatelstva. Nezaměstnanost pak činila 8,2 %. Mimo obec vyjíždělo do zaměstnání 41,2 % ekonomicky aktivních obyvatel obce, z celkového počtu žáků v obci jich 87,2 % vyjíždělo denně mimo obec.

Ze **zemědělských subjektů** v sídle v současnosti působí „ZD Čížkrajice" a dále deset samostatně hospodařících rolníků. Jejich činnost se váže hlavně na zemědělství a lesní plochy v obci, zřídka také do okolních k.ú.

Z **dopravního hlediska** se Čížkrajice nacházejí na silnici třetí třídy vedoucí z Benešova nad Černou přes Klení a Čížkrajice do Trhových Svin. Dále ze sídla vychází

dvě silnice třetí třídy směrem na Mezilesí a Kondrač. **Obslužnost autobusovou dopravou** je na dobré úrovni, ve všední den jede do Trhových Svin deset přímých spojů (cca 10 až 15 minut). Všechny přímé spoje zajišťuje ČSAD JIHOTRANS a.s., České Budějovice.

Co se týká stavu místní **infrastruktury,** na kanalizaci není v obci napojen ani jeden dům, 93,7 % domů je napojeno na veřejný vodovod. Plyn je zaveden do 7,8 % domů, 62,5 % domů je napojeno na ústřední topení. Počet domů je v celé obci 64, pro srovnání bytů je 126 (dle SLDB 2001).

Ze **služeb** je zde obecní knihovna s připojením na internet (dle starosty hojně využíván obyvateli a zvláště mládeží). V sídle má provozovnu firma „Jihočeský chovatel a.s.". Dále se zde žádné významné služby a ani žádný významný hospodářský subjekt nevyskytuje. Z **organizací** v sídle aktivně pracuje Sbor dobrovolných hasičů Čížkrajice.

Z **památek** mají Čížkrajice jako málokteré sídlo v Čechách bránu. I když v dnešní době je částečně zbořená (horní části jako důsledek projíždění nadměrných vozidel). Přesto se uvažuje o její rekonstrukci do původní podoby. V sídle se dále zbytky tvrze, které jsou součástí domů č.p. 31 a 33, kde jsou také zachované zbytky hradební zdi a již zmiňovaná brána (Pešta, 2004). Sídlo je zastávkou na naučné cyklotrase „Pamětí Slepičích hor" a prochází tudy cyklostezka číslo 1123.

Členství ve sdruženích, mezinárodní spolupráce, možnosti rozvoje sídla

Čížkrajice jsou členem Sdružení Růže. Hlavním plánem obce do budoucna je postavení veřejného vodovodu do všech sídel v obci (částí obce). Obec už má zažádáno o dotaci na tuto akci. V současné době je dokončována výstavba víceúčelového hřiště s umělým povrchem.

Kontakty

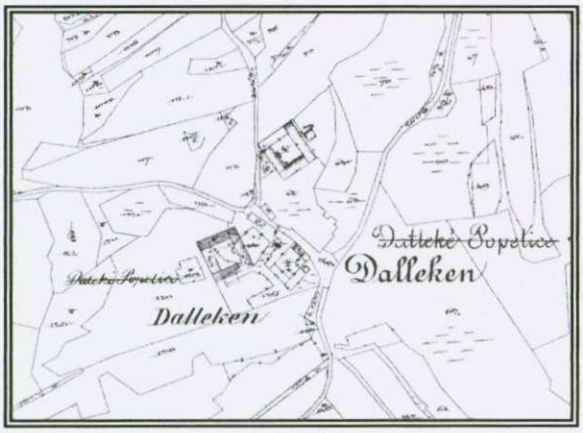
V současnosti je starostou obce pan Petr Skamene. Obecní úřad sídlí na adrese – Čížkrajice č. p. 13, 374 01 Čížkrajice, telefon: 386 322 981, fax: 386 322 981, e-mail: ou.cizkrajice@cbox.cz. Základní informace o obci jsou uvedeny na adrese http://www.sdruzeniruze.cz/cizkrajice.asp, informace jsou spíše o historii obce a o sídlech, která pod Čížkrajice spadají, aktuální informace o dění v obci zde nejsou.

DALEKÉ POPELICE

Daleké Popelice se nacházejí asi 7 km východně od Kaplice v nadmořské výšce 730 m. Sídlo leží v „srdci" Slepičích hor, kilometr severně od osady se nachází vrch Kohout (870 m n. m.) a dva km východně Vysoký kámen (867 m n. m.). Územně správní příslušnost – Jihočeský kraj, okres Český Krumlov, ORP Kaplice, obec Benešov nad Černou, k.ú. Dluhoště.

Historie sídla a vývoj počtu obyvatel

V sídle je v současné době jeden statek a další dvě menší budovy. V žádné získané literatuře se nepodařilo najít informace o sídle Daleké Popelice. Ani ve Státním okresním archivu v Českém Krumlově nebyly nalezeny žádné zajímavé informace.

V Dalekých Popelicích žilo při prvním sčítání 28 obyvatel. Až do roku 1930 počet obyvatel kolísal, ale vždy byl nad hodnotou z roku 1869. Nejvíce obyvatel za dobu sčítání zde žilo v roce 1910. Výrazná změna počtu obyvatel nastala k roku 1950, kdy oproti roku 1930 ubylo 74 % obyvatel. Od této doby až do současnosti obyvatel postupně ubývá.

rok sčítání	1869	1880	1890	1900	1910	1921	1930	1950	1961	1970	1980	1991	2001
počet obyvatel	28	45	45	35	66	49	38	9	8	7	5	3	3

(Kubeš, Šulová, 2004)

Charakteristika hospodářství sídla

Žádná získaná literatura se nezmiňuje o hospodářské činnosti v sídle, avšak vzhledem k jeho počtu obyvatel není vyloučeno, že v něm, hlavně před druhou světovou válkou, mohl nějaký hospodářský subjekt (živnost) fungovat. V současné době se zde žádný **hospodářský subjekt** nevyskytuje. Z **dopravního hlediska** k sídlu vede úzká

silnička od Velkých Skalin. Východně od sídla se nachází přírodní rezervace Ševcova hora, kde jsou zbytky přirozeného suťového bukového porostu na balvanitých svazích. Sídlem prochází cyklostezka číslo 1187 a červená turistická cesta.

Členství ve sdruženích, mezinárodní spolupráce, možnosti rozvoje sídla

Členství ve sdruženích a mezinárodní spolupráce viz Benešov nad Černou, údaje jsou uvedeny v diplomové práci Kosička (2006). Do budoucna nelze předpokládat žádný významný rozvoj sídla.

Kontakty

Protože sídlo spadá pod obec Benešov nad Černou, kontakty jsou uvedeny u Benešova nad Černou v diplomové práci Kosička (2006).

DĚKANSKÉ SKALINY

Děkanské Skaliny se nachází asi 5,5 km východně od Kaplice v nadmořské výšce 620 m. Sídlo se rozkládá ve zvlněné krajině Dluhošťské kotliny, severovýchodním směrem se tyčí Slepičí hory, s nejvyšším vrcholem Kohout (870 m n. m.), vzdáleným 3 km. Jižně od sídla protéká v širokém úvalu říčka Černá, která se pod Děkanskými Skalinami zařezává do hlubokého skalnatého kaňonovitého údolí. Územně správní příslušnost – Jihočeský kraj, okres Český Krumlov, ORP Kaplice, obec Benešov nad Černou, katastrální území Děkanské Skaliny.

Historie sídla a vývoj počtu obyvatel

Děkanské Skaliny jsou jedním ze tří sídle, ležících na úpatí Slepičích hor, které nesou jméno Skaliny (asi 1 km severovýchodně jsou Velké Skaliny a na mýtině v lese asi 1,5 km severně leží Pusté Skaliny). Počátky sídla jsou nejasné, jeho vznik snad můžeme spojovat s blízkým hradem Sokolčí. Rozlišovat dějiny jednotlivých sídel není zcela jednoduché, mimo jiné i proto, že jejich přívlastky se v minulosti měnily. Děkanské Skaliny jsou doložené až z roku 1475. Václav z Rovného daroval vesnici na počátku 16. století děkanskému úřadu v Českém Krumlově, zatímco Pusté a Velké Skaliny patří k panství novohradskému. Roku 1654 zde bylo 9 selských gruntů. Krumlovskému arciděkanství pak Děkanské Skaliny náležely až do konce feudalismu (Pešta, 2004).

Počet obyvatel v Děkanských Skalinách byl v letech 1869 až 1930 bez velkých výkyvů. Nejvíce obyvatel zde žilo v roce 1921 (hodnota 103,5 % roku 1869). Výrazný propad nastal po druhé světové válce. V 50. letech počet nepatrně přibyl, poté je až do roku 1991 patrný úbytek obyvatel (na hodnotu 7,9 % roku 1869). Od roku 1991 do roku 2001 počet obyvatel vzrostl o 3 na 12 trvale žijících.

rok sčítání	1869	1880	1890	1900	1910	1921	1930	1950	1961	1970	1980	1991	2001
počet obyvatel	113	110	90	112	102	117	105	42	55	36	17	9	12

(Kubeš, Šulová, 2004)

Charakteristika hospodářství sídla

Dle Kolektiv (1931) se v Děkanských Skalinách v roce 1930 nacházel hostinec, pila, 4 rolníci a trafika. V současné době je zde ze **služeb** „Pension Přehrada", jehož součástí je i restaurace, dále je zde bar a pension „Mlýn u Dubu". Žádný další významný **hospodářský subjekt** se v sídle nenachází. Z **dopravního hlediska** do sídla vede silnice, která začíná u Ličova a vede od silnice číslo 154 do Děkanských Skalin a pak dále do Velkých Skalin. V sídle se nenachází autobusová zastávka, nejbližší je v Ličově (cca 1,5 km). Obslužnost autobusovou dopravou viz Ličov.

Z **památek**, asi 1 km západně od sídla, stojí na skalní ostrožně nad říčkou Černou zřícenina hradu Sokolčí, který náležel původně pánům z Michalovic. Vlastník velešínského panství Jindřich z Benešova (Velešína), kterému patřil i hrad Sokolčí, převedl koncem 14. století svůj majetek na pány z Rožmberka. Sokolčí hrad se stal součástí panství novohradského. Poslední zmínka o hradu se datuje k roku 1541. Hrad Sokolčí býval rozdělen na předhradí a samotný hrad. Ještě počátkem 20. století bylo možné rozeznat hlavní zdi hradu, určit, kde býval příkop a násep a nahlédnout do soustavy sklepů. Do současné doby se dochovaly pouze skromné zbytky hradní zříceniny (http://www.ckrumlov.cz/cz1250/region/histor/i_hrasok.htm). Sídlo je zastávkou na naučné cyklotrase „Pamětí Slepičích hor", sídlem dále prochází cyklostezka číslo 1187 a žlutá a červená turistická cesta.

Členství ve sdruženích, mezinárodní spolupráce, možnosti rozvoje sídla

Členství ve sdruženích a mezinárodní spolupráce viz Benešov nad Černou, údaje jsou uvedeny v diplomové práci Kosička (2006). Ve sídle se dochovaly tři mohutné dvorce, typické pro novohradské podhůří. V Děkanských Skalinách nevznikla žádná rušivá novostavba, ani míra modernizace nebyla velká.

Kontakty

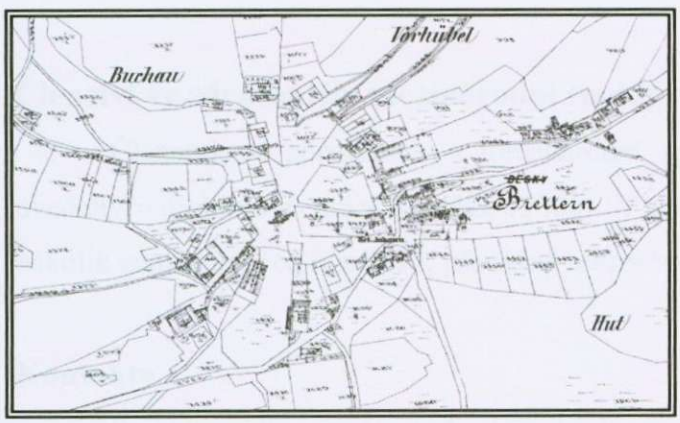
Protože sídlo spadá pod obec Benešov nad Černou, kontakty jsou uvedeny u Benešov nad Černou v diplomové práci Kosička (2006).

DESKY

Desky se nachází asi 6 km jihovýchodně od Kaplice v nadmořské výšce 640 m. Sídlo leží v Hodonické vrchovině, asi kilometr východně od Hodonického vrchu (726 m n. m.). Východně od sídla se nachází několik menších rybníků. Územně správní příslušnost – Jihočeský kraj, okres Český Krumlov, ORP Kaplice, obec Molonty, k.ú. Ličov - Desky.

Historie sídla a vývoj počtu obyvatel

První písemná zmínka o sídle pochází z roku 1358. Německý název Brettern. Od roku 1363 vlastnil část obce Jan Borovec z Meziříčí. Roku 1375 se zde usadil Přibík z Pořešína (pozdější pán z Desek). Jeho potomek Zikmund Bíláhlava z Desk vede spor s Rožmberkem o část pořešínského panství. Tento spor končí roku 1465, kdy král Jiří z Poděbrad rozhodl, že z pořešínského panství obdrží Zikmund Bíláhlava 140 kop grošů. Po jeho smrti se syn Jan z Desk s Rožmberkem vyrovnal za 100 kop a ještě mu přislíbil služby svého rodu i právo od úmrtí na rodový majetek. Od roku 1518 je držitelem sídla Desky Jan a Václav z Hřebene sídlem v Mostkách a od roku 1609 je vlastní Jan Markvart z Hřebene. V roce 1627 jsou prodány Josefu Arnoštu Schreinarovi z Rosenecku a další osudy této obce jsou spojeny s osudy Mostek a rožmberského panství (Mörtl, Svoboda, 1992; Profous, 1947).

Počet obyvatel v sídle Desky převyšoval v letech 1869 až 1921 počet 200. Nejvíce to bylo v roce 1910. Od roku 1921 začal počet prudce klesat. Ještě v roce 1950 zde žilo 117 obyvatel (hodnota 52 % oproti roku 1869), poté začal počet prudce klesat a v letech 1991 a 2001 zde žilo pouhých 8 obyvatel.

rok sčítání	1869	1880	1890	1900	1910	1921	1930	1950	1961	1970	1980	1991	2001
počet obyvatel	223	231	231	261	264	216	187	117	102	84	28	8	8

(Kubeš, Šulová, 2004)

Charakteristika hospodářství sídla

Žádná získaná literatura se nezmiňuje o hospodářské činnosti v sídle, avšak vzhledem k jeho počtu obyvatel není vyloučeno, že v něm, hlavně před druhou světovou válkou, mohl nějaký hospodářský subjekt (živnost) fungovat. V současné době se zde žádný **hospodářský subjekt** nevyskytuje. Z **dopravního hlediska** sídlem prochází silnice třetí třídy, která začíná u silnice číslo 154 a vede přes Desky do Malont. V sídle se nenachází autobusová zastávka, nejbližší je asi 2 km vzdálená a jmenuje se Dluhoště – samoty. Ve směru do Kaplice jede ve všední den deset přímých spojů (cca 15 minut). Všechny přímé spoje zajišťuje ČSAD AUTOBUSY České Budějovice a.s. Z **památek** na návsi stojí socha sv. Jana Nepomuckého z roku 1791 se zábradlím z roku 1827 (dle turistické mapy). Sídlem prochází cyklostezky číslo 1189 a 1190.

Členství ve sdruženích, mezinárodní spolupráce, možnosti rozvoje sídla

Členství ve sdruženích a mezinárodní spolupráce viz Malonty, údaje jsou uvedeny v diplomové práci Kosička (2006). V současné době jsou Desky, které tvoří několik zemědělských usedlostí, převážně rekreační osadou.

Kontakty

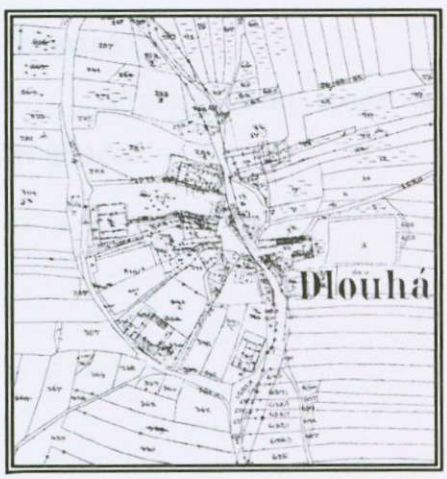
Protože sídlo spadá pod obec Malonty, kontakty jsou uvedeny u Malont v diplomové práci Kosička (2006).

DLOUHÁ

Dlouhá se nachází asi 7,5 km severně od Kaplice v nadmořské výšce 510 m, asi půl kilometru jihozápadně od břehu vodní nádrže Římov. Území sídla náleží Netřebickému prahu. Územně správní příslušnost – Jihočeský kraj, okres Český Krumlov, ORP Kaplice, obec Netřebice, k.ú. Dlouhá.

Historie sídla a vývoj počtu obyvatel

První písemná zmínka pochází z roku 1401 pod názvem Dluha. Sídlo náleželo k pořešínskému panství a sdílelo jeho osudy. V letech 1890 až 1930 byly Desky obcí v soudním okrese Kaplice, od roku 1950 osadou obce Výheň v okrese Kaplice, od roku 1961 osadou (později částí) obce Netřebice v okrese Český Krumlov (Profous, 1947; Kolektiv, 1978).

V současné době žije v Dlouhé 12 obyvatel (hodnota 15,6 % roku 1869). Při předchozím sčítání v roce 1991 zde měli trvalé bydliště pouze čtyři lidé. Od roku 1869 do roku 1900 počet narůstal (v roce 1900 na hodnotu 132,5 % roku 1869) v roce 1921 byl počet stejný jako v roce 1900. Od roku 1921 začalo obyvatel ubývat, největší pokles nastal v 50. a 60. letech 20. století.

rok sčítání	1869	1880	1890	1900	1910	1921	1930	1950	1961	1970	1980	1991	2001
počet obyvatel	77	83	90	102	97	102	87	86	56	28	15	4	12

(Kubeš, Šulová, 2004)

Charakteristika hospodářství sídla

Žádná získaná literatura se nezmiňuje o hospodářské činnosti v sídle. Vzhledem k počtu obyvatel, který sídlo do konce první poloviny 20. století obýval, se zde nějaký hospodářský subjekt (živnost) mohl vyskytovat. V současné době se zde žádný **hospodářský subjekt** nevyskytuje. V katastru sídla byla v roce 1984 založena

„Genofondová plocha JERYN ZO ČSOP Velešín". Z **dopravního hlediska** sídlo leží na silnici třetí třídy vedoucí z Kaplice nádraží přes Výheň do Velešína. Autobusová zastávka se v sídle nenachází. Z **turistických zajímavostí** se v sídle nachází výklenková kaple sv. Jana Nepomuckého z 19. století. Mezi dominantní prvky v kraji severně od Dlouhé patří mohutná lípa srdčitá, pod kterou stojí malá kaplička. Sídlem prochází cyklostezka číslo 1198.

Členství ve sdruženích, mezinárodní spolupráce, možnosti rozvoje sídla

Členství ve sdruženích a mezinárodní spolupráce viz Netřebice. Do budoucna se zde zřejmě bude nadále rozvíjet rekreační funkce (druhé bydlení), protože i v současné době slouží více jak polovina stavení slouží k rekreaci.

Kontakty

Protože sídlo spadá pod obec Netřebice, kontakty jsou uvedeny u sídla Netřebice.

DLUHOŠTĚ

Dluhoště se nachází asi 7,5 km východně od Kaplice v nadmořské výšce 610 m. Sídlo leží na jižním úpatí členitého lesnatého masivu Slepičích hor, asi 2 km severovýchodně je vrch Vysoký kámen (865 m n. m.). Nejvyšším bodem Slepičích hor je vrch Kohout (870 m n. m.) asi 3,5 km severně. Sídlem protéká v otevřeném širokém údolí Dluhošťský potok, pravobřežní přítok říčky Černé. Územně správní příslušnost – Jihočeský kraj, okres Český Krumlov, ORP Kaplice, obec Benešov nad Černou, k.ú. Dluhoště.

Historie sídla a vývoj počtu obyvatel

Sídlo Dluhoště (česky též Dlouhoště, německy Ottenschlag) vzniklo nepochybně během velké kolonizační vlny severního novohradského podhůří asi ve 14. století. První zmínka pochází z roku 1488. Sídlo patřilo velešínskému panství a spolu s ním bylo okolo roku 1430 připojeno k Novým Hradům. Na počátku 17. století část patřilo k panství Český Krumlov, roku 1654 se ale celé sídlo uvádí jako součást novohradského panství, které drželi Buguoyové. Tehdy zde bylo 14 usedlostí obydlených a 5 pustých (Pešta, 2004).

Jedná se o typickou ves ulicového typu. Každá usedlost měla vzadu vyvedenou vlastní cestu do svých políček a k lesu. Sídlo nikdy v minulosti nebylo příliš bohaté. Svědčí o tom i ta skutečnost, že padlým rodákům z 1. světové války zde nepostavili pomníček, jak tomu bylo v jiných sídlech, ale pouze na zeď místní kapličky umístili pamětní desku (Hokr, 2003).

Počet obyvatel při prvním sčítání v roce 1869 byl 230. Až do roku 1921 nenastala žádná významná změna. V následujících letech obyvatel až do roku 1991 poměrně rychle ubývalo (pokles se přechodně zastavil mezi lety 1950 až 1961). Po roce

1945 zde byly pouze dvě smíšené německé rodiny a dosídleni byli rumunští emigranti. V posledním desetiletí počet obyvatel začal stoupat (Hokr, 2003).

rok sčítání	1869	1880	1890	1900	1910	1921	1930	1950	1961	1970	1980	1991	2001
počet obyvatel	230	236	230	231	234	226	172	126	127	91	54	23	38

(Kubeš, Šulová, 2004)

Charakteristika hospodářství sídla

Dle Kolektiv (1931) se v Dluhošti v roce 1930 nacházel obchod se smíšeným zbožím, 2 hostince a 2 kováři. V současné době je zde ze **služeb** „Hostinec a penzion U Podkovy", žádný další významný **hospodářský subjekt** se v sídle nenachází. Z **dopravního hlediska** do sídla vede silnice třetí třídy, která zde končí. Jižně od sídla prochází silnice druhé třídy číslo 157, která spojuje Kaplici a Benešov nad Černou. **Obslužnost autobusovou dopravou** je na velmi dobré úrovni, ve směru do Kaplice jede ve všední den deset přímých spojů (cca 15 minut). Všechny přímé spoje zajišťuje ČSAD AUTOBUSY České Budějovice a.s. Sídlo je zastávkou na naučné cyklotrase „Pamětí Slepičích hor", dále zde prochází cyklostezka číslo 1190 a žlutě značená turistická cesta.

Členství ve sdruženích, mezinárodní spolupráce, možnosti rozvoje sídla

Členství ve sdruženích a mezinárodní spolupráce viz Benešov nad Černou, údaje jsou uvedeny v diplomové práci Kosička (2006). Osu zástavby tvoří potok jednotlivé hustě řazené usedlosti jsou situovány po obou stranách vodoteče. V posledních letech počet obyvatel v sídle začal stoupat, což je důsledkem dobré dopravní a časové dostupnosti z Kaplice. Domy byly na začátku 90. let využívány především k rekreaci, v posledních letech se lidé začali usazovat natrvalo. Do budoucna by se počet obyvatel mohl nadále zvyšovat.

Kontakty

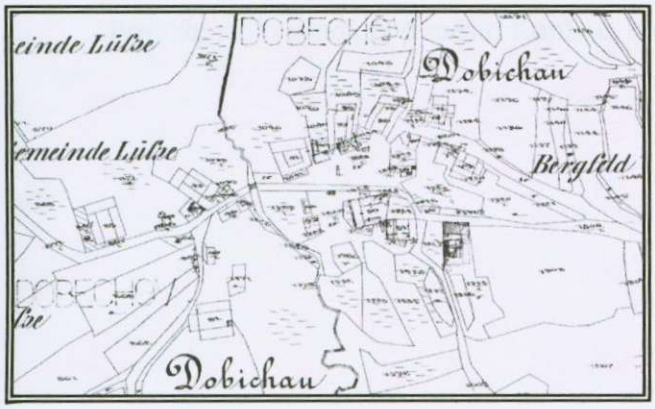
Protože sídlo spadá pod obec Benešov nad Černou, kontakty jsou uvedeny u Benešova nad Černou v diplomové práci Kosička (2006).

DOBECHOV

Dobechov se nachází asi 3 km jihovýchodně od Kaplice v nadmořské výšce 560 m. Sídlo leží v Malontské sníženině a protéká jím Dobechovský potok, který je pravostranným přítokem Malše. Asi 1,5 km východně se vypíná Hodonický vrch (726 m n. m.). Územně správní příslušnost – Jihočeský kraj, okres Český Krumlov, ORP Kaplice, obec Kaplice, k.ú. Mostky.

Historie sídla a vývoj počtu obyvatel

První písemná zmínka o Dobechově pochází z roku 1378 pod názvem Dobechow. Německý název byl Dobichau. Od roku 1596 patřil k Novým Hradům. Jako zemědělská usedlost sdílel osudy mosteckého zboží. Až do roku 1950 byl Dobechov osadou obce Mostky v okrese Kaplice, v dalších letech osadou (částí) obce Kaplice v okrese Český Krumlov. (Mörtl, 1992; Profous, 1947; Kolektiv, 1978).

Nejvíce obyvatel měl Dobechov při prvním sčítání v roce 1869. Až do roku 1930 se stav obyvatelstva výrazně neměnil. Výrazný propad počtu obyvatel nastal mezi lety 1930 až 1950 (v roce 1950 zde žilo 28 % obyvatel oproti roku 1930). V dalších letech počet přechodně zvýšil v roce 1970, ale od této doby až do současnosti klesá. V roce 2001 zde žilo 10,1 % obyvatel roku 1869.

rok sčítání	1869	1880	1890	1900	1910	1921	1930	1950	1961	1970	1980	1991	2001
počet obyvatel	138	107	103	111	115	107	92	26	22	42	32	16	14

(Kubeš, Šulová, 2004)

Charakteristika hospodářství sídla

Dle Kolektiv (1931) se v Doběchově v roce 1930 uváděl hostinec, 2 rolníci a trafika. V 80. letech 20. století byla v sídle zemědělská výroba. V současné době se zde ‚mimo areál zemědělského družstva, žádný významný **hospodářský subjekt**

nevyskytuje. Z **dopravního hlediska** se Dobechov nachází na silnici třetí třídy vedoucí z Květoňova přes Dobechov do Kaplice. **Obslužnost autobusovou dopravou**, ve směru do Kaplice jedou ve všední den dva přímé spoje (cca 10 minut). Všechny přímé spoje zajišťuje ČSAD AUTOBUSY České Budějovice a.s., Kaplice. Sídlem prochází cyklostezka číslo 1189.

Členství ve sdruženích, mezinárodní spolupráce, možnosti rozvoje sídla

Členství ve sdruženích a mezinárodní spolupráce viz město Kaplice. Do budoucna nelze předpokládat žádný významný rozvoj sídla. Je pravděpodobné, že obyvatel bude v sídle nadále ubývat.

Kontakty

Protože sídlo spadá pod město Kaplice, kontakty jsou uvedeny u sídla Kaplice.

DOBRKOVSKÁ LHOTKA

Dobrkovská Lhotka se nachází asi 5,5 km jihozápadně od Trhových Svin v nadmořské výšce 550 m. Leží ve východní části Rychnovské pahorkatiny, 1,5 km severovýchodně od vrchu Velký kámen (753 m n. m.). Územně správní příslušnost – Jihočeský kraj, okres České Budějovice, ORP Trhové Sviny, obec Slavče, k.ú. Dobrkovská Lhotka.

Historie sídla a vývoj počtu obyvatel

Dobrkovská Lhotka vznikla až v roce 1950 sloučením Dolní Lhotky, která dříve patřila k Besednici, a Dobrkova, který byl součástí Keblan. Pro tyto dvě sloučené části byl stanoven úřední název Dobrkovská Lhotka. Ta byla do roku 1960 samostatnou obcí, poté až do současnosti patří k obci Slavče. Starší dějiny sídla tedy souvisejí s osadou Dobrkov (Doberkau, Dobrikau), když Dolní Lhotka je dle Kubeš, Šulová (2004) vymezena jako samostatné geografické sídlo – viz text dále.

Nejstarším obyvatelstvem zde patrně byli Doudlebové, ovšem první písemná zmínka o Dobrkovu pochází z roku 1384. Sídlo nejprve patřilo pod statek v Ostrolovském Újezdu, později pod statek v Olešnici – oba v majetku královského města České Budějovice – později bylo součástí schwarzenberského panství na Českokrumlovsku. Z hlediska správního vývoje patřil Dobrkov mezi lety 1850 – 1927 jako osada k obci Mohuřice, v letech 1927 – 1943 jako osada k obci Keblany, v letech 1943 – 1945 jako osada k obci Slavče, v letech 1945 – 1950 opět spadal pod Keblany. Roku 1951 byl pak název Dobrkov úředně zrušen a sídlo se stalo součástí nově ustanovené obce Dobrkovská Lhotka (viz shora) (Hokr, 2003; Profous, 1947; Chytilův adresář 1915 na jihogen.wz.cz).

Počet obyvatel po roce 1869 prudce vzrostl (v roce 1880 na hodnotu 161 % roku 1869). Poté až do roku 1930 nebyly zaznamenány výrazné změny. Mezi lety 1930 až

1950 nastal prudký propad počtu (oproti roku 1930 zde žilo o 38 % roku obyvatel méně). Od roku 1970 až do roku 1991 obyvatel poměrně rychle ubývalo (v roce 1991 na hodnotu 43 % roku 1869). Změny v počtu obyvatel mohou mít příčinu v měnícím se administrativním a správním uspořádáním příslušnosti sídla, zdrojová databáze Kubeš, Šulová (2004) zde nemusí být stoprocentně správná.

rok sčítání	1869	1880	1890	1900	1910	1921	1930	1950	1961	1970	1980	1991	2001
počet obyvatel	98	158	150	155	159	178	145	91	95	83	66	42	53

(Kubeš, Šulová, 2004)

Charakteristika hospodářství sídla

Dle Kolektiv (1931) se v sídle ze živností nacházela cihelna, hostinec, mlýn, pila, 3 rolníci a obchod se smíšeným zbožím. Dobrkovská Lhotka je jednou z lokalit, kde se v koroseckých štěrkopíscích nacházejí vltavíny. Proto je okolí sídla (pole severně od obce, přilehlý les, vypuštěný rybník) silně poznamenáno „soukromou" (ilegální) těžbou. V sídle se v současné době ale nevyskytuje žádný hospodářský subjekt. Z **dopravního hlediska** sídlo leží na silnici třetí třídy vedoucí ze Slavče do Dobrkovské Lhotky (tato komunikace v sídle končí). Obslužnost autobusovou dopravou je dostatečná, ve směru do Trhových Svin jede ve všední den sedm přímých spojů (cca 13 minut). Všechny přímé spoje zajišťuje ČSAD JIHOTRANS a.s., České Budějovice.

Podle turistické mapy v sídle z **památek** najdeme na návsi boží muka z roku 1769, domy jsou typickými jihočeskými venkovskými zemědělskými usedlostmi. Pod sídlem v údolí Keblanského potoka je opravený bývalý mlýn sloužící jako rekreační chalupa. Asi 1 km západně od sídla jsou při domu čp. 17 dochovány obvodové zdi Sýkorova hamru, který je nejstarším částečně zachovalým hamrem v jižních Čechách. Sídlem prochází cyklotrasa číslo 1128, naučná cyklotrasa „Pamětí Slepičích hor" a červeně značená turistická cesta.

Členství ve sdruženích, mezinárodní spolupráce, možnosti rozvoje sídla

Členství ve sdruženích a mezinárodní spolupráce viz Slavče.

Kontakty

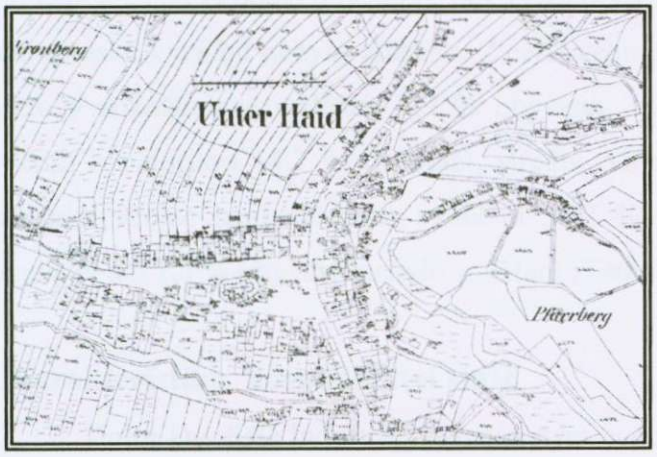
Protože sídlo spadá pod obec Slavče, kontakty jsou uvedeny v textu u sídla Slavče.

DOLNÍ DVOŘIŠTĚ

Dolní Dvořiště se nachází asi 9,5 km jihojihozápadně od Kaplice v nadmořské výšce 618 m. Sídlo leží nad ohbím říčky Malše v Dolnodvořišťské sníženině Společně se sídlem U Svatého Kamene je nejjižnějším sídlem řešeného území. Je však především známo jako významný hraniční přechod. Územně správní příslušnost – Jihočeský kraj, okres Český Krumlov, ORP Kaplice, obec Dolní Dvořiště, k.ú. Dolní Dvořiště.

Historie sídla a vývoj počtu obyvatel

Dolním Dvořištěm vedla odedávna obchodní stezka z Horních Rakous do Čech. Na ní také vzniklo sídlo, poprvé zmiňované ve 13. století jako majetek Rožmberků. První písemná zmínka, z roku 1279, se objevuje v souvislosti s místním kostelem. V té době již bylo sídlo rožmberské a zaměřená na zemědělskou výrobu. Clo se tu vybíralo už ve středověku, obyvatelstvo bylo vždy smíšené, spíše převažovali Němci. Ti sídlo nazývali Unterhaid. V roce 1339 již bylo povýšeno na městečko a mělo svou rychtu. Po vymření Rožmberků se dostalo do rukou pánům ze Švamberka, kterým pro odboj v roce 1620 bylo odňato a dáno Karlu Bonaventurovi Buquoyovi. Rodu Buquoyů patřilo až do roku 1848. V roce 1850 byla postavena místní radnice. Po roce 1945 bylo dosídleno Čechy a Slováky. V dalších letech byla v sídle zahájena nová výstavba např. vodovod, nové zemědělské stavby, rodinné domky, vilky, škola, tělocvična, koupaliště, obchody atd. (Mörtl, Svoboda, 1992).

V roce 1869 žilo v Dolním Dvořišti 794 obyvatel, v následujícím desetiletí občanů přibylo na 838 (nejvíce v historii sčítání). Výrazná změna v počtu nastala k roku 1950, kdy počet obyvatel klesl téměř na polovinu, až do roku 1970 se zásadně neměnil. Počínaje rokem 1980 se počet obyvatel začal poměrně rychle zvyšovat, což platí až do současnosti. V současné době počet dosáhl stavu před válkou.

rok sčítání	1869	1880	1890	1900	1910	1921	1930	1950	1961	1970	1980	1991	2001
počet obyvatel	794	838	736	688	761	692	654	365	362	343	528	632	714

(Kubeš, Šulová, 2004)

Podle údajů ČSÚ ze SLDB 2001 měla celá obec Dolní Dvořiště (k.ú. Cetviny, Dolní Dvořiště, Horní Kaliště, Jenín, Mikulov, Mladoňov, Rybník u Dolního Dvořiště, Rychnov nad Malší, Štědrkov, Tichá, Trojany u Dolního Dvořiště a Všeměřice) 1281 obyvatel, z toho 49,6 % tvořili muži a 50,4 % ženy. Z celkového počtu obyvatel obce tvořila věková skupina 0 – 14 let 18,3 %, 15 – 59 let 70,3 % a věková skupina 60 let a více 11,4 %. Pokud jde o národnostní složení, 84,1 % obyvatel obce mělo českou národnost, 7,4 % slovenskou, německou 1,3 %, ukrajinskou 1,3 % a ostatní národnosti pak tvořily 5,9 %. Věřících obyvatel v obci bylo 26,3 % (z toho římskokatolické vyznání 83,1 % věřících obyvatel), bez vyznání bylo 62 % obyvatel a u 11,7 % obyvatel náboženské vyznání nebylo zjištěno. Z celkového počtu obyvatel 15-ti letých a starších mělo vysokoškolské vzdělání 2,9 % obyvatel, vyšší odborné 1,4 % obyvatel, úplné střední s maturitou 14,7 % obyvatel, střední odborné bez maturity 43,5 % obyvatel, základní včetně neukončeného vzdělání 34,7 % obyvatel, bez vzdělání bylo 1,4 % obyvatel a u 1,4 % obyvatel nebylo vzdělání zjištěno.

Charakteristika hospodářství sídla

Dolní Dvořiště bylo vždy významným centrem obchodu a služeb v jižním části řešeného území. Dle Kolektiv (1931) zde v roce 1930 byla četnická stanice, celní úřad, lékař, 2 pekaři, bednář, „Elektrárny – Pfleger", 2 řezníci, holič, 5 hostinců, 6 obchodů se smíšeným zbožím, 2 obchody s obilím, konsumní společnost, 18 rolníků, mlýn, 2 krejčí, obchod se střižním zbožím, 4 obuvníci, „Spořitelna a záložna pro Dolní Dvořiště", 2 trafiky, 2 truhláři a kolář.

Podle údajů ČSÚ ze SLDB 2001 je za celou obec v zemědělství zaměstnáno 14,7 %, v průmyslu a stavebnictví 43,9 %, ve službách 22,7 % (ostatní a nezjištěno 9,2 %) ekonomicky aktivního obyvatelstva. Nezaměstnanost pak činila 9,5 %. Mimo obec vyjíždělo do zaměstnání 55,5 % ekonomicky aktivních obyvatel obce, z celkového počtu žáků v obci jich 56,7 % vyjíždělo denně mimo obec.

Ze **zemědělských subjektů** zde v současnosti působí „Zemědělská farma – Michel Petr", „Agrobeta – zemědělská výroba", „Zeman rybník s.r.o. – zemědělská výroba", ze služeb pro zemědělství „Agromech – zemědělské stroje a zařízení".

Z **dopravního hlediska** se Dolní Dvořiště nachází na silnici první třídy číslo E55 spojující Prahu a rakouský Linec. Dále z obce vycházejí dvě silnice třetí třídy směr Rychnov nad Malší a Rybník. **Obslužnost autobusovou dopravou** je dobrá. Ve směru do Kaplice jede ve všední den čtrnáct přímých spojů (cca 25 minut). Všechny přímé spoje zajišťuje ČSAD AUTOBUSY České Budějovice a.s. Západně od sídla (cca 2 km) je vlaková zastávka Rybník (mimo řešené území) na tratích č. 196 České Budějovice, Rybník, Horní Dvořiště, Summerau a č. 195 Rybník - Lipno nad Vltavou.

Z místní **infrastruktury** je na kanalizaci, která je napojena na čističku odpadních vod, v obci napojeno 69,2 % domů, na veřejný vodovod je napojeno 98,7 % domů. Plyn je zaveden do 4,2 % domů, 71,6 % domů je napojeno na ústřední topení. Počet domů je v celé obci 240, pro srovnání bytů je 475 (dle SLDB 2001).

Sídlo je poměrně dobře vybaveno **službami**. V Dolním Dvořišti jsou dvě **prodejny potravin,** prodejna smíšeného zboží „Jednota" a prodejna „Flop – minipotraviny J+E Smrček". **Stravovacími zařízeními** jsou zde „Autorest nonstop", „Restaurace Malše", „Pivnice Tornádo", „Pohostinství Moša Zdeněk" a „Hotel Restaurant Willy". Z prodejen **spotřebního zboží** je zde drogerie, domácí potřeby, papírnictví, prodejna obuvi, asijská prodejna, obchod s textilem, prodejna s plynem „Švarc Jan P+B". Z **ostatních služeb** v sídle působí pošta, pohraniční policie, celnice pro osobní a nákladní automobilovou dopravu, hraniční informační servis „ÚAMK Dolní Dvořiště", turistické centrum „I-KONTAKT", holičství, kadeřnictví, 3 čerpací stanice (Ahrmex, OMV a Devil), 4 kasina a noční kluby (např. Florida), 2 směnárny, účetní firma, dvě dopraví firmy „Mezinárodní doprava Karlík Jaroslav" a „Autodoprava – Zeman", firma na opravu fasád „Asarko s.r.o.", „Autoservis Kup". Turistům zde slouží **ubytovací zařízení** „Penzion Bolero", „Kotlasová Věra – ubytování v soukromí". Ze **školských zařízení** v sídle nachází mateřská škola (školní jídelna při mateřské škole) a základní škola (1. – 5. třída). Ze **zdravotnických zařízení** se zde nachází detašované pracoviště samostatné ordinace praktického lékaře pro dospělé, detašované pracoviště samostatné ordinace praktického lékaře pro děti a dorost, samostatná ordinace praktického lékaře – stomatologa, dům s pečovatelskou službou. **Z kulturních** zařízení je zde obecní knihovna, ze **sportovních zařízení** hřiště na kopanou a tělocvična.

Z **institucí, společenských a sportovních organizací** v sídle působí Sbor dobrovolných hasičů Dolní Dvořiště, Sokol Dolní Dvořiště – kopaná a lední metaná a dále myslivecký spolek.

Z **památek** v nejbližším okolí je navrženo vyhlášení přírodní rezervace Horní Malše s výskytem řady kriticky a silně ohrožených druhů živočichů (především perlorodky říční aj.). K hlavním památkám Dolního Dvořiště patří kostel sv. Jiljí z roku 1279, do dnešní podoby postaven v roce 1488. Patří k nepozoruhodnějším památkám jihočeské gotiky. Na severní straně je sakristie, na jižní straně předsíň a pětiboký presbytář. Zvenku jsou zdi zpevněny zdobenými opěráky. Kostel má dva vchody s nezvykle profilovanými portály. Předsíň má pěknou hvězdovou klenbu. Vnitřek kostela vzhledem k proporcím a bohatým klenbám působí velice pěkně. Trojlodí má síťovou klenbu na párech žlábkových pilířů a příporách. Presbytář má tři pole hvězdové klenby na příporách. V severní zdi kněžiště je na nožce zajímavý sanktuář z jemně profilované žuly s kovovou mříží. Kruchta je podklenuta pěknou hvězdovou klenbou. Z kruchty je možné vyjít na pavlán, podepřený zdobeným krakorcem. Z původního zařízení se dochovala žulová kazatelna na sloupku, křtitelnice a pokladnička. Ostatní zařízení je pseudogotické z 19. století. V kostele byla umístěna i socha Panny Marie ze Svatého Kamene. Kostel je v současné době v opravě. Dalšími památkami jsou radnice s věžičkou z roku 1850, barokní socha sv. Jana Nepomuckého z roku 1726 a kašna na náměstí (Mörtel, Svoboda, 1992). Sídlem prochází dálkové cyklostezky číslo 34 a 12. Pro pěší je určena červená turistická cesta.

Členství ve sdruženích, mezinárodní spolupráce, možnosti rozvoje sídla

Obec Dolní Dvořiště poměrně dosti spolupracuje s rakouským sídlem Leopoldschlag, který se nachází asi 4 km od Dolního Dvořiště. Spolupráce není ale oficiální. Na velmi dobré úrovni spolupracují školy. Největší plánovanou investicí obce bude v budoucnu výstavba vodovodu v Tiché (mimo řešené území). Do budoucna se ještě plánuje příprava stavebních parcel pro rodinné domky přímo v Dolním Dvořišti.

Kontakty

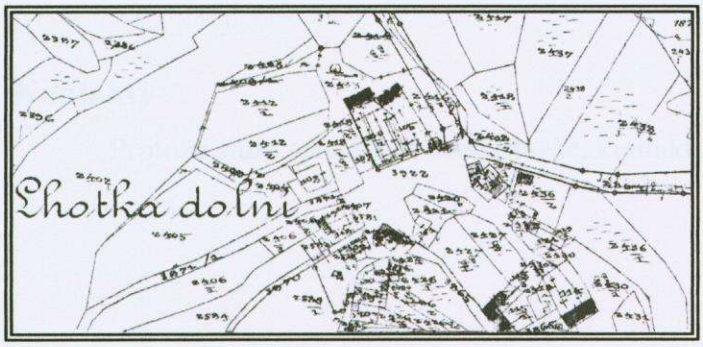
V současnosti je starostou obce pan Emil Růžička. Obecní úřad sídlí na adrese – Dolní Dvořiště č. p. 62, 382 72 Dolní Dvořiště, telefon: 380 324 208, fax: 380 324 178, e-mail: obecdoldvor@iol.cz (starosta). Obec má své vlastní internetové stránky http://www.ddvoriste.ois.cz, které nejsou příliš obnovovány a aktuální informace zde zcela chybějí.

DOLNÍ LHOTKA

Dolní Lhotka se nachází asi 6,5 km jihozápadně od Trhových Svin v nadmořské výšce 570 m. Lhotka leží při severovýchodním úpatí Slepičích hor, 2 km severovýchodně od vrchu Kohout (870 m n. m.). Územně správní příslušnost – Jihočeský kraj, okres České Budějovice, ORP Trhové Sviny, obec Slavče, k.ú. Dobrovská Lhotka.

Historie sídla a vývoj počtu obyvatel

První písemná zmínka o sídle Dolní Lhotka (Dolní Lhota, Untermehlhüttel) pochází z roku 1362. Jméno sídla se poměrně často měnilo, roku 1951 byl název Dolní Lhotka úředně zrušen jako název osady a zůstal úředním názvem místní části obce Dobrkovská Lhotka. V letech 1850 až 1950 bylo sídlo osadou obce Besednice, od roku 1950 bylo sídlo osadou (částí) obce Dobrkovská Lhotka a patřilo k faře v Besednici (Chytilův adresář na jihogen.wz.cz).

V roce 1869 žilo v Dolní Lhotce 95 usedlíků, až do roku 1930 počet plynule stoupal. K roku 1950 obyvatel výrazně ubylo (o 37,5 % oproti roku 1930). Od této doby až do současnosti obyvatel neustále plynule ubývá, v roce 2001 zde žilo 39 obyvatel (hodnota 41 % roku 1869).

rok sčítání	1869	1880	1890	1900	1910	1921	1930	1950	1961	1970	1980	1991	2001
počet obyvatel	95	107	110	124	134	140	168	105	97	70	55	46	39

(Kubeš, Šulová, 2004)

Charakteristika hospodářství sídla

Žádná získaná literatura se nezmiňuje o hospodářské činnosti v sídle, avšak vzhledem k počtu obyvatel není vyloučeno, že zde nějaký hospodářský subjekt fungoval. V současné době je zde keramický závod a ze **služeb** hostinec a knihovna. V sídle působí sdružení dobrovolných hasičů. Z **dopravního hlediska** se sídlo nachází

na silnici třetí třídy vedoucí ze Slavče do Lhotky. **Obslužnost autobusovou dopravou** je dostatečná, ve směru do Trhových Svin jede ve všední den sedm přímých spojů (cca 12 minut). Všechny přímé spoje zajišťuje ČSAD JIHOTRANS a.s., České Budějovice. Z **turistických zajímavostí** se východně od sídla nachází lokalita Štěpán, kde jsou balvany se čtyřmi skalními mísami. Sídlem prochází cyklotrasa číslo 1128, dále sídlem prochází naučná cyklotrasa „Pamětí Slepičích hor". Z pěších tras prochází červená turistická cesta.

Členství ve sdruženích, mezinárodní spolupráce, možnosti rozvoje sídla

Členství ve sdruženích a mezinárodní spolupráce viz Slavče. V blízkosti sídla se nachází chatová osada a v letních měsících se v sídle pohybuje poměrně dost lidí. Do budoucna bude rekreace stoupat na významu.

Kontakty

Protože sídlo spadá pod obec Slavče, kontakty jsou uvedeny u sídla Slavče.

DROCHOV

Drochov se nachází asi 4,5 km jižně od Kaplice v nadmořské výšce 590 m, v téměř neobydlené a zalesněné části Bukovské vrchoviny. Územně správní příslušnost – Jihočeský kraj, okres Český Krumlov, ORP Kaplice, obec Dolní Dvořiště, k.ú. Všeměřice.

Historie sídla a vývoj počtu obyvatel

První písemná zmínka pochází z roku 1349, v souvislosti s Vlreych von Drochov. Od roku 1445 se používal německý název Drochersdorf. V roce 1850 bylo sídlo osadou obce Pěkná Ves pod názvem Drochy, od roku 1869 osadou obce Lhotka v soudním okrese Kaplice pod názvem Drochy, v letech 1921 až 1950 osadou obce Všeměřice v okrese Kaplice (ve 30. letech 20. století zde bylo ještě 14 domů). Od roku 1961 až do svého zániku, koncem 60. let 20. století, byl Drochov osadou obce Rychnov nad Malší (Kolektiv, 1978; Profous, 1947; http://www.dolnidvoriste.cz/vismo).

Při prvním sčítání v roce 1869 měl Drochov 76 obyvatel. Až do roku 1930 nenastaly žádné velké výkyvy v počtu obyvatel. Nejvíce obyvatel zde žilo v roce 1910. Výrazný úbytek nastal mezi lety 1930 až 1950, kdy klesl na počet 24 (v roce 1950 na hodnotu 34,7 % roku 1930). V roce 1961 už počet trvale žijících občanů klesl na 9. Od roku 1970 už v Drochově nežije žádný trvale žijící obyvatel.

rok sčítání	1869	1880	1890	1900	1910	1921	1930	1950	1961	1970	1980	1991	2001
počet obyvatel	76	70	66	76	86	74	69	24	9	0	0	0	0

(Kubeš, Šulová, 2004)

Charakteristika hospodářství sídla

Žádná získaná literatura se nezmiňuje o hospodářské činnosti v sídle, avšak vzhledem k počtu obyvatel není vyloučeno, že v něm po dobu jeho existence mohl nějaký hospodářský subjekt (živnost) fungovat. V současné době zde je „Soukromá ekologická farma Drochov". Její hlavní činností je extenzivní chov náhorního masného skotu plemene Highland a zároveň ekologická údržba krajiny. Chov náhorního skotu byl založen v r.1997 dovozem prvních 12 kusů.

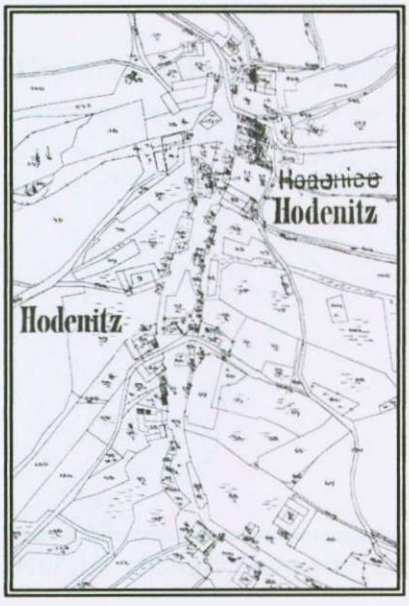
V místě, kde se ještě v 60. letech 20. století nacházelo sídlo Drochov, je v současné době jen několik dokladů o existenci sídla. Podle informací místního starousedlíka se mezi vzrostlými stromy a křovím nacházejí zdi bývalé knihovny (ještě je patrné i druhé patro), dále je zde několik ruin bývalých stavení (zdi už nesahají do takové výšky jako u „knihovny" a jsou spíše patrné jen základy nebo ještě zbytky zdí do maximální výšky 2 m). V blízkosti bývalého sídla prochází naučná stezka „Řemeslo na řece" a cyklostezka číslo 1018.

HODONICE

V nadmořské výšce 640 m, asi 5 km jihovýchodně od Kaplice, v území které náleží Malontské sníženině se nacházelo sídlo Hodonice. Jižně od bývalého sídla, ve vzdálenosti jednoho kilometru, je Hodonický vrch (726 m n. m.). Územně správní příslušnost – Jihočeský kraj, okres Český Krumlov, ORP Kaplice, obec Molonty, k.ú. Hodonice u Malont.

Historie sídla a vývoj počtu obyvatel

První písemná zmínka pochází z roku 1367, kdy se Hodonice nazývaly Hodenicz. Sídlo patřilo k panství Rožmberků. Od roku 1850 náležely Hodonice, pod názvem Hodenice, pod obec Mostky v soudním okrese Kaplice. Od roku 1950 patřilo sídlo pod obec Mostky, pod názvem Nižší Hodonice, v dalších letech sídlo zaniklo (Profous, 1947; Kolektiv, 1978).

Nejvíce obyvatel za dobu sčítání žilo Hodonicích v roce 1869. Poté do roku 1900 nastal úbytek počtu. Od roku 1910 do roku 1921 začal naopak počet obyvatel pozvolně růst. Prudký pokles nastal mezi lety 1930 až 1950, v roce 1950 zde žilo pouhých 39 obyvatel (oproti roku 1930 to bylo 30 %). Počínaje rokem 1961 už Hodonice neobýval žádný trvale žijící obyvatel.

rok sčítání	1869	1880	1890	1900	1910	1921	1930	1950	1961	1970	1980	1991	2001
počet obyvatel	184	175	159	154	169	168	130	39	0	0	0	0	0

(Kubeš, Šulová, 2004)

Charakteristika hospodářství sídla

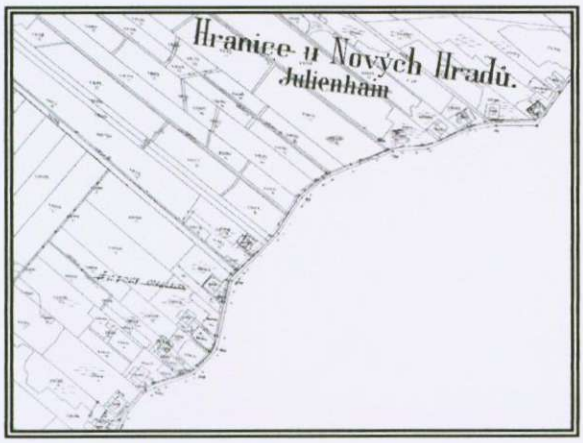
Dle Kolektiv (1931) se v Hodonicích v roce 1930 uváděl kovář, 3 hostince, 4 rolníci a trafika. Sídlo po druhé světové válce a po odsunu německých obyvatel postupně zaniklo. V blízkosti bývalého sídla prochází cyklostezky číslo 1189 a 1190. V současné době se zde nachází pouze obvodové zdi jedné budovy.

HOŘEJŠÍ CHALUPY

Hořejší Chalupy se nachází asi 15,5 km východně od Trhových Svin a 6 km severovýchodně od Nových Hradů v nadmořské výšce 475 m. Leží v rovinatém až mírně zvlněném terénu na jihovýchodním okraji Třeboňské pánve (konkrétně v Českovelenické pánvi), v české části historického Vitorazska. Nachází se na protáhlé mýtině, na všech stranách (s výjimkou severovýchodní) obklopené hlubokými zamokřenými lesy. Územně správní příslušnost – Jihočeský kraj, okres České Budějovice, ORP Trhové Sviny, obec Hranice, k.ú. Hranice u Nových Hradů.

Historie sídla a vývoj počtu obyvatel

Vývoj sídla souvisí s Hranicemi, protože Hořejší Chalupy byly jednou z jejich osad. Jedná se o novověké sídlo, které vzniklo poté co roku 1788 začal majitel novohradského panství, Jan, hrabě Buquoy, vysoušet rozsáhlá rašeliniště v polesí Julienheim. Název Německé Chalupy, byl roku 1948 úředně změněn na Hořejší chalupy, hlavním důvodem bylo rozlišení od Dolejších Chalup. V současné době je sídlo místní částí obce Hranice (Pešta, 2004).

Nejvíce obyvatel za historii sčítání žilo v sídle v roce 1869. Od této doby až do současnosti počet obyvatel až na rok 1900 klesal. Nejprudší pokles nastal mezi lety 1931 až 1950. Při sčítání v roce 2001 v sídle žilo 18,6 % roku 1869.

rok sčítání	1869	1880	1890	1900	1910	1921	1930	1950	1961	1970	1980	1991	2001
počet obyvatel	188	180	169	185	173	143	116	77	68	59	49	31	35

(Kubeš, Šulová, 2004)

Charakteristika hospodářství sídla

Žádná získaná literatura se nezmiňuje o hospodářství sídla v minulosti. Dá se předpokládat, že se v okolí sídla těžila rašelina a uplatňovala zemědělská výroba (obživa obyvatel). V současné době se zde nenachází žádný **hospodářský subjekt**.

Z **dopravního hlediska** se Hořejší Chalupy nachází na silnici třetí třídy, vedoucí od Jakule ke Dvorům nad Lužnicí. **Obslužnost autobusovou dopravou** je dobrá, ve směru do Nových Hradů jede ve všední den sedm přímých spojů (cca 25 minut). Všechny přímé spoje zajišťuje ČSAD JIHOTRANS a.s., České Budějovice. Sídlo tvoří několik usedlostí, které jsou rozmístěné nerovnoměrně po zdejší lesní mýtině v délce asi 2 km podél silnice. Sídlem prochází naučná cyklotrasa „Pamětí Vitorazka".

Členství ve sdruženích, mezinárodní spolupráce, možnosti rozvoje sídla

Členství ve sdruženích a mezinárodní spolupráce viz Hranice.

Kontakty

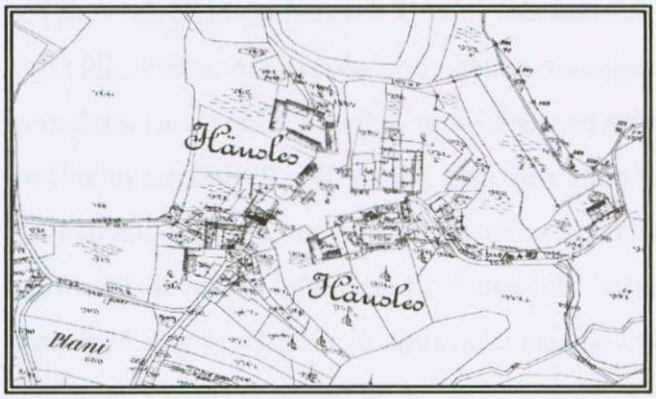
Kontakty jsou uvedeny u obce Hranice, neboť sídlo Hořejší Chalupy pod ní spadá.

HRÁDEK

Hrádek se nachází asi 3,5 km jihovýchodně od Trhových Svin v nadmořské výšce 500 m. Leží v Rychnovské pahorkatině, z východní strany je obtékán Žárským potokem. Územně správní příslušnost – Jihočeský kraj, okres České Budějovice, ORP Trhové Sviny, město Trhové Sviny, k.ú. Pečín Trhových Svinů.

Historie sídla a vývoj počtu obyvatel

Hrádek byl založen v dobách velmi dávných jako strážní hradiště na trase vitorazské obchodní stezky. Jméno Hrádek bylo voleno patrně pro označení, že byl menší než sousední Nový Hrad. Jako prvého známého vlastníka uvádí listiny roku 1360 Peška z Hrádku, který byl patronem kostela při tvrzi Žumberk. Roku 1390 přešel Hrádek do majetku Rožmberků, během husitských válek došlo k jeho zboření. Již v roce 1424 je uváděn jako pustý hrad, který využívají jako skrýš lapkové. Roku 1596 prodal dvůr a ves Petr Vok z Rožmberka Mariánskému bratrstvu v Nových Hradech, ale roku 1605 jim ho zase odebral a daroval městu Nové Hrady. Z bývalého opevnění zbyla zřícenina vpředu s třemi, vzadu se dvěma příkopy s valy a v korytě potoka zbytky hrází zaniklých nádrží. Kostelík při hradě byl zrušen po postavení nového kostela v Olešnici roku 1786. Nynější kaplička je z roku 1904. V roce 1927 byla v bývalé hraběcí myslivně zřízena česká jednotřídní státní obecná a mateřská škola (Hokr, 2003).

Při prvním sčítáni v roce 1869 žilo v osadě 130 obyvatel (nejvíce v historii). V následujících 10 letech obyvatel výrazně ubylo (na hodnotu 69 % oproti roku 1869). Od roku 1910 až do současnosti obyvatel neustále ubývá (výjimkou byl rok 1961, kdy obyvatel přechodně přibylo). V roce 1938 žilo v Hrádku celkem 86 obyvatel, z nich

35 Čechů, 48 Němců a 3 cizinci. V roce 2001 zde žilo 27,6 % obyvatel oproti roku 1869 (Hokr, 2003).

rok sčítání	1869	1880	1890	1900	1910	1921	1930	1950	1961	1970	1980	1991	2001
počet obyvatel	130	90	91	111	109	88	86	53	82	77	61	42	36

(Kubeš, Šulová, 2004)

Charakteristika hospodářství sídla

V roce 1915 byl v Hrádku uváděn jeden velkostatkář (Chytilův adresář na jihogen.wz.cz). Dle Kolektiv (1931) se zde v roce 1930 uváděl hostinec, 2 rolníci, malíř pokojů a trafika. V současné době se v Hrádku kromě penzionu „Martinský mlýn" nenachází žádný významný **hospodářský subjekt**. Z **dopravního hlediska** k Hrádku vede úzká asfaltová silnička, která vychází ze silnice druhé třídy číslo 156 vedoucí z Trhových Svin do Nových Hradů. **Obslužnost autobusovou dopravou** je stejná jako pro sídlo Pečín, mají společnou autobusovou zastávku Pečín – rozcestí. Z **historických památek** jsou poblíž Hrádku, na výšině nad rybníkem, patrné základy obvodových zdí oválného tvrziště 20 x 40 metrů. Dále je v sídle kaple z roku 1815, kaplička z roku 1904 na kameni s mísou, na místě zrušeného kostelíka. Na návrší v lese za rybníkem tzv. „přírodní jeviště", půlkruh 12 žulových balvanů s velkým monolitem v čele (dle turistické mapy). Hrádek je zastávkou naučné cyklotrasy „Pamětí Slepičích hor" a vede zde zeleně značená turistická cesta.

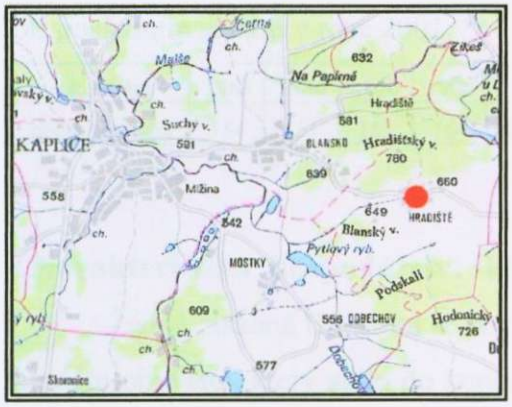
Členství ve sdruženích, mezinárodní spolupráce, možnosti rozvoje sídla

Členství ve sdruženích a mezinárodní spolupráce viz město Trhové Sviny. Na rozdíl od nedaleké Rejty nejsou v Hrádku žádné nově postavené domy. Některé domy byly nebo jsou opravovány, ale několik stavení je ve špatném stavu a chátrá.

Kontakty

Protože sídlo spadá pod město Trhové Sviny, kontakty jsou uvedeny u sídla Trhové Sviny.

HRADIŠTĚ

Hradiště se nachází asi 3 km východně od Kaplice v nadmořské výšce 650 m. Sídlo leží v Hodonické vrchovině, ve vzdálenosti 0,5 km severně je Hradišťský vrch (780 m n. m.). Územně správní příslušnost – Jihočeský kraj, okres Český Krumlov, ORP Kaplice, město Kaplice, k.ú. Hradiště u Kaplice.

Historie sídla a vývoj počtu obyvatel

První písemná zmínka o Hradišti je v darovací listině Jindřicha z Velešína z roku 1369, týkající se dávek obce Hradiště ve prospěch velešínského kaplana. Od roku 1387 přechází sídlo do majetku Rožmberků. V roce 1486 sídlo značně zchudlo, neboť při rakouských pohraničních potyčkách bylo přepadeno a byl odehnán všechen dobytek

Již název Hradiště ukazuje na pravěké osídlení tohoto místa. Na vrcholu Hradišťské hory se nachází zbytky pravěkého hradiště. Je ledvinovitého tvaru s kamenným valem po obvodu. Dělí se na vnitřní hradiště a předhradí. Vnitřní val se váže na mohutnou skálu tvořící akropoli (vlastní hrad). Obvod celého objektu je cca 650 m. Stáří hradiště je nejasné, neboť dosud nebyl proveden důkladný průzkum. Podle polohy, tvaru i způsobu opevnění je lze řadit do mladší doby bronzové (asi 100 let před Kristem). Není vyloučeno, že vzhledem k osídlení v sousedství se může jednat i o periodu pozdně hallstadského, případně i laténského období. Na témže místě se později zřejmě nacházela i slovanská pevnost, možná předsunutá hlídka kmene Doudlebů z let 900-800 před Kristem (celý text podle Mörtl, Svoboda, 1992).

Počet obyvatel byl od roku 1869 až do roku 1930 bez větších výkyvů. Nejvíce obyvatel mělo sídlo v roce 1900 (106,5 % oproti roku 1869). V prvním sčítání po druhé

světové válce nastal prudký úbytek (v roce 1950 to bylo 42,8 % oproti roku 1930). V dalších letech, až na výjimku v roce 1961, počet pozvolna klesal. Pokles se zastavil až při posledním sčítání v roce 2001.

rok sčítání	1869	1880	1890	1900	1910	1921	1930	1950	1961	1970	1980	1991	2001
počet obyvatel	154	151	153	164	149	145	147	63	71	66	50	29	31

(Kubeš, Šulová, 2004)

Charakteristika hospodářství sídla

Žádná získaná literatura se nezmiňuje o hospodářské činnosti v sídle. Vzhledem k počtu obyvatel, který sídlo do konce první poloviny 20. století obýval, se zde nějaký hospodářský subjekt (živnost) mohl vyskytovat. Ze **služeb** se v Hradišti nachází „Pension restaurace Mexiko". Žádný další významný **hospodářský subjekt** se v sídle nenachází. Z **dopravního hlediska** se Hradiště nachází na silnici druhé třídy číslo 154 spojující Kaplici s Benešovem nad Černou. **Obslužnost autobusovou dopravou** je dobrá, ve směru do Kaplice jede ve všední den deset přímých spojů (cca 10 minut). Všechny přímé spoje zajišťuje ČSAD JIHOTRANS a.s., České Budějovice. Z **památek** se na návsi nachází barokní sloup Nejsvětější Trojice (kamenická práce z roku 1764), dále kovárna z 18. století se zvoničkou (Mörtl, Svoboda, 1992). Sídlem prochází žlutě značená turistická cesta.

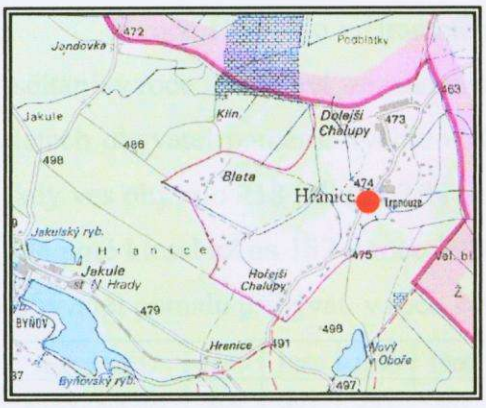
Členství ve sdruženích, mezinárodní spolupráce, možnosti rozvoje sídla

Členství ve sdruženích a mezinárodní spolupráce viz město Kaplice.

Kontakty

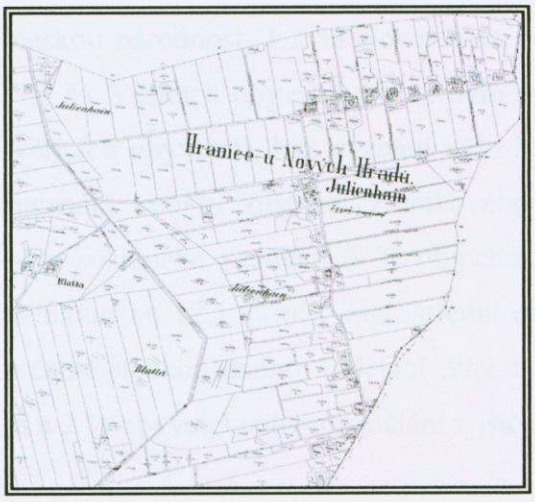
Protože sídlo spadá pod město Kaplice, kontakty jsou uvedeny u sídla Kaplice.

HRANICE

Hranice se nachází asi 16 km východně od Trhových Svin a 6 km severovýchodně od Nových Hradů v nadmořské výšce 480 m n. m. Sídlo leží v rovinatém až mírně zvlněném terénu Českovelenické pánve. Rozkládá se v protáhlém otevřeném prostoru, který je obklopený lesy. Lesní rašeliniště jsou odvodňovaná rameny potoka Tušť. Směrem ke středu mýtiny terén zvolna stoupá až k nevýraznému plochému předělu. Územně správní příslušnost – Jihočeský kraj, okres České Budějovice, ORP Trhové Sviny, obec Hranice, k.ú. Hranice u Nových Hradů.

Historie sídla a vývoj počtu obyvatel

Hranice (též Julienhain) jsou novověkým sídlem, které vzniklo v letech 1790 – 1791, když Jan Buquoy nechal vysušit rozsáhlá rašeliniště ve zdejším polesí. Osada se rozrůstala na nové plochy a roku 1841 zde bylo 78 domků. Hranice ležely až do roku 1920 na hranici Čech a Horního Rakouska, která probíhala v ose dnešní silnice. Osada Trpnouze (německy Tannenbruck, dnes ve střední části Hranic), která k tomuto geografickému sídlu patří, vznikla již na území Dolního Rakouska a k tehdejšímu Československu byla připojena až po změně hranic roku 1920. Podél silnice směrem k severu je osada Dolejší (České) Chalupy, která se skládá kromě několika roztroušených usedlostí ze dvou pravidelně parcelovaných, navzájem kolmých řad zástavby (Hokr, 2003).

Zástavba sídla Hranice je velmi rozvolněná, sestává se z jednotlivých usedlostí a samot. Dříve byly objekty dřevěné, dnešní zástavba je zděná, poměrně mladá, vesměs až ze druhé poloviny 19. a počátku 20. století. Ve všech částech sídla se zachovalo

množství prostých usedlostí a domků s hladkými fasádami. Obvyklým dispozičním typem jsou zavřené čtyřboké usedlosti se dvěma štíty po stranách (Pešta, 2004).

V roce 1869 žilo v Hranicích 498 obyvatel, ke konci století jich ubývalo, ale při sčítání v roce 1900 byl zaznamenán historicky největší počet 507 obyvatel. V další letech obyvatel poměrně rychle ubývalo, největší pokles byl zaznamenán k roku 1950 kdy ves obývalo 218 lidí (61,2 % oproti roku 1930). V roce 1961 počet obyvatel stoupl, ale poté klesal až na 187 v roce 1980 (37,6 % oproti roku 1869). Od tohoto roku začalo obyvatel pomalu přibývat, v roce 2001 v sídle žilo 199 lidí.

rok sčítání	1869	1880	1890	1900	1910	1921	1930	1950	1961	1970	1980	1991	2001
počet obyvatel	498	471	453	507	463	413	356	218	254	217	187	190	199

(Kubeš, Šulová, 2004)

Podle údajů ČSÚ ze SLDB 2001 měla celá obec Hranice (k.ú. Hranice u Nových Hradů) 243 obyvatel, z toho 53,9 % tvořili muži a 46,1 % ženy. Z celkového počtu obyvatel obce tvořila věková skupina 0 – 14 let 18,1 %, 15 – 59 let 60,9 % a věková skupina 60 let a více 21 %. Pokud jde o národnostní složení, 90,5 % obyvatel obce mělo českou národnost, 1,2 % slovenskou, romskou 1,2 % a ostatní národnosti pak tvořily 7,1 %. Věřících obyvatel v obci bylo 50,6 % (z toho římskokatolické vyznání 89,4 % věřících obyvatel), bez vyznání bylo 35,4 % obyvatel a u 14 % obyvatel náboženské vyznání nebylo zjištěno. Z celkového počtu obyvatel 15-ti letých a starších měly vysokoškolské vzdělání 3 % obyvatel, vyšší odborné 0,5 % obyvatel, úplné střední s maturitou 12,1 % obyvatel, střední odborné bez maturity 44,7 % obyvatel, základní včetně neukončeného vzdělání 37,2 % obyvatel, bez vzdělání bylo 0,5 % obyvatel a u 2 % obyvatel nebylo vzdělání zjištěno.

Charakteristika hospodářství sídla

Dle Kolektiv (1931) se v sídle v roce 1930 nacházely 2 hostince, košíkář, kovář, obuvník, 2 obchody se smíšeným zbožím a 2 trafiky.

Podle údajů ČSÚ ze SLDB 2001 za celou obec je v zemědělství zaměstnáno 18,9 %, v průmyslu a stavebnictví 45 %, ve službách 18 % (ostatní a nezjištěno 8,2 %) ekonomicky aktivního obyvatelstva. Nezaměstnanost pak činila 9,9 %. Mimo obec vyjíždělo do zaměstnání 57,6 % ekonomicky aktivních obyvatel obce, z celkového počtu žáků v obci jich 76,7 % vyjíždělo denně mimo obec.

Ze **zemědělských subjektů** je v sídle areál zemědělského družstva a několik soukromě hospodařících rolníků, **průmyslový podnik** se zde žádný nevyskytuje.

Z **dopravního hlediska** se Hranice nachází na silnici třetí třídy, vedoucí od Jakule ke Dvorům nad Lužnicí. **Obslužnost autobusovou dopravou** je dobrá, ve směru do Nových Hradů jede ve všední den sedm přímých spojů (cca 25 minut). Všechny přímé spoje zajišťuje ČSAD JIHOTRANS a.s., České Budějovice.

Z místní **infrastruktury** v obci není kanalizace, 97,3 % domů je napojeno na veřejný vodovod, na rozvody plynu je napojen jeden dům, 52 % domů je napojeno na ústřední topení. Počet domů je v celé obci 73, pro srovnání bytů je 140 (dle SLDB 2001).

Obec Hranice je poměrně malá a vybavenost **službami** není velká. Nachází se zde jeden soukromý obchůdek s potravinami a „Květinářství a vazba květin – Notová Karla". **Ze stravovacích a ubytovacích zařízení** „Restaurace a penzion u Jiřího", „Hospoda Hejmova" – také možnost ubytování. **Školské zařízení** se zde v současné době nenachází (v minulosti zde byla škola – česká i německá). Ze **zdravotní péče** je zde detašované pracoviště samostatné ordinace praktického lékaře pro dospělé (doktorka přijíždí jednou za 14 dní). Z **kulturních zařízení** funguje místní lidová knihovna, ze **sportovních zařízení** zde mají fotbalové hřiště, hraje zde „Fotbalová tělovýchova Hranice".

Sídlo je zastávkou naučné cyklotrasy „Pamětí Vitorazka", v těsné blízkosti prochází cyklostezka číslo 1013, sídlo se nachází v CHKO Třeboňsko. V lesích severozápadně od Hranic se prostírá známá přírodní rezervace Červené blato, v polesí jihovýchodně od vsi je rozlehlé rašeliniště v rezervaci Žofinka a východně od sídla je Trpnouzské blato.

Členství ve sdruženích, mezinárodní spolupráce, možnosti rozvoje sídla

Sídlo by se do budoucna mohlo stát poměrně navštěvovaným v letní sezóně. Má atraktivní polohu jako východiště pro pěší turistiku tak i pro cyklisty. Významnou roli bude i do budoucnosti hrát druhé bydlení. Hlavní investicí obce v tomto roce bude postavení nové asfaltové silnice do sídla Blata. Pro jedinečné kvality vesnice (resp. celé sídelní jednotky včetně navazující krajiny) se uvažuje o možnosti jejího prohlášení za krajinnou památkovou zónu „Vitorazsko" (Pešta, 2004).

Kontakty

Obecní úřad sídlí na adrese – Hranice 373 33, Hranice, telefon: 386 362 332, e - mail: ou.hranice@quick.cz. Obec nemá své vlastní internetové stránky.

HŘEBEN

Hřeben se nachází asi 7,5 km severně od Kaplice v nadmořské výšce 540 m. Sídlo se rozkládá v Netřebickém prahu, v jeho těsné blízkosti jsou dva menší chovné rybníky. Územně správní příslušnost – Jihočeský kraj, okres Český Krumlov, ORP Kaplice, obec Netřebice, k.ú. Netřebice.

Historie sídla a vývoj počtu obyvatel

První písemná zmínka pochází z roku 1312, kdy se připomíná Matěj z Hřebene. Ve 14. století byl Hřeben součástí pořešínského panství. V roce 1565 Markvart Hřebenáč z Hřebene (Hřebenáři z Hřebene měli v erbu tři pštrosí pera) odkazuje majetek čtyřem dcerám a jejich matce. Ty v roce 1565 prodaly Hřeben s poplužním dvorem a Chodčí, Hodenicemi, Dobechovem, Mostkami, Deskami, Zubčicemi a částí Strážkovic Jindřichu Počepickému z Počepic, jehož rod držel Hřeben až do roku 1640. V tomto roce byl prodán Janu Vamberskému z Rohatce, a ten ho roku 1650 prodal Marii Magdaleně Buguoyové. Ta nechala tvrz opravit. Nepoužívána později zpustla a zanikla. V roce 1850 až 1869 bylo sídlo osadou obce Netřebice v soudním okrese Český Krumlov, v dalších letech se jako osada neuvádí (Profous, 1947; Mörtl, Svoboda 1992; Kolektiv, 1978).

Osada po celou dobu sčítání nepřesáhla počet 35 obyvatel (v roce 1900). Od roku 1900 do roku 1930 klesl počet na 21. Během druhé světové války a po ní klesl počet obyvatel o třetinu na 14 (v roce 1950). Od této doby až do současnosti pozvolna lidí ubývá, v roce 2001 zde žilo 9 obyvatel (33 % roku 1869).

rok sčítání	1869	1880	1890	1900	1910	1921	1930	1950	1961	1970	1980	1991	2001
počet obyvatel	27	30	33	35	29	20	21	14	14	12	12	10	9

(Kubeš, Šulová, 2004)

Charakteristika hospodářství sídla

Žádná získaná literatura se nezmiňuje o hospodářské činnosti v sídle. Vzhledem k počtu obyvatel, který sídlo obýval, se zde asi mnoho hospodářských subjektů (živností) nikdy nevyskytovalo. V současné době zde žádný **hospodářský subjekt** není. Z **dopravního hlediska** k sídlu vede, spíše než silnice, prašná polní cesta. Autobusová zastávka se zde nenachází, nejbližší je v Netřebicích.

Členství ve sdruženích, mezinárodní spolupráce, možnosti rozvoje sídla

Členství ve sdruženích a mezinárodní spolupráce viz Netřebice. V sídle se nachází jeden velký statek a kolem něj ještě několik menších budov. Kousek opodál jsou další dvě stavení. Do budoucna nelze předpokládat žádný výrazný rozvoj sídla.

Kontakty

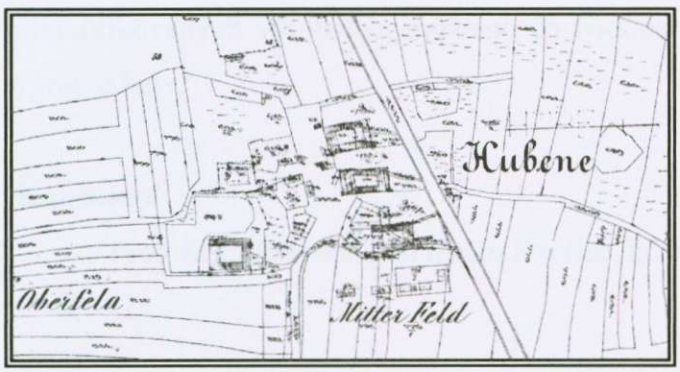
Protože sídlo spadá pod obec Netřebice, kontakty jsou uvedeny u sídla Netřebice.

HUBENOV

Hubenov se nachází asi 3 km severozápadně od Kaplice v nadmořské výšce 600 m. Sídlo leží v severní části Stradovské kotliny. Územně správní příslušnost – Jihočeský kraj, okres Český Krumlov, ORP Kaplice, obec Kaplice, k.ú. Žďár u Kaplice.

Historie sídla a vývoj počtu obyvatel

První písemná zmínka pochází z roku 1383. Prvotně se toto sídlo nazývalo Velký Rožnov. Tvar Hubenov byl někdy nejspíše podle jména Byňov na tamtéž panství měněn v Hubeňov. Z Hubenova již v roce 1658 patřilo městu Kaplici 5 poddaných. V roce 1850 byl Hubenov pod názvem Huběnov osadou obce Žďár v soudním okrese Kaplice, v letech 1921 až 1960 osadou obce Žďár v okrese Kaplice. Od roku 1961 byl Hubenov osadou obce Raveň v okrese Český Krumlov, počínaje rokem 1970 částí obce Kaplice v okrese Český Krumlov (Profous, 1947; Mörtl, Svoboda 1992; Kolektiv, 1978).

Počet obyvatel byl od roku 1869 až do roku 1950 přibližně na stejné úrovni a pohyboval se okolo 60. V dalších letech se začal počet obyvatel zvyšovat a v roce 1970 přesáhl sto. Poté nastal pokles, k roku 1991 zde žilo 75 obyvatel, stejný počet byl i v posledním sčítání v roce 2001.

rok sčítání	1869	1880	1890	1900	1910	1921	1930	1950	1961	1970	1980	1991	2001
počet obyvatel	63	61	50	66	65	83	61	49	93	102	102	75	75

(Kubeš, Šulová, 2004)

Charakteristika hospodářství sídla

Žádná získaná literatura se nezmiňuje o hospodářské činnosti v sídle, avšak není vyloučeno, že se zde mohl nějaký hospodářský subjekt (živnost) fungovat. V současné

době je zde farma **zemědělského** závodu. Z **průmyslových** závodů zde sídlí firma „Prefa Hubenov s.r.o.“, která vyrábí železobetonové prefabrikáty. Z **dopravního hlediska** se Hubenovem prochází silnice první třídy číslo E55 spojující Prahu a Linec. **Obslužnost autobusovou dopravou** je dobrá, ve směru do Kaplice jede ve všední den patnáct přímých spojů (cca 10 minut). Všechny přímé spoje zajišťují firmy ČSAD JIHOTRANS a.s., České Budějovice a ČSAD AUTOBUSY České Budějovice a.s., Kaplice. Ze **služeb** se v sídle nachází „Restaurace – motorest Hubenov“. Z **organizací** zde působí Sbor dobrovolných hasičů Hubenov.

Členství ve sdruženích, mezinárodní spolupráce, možnosti rozvoje sídla

Členství ve sdruženích a mezinárodní spolupráce viz město Kaplice. Do budoucna je plánována oprava vodovodní sítě v sídle. Vzhledem k velké poptávce po prefabrikovaných výrobcích, můžeme do budoucna počítat s možnou výstavbou nové výrobní haly.

Kontakty

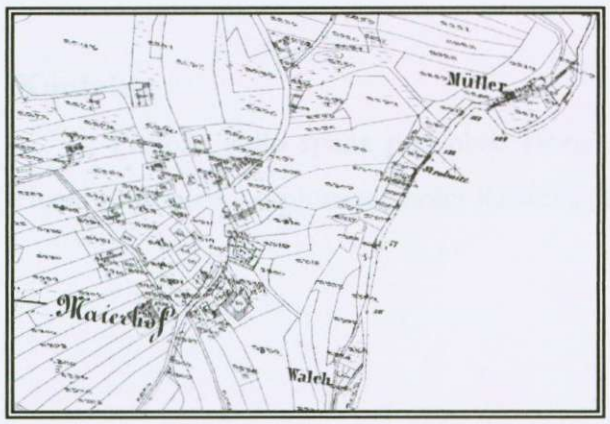
Protože sídlo spadá pod město Kaplice, kontakty jsou uvedeny u sídla Kaplice.

HUMENICE

Humenice se nachází asi 10,5 km jihovýchodně od Trhových Svin a 3 km jihozápadně od Nových Hradů v nadmořské výšce 550 m. Sídlo leží na pravém břehu stejnojmenné vodní nádrže, území náleží Rychnovské pahorkatině. Územně správní příslušnost – Jihočeský kraj, okres České Budějovice, ORP Trhové Sviny, obec Horní Stropnice, k.ú. Svébohy.

Historie sídla a vývoj počtu obyvatel

První písemná zmínka pochází z roku 1379. Německy se sídlo nazývalo Meierhof. V roce 1850 bylo sídlo osada obce Svébohy v soudním okrese Nové Hrady, od roku 1869 osadou obce Svébohy v soudním okrese Kaplice. Počínaje rokem 1950 osadou obce Svébohy v okrese Trhové Sviny, od roku je sídlo 1961 osada (částí) obce Horní Stropnice v okrese České Budějovice (Profous, 1947; Kolektiv, 1978).

V roce 1869 žilo v sídle 195 občanů. Do roku 1920 počet obyvatel kolísal, ale neustále se pohyboval kolem dvou set. Poté začal počet obyvatel klesat, největší úbytek byl zaznamenán k roku 1950 (pokles na hodnotu 41 % oproti roku 1930). Od této doby do roku 1970 obyvatel mírně přibývalo. V dalších letech začal počet obyvatel klesat, v roce 2001 zde žilo 16,9 % obyvatel roku 1869.

rok sčítání	1869	1880	1890	1900	1910	1921	1930	1950	1961	1970	1980	1991	2001
počet obyvatel	195	225	202	198	219	188	156	64	73	84	62	37	33

(Kubeš, Šulová, 2004)

Charakteristika hospodářství sídla

Dle Kolektiv (1931) působil v roce 1930 v Humenici bednář, rolník a byl zde hostinec. V současné době se v sídle nenachází žádný významný **hospodářský subjekt**. V blízkosti sídla má pobočku „Povodí Vltavy a.s. Praha". Z **dopravního hlediska** do

sídla vede silnice třetí třídy od Horní Stropnice, která zde končí. **Obslužnost autobusovou dopravou** je odpovídající, do Trhových Svin jedou ve všední den dva přímé spoje (cca 20 minut). Další možnosti dopravy jsou s přestupem v Horní Stropnici či Nových Hradech. Všechny přímé spoje zajišťuje ČSAD JIHOTRANS a.s., České Budějovice.

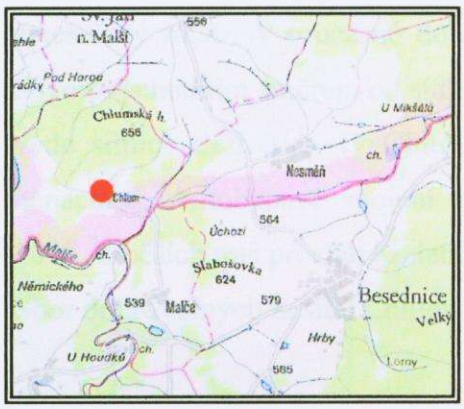
Členství ve sdruženích, mezinárodní spolupráce, možnosti rozvoje sídla

Členství ve sdruženích a mezinárodní spolupráce viz Horní Stropnice, údaje jsou uvedeny v diplomové práci Kosička (2006). Do budoucna lze nadále počítat s rozvojem druhého bydlení. V posledních letech zde byly postaveny i nové rodinné domky a dá se předpokládat, že by mohly být staveny i další, protože Humenice je velmi krásným a atraktivním místem na bydlení.

Kontakty

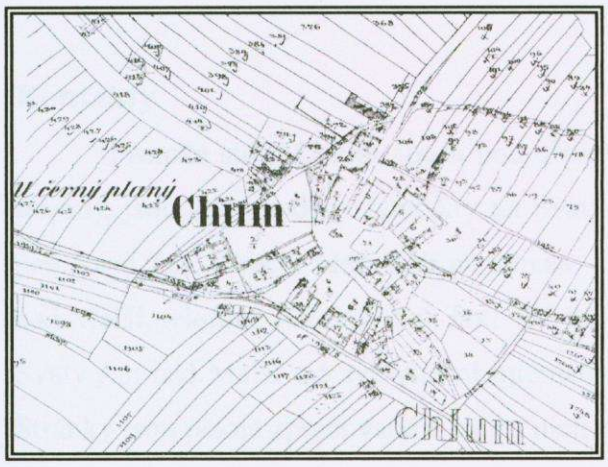
Protože sídlo spadá pod obec Horní Stropnice, kontakty jsou uvedeny u sídla Horní Stropnice v diplomové práci Kosička (2006).

CHLUM

Chlum se nachází asi 10 km jihozápadně od Trhových Svin a 7 km severoseverovýchodně od Kaplice v nadmořské výšce 560 m. Sídlo se rozkládá v Pořešínské pahorkatině, 0,5 km jižně od Chlumské hory (656 m n. m.) a jihovýchodním směrem od vodní nádrže Římov. Územně správní příslušnost – Jihočeský kraj, okres České Budějovice, ORP Trhové Sviny, obec Svatý Jan nad Malší (mimo řešené území), k.ú. Chlum nad Malší.

Historie sídla a vývoj počtu obyvatel

Sídlo Chlum se poprvé připomíná v roce 1387, kdy přešlo z velešínského panství do držav pánů z Rožmberka. Severovýchodně od Chlumu se začal dobývat písek a při jeho dolování docházelo k nálezům vltavínů. Kromě několika lidových staveb působí malebně také zdejší kaple Panny Marie z roku 1870. Od roku 1851 bylo sídlo obcí v soudním okrese Krumlov pod názvem Chum, počínaje rokem 1921 obcí v okrese Budějovice. Po roce 1950 byl Chlum samostatnou obcí v okrese Kaplice, od roku 1961 osadou (částí) obce Svatý Jan nad Malší v okrese České Budějovice (Kocourek, 2004; Kolektiv, 1978).

Počet obyvatel od roku 1869 do roku 1921 kolísal, ale výkyvy nepřesáhly hodnotu 11 % oproti roku 1869. Nejvíce obyvatel ve Chlumu žilo při sčítání v roce 1910. Od roku 1921 do roku 1950 obyvatel prudce ubylo. Poté se počet obyvatel neměnil, ale počínaje rokem 1970 obyvatel začalo ubývat. V roce 2001 sídlo obývalo 14,7 % obyvatel roku 1869.

rok sčítání	1869	1880	1890	1900	1910	1921	1930	1950	1961	1970	1980	1991	2001
počet obyvatel	156	169	149	167	174	169	134	72	76	57	55	25	23

(Kubeš, Šulová, 2004)

Charakteristika hospodářství sídla

Dle Kolektiv (1931) v Chlumu v roce 1930 fungoval hostinec, působili 2 rolníci a tesařský mistr. V současné době se zde žádný **hospodářský subjekt** nevyskytuje. Severovýchodním směrem od sídla se nachází pískovna. Z **dopravního hlediska** k sídlu vede silnice třetí třídy (v Chlumu končí) z Malče. Autobusová zastávka se v sídle nenachází. Autobusové spojení viz sídlo Malče. Sídlem prochází cyklostezka číslo 1018. Z pěších tras prochází zelená a modrá turistická cesta. Z **organizací** v sídle působí Sbor dobrovolných hasičů Chlum.

Členství ve sdruženích, mezinárodní spolupráce, možnosti rozvoje sídla

Sídlo Chlum patří pod obec Svatý Jan nad Malší (mimo řešené území), která je součástí „Svazku města a obcí regionu Pomalší". Sídlo je z velké části využíváno k rekreaci (druhému bydlení).

Kontakty

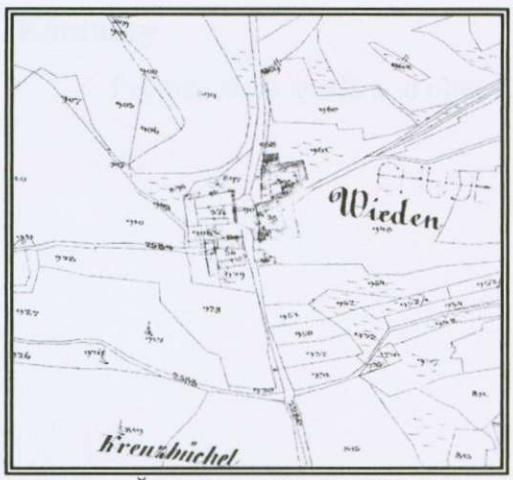
Protože sídlo Chlum spadá pod obecní úřad Svatý Jan nad Malší (mimo řešené území), jsou zde uvedeny kontakty na Svatý Jan nad Malší: v současnosti je starostou pan Josef Jan. Obecní úřad sídlí na adresa – Svatý Jan nad Malší 7, 373 23 Svatý Jan nad Malší, telefon: 387 962 266, fax: 387 962 266, E-mail svatyjannm@volny.cz. Obec Svatý Jan nad Malší má své vlastní internetové stránky na adrese http://www.svjan.cz/. Stránky jsou pěkně zpracované a lze na nich najít i aktuální informace o dění v obci.

CHUDĚJOV

Chudějov se nachází asi 5,5 km jihovýchodně od Trhových Svin v nadmořské výšce 540 m. Sídlo leží v Rychnovské pahorkatině východně od zalesněného bezejmenného vrchu (559 m n. m.). Územně správní příslušnost – Jihočeský kraj, okres České Budějovice, ORP Trhové Sviny, obec Žár, k.ú. Žumberk u Nových Hradů.

Historie sídla a vývoj počtu obyvatel

První písemná zmínka o sídle Chudějov (Weiden) pochází z roku 1041. Další písemná zmínka pochází z roku 1541, kdy ves patřila Rožmberkům. V roce 1850 se Chudějov stal osadou obce Žumberk v soudním okrese Nové Hrady, mezi lety 1869 – 1930 pak spadal spolu se Žumberkem do soudního okresu Kaplice, od roku 1950 byl osadou obce Žumberk v okrese Trhové Sviny, od roku 1961 částí obce Žár v okrese České Budějovice (Chytilův adresář 1915 na jihogen.wz.cz; Kolektiv, 1978).

Počet obyvatel v roce 1869 byl 37 do roku 1900 se prakticky nezměnil a přibyl jeden občan. V prvním desetiletí 20. století obyvatel přibylo na 48 (nejvíce za dobu sčítání). Od roku 1921 až do současnosti, s výjimkou v roce 1961 kdy obyvatel nepatrně přibylo, v Chudějově obyvatel soustavně ubývá. V roce 2001 byli v Chudějově hlášeni čtyři trvale žijící obyvatelé.

rok sčítání	1869	1880	1890	1900	1910	1921	1930	1950	1961	1970	1980	1991	2001
počet obyvatel	37	37	38	38	48	33	29	20	24	14	10	7	4

(Kubeš, Šulová, 2004)

Charakteristika hospodářství sídla

Žádná získaná literatura se nezmiňuje o hospodářské činnosti v sídle. Žádný významný subjekt se zde asi ani nevyskytoval, mohl zde působit drobný rolník, který by hospodařil na přilehlých polích. Ani v současné době se zde žádný hospodářský subjekt

nevyskytuje. Co se týče **dopravního hlediska**, k sídlu vede úzká (dosti rozbitá) asfaltová cesta, jedná se pouze o místní příjezdovou komunikaci k sídlu. Do sídla nezajíždí žádný autobus, nejbližší zastávka je v Žumberku (cca 1 km od sídla). V sídle jsou dva původní vesnické (selské) statky, dále je zde šest menších rekreačních chatek a dva rekreační domky.

Členství ve sdruženích, mezinárodní spolupráce, možnosti rozvoje sídla

Členství ve sdruženích a mezinárodní spolupráce viz Žár. Do budoucna se dá počítat především s rozvojem rekreační funkce sídla (druhého bydlení), protože sídlo i svým vzhledem připomíná spíše chatovou osadu. Roli však hrají místní limity území a v územním plánu navržené priority zástavky.

Kontakty

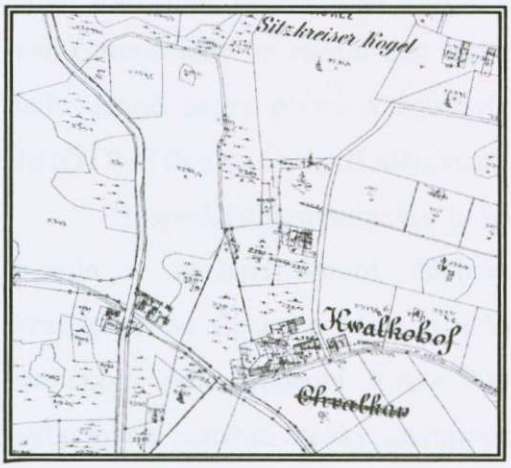
Protože sídlo spadá pod obec Žár, kontakty jsou uvedeny u sídla Žár.

CHVALKOV

Chvalkov se nachází asi 5 km jižně od Trhových Svin v nadmořské výšce 580 m. Sídlo se rozkládá v malebné, členité krajině jihozápadní části Rychnovské pahorkatiny. Územně správní příslušnost – Jihočeský kraj, okres České Budějovice, ORP Trhové Sviny, obec Čížkrajice, k.ú. Čížkrajice.

Historie sídla a vývoj počtu obyvatel

Ves Chvalkov s tvrzí a poplužným dvorem je písemně poprvé zmiňována v roce 1389 jako majetek Jana Pucka z Chvalkova. V jejím držení se postupně vystřídalo několik významných rodů. Řadu let patřila k Žumberku, spadajícímu od roku 1618 k panství Nové Hrady. V roce 1650 došlo k jejímu částečnému stržení. Jako poslední připomínka na ni zůstalo pojmenování hustší zástavby vlevo od silnice z chvalkovské křižovatky ke Kondrači. Místu se dodnes říká „ve dvoře". Sídlo mělo patrně české osídlení, ale postupem času ve vesnici převládlo obyvatelstvo německé národnosti. V roce 1939 se Chvalkov (Chvalkahof) stal součástí Říše. Na nových říšských hranicích se objevily jednotky německé armády. V té době se prý ve Chvalkově také formovaly tankové jednotky, údajně pod vedením samotného generála Rommela, který později proslul při bojích v Africe (Hokr, 2003; Kocourek, 2004).

K roku 1869 žilo v Chvalkově 132 stálých obyvatel, při dalším sčítání v roce 1880 nastal poměrně velký propad v počtu obyvatel, ale hned v dalším sčítání obyvatel opět přibylo. V dalších letech až do roku 1930 se počet obyvatel téměř neměnil. V roce 1927 ve Chvalkově žilo 138 stálých obyvatel ve 27 domech z toho 91 Němců a 45 Čechů (Hokr, 2003). Velký pokles nastal k roku 1950, kdy zde žilo 69 obyvatel (úbytek téměř o polovinu 49,3 % oproti roku 1930). Počínaje rokem 1980 je až do

současnosti zaznamenávám postupný nárůst počtu obyvatel (k roku 2001 to bylo 60,6 % roku 1869).

rok sčítání	1869	1880	1890	1900	1910	1921	1930	1950	1961	1970	1980	1991	2001
počet obyvatel	132	102	138	131	136	138	136	69	52	49	67	70	80

(Kubeš, Šulová, 2004)

Charakteristika hospodářství sídla

Dle Kolektiv (1931) se v Chvalkově v roce 1930 z živností uváděl obchod s dobytkem, hostinec, výroba nitěných knoflíků, stáčírny lahvového piva, povoznictví, 8 rolníků, obchod se smíšeným zbožím, trafika.

Z **dopravního hlediska** se Chvalkov nachází na silnici třetí třídy spojující Trhové Sviny s Benešovem nad Černou. Dále z obce vychází jedna silnice třetí třídy směr Kamenná. **Obslužnost autobusovou dopravou** je dobrá, ve směru do Benešova nad Černou jede ve všední den šest přímých spojů (cca 15 minut). Do Trhových Svin jede denně sedm přímých spojů (cca 15 minut). Všechny spoje zajišťuje ČSAD JIHOTRANS a.s., České Budějovice.

Hospodářskými subjekty je zde zastoupeno odvětví **služeb**, resp. sociální péče, v sídle se nachází domov důchodců (budova dříve sloužila jako celnice mezi Protektorátem Čechy a Morava a Velkoněmeckou říší). Jiné významné hospodářské subjekty v sídle nepůsobí. V roce 2000 bylo v okolí Chvalkova navrženo a realizováno vybudování naučné stezky „Krajinou humanity", která seznamuje návštěvníka nejen s přírodou a historií Slepičích hor, ale také se zajímavými osobnostmi (Tolstoj, Gándhí, tibetský dalajláma Tadzin). Odpověď na otázku, co mají tyto osobnosti společného s územím Chvalkova a okolí je ukryta na sedmi informačních panelech (Hokr, 2003). Dále je sídlo zastávkou na naučné cyklotrase „Pamětí Slepičích hor", prochází zde cyklostezka číslo 1128.

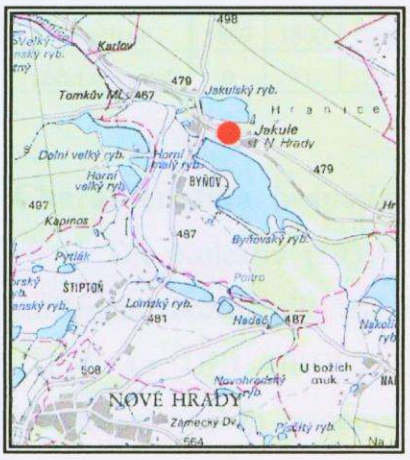
Členství ve sdruženích, mezinárodní spolupráce, možnosti rozvoje sídla

Členství ve sdruženích a mezinárodní spolupráce viz Čížkrajice.

Kontakty

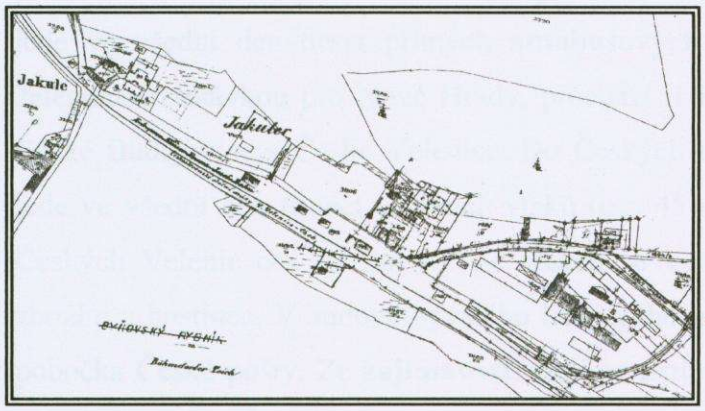
Protože sídlo spadá pod obec Čížkrajice, kontakty jsou uvedeny u sídla Čížkrajice.

JAKULE

Jakule se nachází asi 13 km východojihovýchodně od Trhových Svin a 4 km severovýchodně od Nových Hradů v nadmořské výšce 480 m n. m. Leží v Českovelenické pánvi, mezi Byňovským a Jakulským rybníkem. Územně správní příslušnost – Jihočeský kraj, okres České Budějovice, ORP Trhové Sviny, obec Nové Hrady, k.ú. Byňov.

Historie sídla a vývoj počtu obyvatel

Sídlo se poprvé objevuje v listině z roku 1339, kdy došlo k úpravě hranic mezi rakouským panstvím Weitra a českými dominii Nové Hrady a Třeboň. Název původně asi označoval protékající potůček a k němu přiléhající mokřiny, nebo se jedná o odvozeninu osobního jména Jakub. První domy zde vznikly až v polovině 18. století. Nejprve byla postavena panská myslivna (1746), k níž patřil lesní revír a obora pro černou a vysokou zvěř. Postupně sem přibyly tři pily, šindelna a továrna na rašelinové cihly. Velmi významné bylo založení buquoyského lesnického učiliště (1796) Adalbertem Kastlem, které bylo první svého druhu v Čechách. Dnes na něj upomíná pamětní deska, umístěná na nádražní restauraci. Velký význam pro rozvoj sídla mělo zahájení provozu na železniční trati z Plzně do Vídně v roce 1869. O něco později byla vybudována lesní úzkorozchodná drážka, která Jakuli spojovala s nedalekými ložisky rašeliny (viz též Blata). Její pozůstatky můžeme spatřit severovýchodně od Jakule (dle Kocourek, 2004; Hokr, 2003).

Při prvním sčítání v roce 1869 neměla Jakule ještě žádné trvale žijící obyvatele. V roce 1880 již zde žilo 41 obyvatel a počet poměrně rychle stoupal. Po roce 1921 však začalo obyvatel ubývat, největší úbytek nastal během 30. a 40. letech 20. století. Od

roku 1961 počet obyvatel stoupal až do roku 1991, k roku 2001 obyvatel nepatrně ubylo.

rok sčítání	1869	1880	1890	1900	1910	1921	1930	1950	1961	1970	1980	1991	2001
počet obyvatel	0	41	82	123	139	165	140	93	107	120	134	135	125

(Kubeš, Šulová, 2004)

Charakteristika hospodářství sídla

Dle Kolektiv (1931) se v Jakuli v roce 1930 nacházel hostinec, obchod se smíšeným zbožím, pila, truhlářství, 6 rolníků a trafika. Z **průmyslu** zde působí firma „ŽPSV a.s. UHL GROUP UHERSKÝ OSTROV – ZÁVOD NOVÉ HRADY", ve kterém se vyrábějí betonové železniční pražce, pobočka „Rašeliny Soběslav" a pila (zřízená firmou Lanna roku 1852). V blízkosti sídla se u Tonkova mlýna nachází vrt Dobré vody. Z **dopravního hlediska** sídlem prochází silnice druhé třídy č. 154 spojující Nové Hrady s Třeboní a dále z Jakule vychází dvě silnice třetí třídy. Do Nových Hradů jede ve všední den deset přímých **autobusových** spojů (cca 10 minut). Jakule je železniční zastávkou pro Nové Hrady, prochází jí **železniční trať** číslo 199 spojující České Budějovice a České Velenice. Do Českých Budějovic a i do Českých Velenic jede ve všední den třináct osobních vlaků (cca 45 minut do Českých Budějovic a do Českých Velenic cca 12 minut). Ze **služeb** se v sídle nachází obchod se smíšeným zbožím a hostinec. V budově bývalého lesnického učiliště se, kromě hostince, nachází pobočka České pošty. Ze **zajímavostí** stojí za zmínku Byňovský rybník, který založil slavný rybníkář Štěpánek Netolický roku 1521 a který je jedním z nejstarších na Novohradsku.Jakule je zastávkou naučné cykotrasy „Paměti Vitorazka", dále sídlem prochází naučná cyklotrasa „Paměti Novohradska" a cyklostezka číslo 1034. Pro pěší je určena zelená turistická cesta.

Členství ve sdruženích, mezinárodní spolupráce, možnosti rozvoje sídla

Členství ve sdruženích a mezinárodní spolupráce viz město Nové Hrady, údaje jsou uvedeny v diplomové práci Kosička (2006). Do budoucna se nedá předpokládat významný rozvoj sídla, sídlo není atraktivní pro rekreaci a celkově působí pochmurným dojmem, kladem je dobrá dopravní poloha.

Kontakty

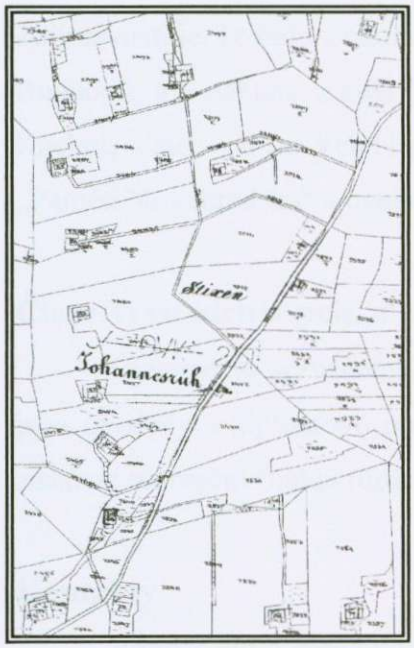
Protože sídlo spadá pod město Nové Hrady, kontakty jsou uvedeny u sídla Nové Hrady v diplomové práci Kosička (2006).

JANOVKA

Janovka se nachází asi 8 km jihovýchodně od Trhových Svin v nadmořské výšce 485 m. Sídlo leží přímo v „srdci novohradské rybniční soustavy", v geomorfologické jednotce Českovelenická pánev. Územně správní příslušnost – Jihočeský kraj, okres České Budějovice, ORP Trhové Sviny, obec Nové Hrady, k.ú. Údolí u Nových Hradů.

Historie sídla a vývoj počtu obyvatel

Osada Janovka (Johannesruh) se skládá z několika částí. Západní část se v novější době označuje jako Janovka II., východní část (III. díl) je známa pod jménem Kapinos (Gabernost), rozptýlené domy mezi Janovkou II. a Kapinosem se pak souhrnně nazývají Janovka I. Počítá se sem také několik domů z nepatrné vísky Hlinov (Hlínov, Tonnberg), ležící jižním směrem. Vlastní Janovka vznikla za podpory vrchnosti koncem 18. století rozparcelováním tzv. Stixnerovy pastviny. Proto se jí také občas lidově říkalo Štyksna (Stixen). Hrabě Jan Nepomuk Buquoy, po němž nese víska jméno, tehdy pronajal parcely nádeníkům a tesařům, kteří současně dostali zdarma stavební materiál na své domy. První obydlí se tu začala stavět kolem roku 1788 (http://jihogen.wz.cz/j.htm#janovka).

Počet obyvatel ke konci 19. a začátkem 20. století byl oproti současnosti výrazně vyšší. Nejvýraznější úbytek nastal k roku 1950 (na hodnotu 40 % oproti roku 1930). Od této doby až do roku 1991 počet obyvatel neustále postupně klesá. Od roku 1991 zde žije pouze 14 obyvatel (7,5 % oproti roku 1869).

rok sčítání	1869	1880	1890	1900	1910	1921	1930	1950	1961	1970	1980	1991	2001
počet obyvatel	186	201	183	163	173	155	130	53	43	33	22	14	14

(Kubeš, Šulová, 2004)

Charakteristika hospodářství sídla

Dle Kolektiv (1931) se v Janovce v roce 1930 nacházely 2 hostince, velkostatkář, mlýn, kovář, krejčí a trafika. V současné době se zde nevyskytuje žádný hospodářský subjekt. Z **dopravního hlediska** do Janovky vede pouze místní úzká komunikace. Do sídla nezajíždí žádný autobusový spoj, nejbližší **autobusová zastávka** (Žár, rozcestí na hrázi) je vzdálená 2 km. Odtud jede ve všední den do Nových Hradů čtrnáct přímých spojů (cca 12 minut). Do Žáru jede také čtrnáct spojů (cca 2 minuty). V Janovce se nachází více jak dvacet stavení, která jsou z velké většiny využívána k rekreaci (chalupy), pouhé tři jsou trvale obydleny. V nedávné době zde vyrostly i dvě novostavby, které ještě nejsou trvale obydleny. V okolí, ale také mezi původní zástavbou, se nachází několik desítek rekreačních chat.

Z **památek** zde najdeme zajímavou pseudogotickou kapli z konce 19. století. Zajímavostí je, že řada z okolních rybníků byla původně pojmenována podle členů rodu Buquoyů, ale některé z nich byly po roce 1945 přejmenovány (např. Buquoy – dnes Kachní, Vaux – dnes Velebil) (Kočárek, 1992). Janovkou prochází naučná cyklotrasa „Paměti Novohradska" a cyklostezka číslo 1046. Pro pěší modrá turistická cesta.

Členství ve sdruženích, mezinárodní spolupráce, možnosti rozvoje sídla

Členství ve sdruženích a mezinárodní spolupráce viz město Nové Hrady, údaje jsou uvedeny v diplomové práci Kosička (2006). Do budoucna bude Janovka nadále zastávat rekreační funkci (druhé bydlení).

Kontakty

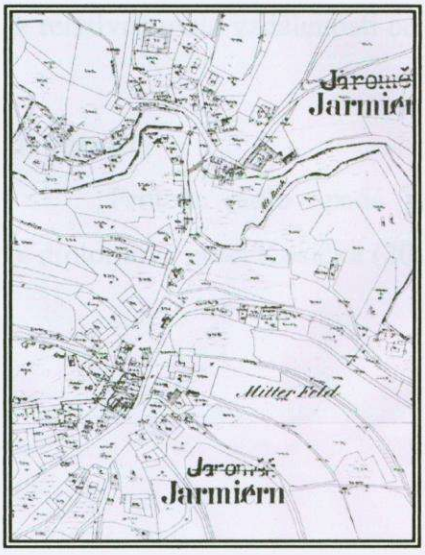
Protože sídlo spadá pod město Nové Hrady, kontakty jsou uvedeny u sídla Nové Hrady v diplomové práci Kosička (2006).

JAROMĚŘ

Jaroměř se nachází asi 6 km jihovýchodně od Kaplice v nadmořské výšce 600 m. Sídlo se rozkládá v Malontské sníženině po obou březích říčky Kamenice (pravostranný přítok Malše). Územně správní příslušnost – Jihočeský kraj, okres Český Krumlov, ORP Kaplice, obec Malonty, k.ú. Jaroměř u Molont.

Historie sídla a vývoj počtu obyvatel

Slovanské obyvatelstvo přišlo asi v 6. století a usadilo se v oblasti Doudleb, což je dnes významná historická a národopisná oblast Čech, Sídlo se zemědělskou výrobou, původně patřilo velešínským pánům, první písemná zmínka pochází z roku 1359, kdy Beneš z Velešína prodává bratrům z Rožmberka část pozemků, les a potok. Z roku 1379 pochází místní kaplička. Od roku 1850 až do roku 1950 byla Jaroměř obcí v okrese Kaplice, počínaje rokem 1961 bylo sídlo osadou (částí) obce Malonty v okrese Český Krumlov (Mörtl, Svoboda, 1992; Kolektiv, 1978).

Počet obyvatel v prvních letech sčítání byl více jak sedmkrát větší než v současné době. Do roku 1930 obyvatel plynule ubývalo, výrazný propad počtu nastal k roku 1950 (počet klesl na hodnotu 37,4 % oproti roku 1869). V roce 1961 obyvatel naposled přibylo, od tohoto roku až do současnosti obyvatel ubývá, v posledních dvou sčítáních se pokles zpomalil (v roce 2001 zde žilo 13,7 % obyvatel oproti roku 1869).

rok sčítání	1869	1880	1890	1900	1910	1921	1930	1950	1961	1970	1980	1991	2001
počet obyvatel	329	312	294	284	276	278	239	123	162	123	74	56	45

(Kubeš, Šulová, 2004)

Charakteristika hospodářství sídla

Žádná získaná literatura se nezmiňuje o hospodářské činnosti v sídle, avšak vzhledem k jeho počtu obyvatel není vyloučeno, že v něm, hlavně před druhou světovou

válkou, mohl nějaký hospodářský subjekt (živnost) fungovat. V současné době se v sídle vyskytuje farma **zemědělského** závodu, ze **služeb** zde funguje obchod s potravinami. Dále se poblíž sídla nachází letní tábor. Z **dopravního hlediska** se Jaroměř nachází na silnici druhé třídy číslo 158 vedoucí z Kaplice do Molont. **Obslužnost autobusovou dopravou** je dobrá, ve směru do Kaplice jede ve všední den sedm spojů (cca 15 minut). Všechny přímé spoje zajišťuje ČSAD AUTOBUSY a.s., České Budějovice.

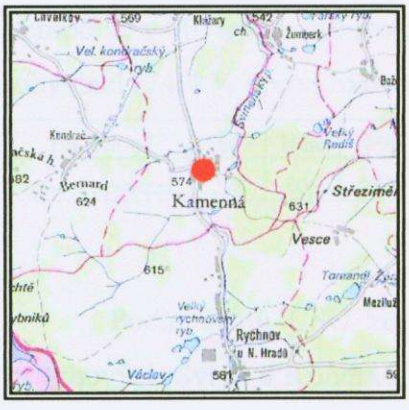
Členství ve sdruženích, mezinárodní spolupráce, možnosti rozvoje sídla

Členství ve sdruženích a mezinárodní spolupráce viz Malonty, údaje jsou uvedeny v diplomové práci Kosička (2006). Do budoucna se bude sídlo nadále pravděpodobně zaměřovat na funkci rekreační (druhé bydlení). I když vzhledem k relativně malé vzdálenosti od Kaplice by do budoucna mohl počet obyvatel začít růst.

Kontakty

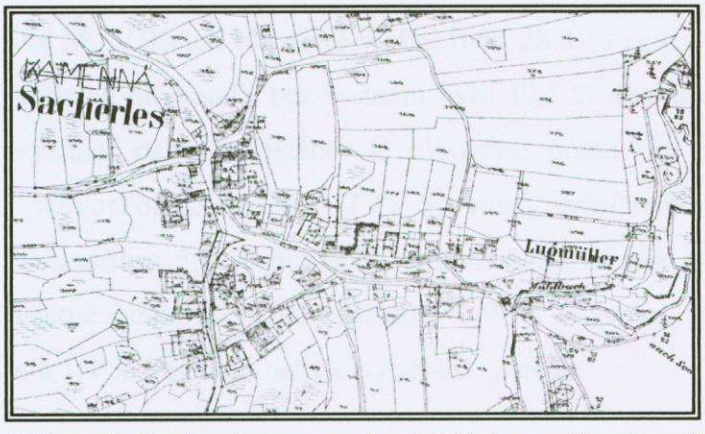
Protože sídlo spadá pod obec Malonty, kontakty jsou uvedeny u Malont v diplomové práci Kosička (2006).

KAMENNÁ

Kamenná se nachází asi 7 km jihovýchodně od Trhových Svin v nadmořské výšce 560 m. Sídlo leží v převážně zalesněné krajině na severním úpatí Rychnovské pahorkatiny na severní hranici přírodního parku Novohradské hory, sídlem protéká Svinenský potok. Územně správní příslušnost – Jihočeský kraj, okres České Budějovice, ORP Trhové Sviny, obec Kamenná, k.ú. Kamenná u Trhových Svinů.

Historie sídla a vývoj počtu obyvatel

První písemné zmínky o sídle pochází z roku 1349. Kamenná (Sacherbes) je typickou starou německou vesnicí, kterou tvoří dvě řady zemědělských usedlostí, táhnoucí se podél cesty v délce asi 600 metrů ve směru od jihozápadu k severovýchodu. V kronikářově zápisu z roku 1952 je zmiňováno 32 domů starších 150 let. Byly to většinou kamenné, velké stavby, kryté taškami. Z nepříliš známých dějin obce je pravděpodobně nejpřevratnějším obdobím doba po skončení druhé světové války. Po odchodu sedmi německých rodin, které odešly v létě 1945 s téměř veškerým majetkem, byla Kamenná dosídlena 27. září 1945. Přišly rodiny z blízkých českých vesnic i ze vzdálenějších měst (např. z Týna nad Vltavou). Noví obyvatelé obsadili opuštěné německé domy a započalo budování obce. V době dosídlení žilo v obci asi 150 obyvatel. I v poválečném období si obec uchovala zemědělský charakter, původních 23 soukromých zemědělců později nahradilo jednotné zemědělské družstvo. Obec měla v minulosti i vlastní divadelní spolek a od roku 1965 i fotbalový oddíl, který začal fungovat pod hlavičkou TJ Sokol Kamenná (Hokr, 2003).

V roce 1869 žilo v Kamenné 278 obyvatel, v následujícím sčítání mělo sídlo nejvíce obyvatel v historii. Do roku 1930 obyvatel ubývalo, ale úbytek byl pomalý a až do roku 1921 zanedbatelný, v 30. letech obyvatel začalo ubývat rychleji. Největší

propad byl zaznamenán k roku 1950, po válce a nucenému odsunu německých obyvatel, kdy se počet obyvatel zmenšil na polovinu. Od této doby obyvatel plynule přibývá, tempo se v 90. letech 20. století poněkud zpomaluje, k poslednímu sčítání zde žilo 207 obyvatel (74,4 % oproti roku 1869).

rok sčítání	1869	1880	1890	1900	1910	1921	1930	1950	1961	1970	1980	1991	2001
počet obyvatel	278	305	280	282	279	270	238	116	122	142	171	201	207

(Kubeš, Šulová, 2004)

Podle údajů ČSÚ ze SLDB 2001 měla celá obec Kamenná (k.ú. Kamenná u Trhových Svinů a Kondrač) 264 obyvatel, z toho 50,8 % tvořili muži a 49,2 % ženy. Z celkového počtu obyvatel obce tvořila věková skupina 0 – 14 let 23,1 %, 15 – 59 let 64 % a věková skupina 60 let a více 12,9 %. Pokud jde o národnostní složení, 90,1 % obyvatel obce mělo českou národnost, 2,3 % slovenskou a ostatní národnosti pak tvořily 7,6 %. Věřících obyvatel v obci bylo 28,8 % (z toho římskokatolické vyznání 84,2 % věřících obyvatel), bez vyznání bylo 59,5 % obyvatel a u 11,7 % obyvatel náboženské vyznání nebylo zjištěno. Z celkového počtu obyvatel 15-ti letých a starších mělo vysokoškolské vzdělání 2 % obyvatel, vyšší odborné 0,5 % obyvatel, úplné střední s maturitou 5,9 % obyvatel, střední odborné bez maturity 47,3 % obyvatel, základní včetně neukončeného vzdělání 41,9 % obyvatel, bez vzdělání bylo 1,5 % obyvatel a u 1,4 % obyvatel nebylo vzdělání zjištěno.

Charakteristika hospodářství sídla

Dle Kolektiv (1931) se v Kamenné v roce 1930 ze živností uváděl sochař, ,hostinec, obchod se smíšeným zbožím, 2 mlýny, 2 pily, kovář, krejčí, trafika, kolař a ruční tkalcovna.

Podle údajů ČSÚ ze SLDB 2001 za celou obec je v zemědělství zaměstnáno 19,8 %, v průmyslu a stavebnictví 48,4 %, ve službách 11,9 % (ostatní a nezjištěno 9,6 %) ekonomicky aktivního obyvatelstva. Nezaměstnanost pak činila 10,3 %. Mimo obec vyjíždělo do zaměstnání 49,2 % ekonomicky aktivních obyvatel obce, z celkového počtu žáků v obci jich 81,6 % vyjíždělo denně mimo obec.

Ze **zemědělských subjektů** v současné době působí v sídle „ZD Kamenná". Tento subjekt obhospodařuje rozsáhlé zemědělské plochy v širším okolí sídla. Další firmou je „BKV – zemědělská a opravárenská činnost". Dále v celé obci ještě působí sedm menších rolníků či soukromých zemědělců.

Z **dopravního hlediska** sídlem prochází silnice třetí třídy vedoucí z Rychnova u Nových Hradů do Kondrače. **Obslužnost autobusovou dopravou** je na slušné úrovni, ve směru do Trhových Svin jede ve všední den sedm přímých spojů (cca 20 minut), všechny spoje zajišťuje ČSAD JIHOTRANS a.s., České Budějovice.

Z místní **infrastruktury** je na kanalizaci, která je bez napojení na čističku odpadních vod, v obci napojeno 14,3 % domů, na veřejný vodovod je napojeno 96,4 % domů. Plynu je zaveden do 3,6 % domů a 57,1 % domů je napojeno na ústřední topení. Počet domů je v celé obci 56, pro srovnání bytů je 137 (dle SLDB 2001).

Ze **služeb** se v Kamenné nachází „Prodejna smíšeného zboží – Baštová Alena" je zde i hostinec, v obci se však nenachází žádné školské ani zdravotnické zařízení. V sídle je kulturní sál pro 200 lidí, kino (zavřené) a fotbalové hřiště.

Z **institucí, společenských a sportovních organizací** v sídle působí Sbor dobrovolných hasičů Kamenná, Myslivecké sdružení Kamenná a TJ Sokol Kamenná.

Z **památek** se v sídle nachází památkově chráněná návesní kaple sv. Jana Nepomuckého z 2. poloviny 19. století, která byla v roce 1995 opravena. Kamenná je zastávkou naučné cykotrasy „Pamětí Slepičích hor" a dále sídlem prochází cyklostezky číslo 1191 a 1128, pro pěší je určena modře značená turistická cesta.

Členství ve sdruženích, mezinárodní spolupráce, možnosti rozvoje sídla

Kamenná je členem Sdružení Růže. Do budoucna obec plánuje výstavbu 4 obecních bytů, pokud získá dotaci. V oblasti vytápění by byl zájem přejít na systém topného oleje. Dalším úkolem je upravit některý z okolních rybníků ke koupání. Obec podporuje návrh na vybudování agrofarmy.

Kontakty

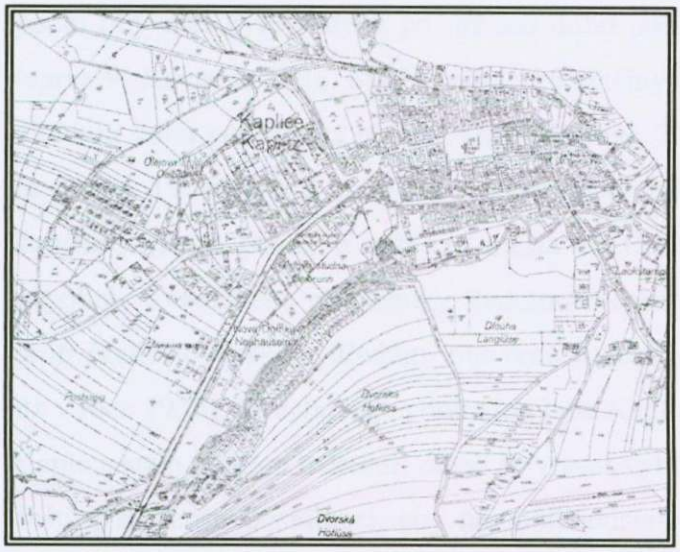
V současnosti je starostou obce pan Marian Kutlák. Obecní úřad sídlí na adrese – Kamenná č.p. 19, 373 33 Kamenná, telefon: 386 323 165, e-mail: ou.kamenna@volny.cz. Základní informace o obci najdeme na adrese http://www.sdruzeniruze.cz/kamenna.asp, informace jsou spíše o historii a o sídlech, která pod Kamennou spadají, aktuální informace o dění v obci zde nejsou.

KAPLICE

Převážně na levém břehu říčky Malše, ve Stradovské kotlině, v nadmořské výšce 550 m leží město Kaplice. Sídlo se nachází asi 28 km jižně od Českých Budějovic a 14 km jihovýchodně od Českého Krumlova. Územně správní příslušnost – Jihočeský kraj, okres Český Krumlov, ORP Kaplice, město Kaplice, k.ú. Kaplice.

Historie sídla a vývoj počtu obyvatel

Kaplice vznikla v raném středověku jako trhová ves na důležité obchodní stezce (freistadské či kaplické), která spojovala Horní Rakousko s jižními Čechami. Český název města je obvykle spojován s mariánskou kaplí, která stávala v místech dnešního kostela sv. Floriána. První písemná zpráva o Kaplici pochází z roku 1257 a z ní se dozvídáme o existenci farního kostela pod patronátním právem milevského kláštera.

Půdorys vznikajícího městečka na vyvýšenině nad levým břehem Malše ukazuje na promyšlený kolonizační projekt. Od obdélníkového náměstí v blízkosti kostela se odvíjí pravoúhlá obvodová uliční síť, jejíž pravidelnost je omezena pouze na severní straně tokem řeky. Prvotní kolonizační proud z vnitrozemí byl později překryt vnější kolonizací, a tím se vysvětluje i prolnutí českého a německého živlu ve městě. V písemných pramenech z 1. poloviny 14. století se Kaplice několikrát uvádí jako městečko, avšak městské právo jí bylo propůjčeno až v roce 1382. V pozdějších dobách bylo několikrát obnovováno novými vrchnostmi.

Kaplice jako poddanské město byla součástí panství pořešínského, později přešla pod panství novohradské. Roku 1434 si přivlastnil Pořešín i Kaplici Oldřich II.

z Rožmberka. Po vymření Rožmberků zdědili statky Švamberkové, po nich přešel majetek na Karla Bonaventuru Buquoye. Město získalo řadu výsad, které příznivě ovlivňovaly jeho hospodářský rozvoj. Ten však byl v minulosti mnohokrát vážně narušen. Kaplice se nevyhnula takovým katastrofám, jako byly časté požáry a plenění v neklidných válečných dobách, zejména za husitských nepokojů a během třicetileté války.

Po zrušení poddanství a odstranění vrchnostenského systému v polovině 19. století se město stalo podle nového administrativního členění sídlem politického i soudního okresu. Přes mnohé následující reorganizace a politické zvraty zůstalo okresním městem až do roku 1960. Ačkoliv byla Kaplice správním střediskem rozsáhlého územního celku na jihu Čech, k němuž patřilo Vyšebrodsko a Novohradsko, zůstávala nadále městem venkovského charakteru. Vzhledem k delší stagnaci a malému počtu obyvatel byla vedena po určitou dobu jako městys. Statut města jí byl udělen teprve 9. července 1936. Soužití německé většiny s českou menšinou ve městě bylo po dlouhou dobu poklidné a téměř bezproblémové. Teprve vzrůst nacionalistických nálad na konci 19. století a zejména v první polovině 20. století vyvolal první vážnější konflikty (např. pokus o odtržení města od Čech po zániku habsburské monarchie, nepokoje vyvolávané příslušníky Sudetoněmecké strany, ozbrojené incidenty, výpady proti československým úřadům, otevřené žádosti připojení k hitlerovskému Německu již v roce 1938). Mnichovskou dohodou byla Kaplice připojena ke Třetí říši. Po válce se Kaplice stala českým městem, začali se vracet vyhnaní čeští obyvatelé, přicházeli i další čeští a slovenští dosídlenci, aby nahradili odsunuté německé obyvatelstvo. Ve městě zůstalo pouze 109 Němců (antifašisté a ve smíšených manželstvích). Město se od šedesátých let začalo rozrůstat, byly postaveny nové střední školy, nové průmyslové podniky, sídliště. I když v té době přestala být Kaplice okresním městem, zůstala přirozeným centrem širokého okolí. Do roku 1989 byla poloha města blízko uzavřené hranice zřetelnou nevýhodou. Po pádu totalitního režimu a odstranění „železné opony" však město ožilo čilým podnikatelským a turistickým ruchem (celý text podle Kocourek, 2004; Mörtl, Svoboda,1992; Kulíř, 1987; Kolektiv, 2004).

Počet obyvatel se v Kaplici od prvního sčítání v roce 1869 až do roku 1930 téměř neměnil. Obyvatel výrazněji ubylo po druhé světové válce, kdy zde v roce 1947, tedy dva roky po válce, zde pouze 1 588 lidí. V dalších letech začal počet obyvatel v Kaplici rychle růst. Vzestup se zastavil až při sčítání v roce 2001.

rok sčítání	1869	1880	1890	1900	1910	1921	1930	1950	1961	1970	1980	1991	2001
počet obyvatel	2252	2314	2378	2441	2377	2260	2267	1902	2600	3452	4597	6480	6495

(Kubeš, Šulová, 2004)

Podle údajů ČSÚ ze SLDB 2001 měla celá obec Kaplice (k.ú. Blansko u Kaplice, Hradiště u Kaplice, Kaplice, Mostky, Pořešín, Žďár u Kaplice) 7125 obyvatel, z toho 49,9 % tvořili muži a 50,1 % ženy. Z celkového počtu obyvatel tvořila věková skupina 0 – 14 let 18,8 %, 15 – 59 let 68,2 % a věková skupina 60 let a více 13 %. Pokud jde o národnostní složení, 90,9 % obyvatel obce mělo českou národnost, 3,8 % slovenskou, německou 0,6 %, vietnamskou 0,6 %, ukrajinskou 0,4 % a ostatní národnosti pak tvořily 3,7 %. Věřících obyvatel v obci bylo 28,8 % (z toho římskokatolické vyznání 89,6 % věřících obyvatel), bez vyznání bylo 60,2 % obyvatel a u 11 % obyvatel náboženské vyznání nebylo zjištěno. Z celkového počtu obyvatel 15-ti letých a starších mělo vysokoškolské vzdělání 5,8 % obyvatel, vyšší odborné 3,8 % obyvatel, úplné střední s maturitou 26,3 % obyvatel, střední odborné bez maturity 39,5 % obyvatel, základní včetně neukončeného vzdělání 23,1 % obyvatel, bez vzdělání bylo 0,5 % obyvatel a u 1 % obyvatel nebylo vzdělání zjištěno.

Charakteristika hospodářství sídla

Kaplice byla vždy významným centrem obchodu a služeb v rámci řešeného území. Dle Kolektiv (1931) se zde v roce 1930 nacházeli 2 lékaři, 2 zvěrolékaři, 2 advokáti, notář, 2 jednatelství, 2 obchody se starým materiálem, lékárna, 3 autodopravy, autodílny, knihtiskárna, 2 knihkupectví, 2 kovárny, 2 pokrývači, drogerie, 3 obchody se železem, elektrárna, 2 pilníkáři, 9 řezníků, 4 holiči, 6 povozníků, 2 zahradnictví, 16 hostinců, 2 porodní asistentky, 10 obchodů se smíšeným zbožím, 2 sklenáři, obchod se dřevem, 2 obchody se dřevěným zbožím, 2 hotely, kloboučník, obchod s vápnem, kapelník, výroba řetězů, biograf, konsumní společnost, košíkář, kožišník, skladiště, rolník, továrna na kůže, 3 malíři, 2 zedničtí mistři, sklad nábytku, 5 obchodů s módním zbožím, 3 modistky, 2 mlýny, obchod se šicími stroji, 6 obchodů s ovocem, fotoateliér, 2 kominíci, 3 sedláři, 4 zámečníci, 3 kováři, 8 krejčích, 16 švadlen, 11 obuvníků, provazník, výroba sodové vody, 4 spořitelny a záložny, 3 klempíři, punčochář, 4 trafiky, 5 truhlářů, výroba hliněného zboží, 3 pojišťovací jednatelství, 2 hodináři, 3 obchody s dobytkem, 2 koláři, pohodný, 2 obchody se zvěřinou a drůbeží, 2 zubní ateliéry, 3 výrobny cementového zboží, 3 cihelny, 2 cukráři.

Podle údajů ČSÚ ze SLDB 2001 za celou obec je nyní v zemědělství zaměstnáno 3,9 %, v průmyslu a stavebnictví 44 %, ve službách 33,4 % (ostatní a nezjištěno 12,9 %) ekonomicky aktivního obyvatelstva. Nezaměstnanost pak činila 5,8 %. Mimo obec vyjíždělo do zaměstnání 19,7 % ekonomicky aktivních obyvatel obce, z celkového počtu žáků v obci jich 17,7 % vyjíždělo denně mimo obec.

Ze **zemědělských subjektů** v současnosti v sídle působí ze služeb pro zemědělství firma „AGOSLUŽBY Kaplice a.s." a „Lubomír Šebesta Pstruhařství". **Lesní hospodářství** je zastoupeno společností „Lesy Kaplice a.s.".

Průmysl v Kaplici nemá velké zastoupení, v sídle působí firma, kde se vyrábí plastová okna, dveře, vrata „OKNOTHERM s.r.o.", dále „ALU.PLAST s.r.o." výroba dveří a ohrad, „Schody Stadler s.r.o.", kde se vyrábí schody a schodiště.

Z **dopravního hlediska** se Kaplice nachází v těsné blízkosti silnici první třídy číslo E55, spojující Prahu s Lincem. Dále z města vycházejí dvě silnice druhé třídy číslo 154 směr Benešov nad Černou a číslo 158 směr Malonty v neposlední řadě i tři silnice třetí třídy. Vlaková zastávka Kaplice-nádraží je vzdálená 6 km od města. **Obslužnost autobusovou dopravou** je dobrá, např. ve směru do Českých Budějovic jede denně dvacet přímých spojů (cca 50 - 60 minut). Do okresního města Český Krumlov jede ve všední den čtrnáct přímých spojů (cca 30 minut). Všechny přímé spoje zajišťuje ČSAD JIHOTRANS a.s., České Budějovice a ČSAD AUTOBUSY České Budějovice a.s., Kaplice.

Z místní **infrastruktury** je na kanalizaci, která je napojena na čističku odpadních vod, v obci napojeno 77,1 % domů, 98,7 % domů je napojeno na veřejný vodovod. Plyn je zaveden do 40 % domů, 75,7 % domů je napojeno na ústřední topení. Počet domů je v celé obci 843, pro srovnání bytů je 2766 (dle SLDB 2001).

Vzhledem ke své velikosti je sídlo poměrně dobře vybaveno **službami**, v sídle funguje 7 **prodejen potravin** „Flop", „Penny Market", „Terno - prodejna potravin", „Smíšené zboží Majer František", „Smíšená prodejna", „Prodejna potravin Eva Přibylová" a „Sezam – diskontní prodejna potravin.", dále „Pekařství U Drhovských" a cukrárny, pekárny „IPEMA s.r.o.", 4 řeznictví a uzenářství a jedna prodejna ovoce a zeleniny „Ovoce-zelenina KOSCHANT". **Stravovacími zařízeními** jsou zde „Restaurace u Radnice", „Restaurace Slovanský dům", „Restaurace Mexico", „Restaurace u Sedláčků", „Restaurace ve dvoře" „Autorest od Kredo", a „Sport bar 42" – Bauerová Ludmila". Z **prodejen spotřebního zboží** 2 obchody s elektronikou „A Faltinová – Elektrosprint" a „Steinbauer Jiří – Elektronika", „Mobilní telefony

Kaplice", je zde obchod s domácími potřebami „KOHO obchodní činnost – Kořán Zbyněk", „Potřeby pro domácnost Kořánová Jaroslava", „Prodejna průmyslového zboží Pulec", prodejna s kancelářskými potřebami, „Železářství Píchová Marie", 2 papírnictví, prodejna drogerie, "Knihkupectví – Kavárna litera", prodejna hraček, prodejna jízdních kol např. „Jízdní kola – Sport – Opravy – Čížek Pavel", 2 trafiky, 3 obchody s nábytkem „Nábytek Debnár", „Šafránek Petr – nábytek", „Kuchyňský nábytek – Fesl", oční optika, zlatnictví „Diny, klenoty, galanterie - Matějka", 2 lékárny, 3 květinářství, prodejna pro chovatele „Zveri – Hobby", prodejny textilu, prodejna obuvi „Boty, kůže – Vícha", sklenářství, prodejna auto potřeb „Autodíly - Bílková Michaela". Z **ostatních služeb** v sídle působí pobočky pošty, Komerční banky, České spořitelny, ČSOB, Volksbank CZ, České pojišťovny, pojišťovna Kooperativa a VZP ČR. Dále je zde služebna policie, hasičský záchranný sbor, dům s pečovatelskou službou, domov důchodců, 4 kadeřnictví, holičství, „Kosmetický a kadeřnický salon SMARAGD" a „Kosmetický salon IRIS", zámečnictví, malíř pokojů, 2 truhlářství, sklenářství, „Stavební firma Šulek - Lavička", pneuservis, 4 autodopravci. K **ubytování** slouží „Hotel Zlatý kříž", „Sport Hotel Bittner", „Pension na Horské", „Pension bar, restaurant", „Restaurace Ve dvoře" – ubytování". Ze **školských zařízení** se v sídle nachází 3 mateřské školy, 3 základní školy (1. – 9. třída), základní umělecká škola, obchodní akademie a gymnázium, střední odborné učiliště zemědělské, dům dětí a mládeže. **Zdravotní péči** zajišťuje 5 praktických lékařů pro dospělé, 3 lékaři pro děti a dorost, 7 stomatologů, gynekolog, 3 lékaři specialisté. Z **kulturních zařízení** v Kaplici funguje kino, městská knihovna, kulturní dům a Městské kulturní centrum. **Sportovní vyžití** zajišťuje fotbalový stadion, tenisové kurty, sportovní haly, koupaliště, squash, fitness, motokrosový areál, hasičské cvičiště.

Spolkový život v sídle je na průměrné úrovni. Z **institucí, společenských a sportovních organizací** v sídle působí Sbor dobrovolných hasičů v Kaplici, Český rybářský svaz, ze sportovních klubů pak FK Spartak Kaplice, FBC Kaplice, Sokol TK Kaplice, Shotokan karate klub Kaplice, Volejbal TJ Spartak Kaplice, BK Kaplice.

V Kaplici se nachází několik **historických památek**. Gotický kostel sv. Petra a sv. Pavla ze 16. století, jemuž pravděpodobně předcházel malý románský kostelík. Dále kostel sv. Floriána, pozdně gotická stavba s vnitřní barokní výzdobou, jejíž dnešní podoba pochází z počátku 16. století. Další památkou je Kaple sv. Josefa a sv. Barbory ze 16. století, která původně sloužila jako protestantský kostel. Na náměstí je památkou budova radnice, kamenná kašna a dům č.p. 215. Dalšími památkami jsou dům č.p. 206,

dům č.p. 24, výstražný brzdový kámen, panský pivovar na Bělidle, most na Linecké, kaplička sv. Jana Nepomuckého, dům č.p. 32 a socha sv. Jana Nepomuckého.

Členství ve sdruženích, mezinárodní spolupráce, možnosti rozvoje sídla

Město je členem regionu Pomalší, Euroregionu Šumava a Jihočeského vodárenského svazu. V roce 2004 byla podepsána smlouva o spolupráci mezi městem Kaplice a rakouským městem Freistadt. Plánů do budoucna má město několik, proto uvádím jen ty nevýznamnější a nejnákladnější. V současné době už probíhá výběrové řízení na stavitele bazénu. V letošním roce je naplánovaná obnova kanalizační sítě téměř v celém městě (náklady přes 50 miliónů korun). Dále je v plánu revitalizace parku, úprava plochy a provozu automobilů na náměstí a rekonstrukce komunikace podéle Malše. Pro sportovce je do budoucna plánovaná stavba atletického oválu s povrchem z tartanu a fotbalového hřiště s umělou trávou. Pro zlepšení bytové situace ve městě by se mělo v brzké době začít s výstavbou 15 bytů a přípravou infrastruktury pro stavbu rodinných domků v jižní části města.

Kontakty

V současnosti je starostou města pan Ferdinand Jiskra. Městský úřad sídlí na adrese – Náměstí 70, 382 41 Kaplice, telefon: 380 303 100, fax: 380 303 110, e-mail: podatelna@mestokaplice.cz, starosta@mestokaplice.cz (starosta). Město má své vlastní internetové stránky www.mestokaplice.cz, jsou zde informace o městě a o aktuálním dění např. program kina a různá sdělení městského úřadu, odkazy na místní firmy, ubytování. Na stránkách si lze stáhnout Kaplický zpravodaj, který vychází každý měsíc. Poměrně velké množství informací o městě a okolí lze najít na internetových stránkách http://www.ckrumlov.cz/cz1250/region/obce/i_kaplic.htm.

KAPLICE - NÁDRAŽÍ

Kaplice - nádraží se nachází asi 4,5 km severoseverozápadně od Kaplice v nadmořské výšce 590 m. Sídlo se rozkládá kolem železniční trati, ve Stradovské kotlině. Územně správní příslušnost – Jihočeský kraj, okres Český Krumlov, ORP Kaplice, obec Střítež, k.ú. Střítež u Kaplice.

Historie sídla a vývoj počtu obyvatel

Sídlo Kaplice - nádraží vzniklo až v 80. letech 19. století, v okolí železniční zastávky pro Kaplici. Od počátku byla Kaplice – nádraží součástí obce Střítež v soudním okrese Krumlov (od roku 1921 v okrese Český Krumlov). Od roku 1950 bylo sídlo osadou obce Střítež v okrese Kaplice, po roce 1970 osadou (později částí obce) Kaplice. Od začátku roku 1994 je Kaplice – nádraží částí obce Střítež (Kolektiv, 1978).

První obyvatelé jsou v Kaplici – nádraží evidováni až v roce 1890, kdy jich zde žilo 10. Od tohoto roku až do roku 1980 se počet obyvatel ve vsi plynule zvyšoval. V roce 1930 ves obývalo 122 občanů. Nejvíce obyvatel v historii zde žilo v roce 1980. Od tohoto roku začalo obyvatel ubývat.

rok sčítání	1869	1880	1890	1900	1910	1921	1930	1950	1961	1970	1980	1991	2001
počet obyvatel	0	0	10	38	66	94	122	149	176	203	230	196	187

(Kubeš, Šulová, 2004)

Charakteristika hospodářství sídla

Žádná získaná literatura se nezmiňuje o hospodářské činnosti v sídle, avšak není vyloučeno, že vzhledem k dobré dopravní poloze se zde nějaká živnost mohla vyskytovat. Ze **zemědělských subjektů** v současnosti působí „Družstvo Vykrs". **Průmyslová výroba** je zastoupena firmami „Kovoobráběčství Plch" – kovovýroba a „SGA schody s.r.o." – výroba schodů a schodišť. Z **dopravního hlediska** se Kaplice – nádraží nachází na silnici první třídy číslo E55 spojující Prahu s Lincem. Obcí prochází silnice druhé třídy číslo 157, která vede z Trhových Svin do Českého Krumlova. Dále sídlem vede železniční trať z Českých Budějovic směr Horní Dvořiště

nebo Vyšší Brod. Kaplice – nádraží je považována za železniční zastávku pro Kaplici. **Obslužnost autobusovou dopravou,** je na velmi dobré úrovni, každý všední den jede ve směru do Kaplice i zpět 20 přímých spojů (cca 10 až 15 minut). Všechny přímé spoje zajišťuje ČSAD AUTOBUSY České Budějovice a.s. a ČSAD JIHOTRANS a.s., České Budějovice. **Obslužnost železniční dopravou** vzhledem k tomu, že sídlo leží na významné železniční trati a je železniční zastávkou pro Kaplici, je na velmi dobré úrovni, např. do Českých Budějovic jede denně deset vlaků (cca 40 až 50 minut).

Sídlo je průměrně vybaveno **službami**, v Kaplici – nádraží se nachází prodejna „Jednota – prodej potravin a smíšeného zboží", „Feroprodej Buchwaldek Josef" – prodej hutních materiálů. Ze stravovacích zařízení zde je „Restaurace Na Nádraží", v sídle působí pošta (včetně poštovní spořitelny), dále z ostatních služeb velkoobchodní sklad Jednoty, „Autodoprava Mášl Jiří"- mezinárodní doprava, „Autodoprava Schiller" – silniční doprava. Turistům slouží ubytovací zařízení „Ubytování – Schneiderová Jaroslava" – ubytování v soukromí. U sídla Kaplice – nádraží je vybudován památník obětem II. světové války – na místě hromadného hrobu 44 vězňů z vlaku smrti z ledna 1945. Sídlem prochází cyklostezka číslo 1198. Pro pěší je určena zelená a modrá turistická cesta.

Členství ve sdruženích, mezinárodní spolupráce, možnosti rozvoje sídla

Členství ve sdruženích a mezinárodní spolupráce viz Střítež. Vzhledem k dobré dopravní poloze (silnice E55 a železniční trať) by se zde mohla usídlit i nějaká nová firma. Do budoucna je plánovaná rekonstrukce vodovodu a kanalizace.

Kontakty

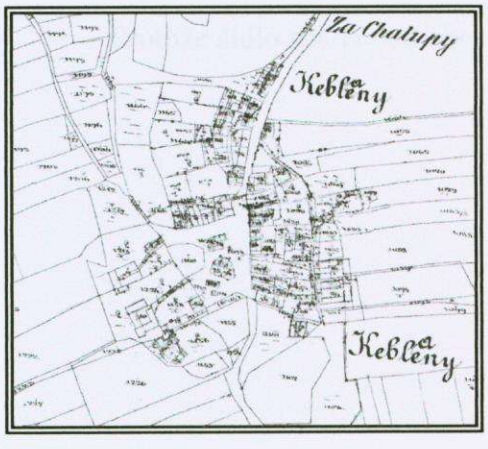
Protože sídlo spadá pod obec Střítež, kontakty jsou uvedeny u sídla Střítež

KEBLANY

Keblany se nachází asi 4 km jihozápadně od Trhových Svin v nadmořské výšce 540 m. Sídlo s rozkládá na obou březích Keblanského potoka, na území patřící k Rychnovské pahorkatině. Územně správní příslušnost – Jihočeský kraj, okres České Budějovice, ORP Trhové Sviny, obec Slavče, k.ú. Keblany.

Historie sídla a vývoj počtu obyvatel

První písemná zmínka pochází z roku 1360, kdy Keblany patřily Philippus de Keblan. Sídlo patřilo původně ke krumlovskému panství, dříve zde stávala tvrz, která však po roce 1636 zanikla. Ke tvrzi patřilo i nedaleké sídlo Lniště. V roce 1850 se Keblany staly osadou obce Mohuřice v soudním okrese Trhové Sviny, mezi lety 1869 až 1930 spadaly pod Mohořice v soudním okrese Budějovice (později České Budějoivice). Od roku 1930 jsou Keblany obcí v okrese České Budějovice, v roce 1950 v okrese Trhové Sviny. Počínaje rokem 1951 jsou osadou (později částí obce) Slavče v okrese České Budějovice (Profous, 1949; Kolektiv, 1978).

Počet obyvatel byl od roku 1869 až do roku 1930 bez výrazných změn, k roku 1950 obyvatel výrazněji ubylo a tento trend úbytku obyvatel pokračoval i v dalších letech. V roce 2001 žilo v Keblanech pouhých 5,6 % obyvatel oproti roku 1869.

rok sčítání	1869	1880	1890	1900	1910	1921	1930	1950	1961	1970	1980	1991	2001
počet obyvatel	215	221	213	219	223	202	186	131	104	80	40	20	12

(Kubeš, Šulová, 2004)

Charakteristika hospodářství sídla

Dle Kolektiv (1931) zde v roce 1930 fungoval hostinec, mlýn, 8 rolníků, obchod se smíšeným zbožím, 2 trafiky a truhlář. V současné době se zde nevyskytuje žádný **hospodářský subjekt**. Z **dopravního hlediska** se sídlo nachází v blízkosti silnice druhé

třídy číslo 157 vedoucí z Trhových Svin do Českého Krumlova, dále ze sídla vychází silnice třetí třídy směr Slavče. **Obslužnost autobusovou dopravou** je horší, ve všední den jedou (ze zastávky Slavče, Keblany rozcestí, asi 0,5 km od sídla) do Trhových Svin tři přímé spoje (cca. 10 minut). Z **památek** zde byla v 2. polovině 19. století, stejně jako v mnoha dalších sídlech v kraji, vystavěna kaple zasvěcená sv. Janu Nepomuckému.

Členství ve sdruženích, mezinárodní spolupráce, možnosti rozvoje sídla

Členství ve sdruženích a mezinárodní spolupráce viz Slavče. Sídlo plní v současné době převážně rekreační funkci (druhého bydlení). A do budoucna lze předpokládat, že tuto funkci bude nadále plnit.

Kontakty

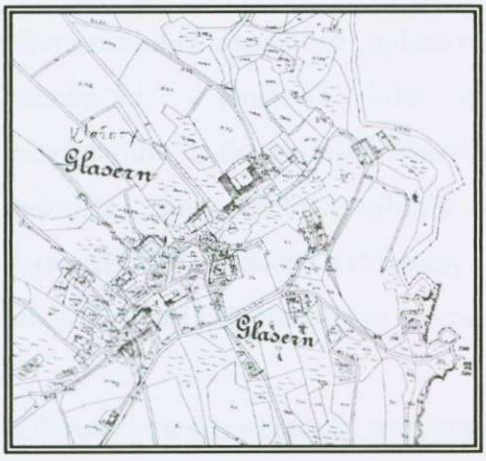
Protože sídlo spadá pod obec Slavče, kontakty jsou uvedeny u sídla Slavče.

KLAŽARY

Klažary se nachází asi 5 km jihovýchodně od Trhových Svin v nadmořské výšce 525 m. Sídlo leží v mírně zvlněné krajině Rychnovské pahorkatiny, pod ním protéká v mělkém zalesněném zářezu Svinenský potok. Terén pak zvolna stoupá jihozápadním směrem až ke Kondračské hoře (682 m n. m.). Územně správní příslušnost – Jihočeský kraj, okres České Budějovice, ORP Trhové Sviny, obec Kamenná, k.ú. Kamenná u Trhových Svinů.

Historie sídla a vývoj počtu obyvatel

Klažary (dříve též Klazary či Klejžary, německy Glasern) jsou poprvé písemně doloženy roku 1401 v predikátu jistého Oldřicha z Klažar. Ve středověku zde byla tvrz (roku 1544 zmiňována jako pustá), na níž sídlili vladykové z Klažar a ze Světví. Od poloviny 15. století pak Klažary patřily ke statku Čížkrajice. Vesnice značně utrpěla za třicetileté války, roku 1654 zde byla polovina usedlostí tzv. pustých. Roku 1745 čížkrajický statek koupili Buguoyové, po roce 1780 pak byly Klažary spolu s Čížkrajicemi připojeny k panství Nové Hrady. Klažary jsou příkladem údolní lánové vesnice, které jsou v severním podhůří Novohradských hor poměrně běžné. Velké usedlosti jsou soustředěné na terasách po obou stranách postupně se zahlubující rokle krátkého vodního toku, přítoku Svinenského potoka. Na jednotlivé usedlosti pak navazovaly dlouhé a široké lány pluziny. Celková délka vsi dosahovala cca 400 m. Klažary jsou v současné době sídlem s polosamotami s lidovými stavbami. Sídlo bylo v době socialismu částečně zasaženo devastací a demolicemi. Na druhou stranu zde nevznikly žádné rušivé novostavby, takže celkový ráz lánové vesnice s rozvolněnou zástavbou zůstal zachován (Pešta, 2004).

Počet obyvatel byl od roku 1869 až do roku 1930 poměrně vyrovnaný. Nejvíce obyvatel v Klažarech žilo při sčítání v roce 1910. V roce 1923 měli Klažary

120 obyvatel žijících ve 24 domech, z toho 116 německých a tři české národnosti a jeden „cizozemec". V roce 1945 byla celá osada vysídlena. Přesto se do Klažar ještě jednou vrátil život. V roce 1965 zde znovu žilo 61 stálých obyvatel. Lidé však už s osadou nesrostli, po „socialistické kolektivizaci zemědělství" navíc většina z nich musela dojíždět pracovat do zemědělských areálů v sousedních obcích. Počet stálých obyvatel v Klažarech tak neustále klesal a dnes je v osadě trvale osídlen jediný dům (Hokr, 2003).

rok sčítání	1869	1880	1890	1900	1910	1921	1930	1950	1961	1970	1980	1991	2001
počet obyvatel	126	130	104	118	134	120	114	73	61	31	15	1	5

(Kubeš, Šulová, 2004)

Charakteristika hospodářství sídla

Žádná získaná literatura se nezmiňuje o hospodářské činnosti v sídle. Vzhledem k velikosti sídla (do konce druhé světové války), není vyloučeno, že se zde nějaká živnost mohla v minulosti uplatňovat. Dle Hokr (2003) zde hlavně žili rolníci a drobní zemědělci. V současné době se zde žádný významný **hospodářský subjekt** nevyskytuje. Z **dopravního hlediska** k sídlu vede silnice místního významu. Do sídla nezajíždí žádný autobus, nejbližší zastávka je v Žumberku (cca 1 km od sídla). Klažary jsou zastávkou naučné cyklotrasy „Pamětí Slepičích hor", prochází tudy cyklostezky číslo 1123 a 1128 pro pěší je určena zeleně a modře značená turistická cesta.

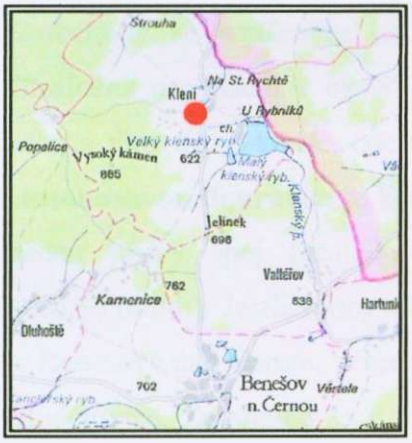
Členství ve sdruženích, mezinárodní spolupráce, možnosti rozvoje sídla

Sídlo by se mohlo rozvíjet v oblasti cestovního ruchu. Poloha v nedotčené krajině a napojení na cyklostezky by mohly přispět k rozvoji či oživení rekreace (ubytování v pronajatých chalupách, jejich přebudovávání na rodinné penziony).

Kontakty

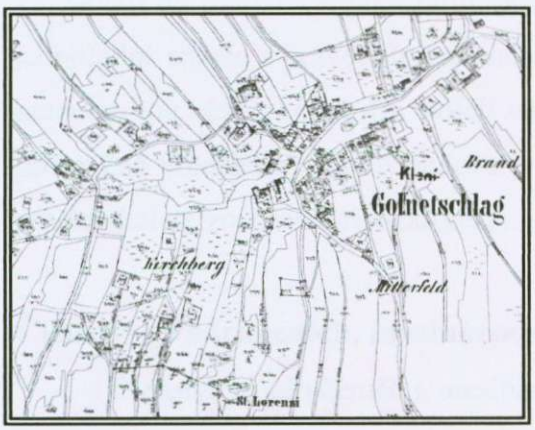
Protože sídlo spadá pod obec Kamenná, kontakty jsou uvedeny u sídla Kamenná.

KLENÍ

Klení se nachází asi 9 km jižně od Trhových Svin v nadmořské výšce 640 m. Leží na východním okraji Slepičích hor. Ve vzdálenosti 1,5 km jihozápadním směrem se tyčí vrch Vysoký kámen (867 m n. m.). Jihovýchodně od Klení ve vzdálenosti 0,5 km se nachází Velký a Malý Klenský rybník. Územně správní příslušnost – Jihočeský kraj, okres Český Krumlov, ORP Kaplice, obec Benešov nad Černou, k.ú. Klení.

Historie sídla a vývoj počtu obyvatel

První písemná zmínka je z roku 1334 v souvislosti se soupisem majetku pánů z Velešína. Zajímavost je uváděna k roku 1409, kdy zde měl údajně Jan Žižka z Trocnova u zdejšího sedláka Burdy jednu ze skrýší v době, kdy jako lapka škodil na panství Rožmberků. Klení bylo uváděno jako sídlo drobných feudálů, později přešlo do majetku Rožmberků. Roku 1945 bylo sídlo osvobozeno Rudou armádou a postupně osídlena Čechy a Slováky. V současné době slouží převážně k rekreaci (Mörtl, Svoboda, 1992).

Počet obyvatel byl koncem 19. a počátkem 20. století oproti současnosti značně vysoký. Nejvíce obyvatel 392 mělo Klení v letech 1900 až 1910 (hodnota 116 % oproti roku 1869). Výrazný úbytek nastal po druhé světové válce, v roce 1950 to bylo jen 97 obyvatel. Poté počet obyvatel mírně stoupal, ale od roku 1980 je patrný poměrně rychlý pokles počtu, v roce 2001 zde žilo 13,4 % obyvatel oproti roku 1869.

rok sčítání	1869	1880	1890	1900	1910	1921	1930	1950	1961	1970	1980	1991	2001
počet obyvatel	336	322	348	392	392	334	311	97	101	109	90	57	45

(Kubeš, Šulová, 2004)

Charakteristika hospodářství sídla

Dle Kolektiv (1931) se v Klení v roce 1930 ze živností uváděl hostinec, 2 obchody se smíšeným zbožím, košíkář, 2 rolníci, mlýn, 2 kováři, „Spořitelna a záložna pro Klení a okolí" a trafika. Z **dopravního hlediska** se Klení nachází na silnici třetí třídy, která vede z Benešova nad Černou do Trhových Svin. **Obslužnost autobusovou dopravou** je komplikovanější. Do Trhových Svin jede ve všední den jen jeden přímý spoj (cca 20 minut), do Kaplice jede také jen jeden přímý spoj (cca 30 minut). Jestliže obyvatelé chtějí jet do těchto měst v jiný čas musí přestupovat v Benešově nad Černou. Všechny přímé spoje zajišťuje ČSAD JIHOTRANS a.s., České Budějovice. Ze **služeb** se v sídle nachází „Restaurace pod Kohoutem", dále je v sídle letní tábor pro děti. Žádný další významný hospodářský subjekt se zde nevyskytuje.

Z historických **památek** se v Klení nachází raně gotický kostel sv. Vavřince ze 13. století od roku 1352 jako farní, později přestavován a opravován. Kostel je prostá jednolodní stavba s pravoúhle zakončeným presbytářem bez opěráků, s dvoupatrovou hranolovitou věží z konce 13. století na východní straně, na jižní straně lodi je později přistavěná předsíňka. Školní budova je z roku 1880 (Mörtel, Svoboda, 1992). Sídlem prochází žlutě značená turistická cesta.

Členství ve sdruženích, mezinárodní spolupráce, možnosti rozvoje sídla

Členství ve sdruženích a mezinárodní spolupráce viz Benešov nad Černou, údaje jsou uvedeny v diplomové práci Kosička (2006). Sídlo je hlavně využíváno k rekreaci, v okolí sídla (např. u Velkého Klenského rybníka) je spousta rekreačních chat. V realitních kancelářích jsou v nabídce chátrající opuštěné domy (např. bývalá menší zemědělská usedlost a další). Dále je v nabídce cestovních kanceláří možnost pronajmout si některou chatu v okolí např. chata ve Starém Rejvízu.

Kontakty

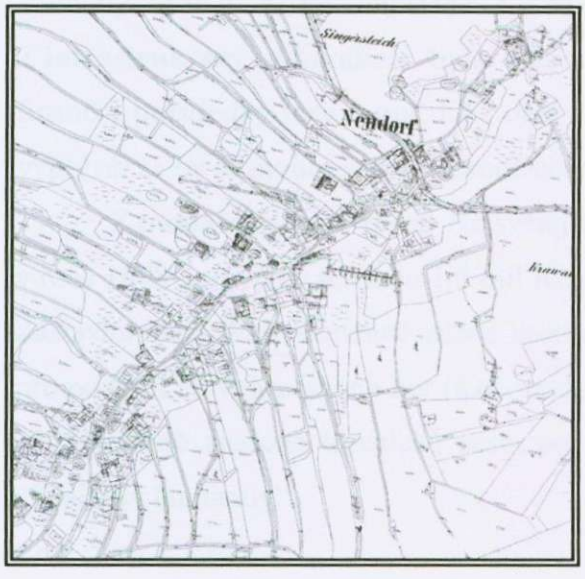
Protože sídlo spadá pod obec Benešov nad Černou, kontakty jsou uvedeny u Benešova nad Černou v diplomové práci Kosička (2006).

KONDRAČ

Kondrač se nachází ve zvlněné krajině Rychnovské pahorkatiny asi 6,5 km jižně od Trhových Svin v nadmořské výšce 586 m. Sídlo je situována v mělké pramenné úžlabině mezi Kondračskou horou (682 m n. m.) na západě a nižším bezlesým návrším Bernard (623 m n. m.) na východě. Ve vsi pramení bezejmenný potok, který se dále pod Žumberkem vlévá do Svinenského potoka. Územně správní příslušnost – Jihočeský kraj, okres České Budějovice, ORP Trhové Sviny, obec Kamenná, k.ú. Kondrač.

Historie sídla a vývoj počtu obyvatel

Kondrač (dříve též Kondrac, německy Neudorf) se poprvé objevuje v písemných pramenech z roku 1367. Tehdy Verner z Pořešína a Litvín z Rovného prodali své dědictví v Kondrači pánům z Rožmberka, k roku 1397 je však ještě připomínán jistý Beneš z Kondrače. Sídlo bylo později rozděleno na 2 díly, jedna část patřila k Novým Hradům, druhá část k Žumberku. V polovině 17. století bylo sídlo rozděleno dokonce na čtyři díly, největší část patřila k Novým Hradům, menší vyšebrodskému klášteru cisterciáků, jedna usedlost patřila k třeboňskému panství a jedna městu České Budějovice. K roku 1654 bylo ve všech dílech zaznamenáno celkem 27 usedlostí (z toho 24 selských) obydlených a 10 pustých. Až do zániku patriomoniálního uspořádání pak vesnice patřila k buquoyovskému panství Nové Hrady (Pešta, 2004; Kocourek, 2004).

Největší propad nastal po válce, kdy bylo odsunuto německé obyvatelstvo. K roku 1950 žilo v obci 155 obyvatel (42 % stavu roku 1930). Při následujícím sčítání obyvatel nepatrně přibylo. Od roku 1970 do roku 1991 obyvatel ubývalo, k poslednímu

sčítání v roce 2001 se pokles zastavil a oproti roku 1991 počet obyvatel nepatrně stoupl, ale je na 14 % roku 1869.

rok sčítání	1869	1880	1890	1900	1910	1921	1930	1950	1961	1970	1980	1991	2001
počet obyvatel	370	405	393	387	371	392	368	155	167	154	81	50	52

(Kubeš, Šulová, 2004)

Charakteristika hospodářství sídla

Dle Kolektiv (1931) se v Kondrači v roce 1930 nacházel obchod se smíšeným zbožím, 3 hostince, obchod se zemskými plodinami, kovář, krejčí, spořitelna a záložna, trafika, kolař. V současné době se zde nevyskytuje žádný významný hospodářský subjekt. Z **dopravního hlediska** se Kondráč nachází na silnici třetí třídy spojující Kamennou s Čížkrajicemi. Místní komunikace v Kondrači byla v roce 2000 opravena nákladem 100 000 Kč. **Obslužnost autobusovou dopravou** je na dobré úrovni, ve směru do Trhových Svin jede ve všední den sedm přímých spojů (cca 15 minut). Všechny přímé spoje zajišťuje ČSAD JIHOTRANS a.s., České Budějovice. Z **infrastruktury** v Kondrači byla plánovaná stavba vodovodu, ale jednak nejsou finanční prostředky (cca 3 mil. Kč), dále v osadě Kondrač žije málo obyvatel, z čehož vyplývá, že by se mohlo jednat o prodělečnou investici.

Z **památek** je zde kostel Nejsvětější Trojce ze 2. poloviny 19. století, který byl v roce 1998 opraven v nákladu 1,5 mil Kč a památník znovuosídlení obce z roku 1945. Zástavbu sídla tvoří uzavřené zděné usedlosti z 19. století, které nesou prvky typické pro podhůří Novohradských hor (Kocourek, 2004). Kondrači prochází cyklostezka číslo 1128 a žlutě značená turistická cesta pro pěší. Dále sídlem prochází naučná stezka „Krajinou humanity".

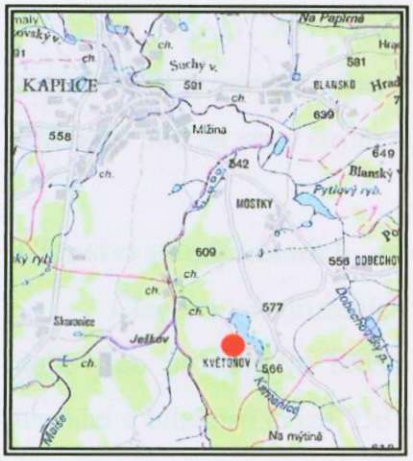
Členství ve sdruženích, mezinárodní spolupráce, možnosti rozvoje sídla

Sídlo by se mohlo rozvíjet v oblasti rekreace (druhého bydlení). Poloha v nedotčené krajině a napojení na cyklostezky by mohlo přispět k rozvoji cestovního ruchu.

Kontakty

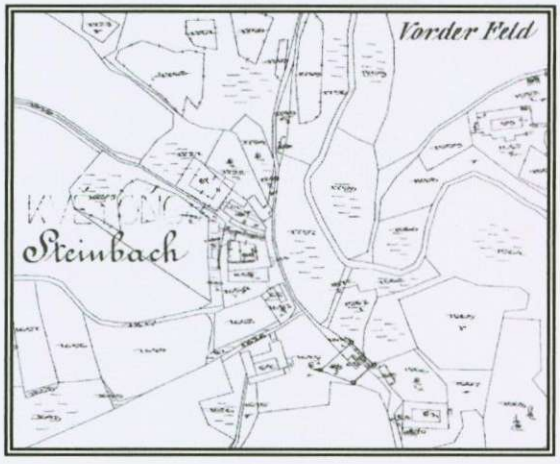
Protože sídlo spadá pod obec Kamenná, kontakty jsou uvedeny u sídla Kamenná.

KVĚTOŇOV

Květoňov se nachází asi 3,5 km jihovýchodně od Kaplice v nadmořské výšce 575 m. Sídlo leží v Malontské sníženině, v blízkosti se nachází na říčce Kamenice vodní nádrž Květoňov. Územně správní příslušnost – Jihočeský kraj, okres Český Krumlov, ORP Kaplice, obec Kaplice, k.ú. Mostky.

Historie sídla a vývoj počtu obyvatel

Jako zemědělská usedlost sdílel Květoňov osudy mosteckého zboží. Až do roku 1950 bylo sídlo osadou obce Mostky v okrese Kaplice, v dalších letech osadou (částí) obce Kaplice v okrese Český Krumlov (Kolektiv, 1978).

Při prvním sčítání v roce 1869 žilo v Květoňově 65 obyvatel. Až do roku 1930 se počet téměř neměnil. V roce 1950 počet obyvatel oproti roku 1930 klesl na polovinu. K roku 1961 počet obyvatel ještě klesl, poté se až do roku 1980 téměř neměnil. V roce 1991 obyvatel ještě ubylo a od této doby zde žije pouhých 6 obyvatel (9,2 % oproti roku 1869).

rok sčítání	1869	1880	1890	1900	1910	1921	1930	1950	1961	1970	1980	1991	2001
počet obyvatel	65	58	62	59	45	66	55	25	16	18	15	6	6

(Kubeš, Šulová, 2004)

Charakteristika hospodářství sídla

Dle Kolektiv (1931) se v Květoňově v roce 1930 uváděl hostinec a 3 rolníci. V současné době se zde žádný významný **hospodářský subjekt** nevyskytuje. Z **dopravního hlediska** se Květoňov nachází na silnici druhé třídy číslo 158 vedoucí

z Kaplice směr Molonty. **Obslužnost autobusovou dopravou** je dobrá, ve směru do Kaplice jede ve všední den devět přímých spojů (cca 10 minut). Všechny přímé spoje zajišťuje ČSAD AUTOBUSY České Budějovice a.s., Kaplice. Z **turistických zajímavostí** je zde chráněný strom - mohutná lípa malolistá, tyčící se v krajině u osady. Přibližně 300 let starý strom má výšku 25 m a obvod kmene 620 cm (Kocourek, 2004).

Členství ve sdruženích, mezinárodní spolupráce, možnosti rozvoje sídla

Členství ve sdruženích a mezinárodní spolupráce viz město Kaplice. V současné době jsou na každém břehu vodní nádrže Kvetoňov dvě stavení. Další budova se nachází v blízkosti hráze. Do budoucna nelze počítat s rozvojem sídla.

Kontakty

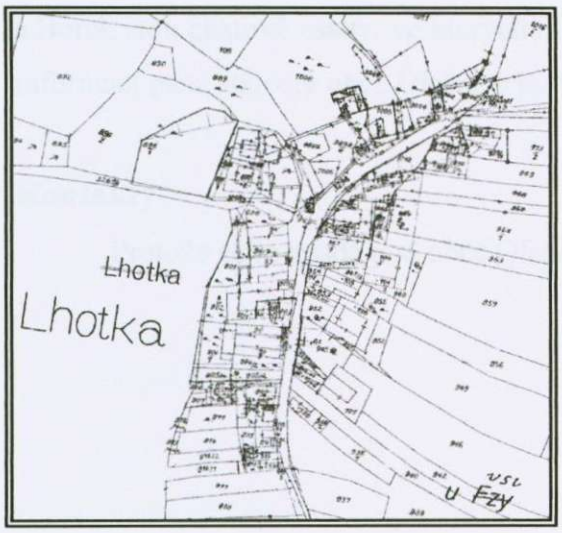
Protože sídlo spadá pod město Kaplice, kontakty jsou uvedeny u sídla Kaplice.

LHOTKA

Lhotka se nachází asi 4,5 km severovýchodně od Trhových Svin v nadmořské výšce 470 m. Sídlo leží v severozápadní části Českovelenické pánve, okolí je rovinaté, z jižní strany se sídla dotýká stejnojmenný rybník Lhotka, východním směrem je rybník Borek. Územně správní příslušnost – Jihočeský kraj, okres České Budějovice, ORP Trhové Sviny, obec Olešnice, k.ú. Lhotky u Třebče.

Historie sídla a vývoj počtu obyvatel

První písemná zmínka o sídle Lhotky pochází z 14. století konkrétně z roku 1375, v souvislosti s panem Bohunco et Jaroslaus de Lhotky. Od roku 1850 byla Lhotka osadou obce Olešnice v soudním okrese Trhové Sviny, po roce 1869 osadou obce Olešnice v soudním okrese Budějovice (od roku 1921 v okrese České Budějovice). Od roku 1950 byla Lhotka samostatnou obcí v okrese Trhové Sviny, dlouho obcí ale nebyla a od roku 1961 byla osadou obce Třebeč v okrese České Budějovice. V současné době je částí obce Olešnice (Profous, 1949; Kolektiv, 1978).

V roce 1869 žilo ve Lhotce 133 obyvatel a až do roku 1921 nebyla zaznamenána žádná výrazná změna v počtu obyvatel. Od roku 1930 počet obyvatel až do současnosti klesá, malou výjimkou byla 50. léta 20. století kdy se pokles zastavil. Při posledním sčítání v roce 2001 sídlo obývalo 18,8 % obyvatel oproti roku 1869.

rok sčítání	1869	1880	1890	1900	1910	1921	1930	1950	1961	1970	1980	1991	2001
počet obyvatel	133	128	119	129	139	130	113	91	92	72	52	36	25

(Kubeš, Šulová, 2004)

Charakteristika hospodářství sídla

Dle (Kolektiv, 1931) zde v roce 1930 fungoval hostinec, bednář, 2 rolníci a trafika. V současné době zde působí dva **hospodářské subjekty,** firma, která vyrábí

dřevěné palety v bývalém kravíně a ze služeb je zde malý obchůdek s potravinami, přímo v sídle se nacházejí sádky pro ryby. Z **dopravního hlediska** se sídlo nachází na silnici třetí třídy vedoucí z Olešnice přes Lhotku do Třebče. **Obslužnost autobusovou dopravou** je poměrně dobrá, ve všední den jede do Trhových Svin pět přímých autobusových spojů (cca 30 až 35 minut). Všechny přímé spoje zajišťuje ČSAD JIHOTRANS a.s., České Budějovice. Z **organizací** v sídle působí Sbor dobrovolných hasičů Lhotka. Z **památek** v sídle nalezneme pozoruhodnou, nyní nově opravenou, kapli sv. Rodiny. Pro pěší turisty sídlem prochází zelená turistická trasa.

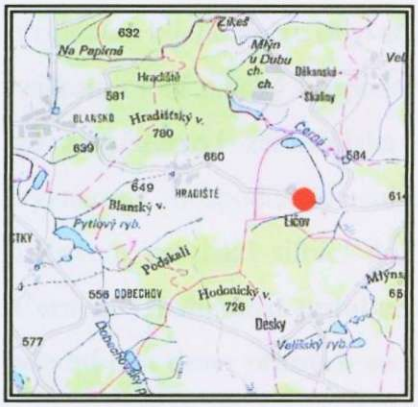
Členství ve sdruženích, mezinárodní spolupráce, možnosti rozvoje sídla

Členství ve sdruženích a mezinárodní spolupráce viz Olešnice. Co se týče vývoje do budoucna bude nadále stoupat význam rekreace. V okolí rybníků Lhotka a Borek jsou chatové osady, ve kterých mohou být postaveny další rekreační chaty. Dle informací pana starosty obce Olešnice je v plánu zavést do Lhotky plyn.

Kontakty

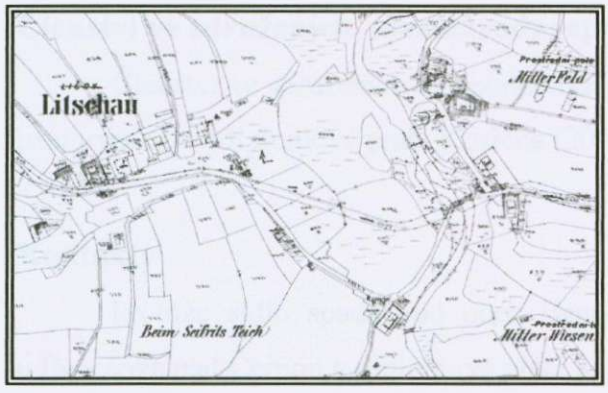
Protože sídlo spadá pod obec Olešnice, kontakty jsou uvedeny u sídla Olešnice.

LIČOV

Ličov se nachází asi 5,5 km východně od Kaplice v nadmořské výšce 600 m. Sídlo leží v Dluhošťské kotlině, kterou protéká říčka Černá. V okolí se nachází dva vrchy přes 700 metrů, 2 km severozápadně Hradišťský vrch (780 m n. m.) a 1,5 km jihozápadně Hodonický vrch (726 m n. m.). Územně správní příslušnost – Jihočeský kraj, okres Český Krumlov, ORP Kaplice, obec Benešov nad Černou, k.ú. Ličov.

Historie sídla a vývoj počtu obyvatel

Sídlo bylo původně založeno Rožmberky, první písemná zpráva se objevuje v souvislosti s pečetí Markvarta z Miletína – Ličova při předávání práv k obci Buková konventu a opatu ve Vyšším Brodě. V roce 1488 část vesnice a dvůr přecházejí z rožmberského majetku do vlastnictví kancléře Václava z Rovné a povoluje se mu založení dvou rybníků. Téhož roku nahrazuje Vok z Rožmberka lidem Ličova a Dluhoště pozemky, které jim vzal. Roku 1493 prodal Vok z Rožmberka zbytek obce Ličov Václavovi z Rovného. V roce 1774 byla dokončena úprava řeky Černé pro plavbu dřeva i v Ličově (Mörtl, Svoboda, 1992).

Od počátku sčítání v roce 1869 až do roku 1930 nebyly v Ličově zaznamenány žádné výrazné změny v počtu obyvatel. Nejvíce obyvatel zde žilo v roce 1910. Na třetinu, oproti roku 1930, klesl počet obyvatel k roku 1950, poté byl dosídlen Čechy a Slováky a počet obyvatel začal stoupat, nejvíce obyvatel přibylo v 60. letech 20. století. Od roku 1980 počet obyvatel začal pozvolna klesat.

rok sčítání	1869	1880	1890	1900	1910	1921	1930	1950	1961	1970	1980	1991	2001
počet obyvatel	107	116	109	112	120	113	94	30	40	85	72	64	59

(Kubeš, Šulová, 2004)

Charakteristika hospodářství sídla

Žádná získaná literatura se nezmiňuje o hospodářské činnosti v sídle, avšak vzhledem k jeho počtu obyvatel není vyloučeno, že v něm, hlavně před druhou světovou válkou, mohl nějaký hospodářský subjekt (živnost) fungovat. V současné době je zde, ze **zemědělství** zemědělská farma, ze **služeb** obchod s potravinami. Žádný další významný hospodářský subjekt se v sídle nevyskytuje. Z **dopravního hlediska** Ličovem prochází silnici druhé třídy číslo 154 vedoucí z Kaplice do Benešova nad Černou. **Obslužnost autobusovou dopravou** je na dobré úrovni, do Kaplice jede ve všední den deset přímých spojů (cca 15 minut). Všechny přímé spoje zajišťuje ČSAD AUTOBUSY České Budějovice a.s., Kaplice a ČSAD JIHOTRANS a.s., České Budějovice.

Členství ve sdruženích, mezinárodní spolupráce, možnosti rozvoje sídla

Členství ve sdruženích a mezinárodní spolupráce viz Benešov nad Černou, údaje jsou uvedeny v diplomové práci Kosička (2006).

Kontakty

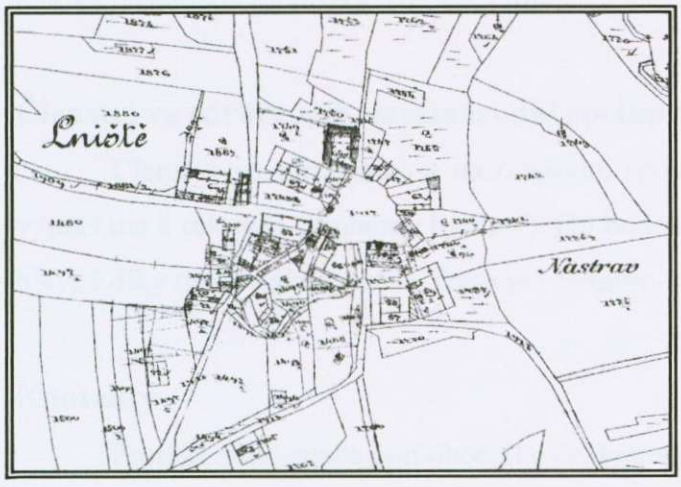
Protože sídlo spadá pod obec Benešov nad Černou, kontakty jsou uvedeny u Benešova nad Černou v diplomové práci Kosička (2006).

LNIŠTĚ

Lniště se nachází asi 2 km jihozápadně od Trhových Svin v nadmořské výšce 550 m. Sídlo leží ve zvlněné krajině Novohradského podhůří, na plochém návrší, ze kterého se otvírají výhledy zejména do údolí Svinenského potoka, na předhůří Novohradských hor a na výrazný masiv Slepičích hor u Besednice. Územně správní příslušnost – Jihočeský kraj, okres České Budějovice, ORP trhové Sviny, obec Slavče, k.ú. Mohuřice.

Historie sídla a vývoj počtu obyvatel

V písemných pramenech se sídlo poprvé připomíná roku 1351. Ve středověku patřilo k panství hrádku Cuknštejn u Nových Hradů. Poměrně složitý byl další vývoj administrativní a správní. V 16. století bylo sídlo rozděleno na dva díly. Část patřila nadále k Cuknštejnu, část ke tvrzi v blízkých Keblanech. První díl (cuknštejnský) později připadl k Žumberku a roku 1618 k Novým Hradům. Druhý díl, součást keblanského statku, patřil v letech 1650-1787 klášteru cisterciáků ve Zlaté Koruně, po jeho zrušení k Českému Krumlovu. Roku 1654 hospodařilo v obou dílech dohromady celkem 7 sedláků, 2 usedlosti byly pusté. Až do zániku patrimoniálního uspořádání pak Lniště spadalo pod novohradské panství (Pešta, 2004).

V roce 1869 byl počet obyvatel 146, v následujících letech obyvatel nepatrně přibylo, ale v podstatě až do roku 1921 se jejich počet v Lništi neměnil. Od roku 1930 začalo obyvatel ubývat. Nejvýraznější úbytek byl zaznamenán mezi lety 1930 až 1950, ale i v letech následujících byly zaznamenávány velké poklesy počtu. K roku 2001 se pokles zastavil a žilo zde 12 obyvatel (8,2 % stavu roku 1869).

rok sčítání	1869	1880	1890	1900	1910	1921	1930	1950	1961	1970	1980	1991	2001
počet obyvatel	146	164	164	162	150	152	137	84	62	45	20	10	12

(Kubeš, Šulová, 2004)

Charakteristika hospodářství sídla

Dle Kolektiv (1931) zde v roce 1930 fungoval hostinec a trafika a hospodařilo 5 rolníků. V současné době se zde nevyskytuje žádný **hospodářský subjekt**. Z **dopravního hlediska** k sídlu vede silnice třetí třídy, která začíná u silnice druhé třídy číslo 157 a v sídle končí. **Obslužnost autobusovou dopravou** je dobrá, ve směru do Trhových Svin jede ve všední den sedm přímých spojů (cca 5 minut). Z **památek** je zde Kaple sv. Jana Nepomuckého z 1. poloviny 19. století s lidovými ornamenty a lidové stavby. Severně od Lniště se nachází Buškův hamr (viz Trhové Sviny). Uspořádání sídla má okrouhlicový návesní půdorys. V těsné blízkosti sídla, údolím Klenského potoka, vede naučná stezka Trhové Sviny.

Členství ve sdruženích, mezinárodní spolupráce, možnosti rozvoje sídla

Členství ve sdruženích a mezinárodní spolupráce viz Slavče. Většina budov je využívána k rekreaci (druhému bydlení). Do budoucna by mohl počet obyvatel růst a to hlavně díky malé vzdálenosti k Trhovým Svinům.

Kontakty

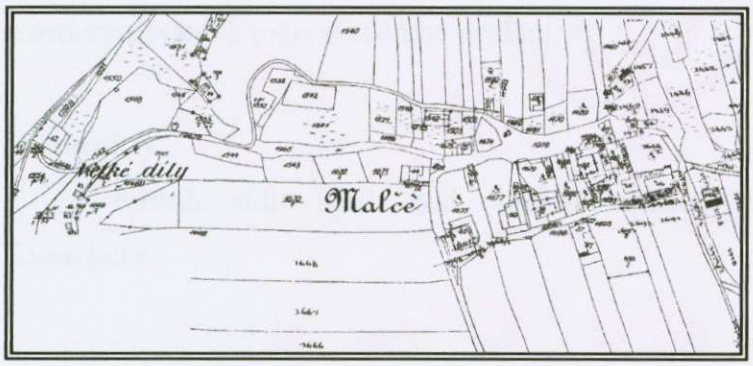
Protože sídlo spadá pod obec Slavče, kontakty jsou uvedeny u sídla Slavče.

MALČE

Malče se nachází asi 6 km severoseverovýchodně od Kaplice v nadmořské výšce 535 m. Sídlo svým územím náleží Pořešínské pahorkatině. Západně od osady ve vzdálenosti 0,5 km protéká řeka Malše, východně od sídla leží vrch Slabošovka (624 m). Územně správní příslušnost – Jihočeský kraj, okres Český Krumlov, ORP Kaplice, obec Besednice, k.ú. Malče.

Historie sídla a vývoj počtu obyvatel

Malče založil ve 2. polovině 13. století král Přemysl Otakar II. První písemná zmínka pochází z roku 1361. V roce 1387 bylo sídlo připojeno k panství Nové Hrady. Kaple na návsi vznikla v období baroka. Sídlo dostalo jméno podle blízké řeky Malše, která se původně také jmenovala Malče. Ve jménu Malče se časem „č" neúplným článkováním (č = tš) změnilo na š a tím se vhodně odlišilo (Kocourek, 2004; Profous, 1951).

Největší počet obyvatel mělo sídlo při prvním sčítání v roce 1869. Až do roku 1921 nenastaly žádné výrazné změny počtu. Od roku 1930 je zaznamenáván postupný a plynulý pokles počtu (největší pokles nastal k roku 1930, kdy ubylo 28 % obyvatel oproti roku 1921). Pokles se zastavil až při posledním sčítání v roce 2001, kdy obyvatel nepatrně přibylo. V tomto roce zde žilo 34,2 % obyvatel proti roku 1869.

rok sčítání	1869	1880	1890	1900	1910	1921	1930	1950	1961	1970	1980	1991	2001
počet obyvatel	117	101	100	80	102	108	78	62	54	48	43	38	40

(Kubeš, Šulová, 2004)

Charakteristika hospodářství sídla

Žádná získaná literatura se nezmiňuje o hospodářské činnosti v sídle. Vzhledem k počtu obyvatel, který sídlo od počátků sčítání obýval, není vyloučeno, že se zde mohl nějaký hospodářský subjekt (živnost) vyskytovat. V současné době se zde nenachází

žádný významný **hospodářský subjekt**. Z **dopravního hlediska** prochází sídlem silnice třetí třídy vedoucí z Chlumu k silnici druhé třídy číslo 157, která prochází jižně v těsné blízkosti sídla. **Obslužnost autobusovou dopravou** je dobrá, do Kaplice jede ve všední den šest přímých spojů (cca 20 minut), do Besednice jede spojů také šest (cca 6 minut). Z **místní infrastruktury** má sídlo vodovod z vlastních zdrojů a kanalizaci. Z **turistických zajímavostí** je zde již zmiňovaná památkově chráněná kaple. Sídlem prochází cyklostezka číslo 1018. Z pěších tras prochází zelená turistická cesta.

Členství ve sdruženích, mezinárodní spolupráce, možnosti rozvoje sídla

Členství ve sdruženích a mezinárodní spolupráce viz Besednice. Dle pana starosty v Besednici zde v současné době žije pouhých 20 obyvatel. Sídlo je z velké části využíváno k rekreaci (druhé bydlení).

Kontakty

Protože sídlo spadá pod obec Besednice, kontakty jsou uvedeny u sídla Besednice.

MEZILESÍ

Mezilesí se nachází asi 3 km jihojihovýchodně od Trhových Svin v nadmořské výšce 535 m. Sídlo je situována v mělké úžlabině, vymezené na západní straně klesajícím hřebínkem s vrchem Hájek (584 m n. m.) a na východě nevýrazným plochým hřbetem, sbíhajícím k severu z bezejmenného návrší nad Čížkrajicemi. Terén klesá směrem k severu do kotliny Svinenského potoka. Na drobných přítocích potoka severovýchodně od vsi je pak řada menších rybníků (Pešta, 2004). Územně správní příslušnost – Jihočeský kraj, okres České Budějovice, ORP Trhové Sviny, obec Čížkrajice, k.ú. Mezilesí u Trhových Svinů.

Historie sídla a vývoj počtu obyvatel

Mezilesí (až do roku 1946 Trutmaň) je sídlem vybudovaným v období vrcholného středověku. Vesnici původně vlastnil Ojíř, jeden ze tří synů Voka z Třeboně, a správně náležela k vítkovickému hradu v Trhových Svinech. Při svém vstupu do řádu dominikánů Ojíř odkázal vesnici dominikánskému klášteru v Sezimově Ústí. V písemných pramenech se pak Trutmaň poprvé objevuje roku 1327, tehdy ji ústecký klášter prodal Vilémovi z Rožmberka. Později byla ves rozdělena na díly,které měli různé majitele, jedna část byla i samostatným vladyckým statkem. Na přelomu 14. a 15. století bylo s Trutmaní spojeno jméno Vilém Pucek či Puček (Puczko), purkrabí na Nových Hradech, a také ještě Beneš Pucek z Trutmaně, další část vsi patřila později k Žumberku, jiná část ke statku Dvorec. Roku 1508 byl dvorecký díl připojen k Třeboni. Později se Trutmaň stala majetkem českokrumlovského arciděkanství (Pešta, 2004).

Při posledním sčítání v roce 2001 žilo v Mezilesí 50 obyvatel (hodnota 29,4 % oproti roku 1869). Nejvíce obyvatel zde žilo v roce 1880 (106,5 % stavu roku 1869).

Počet obyvatel byl od roku 1869 do roku 1930 bez velkých výkyvů a pohyboval se v rozmezí 142 až 181 obyvatel. Poměrně velká změna byla zaznamenána po válce při sčítání v roce 1950, kdy klesl počet obyvatel na 98 (na hodnotu 69 % oproti roku 1930). V roce 1961 naposled obyvatel v sídle nepatrně přibylo. Od roku 1970 je zaznamenáván postupný úbytek, který se mezi sčítáními 1991 a 2001 poněkud zpomalil.

rok sčítání	1869	1880	1890	1900	1910	1921	1930	1950	1961	1970	1980	1991	2001
počet obyvatel	170	181	179	155	173	148	142	98	102	84	75	53	50

(Kubeš, Šulová, 2004)

Charakteristika hospodářství sídla

Pešta (2004) uvádí, že k roku 1654 bylo v sídle zaznamenáno celkem 18 hospodářů, z čehož bylo 17 sedláků. O dalších hospodářských aktivitách se žádná získaná literatura nezmiňuje. V sídle působí akorát jeden soukromý zemědělec, žádný další významný **hospodářský subjekt** se zde nevyskytuje. Z **dopravního hlediska** je situace taková, že do Mezilesí vedou dvě silnice třetí třídy, jedna od Čížkrajic, druhá od Boršíkova a obě v sídle končí. **Obslužnost autobusovou dopravou** není nejlepší, přímo v sídle není autobusová zastávka, cestující musí docházet asi 0,5 km na zastávku Mezilesí – rozcestí. Do Trhových Svin odtud jede ve všední den devět přímých spojů (cca 10 minut). Z **historických památek** stojí za zmínku kaplička sv. Jana Nepomuckého z 19. století, která je na okraji sídla. Mezilesím prochází naučná cyklotrasa „Pamětí Slepičích hor" a modrá turistická trasa pro pěší.

Členství ve sdruženích, mezinárodní spolupráce, možnosti rozvoje sídla

Členství ve sdruženích a mezinárodní spolupráce viz Čížkrajice. Většina domů v sídle je trvale obydlena. Do budoucna by se počet obyvatel mohl v Mezilesí začít zvyšovat.

Kontakty

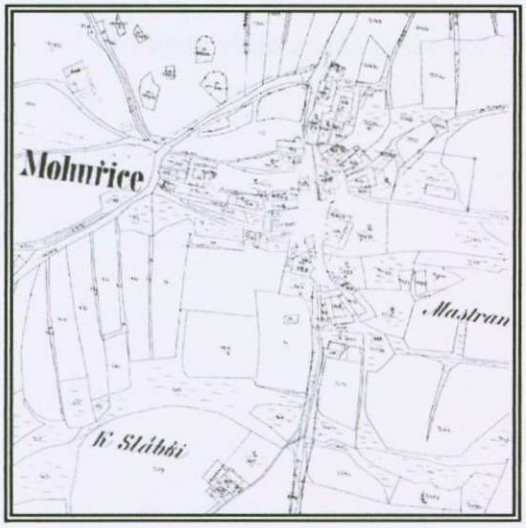
Protože sídlo spadá pod obec Čížkrajice, kontakty jsou uvedeny u sídla Čížkrajice.

MOHUŘICE

Mohuřice se nachází asi 3,5 km jihojihozápadně od Trhových Svin v nadmořské výšce 530 m. Sídlo leží v Rychnovské pahorkatině, na levém břehu Klenského potoka. Územně správní příslušnost – Jihočeský kraj, okres České Budějovice, ORP Trhové Sviny, obec Slavče, k.ú. Mohuřice.

Historie sídla a vývoj počtu obyvatel

První písemná zmínka o Mohuřicích pochází z roku 1186, pod názvem Movrichani. Pravá podoba jména byla Mouřice = ves lidí Mourových. V roce 1850 bylo sídlo pod názvem Mouřice obcí v soudním okrese Trhové Sviny, v letech 1869 až 1930 obec v soudním okrese Budějovice (od roku 1921 v okrese České Budějovice), v roce 1950 bylo sídlo obcí v okrese Trhové Sviny, od roku 1961 osadou (později částí obce) obce Slavče v okrese České Budějovice (Kolektiv, 1978; Profous, 1951).

Počet obyvatel od roku 1869 do roku 1910 rostl (výjimkou je sčítání 1890). Od roku 1910 se počet obyvatel v podstatě neustále snižoval až do roku 2001. Největší úbytek nastal v období do roku 1970, při sčítání v roce 2001 byl stav populace na 37 % roku 1869.

rok sčítání	1869	1880	1890	1900	1910	1921	1930	1950	1961	1970	1980	1991	2001
počet obyvatel	182	201	213	186	214	202	162	121	128	97	90	66	67

(Kubeš, Šulová, 2004)

Charakteristika hospodářství sídla

Dle Kolektiv (1931) zde v roce 1930 fungoval hostinec, mlýn, 12 rolníků, studnař, 2 švadleny a trafika. V sídle se nachází areál bývalého zemědělského družstva. Z **dopravního hlediska** sídlem prochází silnice druhé třídy číslo 157 vedoucí

z Trhových Svin do Českého Krumlova a dále silnice třetí třídy směr Slavče. **Obslužnost autobusovou dopravou** je na slušné úrovni, ve všední den jede do Trhových Svin sedm přímých spojů (cca. 5 minut). Z místní **infrastruktury** je na kanalizaci napojeno 80 % domů. Z **organizací** v sídle působí Sbor dobrovolných hasičů Mohuřice a Lesní myslivecké sdružení v Mohuřicích. Ze **zajímavostí** je v sídle čočkovitá náves a sídlo je typu okrouhlice. Z pěších tras prochází v těsné blízkosti sídla červená turistická cesta.

Členství ve sdruženích, mezinárodní spolupráce, možnosti rozvoje sídla

Členství ve sdruženích a mezinárodní spolupráce viz Slavče.

Kontakty

Protože sídlo spadá pod obec Slavče, kontakty jsou uvedeny u sídla Slavče.

MOSTKY

Mostky se nachází asi 2,5 km jihovýchodně od Kaplice v nadmořské výšce 570 m. Sídlo leží v Malontské sníženině, v okolí je několik rybníků (např. Pytlový rybník). Při pohledu z jihu se za osadou tyčí pouhé 2 km vzdálený Hradišťský vrch (780 m n. m.). Územně správní příslušnost – Jihočeský kraj, okres Český Krumlov, ORP Kaplice, obec Kaplice, k.ú. Mostky.

Historie sídla a vývoj počtu obyvatel

První písemný záznam pochází z roku 1366, kdy v místě stála tvrz patřící Žibřidovi z Mostku. Tento rod zde úspěšně hospodařil, byl ve vážnosti, jeho členové jsou uváděni jako svědci kupních smluv, smírčího řízení apod. K mosteckému dvoru (zboží) patřil i mlýn. Roku 1406 poskytoval podle pověsti tamní mlynář ve mlýně úkryt Janu Žižkovi z Trocnova a jeho druhům v době, kdy Žižka „opověděl" pánům z Rožmberka a na jejich panství škodil. Poté se majitelé Mostků střídali. Roku 1769 zakoupil celé panství Mostky hrabě F. L. Buguoy. Od roku 1789 vznikaly na katastru Mostky z popudu hraběte Buguoye hamry na řece Malši. Hamry „Janův" a „Terezin" kovaly srpy, kosy a sekery a takzvaný „Pfannenhamr" se zřejmě zabýval výrobou pánví. Po roce 1870 byly hamry zrušeny. Roku 1889 na místě „Janova hamru" (výše proti proudu řeky Malše) zřídila fa Schröter továrnu na nitě a šicí potřeby (nyní rekreační středisko) (Mörtl, Svoboda, 1992).

Počet obyvatel byl koncem 19. a počátkem 20. století v Mostkách oproti současnosti velký. Nejvíce obyvatel – 263 měly Mostky v roce 1910. Od tohoto roku začalo obyvatel ubývat. K roku 1950 ubylo obyvatel téměř o polovinu. Od této doby počet už neklesal tak prudce, ale klesá až do současnosti. Při posledním sčítání v roce 2001 zde trvale žilo pouhých 13 % obyvatel oproti roku 1869.

Rok sčítání	1869	1880	1890	1900	1910	1921	1930	1950	1961	1970	1980	1991	2001
počet obyvatel	276	245	272	270	293	263	219	123	88	63	49	43	36

(Kubeš, Šulová, 2004)

Charakteristika hospodářství sídla

Dle Kolektiv (1931) se v Mostkách v roce 1930 uváděl mlýn, 2 hostince, rolník, kovář, krejčí a trafika. Z **hospodářský subjektů** v sídle působí pobočka „Rybářství Kardašova Řečice". V areálu bývalé výkrmny býků (v minulosti až 2 500 kusů) jsou v současné době jatka, firma „MILO s.r.o." a truhlárna. Z **dopravního hlediska** se Mostky nachází na silnici třetí třídy vedoucí z Kaplice přes Mostky do Květoňova. **Obslužnost autobusovou dopravou** je dobrá ve směru do Kaplice jede ve všední den pět přímých spojů (cca 5 minut). Všechny přímé spoje zajišťuje ČSAD AUTOBUSY České Budějovice a.s., Kaplice. Ze **služeb** je v blízkosti „Penzion a restaurace - zámeček Mostky u Kaplice", který je v současné době v rekonstrukci. Dále zde má sídlo firma „Jude - Trade", která poskytuje krátkodobé půjčky a služby v oblasti realit. Z **organizací** v sídle působí Sbor dobrovolných hasičů Mostky. Z **památek** je zde z 2. poloviny 17. století barokní zámeček (v současné době v opravě), dále památkově chráněná kaple. Sídlem prochází cyklostezka číslo 1189 a žlutě značená turistická cesta.

Členství ve sdruženích, mezinárodní spolupráce, možnosti rozvoje sídla

Členství ve sdruženích a mezinárodní spolupráce viz město Kaplice.

Kontakty

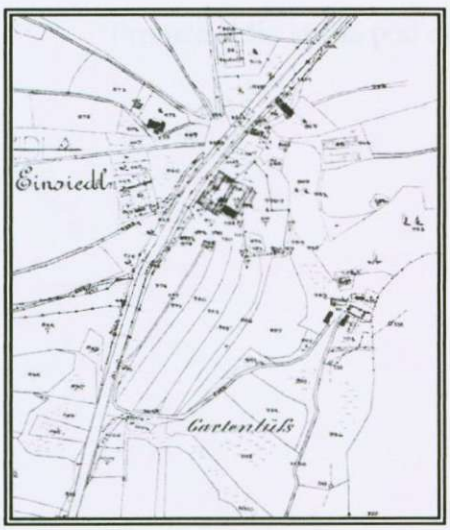
Protože sídlo spadá pod město Kaplice, kontakty jsou uvedeny u sídla Kaplice.

NAŽIDLA

Nažidla se nachází asi 5,5 km jihojihozápadně od Kaplice v nadmořské výšce 630 m. Sídlo leží na levém břehu řeky Malše v Dolnodvořišťské sníženině. Územně správní příslušnost – Jihočeský kraj, okres Český Krumlov, ORP Kaplice, obec Bujanov, k.ú. Suchdol u Bujanova.

Historie sídla a vývoj počtu obyvatel

První písemná zmínka o sídle Nažidla pochází z roku 1357. Německý název se používal Einsiedel. Z roku 1403 pochází zmínka o postavení mlýna pod Nažidly. Od roku 1850 byla Nažidla osadou obce Suchdol v soudním okrese Kaplice, počínaje rokem 1961 je sídlo místní část obce Bujanov (Profous, 1951; Kolektiv, 1978).

V roce 1869 žilo v Nažidlech 91 obyvatel. Poté až do roku 1900 obyvatel ubývalo, počátkem 20. století se počet obyvatel zvýšil a v roce 1921 dosáhl historicky nejvyšší úrovně. Od této doby počet obyvatel v Nažidlech až do současnosti klesá. Největší úbytek nastal po druhé světové válce k roku 1950. V roce 2001 žilo v sídle 14 obyvatel (15,4 % oproti roku 1869).

rok sčítání	1869	1880	1890	1900	1910	1921	1930	1950	1961	1970	1980	1991	2001
počet obyvatel	91	82	69	67	84	92	84	40	36	31	26	21	14

(Kubeš, Šulová, 2004)

Charakteristika hospodářství sídla

Žádná získaná literatura se nezmiňuje o hospodářské činnosti v sídle. Vzhledem k počtu obyvatel, v první polovině 20. století, lze předpokládat, že se zde v této době mohl nějaký hospodářský subjekt vyskytovat. V současné době se zde žádný

hospodářský subjekt nevyskytuje. Z **dopravního hlediska** sídlem Nažidla prochází mezinárodní silnice E55. **Obslužnost autobusovou dopravou** je velmi dobrá, ve směru do Kaplice jede ve všední den dvanáct přímých spojů (cca 10 až 15 minut), do Dolního Dvořiště dvanáct spojů (cca 8 minut). Sídlo neblaze proslulo 8. 3. 2003, kdy se v jeho těsné blízkosti stala jedna z nejvážnějších autobusových havárií v České republice. Při nehodě zahynulo 19 osob a 34 bylo těžce zraněno.

Členství ve sdruženích, mezinárodní spolupráce, možnosti rozvoje sídla

Členství ve sdruženích a mezinárodní spolupráce viz Bujanov. Do budoucna se nedá předpokládat nějaký výrazný rozvoj sídla.

Kontakty

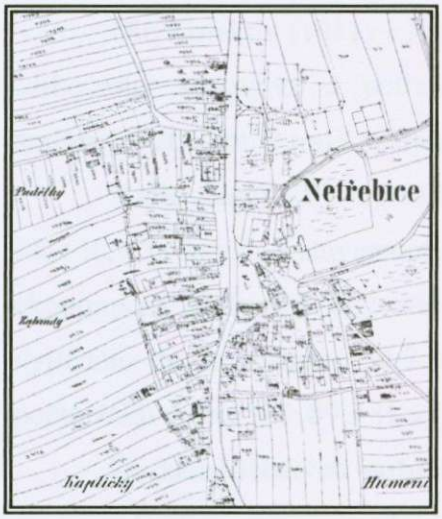
Protože sídlo spadá pod obec Bujanov, kontakty jsou uvedeny u sídla Bujanov.

NETŘEBICE

Netřebice se nachází asi 6 km severoseverozápadně od Kaplice v nadmořské výšce 635 m. Sídlo se rozkládá v Netřebickém prahu, okolí sídla utváří tok řeky Malše a nedaleká vrchovina Poluška, lidově zvaná Kuklíky. Územně správní příslušnost – Jihočeský kraj, okres Český Krumlov, ORP Kaplice, obec Netřebice, k.ú. Netřebice.

Historie sídla a vývoj počtu obyvatel

První písemná zmínka o Netřebicích pochází z roku 1358 pod názvem Netrziebiczie villa. V Netřebicích stojí kaple sv. Jana Nepomuckého z 19. století a původní násep koněspřežné dráhy, nacházející se u křížení silnice s železnicí. U silnice směrem na Velešín se nachází jeden z původních brzdových kamenů. Jihozápadně od obce Netřebice připomíná památník nad společným hrobem 46 obětí transportu smrti jednu z největších tragédií, které se v oblasti udály v posledním roce druhé světové války. Někdejší vězňové koncentračních táborů zde zemřeli při transportu z Osvětimi v lednu 1945 (http://www.ckrumlov.cz/cz1250/region/obce/i_netreb.htm; Profous, 1951; Kocourek, 2004).

Počet obyvatel od roku 1869 do roku 1900 narůstal, poté nepatrně klesl. Největší úbytek obyvatel byl zaznamenán při prvním sčítání po druhé světové válce v roce 1950. K tomuto roku žilo v sídle 314 obyvatel, což bylo o 190 méně než při sčítání v roce 1930. V roce 1970 zde žilo nejméně obyvatel v historii, v dalších deseti letech obyvatel poměrně prudce přibylo a od této doby se prakticky nemění.

rok sčítání	1869	1880	1890	1900	1910	1921	1930	1950	1961	1970	1980	1991	2001
počet obyvatel	469	505	557	568	544	497	504	314	317	304	391	383	387

(Kubeš, Šulová, 2004)

Podle údajů ČSÚ ze SLDB 2001 měla celá obec Netřebice (k.ú. Dlouhá a Netřebice) 440 obyvatel, z toho 51,4 % tvořili muži a 48,6 % ženy. Z celkového počtu obyvatel obce tvořila věková skupina 0 – 14 let 14,8 %, 15 – 59 let 68,4 % a věková skupina 60 let a více 16,8 %. Pokud jde o národnostní složení, 95,5 % obyvatel obce mělo českou národnost, 2 % slovenskou a ostatní národnosti pak tvořily 2,5 %. Věřících obyvatel v obci bylo 42,1 % (z toho římskokatolické vyznání 83,2 % věřících obyvatel), bez vyznání bylo 46,6 % obyvatel a u 11,3 % obyvatel náboženské vyznání nebylo zjištěno. Z celkového počtu obyvatel 15-ti letých a starších mělo vysokoškolské vzdělání 2,4 % obyvatel, vyšší odborné 2,4 % obyvatel, úplné střední s maturitou 20 % obyvatel, střední odborné bez maturity 45,7 % obyvatel, základní včetně neukončeného vzdělání 29,1 % obyvatel, bez vzdělání bylo 0,5 % obyvatel.

Charakteristika hospodářství sídla

Dle Kolektiv (1931) v Netřebicích v roce 1930 ze živností fungovaly 4 hostince, „Jihočeský konzumní a potravní spolek", kovář, 2 krejčí, rolník, 2 obchody se smíšeným zbožím, 2 trafiky, truhlář a zednický mistr.

Podle údajů ČSÚ ze SLDB 2001 za celou obec je v zemědělství zaměstnáno 15,2 %, v průmyslu a stavebnictví 44 %, ve službách 20,6 % (ostatní a nezjištěno 12 %) ekonomicky aktivního obyvatelstva. Nezaměstnanost pak činila 8,2 %. Mimo obec vyjíždělo do zaměstnání 54,7 % ekonomicky aktivních obyvatel obce, z celkového počtu žáků v obci jich 89,3 % vyjíždělo denně mimo obec.

Ze **zemědělských subjektů** v sídle působí „Zemědělské družstvo Netřebice" a „Agra Netřebice s.r.o.". Z **průmyslu** je v obci firma „OKNO-FENSTER s.r.o." a „Kuchyně Bláha Jan" – truhlářství, které působí v areálu ZD Netřebice.

Z **dopravního hlediska** se Netřebice nachází na silnici první třídy číslo E55 spojující Prahu s Lincem. Dále ze sídla vychází silnice třetí třídy směr Výheň. **Obslužnost autobusovou dopravou** je na dobré úrovni, ve směru do Kaplice jede ve všední den 20 přímých, v opačném směru 22 spojů (cca 15 minut). Autobusovou dopravu zajišťují firmy ČSAD JIHOTRANS a.s., České Budějovice a ČSAD AUTOBUSY České Budějovice a.s., Kaplice.

Z místní **infrastruktury** je na kanalizaci, která je napojena na čističku odpadních vod, v obci napojeno 70 % domů, 96,1 % domů je napojeno na veřejný vodovod. Plyn je zaveden do 47,2 % domů, 80,3 % domů je napojeno na ústřední topení. Počet domů je v celé obci 127, pro srovnání bytů je 205 (dle SLDB 2001).

Sídlo není moc vybaveno **službami**, v Netřebicích funguje prodejna smíšeného zboží „Jednota„. Stravovacím zařízením je zde „Motorest New Klondike". V sídle působí pobočka pošty Velešín. Z ostatních služeb v sídle nalezneme „Messer Technogas – technické plyny", „Nákladní Autodoprava – Viktorin", „Bohemia – bezpečnostní a detektivní služba". Turistům slouží ubytovací zařízení „Penzion Petra", „Penzion Rychtář", „Penzion Hubertus", kde je i restaurace, která vaří speciality myslivecké kuchyně. Ze **školských zařízení** se v sídle nachází akorát mateřská škola. Ze **zdravotnických zařízení** je zde detašované pracoviště samostatné ordinace praktického lékaře pro dospělé. Z **kulturních zařízení** je zde obecní knihovna. **Sportovní** vyžití zajišťuje hřiště na kopanou a koupaliště.

Z **institucí, společenských a sportovních organizací** v sídle působí Sbor dobrovolných hasičů Netřebice a myslivecké sdružení.

Z **památek** se v sídle nachází kaple sv. Jana Nepomuckého z 19. století, lidová architektura z 19. století a jihozápadně od sídla památník 46 obětem transportu smrti.

Členství ve sdruženích, mezinárodní spolupráce, možnosti rozvoje sídla

Obec Netřebice je součástí Svazku obcí a měst regionu Pomalší. Sídlem prochází frekventovaná silnice E55, díky které je zde několik stravovacích zařízení. Pokud bude silnice vedena mimo sídlo (lidé by si značně oddechli), je zcela možné, že některé služby mohou následně zaniknou. V současné době se v sídle začíná s opravou kanalizace.

Kontakty

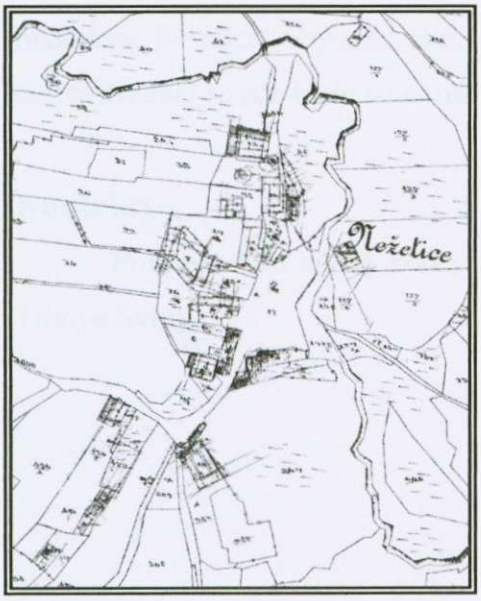
V současnosti je starostou obce pan Jiří Opekar. Obecní úřad sídlí na adrese – Netřebice, 382 32 Netřebice, telefon: 380 321 206, e-mail: ounetrebice@quick.cz. Obec má své vlastní internetové stránky http://www.netrebice.ois.cz, které nejsou příliš obnovovány a aktuální informace zcela chybějí.

NEŽETICE

Nežetice se nacházejí asi 3,5 km západně od Trhových Svin v nadmořské výšce 440 m. Sídlo se rozkládá v Pořešínské pahorkatině, na soutoku Svinenského potoka s bezejmennou vodotečí. Dva kilometry západně od sídla leží Todeňská hora (608 m n. m.). Územně správní příslušnost – Jihočeský kraj, okres České Budějovice, ORP Trhové Sviny, obec Trhové Sviny, k.ú. Březí u Trhových Svinů.

Historie sídla a vývoj počtu obyvatel

První písemná zmínka o Nežeticích pochází z roku 1186. Sídlo je ale zřejmě starší než první písemná zmínka a její historie sahá snad až do doby osídlení jižních Čech Kelty. Od roku 1850 byly Nežetice osadou obce Březí v soudním okrese Trhové Sviny, mezi lety 1869 až 1890 osadou obce Otěvík v soudním okrese Budějovice, v dalších letech se sídlo uvádí jako osada obce Březí v okrese České Budějovice (od roku 1950 v okrese Trhové Sviny). Od roku 1961 bylo sídlo osadou (částí) obce Trhové Sviny v okrese České Budějovice (dle http://www.sdruzeniruze.cz/cizkrajice.asp; Profous, 1951; Kolektiv, 1978).

Počet obyvatel se od počátku sčítání až do roku 1930 výrazně neměnil a pohyboval se okolo 90 obyvatel. Změna nastala mezi lety 1930 až 1950, kdy obyvatel o třetinu ubylo. Pokles se ani po válce nezastavil a postupně počet obyvatel klesal až do roku 1991. K poslednímu sčítání v roce 2001 několik obyvatel přibylo.

rok sčítání	1869	1880	1890	1900	1910	1921	1930	1950	1961	1970	1980	1991	2001
počet obyvatel	96	104	83	87	97	91	89	57	54	46	30	18	25

(Kubeš, Šulová, 2004)

Charakteristika hospodářství sídla

Dle Kolektiv (1931) se zde v roce 1930 ze živností uvádí „Družstvo pro rozvod elektrické energie pro Březí a Nežetice", hostinec a 3 rolníci. V současné době se v sídle nenachází žádný významný **hospodářský subjekt.** Z **dopravního hlediska** v Nežetici končí silnice třetí třídy, která do sídla vede od Březí. **Obslužnost autobusovou dopravou** je odpovídající, ve všední den jedou do Trhových Svin tři přímé spoje (cca 10 minut). Všechny přímé spoje zajišťuje ČSAD JIHOTRANS a.s., České Budějovice. Z **historických památek** zde bývala tvrz připomínaná poprvé a naposled v roce 1541. Sídlem prochází cyklostezky číslo 1123 a 1131. Z pěších tras prochází žlutá turistická cesta.

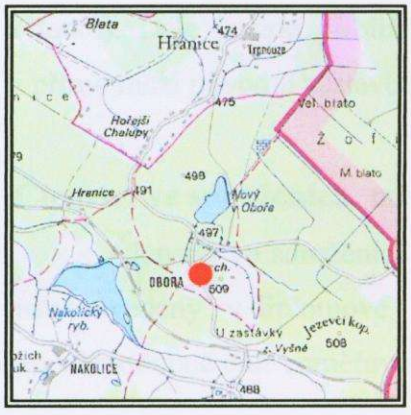
Členství ve sdruženích, mezinárodní spolupráce, možnosti rozvoje sídla

Členství ve sdruženích a mezinárodní spolupráce viz město Trhové Sviny. Do budoucna by počet obyvatel mohl růst, a mohly by zde být postaveny nové rodinné domy. Nadále se zde bude také rozvíjet funkce rekreační (druhé bydlení).

Kontakty

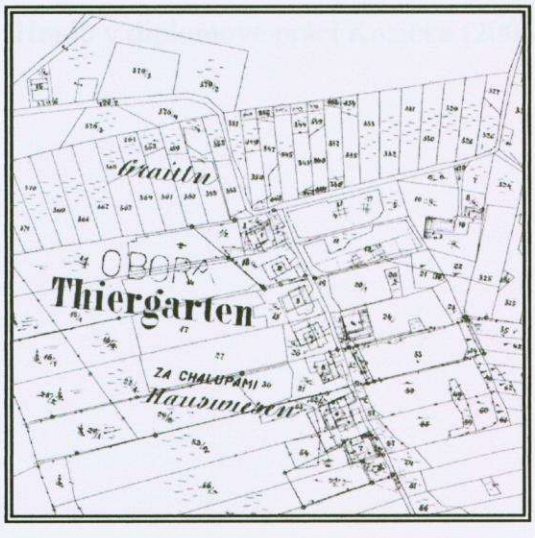
Protože sídlo spadá pod město Trhové Sviny, kontakty jsou uvedeny u sídla Trhové Sviny.

OBORA

Obora se nachází asi 16 km jihovýchodně od Trhových Svin a 5,5 km severovýchodně od Nových Hradů v nadmořské výšce 490 m. Sídlo leží v Českovelenické pánvi. Ve vzdálenosti 1 km západně od sídla se nachází Nakolický rybník, severně leží rybník Nový v Oboře (už CHKO Třeboňsko). Územně správní příslušnost – Jihočeský kraj, okres České Budějovice, ORP Trhové Sviny, obec Nové Hrady, k.ú. Obora u Vyšného.

Historie sídla a vývoj počtu obyvatel

Německy se sídlo nazývalo Thiertgarten. O Oboře se píše jako o sídle u Žofina lesa, která se dostala k Čechám až po první světové válce. Od roku 1921 byla osadou obce Trpnouze v okrese Kaplice, v letech 1950 až 1960 osadou obce Trpnouze v okrese Trhové Sviny. Od roku 1961 byla Obora osadou obce Vyšné v okrese České Budějovice (Profous, 1951; Kolektiv, 1978).

Počet obyvatel v sídle od počátku sčítání, s výjimkou v roce 1900, rostl až do roku 1921 (nejvíce obyvatel v historii). V roce 1930 počet klesl, ale výraznější pokles byl zaznamenán k roku 1950. Od této doby až do současnosti obyvatel neustále ubývá. V roce 2001 zde žili pouze tři lidé.

rok sčítání	1869	1880	1890	1900	1910	1921	1930	1950	1961	1970	1980	1991	2001
počet obyvatel	77	106	121	110	134	168	120	49	30	29	13	9	3

(Kubeš, Šulová, 2004)

Charakteristika hospodářství sídla

Žádná získaná literatura se nezmiňuje o hospodářské činnosti v sídle, avšak vzhledem k jeho velikosti není vyloučeno, že se v něm v dřívější době mohl nějaký hospodářský subjekt vyskytovat. V současné době se zde žádný subjekt nevyskytuje. Z **dopravního hlediska** se Obora nachází na silnici třetí třídy vedoucí z Vyšného do

Jakule. Ze zastávky Obora rozcestí jede ve všední den do Nových Hradů osm přímých spojů (cca 20 minut). V sídle Obora se nachází šest původních vesnických stavení (statků). Dále je zde přibližně patnáct rekreačních chat, které jsou jak v okolí, tak i přímo mezi původní zástavbou.

Členství ve sdruženích, mezinárodní spolupráce, možnosti rozvoje sídla

Členství ve sdruženích a mezinárodní spolupráce viz město Nové Hrady, údaje jsou uvedeny v diplomové práci Kosička (2006). Do budoucna se sídlo bude pravděpodobně dále zaměřovat na funkci rekreační.

Kontakty

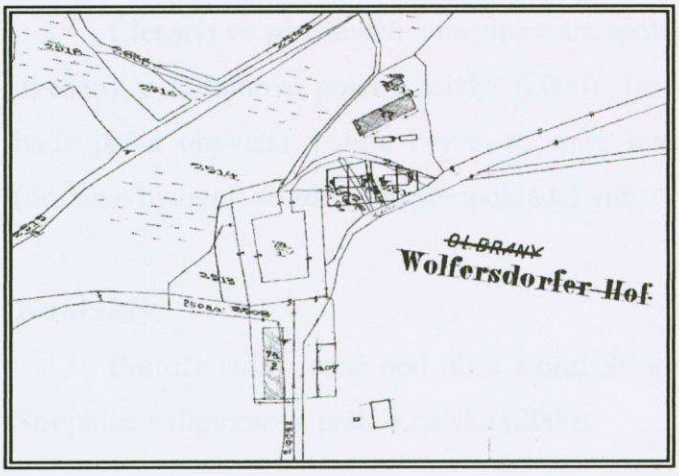
Protože sídlo spadá pod obec Nové Hrady, kontakty jsou uvedeny u Nových Hradů v diplomové práci Kosička (2006).

OLBRAMOV

Olbramov se nachází asi 10 km jihovýchodně od Trhových Svin a 5,5 km jihozápadně od Nových Hradů v nadmořské výšce 560 m. Sídlo náleží k Rychnovské pahorkatině, protéká jím Žárský potok a ze všech stran je obklopen zemědělskými poli. Územně správní příslušnost – Jihočeský kraj, okres České Budějovice, ORP Trhové Sviny, obec Horní Stropnice, k.ú. Svébohy.

Historie sídla a vývoj počtu obyvatel

První písemná zmínka o sídle pochází z roku 1394, v souvislosti s Petrus de Olbramowicz. Olbramov se ještě v první polovině 20. století nazýval Olbramy = ves Olbramů, před tímto názvem se původně jmenovala Olbramovice. V sídle stávala v minulosti tvrz, o které psal v letech 1394 až 1405 Petr Žestovec z Olbramů a později v období mezi lety 1437 až 1459 Oldřich Haracheř z Olbramů. Tvrz pravděpodobně byla opuštěna, když Markéta Častolárová z Něšova přeložila své sídlo do Svéboh. Když nebyla pak od 16. století obývána, posléze úplně zanikla. Kde stávala v současnosti nikdo neví. Na konci 18. století se sídlo stalo majetkem Pouzarů z Michnic (Profous, 1951; Hokr, 2003).

Olbramov je jedním z mála sídel, kde během sčítání nebyly zaznamenány téměř žádné velké výkyvy v počtu obyvatel. Výraznější změna nastala pouze v roce 1950, kdy klesl počet obyvatel na polovinu, ale hned při dalším sčítání obyvatel přibylo. V dalších letech počet ještě nepatrně stoupal.

rok sčítání	1869	1880	1890	1900	1910	1921	1930	1950	1961	1970	1980	1991	2001
počet obyvatel	37	39	44	38	37	34	30	14	30	46	63	64	57

(Kubeš, Šulová, 2004)

Charakteristika hospodářství sídla

Žádná získaná literatura se nezmiňuje o **hospodářské činnosti** v sídle. V sídle jsou dva kravíny, jeden se nevyužívá a chátrá, v druhém je nadále chován skot. Jiná **hospodářská činnost** se v sídle v současné době nevyskytuje. Sídlo je poměrně zajímavé svou zástavbou, protože většina obyvatel žije v devíti totožných dvojdomcích. Dále jsou zde dva stejné rodinné domky. Z **dopravního hlediska** k sídlu vede místní komunikace, která začíná u silnice třetí třídy vedoucí z Horní Stropnice do Svéboh. **Obslužnost autobusovou dopravou** není dobrá, ve směru do Horní Stropnice jedou ve všední den čtyři přímé spoje (cca 3 minuty). V sídle se nenachází autobusová zastávka a obyvatelé musí docházet asi kilometr na zastávku Olbramov – rozcestí.

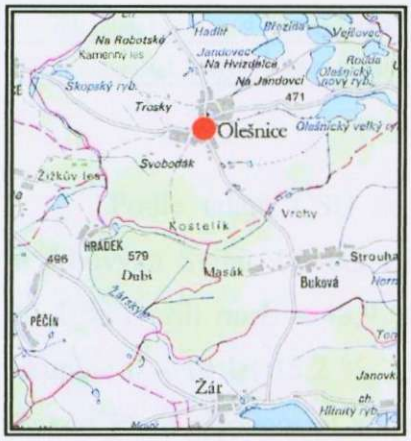
Členství ve sdruženích, mezinárodní spolupráce, možnosti rozvoje sídla

Členství ve sdruženích a mezinárodní spolupráce viz Horní Stropnice, údaje jsou uvedeny v diplomové práci Kosička (2006). Do budoucna nelze předpokládal, že se bude počet obyvatel v sídle zvyšovat, spíše bude pozvolna klesat. Rozvoj rekreace (druhého bydlení) se zde nedá předpokládal vůbec.

Kontakty

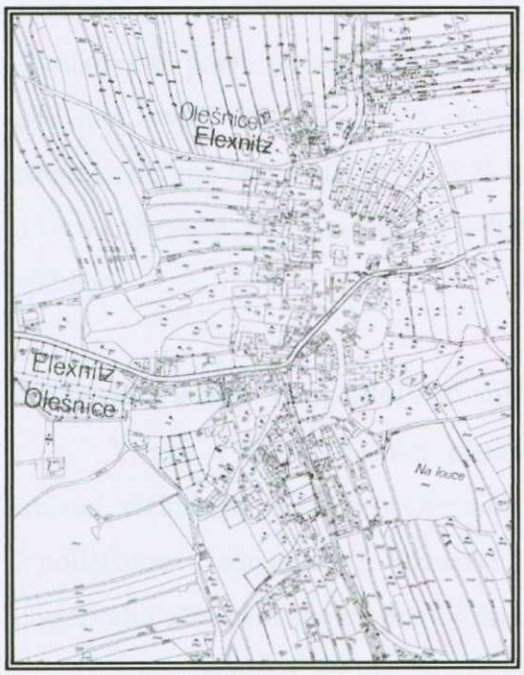
Protože sídlo spadá pod obec Horní Stropnice, kontakty jsou uvedeny u Horní Stropnice v diplomové práci Kosička (2006).

OLEŠNICE

Olešnice se nachází asi 5 km východně od Trhových Svin v nadmořské výšce 502 m. Okolní členitý terén tvoří jihozápadně umístěný zalesněný kopec Dubí (579 m n. m.) a severovýchodně pak soustava mnoha rybníků např. Borek, Hadlíř. Územně správní příslušnost – Jihočeský kraj, okres České Budějovice, ORP Trhové Sviny, obec Olešnice, k.ú. Olešnice u Trhových Svinů.

Historie sídla a vývoj počtu obyvatel

Olešnice se poprvé připomíná v listině z roku 1186. Bývala samostatným statkem s tvrzí, kterou drželi ve 14. a 15. století Koňatové z Olešnice, pak Zikmund Kebar z Mirošovic a od roku 1499 Krajířové z Krajku. Volf Krajíř prodal tento nevelký statek Pouzarům z Michnic a ti zde hospodařili až do pobělohorské doby. Jako konfiskát po Albrechtu Pouzarovi koupilo Olešnici roku 1623 město České Budějovice, aby ji však o pět let později prodalo Gerhardovi ze Straten. V roce 1680 se Olešnice dostala do vlastnictví rodu Buquoyů a v roce 1717 do rukou budějovického měšťana Adama Jana Hungera. Po něm připadla roku 1727 podruhé v historii městu České Budějovice, kde zůstala až do poloviny 19. století. Tehdy se Olešnice stala samostatnou obcí a je jí dodnes (zpracováno podle http://www.sdruzeniruze.cz/olesnice.asp).

Počet obyvatel v roce 1869 byl 659. Od roku 1880 začal poměrně rychle stoupat, v roce 1910 v Olešnici žilo 874 obyvatel, nejvíce za dobu sčítání. V následujících letech do roku 1950 obyvatel rychle ubývalo, největší propad nastal k roku 1950, kdy ubylo 20,5 % obyvatel oproti roku 1930. Poté se v roce 1960 pokles přechodně zastavil

a obyvatel přibylo. V dalších letech byl zaznamenáván opět pokles počtu, ale už ne tak výrazný. V posledních letech se pokles zastavil.

rok sčítání	1869	1880	1890	1900	1910	1921	1930	1950	1961	1970	1980	1991	2001
počet obyvatel	659	661	749	810	874	866	783	623	641	605	563	543	545

(Kubeš, Šulová, 2004)

Podle údajů ČSÚ ze SLDB 2001 měla celá obec Olešnice (k.ú. Olešnice u Trhových Svinů, Lhotka u Třebče, Buková u Nových Hradů) 689 obyvatel, z toho 51,1 % tvořili muži a 48,9 % ženy. Z celkového počtu obyvatel obce tvořila věková skupina 0 – 14 let 15,2 %, 15 – 59 let 61 % a věková skupina 60 let a více 23,8 %. Pokud jde o národnostní složení, 93 % obyvatel obce mělo českou národnost, 1,9 % slovenskou, německou 0,4 %, ostatní národnosti pak tvořily 4,7 %. Věřících obyvatel v obci bylo 47 % (z toho římskokatolické vyznání 90,4 % věřících obyvatel), bez vyznání bylo 36,4 % obyvatel a u 16,5 % obyvatel náboženské vyznání nebylo zjištěno. Z celkového počtu obyvatel 15-ti letých a starších mělo vysokoškolské vzdělání 2,7 % obyvatel, vyšší odborné 2,1 % obyvatel, úplné střední s maturitou 16,3 % obyvatel, střední odborné bez maturity 44,3 % obyvatel, základní včetně neukončeného vzdělání 33,4 % obyvatel, bez vzdělání bylo 0,6 % obyvatel a u 0,5 % obyvatel nebylo vzdělání zjištěno.

Charakteristika hospodářství sídla

V roce 1930 v Olešnici působil bednář, obchod s dobytkem, „Družstvo pro rozvod elektrické energie v Olešnici“, 3 hostince, kovář, 2 krejčí, obuvník, pekař, 2 pojišťovací jednatelství, řeznictví, 4 obchody se smíšeným zbožím, 2 trafiky, „Spořitelní a záložní spolek pro Olešnici a okolí“, 4 truhláři (Kolektiv, 1931).

Podle údajů ČSÚ ze SLDB 2001 za celou obec Olešnice je v zemědělství zaměstnáno 14,7 %, v průmyslu a stavebnictví 46,5 %, ve službách 28,4 % (ostatní a nezjištěno 4 %) ekonomicky aktivního obyvatelstva. Nezaměstnanost pak činila 6,4 %. Mimo obec vyjíždělo do zaměstnání 65,1 % ekonomicky aktivních obyvatel obce, z celkového počtu žáků v obci jich 57,2 % vyjíždělo denně mimo obec.

Lesní hospodářství je zastoupeno společností „Lesy a rybníky města České Budějovice s.r.o.“. Z **průmyslových subjektů** „Nema s.r.o.“ – zpracování dřeva, „Kovoobráběčství Vávra“ – kovovýroba, „BSOD Karel Jindra“ - výroba lišt.

Z **dopravního hlediska** z Olešnice vychází čtyři silnice třetí třídy směr Trhové Sviny, Petříkov, Žár a Třebeč. **Obslužnost autobusovou** dopravou je dobrá, ve směru do Trhových Svin jede ve všední den osm přímých spojů (cca 10 až 15 minut). Všechny přímé spoje zajišťuje ČSAD JIHOTRANS a.s., České Budějovice.

Z místní **infrastruktury** je na kanalizaci, která je napojena na čističku odpadních vod, v obci napojeno 42,6 % domů, 94,4 % domů je napojeno na veřejný vodovod. Plyn je zaveden do 2,7 % domů, 65,3 % domů je napojeno na ústřední topení. Počet domů je v celé obci 216, pro srovnání bytů je 396 (dle SLDB 2001).

Sídlo je vzhledem ke své velikosti vybaveno **službami** jen průměrně. Některé služby úplně chybí, což je zapříčiněno malou vzdáleností od Trhových Svin. V Olešnici jsou dvě **prodejny potravin,** „Potraviny Flop" a „Prodejna potravin – Maternová Jitka". Ze **stravovacích zařízení** je zde restaurace, kulturní sál s restaurací a hostinec. Z **dalších služeb** je zde pošta, „Výuka angličtiny Pearl Haris", „Opravna topení Novák", „Kovářství a podkovářství Zeman", „Výroba lázeňských oplatků Jan Smrčka", „Jedličkův ústav a škola – rekreační zařízení". Ze **školských zařízení** se v sídle nachází mateřská škola a základní škola (1. – 5. třída). Ze **zdravotnických zařízení** je zde detašované pracoviště samostatné ordinace praktického lékaře pro děti a dorost. **Z kulturních a sportovních zařízení** je zde obecní knihovna, kulturní sál, hřiště na kopanou, školní tělocvična. Z **institucí, společenských a sportovních organizací** v sídle působí Sbor dobrovolných hasičů Olešnice, myslivecký spolek, spolek včelařů, AVZO sportovní střelba a TJ Sokol Olešnice.

Turistických zajímavostí je v sídle několik. Stávala zde gotická tvrz, ze které se stal po rozsáhlých úpravách trojkřídlý jednopatrový zámek, nesoucí dodnes některé renesanční prvky (zbytky sgrafitové výzdoby, římsy, zazděné nádvorní arkády). Původní středověký objekt připomíná pozdně gotická brána. Do roku 2001 zámek vlastnilo město České Budějovice a poté jej převzala obec Olešnice. V severním křídle zámku býval pivovar, jehož nápaditou přestavbou vznikl v letech 1786-87 dnešní farní kostel sv. Václava. Hranolová věž nad východní stěnou přibyla v 19. století. Zařízení z doby kolem roku 1800 tvoří hlavní oltář, boční oltář Panny Marie a kazatelna. O několik let starší je boční oltář sv. Šebestiána s hodnotným sousoším Nejsvětější Trojice. Za pozornost stojí v Olešnici některé selské usedlosti, původní stodola, kašna, kaple z roku 1815 a pomník padlým vojínům od kameníka Karla Dvořáka z roku 1920 (Kocourek, 2004).

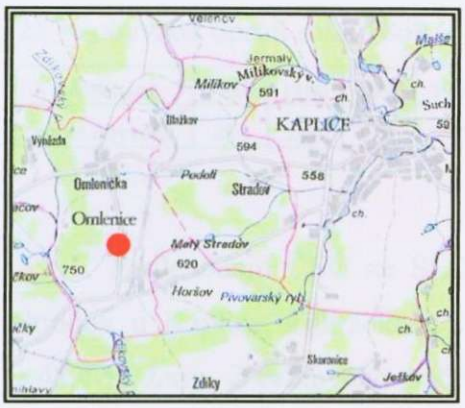
Členství ve sdruženích, mezinárodní spolupráce, možnosti rozvoje sídla

Sídlo je členem Sdružení Růže a součástí euroregionu Silva Nortica, resp. sdružení Jihočeská Silva Nortica na české straně. Do budoucna se v sídle plánuje připravit sedmnáct parcel (včetně infrastruktury) ke stavbě rodinných domů. Ve vlastnictví obce je již zmiňovaný zámek, který obec za pomoci Ministerstva kultury ČR snaží opravit (zatím se podařilo odstranit havarijní stav střešního pláště). Zároveň Obec Olešnice hledá dlouhodobé využití tohoto objektu a to pro účely kulturní, společenské a vzdělávací.

Kontakty

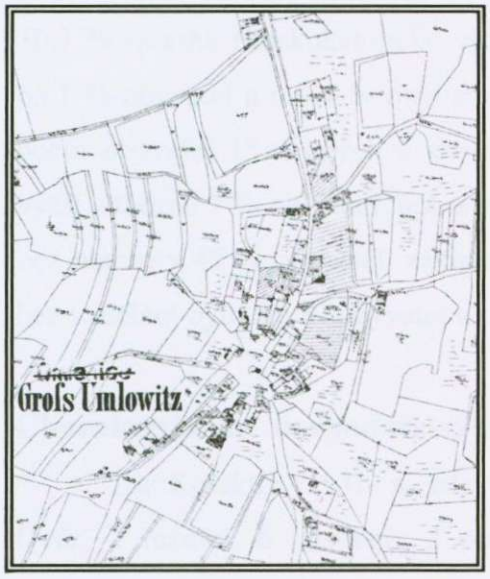
V současnosti je starostou obce pan Petr Svepeš. Obecní úřad sídlí na adrese – Olešnice č.p. 226, 373 31 Olešnice, telefon: 386 324 929, fax: 386 324 929, e-mail: obec.olesnice@volny.cz. Obec má své vlastní internetové stránky http://www.olesnice-obec.cz, stránky jsou z roku 2005 a v současné době ještě nejsou v konečné podobě. Obec vydává čtvrtletně Olešnické listy, které se dají koupit na obecním úřadě, nebo si je občané mohou stáhnout na již zmiňovaných internetových stránkách. Další informace ,spíše o obecné o obci a blízkém okolí, lze najít na internetových stránkách Sdružení Růže http://www.sdruzeniruze.cz/olesnice.asp.

OMLENICE

Omlenice se nachází asi 3,5 km jihozápadně od Kaplice v nadmořské výšce 670 m. Sídlo se rozkládá v Rožmberské vrchovině, na jihovýchodním svahu Přírodního parku Poluška. V těsné blízkosti sídla se nachází bezejmenný vrch (750 m n. m.). Územně správní příslušnost – Jihočeský kraj, okres Český Krumlov, ORP Kaplice, obec Omlenice, k.ú. Omlenice.

Historie sídla a vývoj počtu obyvatel

První písemná zmínka je z roku 1358 pod názvem Omlenicze. Původně osada náležela drobné šlechtě, v 16. století ji společně s přidruženými statky převzal klášter klarisek v Českém Krumlově. Roku 1590 byla valná část vesnice přikoupena k Omleničce. Hlavní omlenickou památkou je památník obětem transportu smrti z konce 2. světové války. Dne 25. ledna 1945 projížděl transport vězňů z koncentračního tábora v polské Osvětimi do Mauthausenu, ale nebyl přijat, a proto se musel dne 26. ledna vrátit zpět. Nedostatečné odění, hladoví a chorobami zkoušení vězni v otevřených vagónech s minimem prostoru postupně umírali, k čemuž napomohlo i brutální zacházení ze strany příslušníků SS. Lze usuzovat, že jen na úseku mezi Kaplicí a Horním Dvořištěm zahynulo 117 lidí. Po skončení bojů byli zemřelí vězni identifikováni za pomoci vězeňských čísel a jejich ostatky byly uloženy do tří společných hrobů. V omlenickém hrobě jsou pochováni 63 vězni, především z Belgie, Holandska, Polska a Francie. Pomník byl odhalen roku 1961 a v roce 1999 se uskutečnila jeho obnova (Kocourek, 2004).

V roce 1869 žilo v Omlenici 204 obyvatel. V dalších letech obyvatel přibylo, ale až do roku 1930 nebyla zaznamenána žádná výrazná změna. Největší úbytek byl zaznamenán po válce k roku 1950 (na hodnotu 50,8 % oproti roku 1930). V roce 1961

obyvatel naposledy poměrně rychle přibylo, ale při dalším sčítání jich ještě výrazněji ubylo. V dalších letech až do současnosti obyvatel plynule ubývá, v roce 2001 zde žilo 25 % obyvatel oproti roku 1869.

rok sčítání	1869	1880	1890	1900	1910	1921	1930	1950	1961	1970	1980	1991	2001
počet obyvatel	204	248	221	241	267	267	238	121	191	103	83	68	52

(Kubeš, Šulová, 2004)

Podle údajů ČSÚ ze SLDB 2001 měla celá obec Omlenice (k.ú. Omlenice, Stradov u Kaplice, Zahrádka u Omlenic) 413 obyvatel, z toho 51,6 % tvořili muži a 48,4 % ženy. Z celkového počtu obyvatel obce tvořila věková skupina 0 – 14 let 19,1 %, 15 – 59 let 66,9 % a věková skupina 60 let a více 14 %. Pokud jde o národnostní složení, 89,8 % obyvatel obce mělo českou národnost, 5,1 % slovenskou, německou 0,7 %, ostatní národnosti pak tvořily 5,3 %. Věřících obyvatel v obci bylo 30,3 % (z toho římskokatolické vyznání 90,4 % věřících obyvatel), bez vyznání bylo 65,1 % obyvatel a u 4,6 % obyvatel náboženské vyznání nebylo zjištěno. Z celkového počtu obyvatel 15-ti letých a starších mělo vysokoškolské vzdělání 1,2 % obyvatel, vyšší odborné 3 % obyvatel, úplné střední s maturitou 10,8 % obyvatel, střední odborné bez maturity 47 % obyvatel, základní včetně neukončeného vzdělání 34,1 % obyvatel, bez vzdělání bylo 0,6 % obyvatel a u 3,3 % obyvatel nebylo vzdělání zjištěno.

Charakteristika hospodářství sídla

Dle Kolektiv (1931) se zde v roce 1930 z živností uváděl pekař, lázně Střelcův Dvůr, 2 řezníci, 6 hostinců, 2 obchody se smíšeným zbožím, velkostatkář, mlýn, 8 rolníků, kovář, krejčí, 3 švadleny, „Spořitelny a záložna pro Omlenici a okolí", 2 trafiky a 2 truhláři.

Podle údajů ČSÚ ze SLDB 2001 za celou obec Omlenice je v zemědělství zaměstnáno 9,3 %, v průmyslu a stavebnictví 49,8 %, ve službách 21,4 % (ostatní a nezjištěno 6 %) ekonomicky aktivního obyvatelstva. Nezaměstnanost pak činila 13,5 %. Mimo obec vyjíždělo do zaměstnání 59,5 % ekonomicky aktivních obyvatel obce, z celkového počtu žáků v obci jich 88,7 % vyjíždělo denně mimo obec.

Ze **zemědělských subjektů** zde v současnosti působí v nedalekém Horšově farma zemědělského závodu.

Z **dopravního hlediska** se Omlenice nachází na silnici třetí třídy vedoucí z Kaplice do Bujanova. Další silnice třetí třídy vede směrem k Omleničce. **Obslužnost**

autobusovou dopravou je dobrá, ve směru do Kaplice i zpět jede ve všední den devět přímých spojů (cca 10 minut). Všechny přímé spoje zajišťuje ČSAD AUTOBUSY České Budějovice a.s., pobočka Kaplice. Co se týče **osobní železniční dopravy**, jede z Omlenice do Českých Budějovic osm osobních vlaků (cca 45 minut). Do Dolního Dvořiště jede deset osobních vlaků (cca 10 minut).

Z místní **infrastruktury** je na kanalizaci, která je napojena na čističku odpadních vod, v obci napojeno 38,5 % domů, 100 % domů je napojeno na veřejný vodovod. Plyn je zaveden do 3,8 % domů, 68,3 % domů je napojeno na ústřední topení. Počet domů je v celé obci 104, pro srovnání bytů je 152 (dle SLDB 2001).

V současné době se v sídle ze **služeb** nachází pouze „Klempířství, pokrývačství – Novák Jiří". **Z kulturních** zařízení je zde obecní knihovna, ze **sportovních zařízení** hřiště na kopanou.

Z **institucí, společenských a sportovních organizací** v sídle působí Sbor dobrovolných hasičů Omlenice a myslivecký spolek.

Z **památek** se v Omlenici nachází již zmiňovaný památník obětem druhé světové války. Sídlem prochází cyklostezka číslo 1188 a dále v těsné blízkosti sídla prochází žlutě a modře značená turistická cesta.

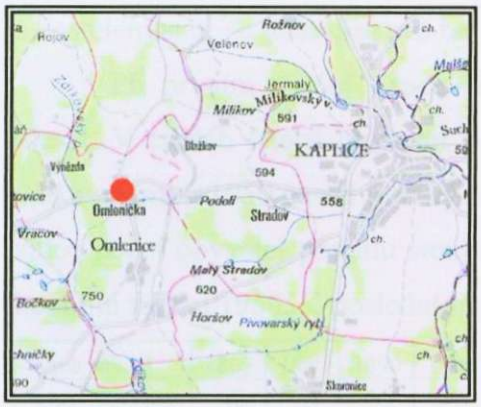
Členství ve sdruženích, mezinárodní spolupráce, možnosti rozvoje sídla

Obec Omlenice je členem regionu Pomalší. Co se týče plánu do budoucna, přímo v Omlenici se v budoucnu žádné veliké investice nechystají. Významné investice se plánují v Omleničce, která pod Obec Omlenice patří (viz Omlenička).

Kontakty

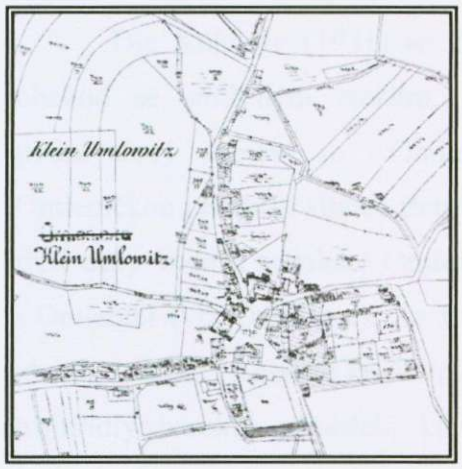
V současnosti je starostou obce pan Karel Holub. Obecní úřad sídlí na adrese Omlenice 44, Omlenice 382 41, telefon: 380 313 118, fax: 380 313 118, e-mail: ouomlenice@ka.ipex.cz. Obec Omlenice má své vlastní internetové stránky http://www.omlenice.ois.cz, které nejsou příliš obnovovány a aktuální informace zcela chybějí.

OMLENIČKA

Omlenička se nachází asi 3,5 km západně od Kaplice v nadmořské výšce 668 m. Sídlo se rozkládá v Rožmberské vrchovině, západně od Omleničky jsou zalesněné kopce Polušky. Územně správní příslušnost – Jihočeský kraj, okres Český Krumlov, ORP Kaplice, obec Omlenice, k.ú. Omlenice.

Historie sídla a vývoj počtu obyvatel

První písemná zpráva je z roku 1358. Sídlo Omlenička bylo nazývané dříve německy Klein-Umlowitz.. Již ve středověku zde stávala původně dřevěná a později kamenná tvrz. I s vesnicí patřila do roku 1363 ke statkům hradu Pořešín a ve jmenovaném roce Omleničku od Přibíka z Pořešína koupil Oldřich z Drochů. Jeho potomkům patřila až do roku 1465, kdy ji převzal Přibík Žídek z Mostku. Od pánů z Mostku statky v roce 1546 koupil Diviš Malovec na Libějovicích. V následujících letech se v držení sídla vystřídalo několik šlechticů, až roku 1778 převzal Omleničku cisterciácký klášter ve Vyšším Brodě (o majetek přišel až ve 20. století). Většinu budov, včetně zámečku a kostela, značně poškodil požár v roce 1829. V roce 1656 nechala vrchnost zdejší pramen železité vody využít pro lázeňské účely a roku 1710 došlo k rozšíření těchto lázní. Ještě na počátku 20. stolení využívali kyselku z Omleničky především lidé se zažívacími potížemi. Tvrz byla v 16. a 17. století přebudována na renesanční zámeček a roku 1722 prošla barokními úpravami. V roce 1829 sídlo zčásti vyhořelo, ale brzy následovala jeho obnova. Trojkřídlá barokní stavba má střední rizalit a na východním křídle čtyři arkýře na krakorcích. Pod tíhou sněhu se roku 1970 prolomily krovy a objevily se pozůstatky zdiva starého zámečku, vkomponovaného v 19. století do nové stavby. V současnosti je někdejší šlechtické sídlo upraveno na užitkovou budovu. Ve 20. letech 18.století nechal Jan Antonín Nütz přistavět barokní kostel sv. Jana Nepomuckého, zasvěcený dříve

Panně Marii Bolestné. Projekt vypracoval Johann Michael Prunner. Další stavební zásahy, které měly spíše charakter rekonstrukce, proběhly roku 1892. Zámeček s kostelem spojuje jednopatrové barokní křídlo (Kocourek, 2004).

Při prvním sčítání v roce 1869 zde žilo 259 obyvatel, až do roku 1910 počet klesal. V dalších letech obyvatel pozvolna přibývalo, vzestup zastavila druhá světová válka a k roku 1950 nastal prudký pokles počtu (na hodnotu 60 % oproti roku 1930). Po válce počet obyvatel pomalu stoupal až do roku 1970, poté k roku 1980 klesl opět na hodnotu z roku 1950. K poslednímu sčítání z roku 2001 se počet obyvatel rychle zvýšil.

rok sčítání	1869	1880	1890	1900	1910	1921	1930	1950	1961	1970	1980	1991	2001
počet obyvatel	259	224	224	200	190	204	226	158	163	174	151	158	218

(Kubeš, Šulová, 2004)

Charakteristika hospodářství sídla

Dle Kolektiv (1931) se zde v roce 1930 ze živností uváděl řezník, hostinec, obchod se smíšeným zbožím, velkostatkář, 2 rolníci a krejčí. **Zemědělský** ani **průmyslový** subjekt se v Omleničce žádný nevyskytuje. Z **dopravního hlediska** Omleničkou prochází silnice třetí třídy vedoucí od Kaplice dále na západ a další silnice třetí třídy vede k nedaleké Omlenici. **Obslužnost autobusovou dopravou** je totožná s Omlenicí (viz Omlenice). Ze **služeb** se zde nachází prodejna potravin a smíšeného zboží „Jednota" a obecní knihovna. Z **turistických zajímavostí** v sídle je již zmiňovaný trojkřídlý barokní zámeček, který v současné době slouží jako užitková budova. V Omleničce, stojí unikátní zasklený vinohrad, zřejmě jediný svého druhu v Čechách. Sídlem prochází cyklostezka číslo 1188, pro pěší je určena zeleně, modře a žlutě značená turistická cesta.

Členství ve sdruženích, mezinárodní spolupráce, možnosti rozvoje sídla

Členství ve sdruženích a mezinárodní spolupráce viz Omlenice. Do budoucna je v plánu výstavba čističky odpadových vod zhruba pro 450 obyvatel. Obec Omlenice má zažádáno o dotaci, jestliže dotaci obdrží chce v Omleničce začít stavět co nejdříve. Na severním okraji sídla bylo v posledních letech vystavěno několik nových rodinných domků. V současné době jich je několik rozestavěných a několik nových stavebních parcel je na podej. Další parcely jsou v plánu, ale do té doby než bude postavena čistička odpadních vod se s přípravou začít nesmí.

Kontakty

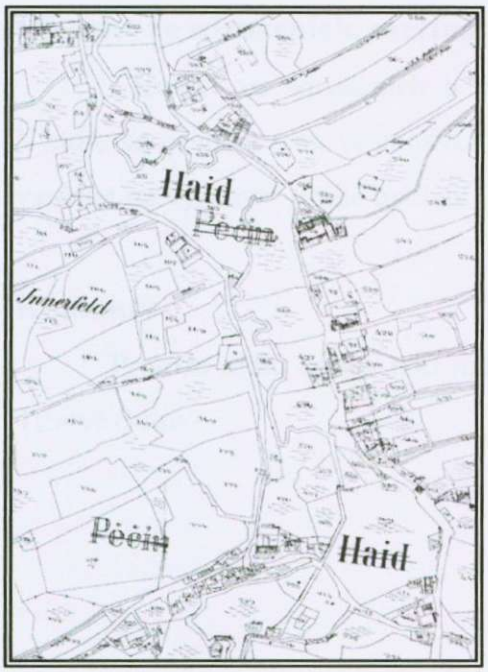
Protože sídlo spadá pod obec Omlenici, kontakty jsou uvedeny u sídla Omlenice.

PEČÍN

Pečín se nachází asi 3,5 km jihovýchodně od Trhových Svin v nadmořské výšce 490 m. Sídlo se rozkládá podél Svinenského potoka v Rychnovské pahorkatině. Severozápadním směrem je několik rybníků např. Prelát, Velký Pečínský, Jindrák. Územně správní příslušnost – Jihočeský kraj, okres České Budějovice, ORP Trhové Sviny, obec Trhové Sviny, k.ú. Pečín u Trhových Svinů.

Historie sídla a vývoj počtu obyvatel

První písemná zmínka o sídle Pečín pochází z roku 1284 pod názvem Ptyeczin, v souvislosti rytířem Petrusem z Petrinsdorfu, později byl připojen k panství Nové Hrady. Německy se ves nazývala Haid. V roce 1850 byl Pečín obcí v soudním okrese Trhové Sviny, od roku 1869 obcí v okrese České Budějovice. Po druhé světové válce bylo sídlo obcí v okrese Trhové Sviny. Od roku 1961 je Pečín osadou (částí) obce Trhové Sviny v okrese České Budějovice (Profous, 1951; Kolektiv, 1978).

Počet obyvatel v Pečíně se pohyboval od počátku sčítání až do roku 1910 kolem 215. V období mezi válkami počet obyvatel klesal. Největší pokles nastal k roku 1950 (na hodnotu 57,6 % oproti roku 1930). Pokles se nezastavil ani po válce a v roce 1970 měl Pečín už pouhých 42 obyvatel. V 70. letech se pokles zastavil, ale v dalších letech opět začalo obyvatel ubývat.

rok sčítání	1869	1880	1890	1900	1910	1921	1930	1950	1961	1970	1980	1991	2001
počet obyvatel	215	219	204	237	214	186	165	94	58	42	42	28	26

(Kubeš, Šulová, 2004)

Charakteristika hospodářství sídla

Dle Kolektiv (1931) se v Pečíně v roce 1930 uváděly 2 hostince, rolník, 2 mlýny, kovář, krejčí, „Spořitelna a záložna pro Pečín a okolí" a trafika. V sídle je areál **zemědělského družstva**, jedná se o výkrmnu prasat „SOHORS Žár". Žádný další významný **hospodářský subjekt** se v sídle nevyskytuje. Z **dopravního hlediska** k Pečínu vede úzká asfaltová silnička, která vychází ze silnice druhé třídy číslo 156 vedoucí z Trhových Svin do Nových Hradů. **Obslužnost autobusovou dopravou** je na velmi dobré úrovni, ve směru do Trhových Svin jede ve všední den třináct přímých spojů (cca 7 minut). Autobusová zastávka je při hlavní silnici (asi 1 km od sídla). Všechny přímé spoje zajišťuje ČSAD JIHOTRANS a.s., České Budějovice. V Pečíně jsou zajímavé lidové stavby. Sídlem vede zeleně značená turistická cesta.

Členství ve sdruženích, mezinárodní spolupráce, možnosti rozvoje sídla

Členství ve sdruženích a mezinárodní spolupráce viz město Trhové Sviny. V sídle se nachází osm vesnických usedlostí a jedna bytovka. Do budoucna bude asi vzrůstat na významu druhé bydlení.

Kontakty

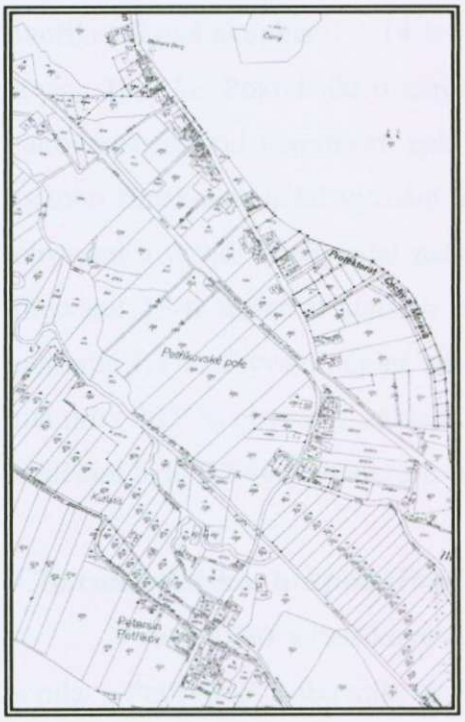
Protože sídlo spadá pod město Trhové Sviny, kontakty jsou uvedeny u sídla Trhové Sviny.

PETŘÍKOV

Petříkov se nachází asi 8 km východně od Trhových Svin v nadmořské výšce 460 m. Sídlo leží na řece Stropnici v Českovelenické pánvi, jižním a jihozápadním směrem od sídla je několik rybníků např. Vybírač, Smutný, Blatec. Územně správní příslušnost – Jihočeský kraj, okres České Budějovice, ORP Trhové Sviny, obec Petříkov, k.ú. Těšínov.

Historie sídla a vývoj počtu obyvatel

Historie obce je poměrně mladá. Petříkov, jako samostatná obec, vznikl až v roce 1790, když byl mezi čtrnáct osídlenců rozparcelován buquoyský dvůr a dán do dlouhodobého pronájmu na „tři životy": osídlenci, jeho manželce a jednomu z dětí. V minulosti stálo na území Petříkova osm mlýnů, které jsou při Stropnici uváděny již v roce 1379. Dále se zde nacházely ještě tři usedlosti (Petřík, Klenauer, Kudlata). Martin Petřík byl také majitelem jednoho z mlýnů, ke kterému patřila i pila. V 17. století byl tento mlýn součástí nově založeného dvora a po bývalém prvním majiteli byl nazván Petříkov. V roce 1733 koupilo mlýn Petříkov novohradské panství a byly zde zřízeny železárny. Na pozemcích se nacházela železná ruda, u mlýna byla postavena vysoká pec, která zpracovávala i litinu na kujné železo. Nedaleko od mlýna byly v lese postaveny milíře na výrobu kolomazi a dřevěného uhlí. Výroba železa i milíře sice později zanikly, novohradská vrchnost prodala i mlýn, ale pilu zpracovávající dřevo u přilehlých lesů si ponechala (Hokr, 2003).

K sídlu patří bývalá sklářská huť Jiříkovo údolí, která byla v provozu v letech 1774 až 1910, pro níž byla těžena rašelina z Červeného blata. V ní bylo hrabětem Jiřím Buquoyem v roce 1816 vyrobeno první hyalitové sklo. Z malého sídla se zachovala

pouze kaple, dnes ubytovna ochránců přírody. Jiříkovo údolí je východiskem k naučné stezce Červené blato (Hokr, 2003).

V roce 1869 byl počet obyvatel 321. V dalších letech populačně prudce rostl a v roce 1890 dosáhl historicky největšího počtu obyvatel 587 (183 % oproti roku 1869). Poté začal zase poměrně rychle klesat a v roce 1950 měl Petříkov 201 obyvatel (62,6 % oproti roku 1869). V roce 1961 se počet zvýšil, ale od této doby pozvolna klesá až do současnosti. V roce 2001 sídlo obývalo asi 2/3 stavu roku 1869.

rok sčítání	1869	1880	1890	1900	1910	1921	1930	1950	1961	1970	1980	1991	2001
počet obyvatel	321	420	587	545	380	328	301	201	240	232	223	209	199

(Kubeš, Šulová, 2004)

Podle údajů ČSÚ ze SLDB 2001 měla celá obec Petříkov (k.ú. Těšínov) 261 obyvatel, z toho 50,9 % tvořili muži a 49,1 % ženy. Z celkového počtu obyvatel obce tvořila věková skupina 0 – 14 let 15,7 %, 15 – 59 let 64,4 % a věková skupina 60 let a více 19,9 %. Pokud jde o národnostní složení, 97,7 % obyvatel obce mělo českou národnost, ostatní národnosti pak tvořily 2,3 %. Věřících obyvatel v obci bylo 65,5 % (z toho římskokatolické vyznání 90,6 % věřících obyvatel), bez vyznání bylo 24,9 % obyvatel a u 9,6 % obyvatel náboženské vyznání nebylo zjištěno. Z celkového počtu obyvatel 15-ti letých a starších mělo vysokoškolské vzdělání 1,8 % obyvatel, vyšší odborné 1,4 % obyvatel, úplné střední s maturitou 21,8 % obyvatel, střední odborné bez maturity 40,9 % obyvatel, základní včetně neukončeného vzdělání 32,7 % obyvatel, bez vzdělání bylo 0,5 % obyvatel a u 0,9 % obyvatel nebylo vzdělání zjištěno.

Charakteristika hospodářství sídla

V roce 1930 v Petříkově fungovaly 2 hostince, kolař, kovář, „Družstevní mlýn a pila v Petříkově“, obuvník, 4 rolníci, 2 obchody se smíšeným zbožím, švadlena, 2 trafiky a truhlář (Kolektiv, 1931).

Podle údajů ČSÚ ze SLDB 2001 za celou obec je v zemědělství zaměstnáno 17,1 %, v průmyslu a stavebnictví 39,8 %, ve službách 26,8 % (ostatní a nezjištěno 11,4 %) ekonomicky aktivního obyvatelstva. Nezaměstnanost pak činila 4,9 %. Mimo obec vyjíždělo do zaměstnání 63,4 % ekonomicky aktivních obyvatel obce, z celkového počtu žáků v obci jich 50 % vyjíždělo denně mimo obec.

V sídle působí několik soukromě hospodařících zemědělců. Z **dopravního hlediska** se Petříkov nachází na silnici třetí třídy vedoucí z Olešnice do Těšínova. Sídlo je také železniční zastávkou na trati číslo 199 České Budějovice - České Velenice, ve

všední den jede ve směru do Českých Budějovic (i zpět) dvanáct vlaků (cca 40 minut). Autobusy do Petříkova nezajíždí.

Z místní **infrastruktury** všechny domy v obci jsou bez přípojky na kanalizační síť, 96,4 % domů je napojeno na veřejný vodovod, na plyn jsou napojeny 3 domy, 66,6 % domů je napojeno na ústřední topení. Počet domů je v celé obci 84, pro srovnání bytů je 129 (dle SLDB 2001).

Vzhledem ke své velikosti je sídlo průměrně vybaveno **službami**. V Petříkově funguje „Smíšené zboží – Kocábová Miroslava", ze stravovacích zařízení jsou zde „Restaurace na Rafandě" a „Hospoda pod Kaštanem". Z ostatních služeb je zde kadeřnictví, možnost ubytování v soukromých penzionech a útulek pro koně „Costa spol. s.r.o.". Ze **školských zařízení** se v sídle nachází základní škola (1. – 5. třída). Z **kulturních** zařízení je zde veřejná knihovna. Sportovní vyžití zajišťuje školní tělocvična, fotbalové hřiště a volejbalový kurt.

Z **institucí, společenských a sportovních organizací** v sídle působí Sbor dobrovolných hasičů Petříkov, myslivecké sdružení a sportovní klub – nohejbal.

Petříkov je zastávkou naučné cyklotrasy „Pamětí Novohradska", prochází tudy cyklostezka číslo 1050. Z pěších tras sídlem prochází modrá turistická cesta. Sídlo je typem sídla s ulicovým uspořádáním zástavby. Jednotlivé budovy jsou poměrně daleko od sebe a zástavba sídla tak zabírá velkou plochu. V okolí se nachází množství chat.

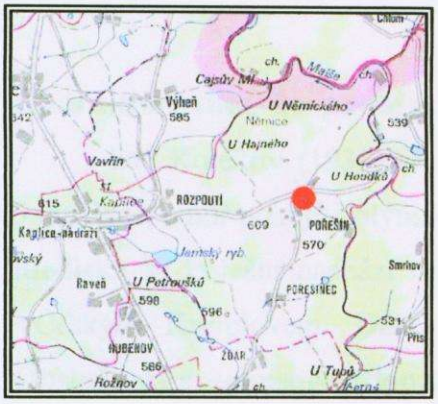
Členství ve sdruženích, mezinárodní spolupráce, možnosti rozvoje sídla

Sídlo Petříkov je členem Srdužení Růže. Do budoucna by počet obyvatel v Petříkově mohl pozvolna růst, protože je zde několik nových a několik rozestavěných rodinných domků. Problémem je, že obec nevlastní žádné pozemky, kde by mohla připravit stavební parcely. Do budoucna se plánuje stavba kořenové čističky odpadních vod s kanalizací a bezdrátový rozhlas. Hlavní funkcí i nadále určitě zůstane rekreace (druhé bydlení).

Kontakty

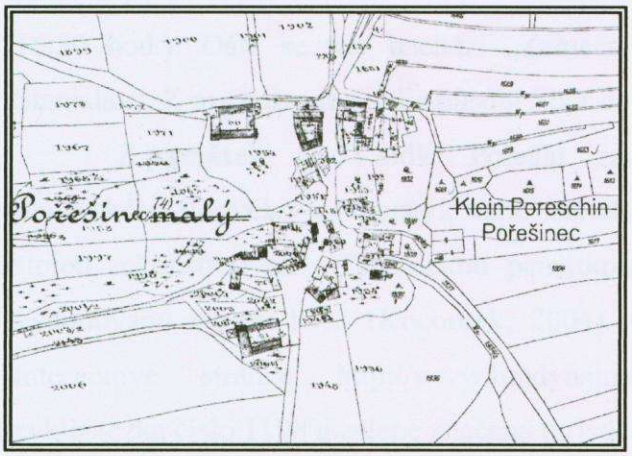
V současnosti je starostou obce pan Luděk Bína. Obecní úřad sídlí na adrese – Petříkov č. p. 45, 374 01 Petříkov, telefon: 386 325 316, fax: 386 325 316, e-mail: ou.petrikov@volny.cz. Na obec najdeme odkaz na stránkách Sdružení Růže http://www.sdruzeniruze.cz/petrikov.asp.

POŘEŠÍN

Pořešín se nachází asi 4 km severně od Kaplice v nadmořské výšce 570 m. Sídlo leží v Pořešínské pahorkatině, 0,5 km západně od toku řeky Malše. Asi 1 km východně od sídla se na skalnatém ostruhu na levém břehu Malše vypínají zříceniny hradu Pořešín. Územně správní příslušnost – Jihočeský kraj, okres Český Krumlov, ORP Kaplice, obec Kaplice, k.ú. Pořešín.

Historie sídla a vývoj počtu obyvatel

První písemná zmínka o sídle Pořešín pochází z roku 1312, vývoj souvisí s nedalekým hradem Pořešín. Hrad založil pravděpodobně Bavor III. ze Strakonic na přelomu 13. a 14. století. Již kolem roku 1315 postoupil Bavor pořešínské panství bratrům Vernéřovi, Rackovi a Přibíkovi z Vitějovic, kteří byli předky pánů z Pořešína. Podobně jako Bavorové měli i páni z Pořešína ve znaku střelu. Smrtí Markvarta z Pořešína počátkem 15. století vymřela přímá linie pořešínských vladyků a v majetek se uvázal jejich příbuzný Hroch z Maršovic. Kolem roku 1434 prodali jeho potomkové hrad Oldřichovi II. z Rožmberka. Oldřich se obával, aby se hradu nezmocnili kališníci, a proto jej poručil rozbořit. Od těch dob zůstala na Pořešíně na místě původního hradu pouze zřícenina. (Profous, 1951; Kocourek, 2004; Boudová, 2004; Mörtl, Svoboda 1992).

Při prvním sčítání v roce 1869 žilo v Pořesíně 178 obyvatel. Od tohoto roku počet obyvatel postupně narůstal až do roku 1910 (150,5 % oproti roku 1869). Poté, až do roku 1970, obyvatel ubývalo, nejvýrazněji k roku 1950. Pokles ze zastavil až k roku 1980, kdy obyvatel nepatrně přibylo, ale v následujícím sčítání v roce 1991 byl zaznamenán opět pokles. V roce 2001 Pořešín obývalo 68,5 % obyvatel oproti roku 1869).

rok sčítání	1869	1880	1890	1900	1910	1921	1930	1950	1961	1970	1980	1991	2001
počet obyvatel	178	192	212	218	268	248	236	190	161	130	132	113	122

(Kubeš, Šulová, 2004)

Charakteristika hospodářství sídla

Dle Kolektiv (1931) se v Pořešíně v roce 1930 uváděla autoopravna, cihelna, 3 hostince, malíř pokojů, mlýn, řezník a 2 obchody se smíšeným zbožím. Z **dopravního hlediska** se Pořešín nachází na silnici druhé třídy číslo 157 spojující Trhové Sviny s Českým Krumlovem. Dále ze sídla vychází silnice třetí třídy směr Kaplice. **Obslužnost autobusovou dopravou** je dobrá, ve směru do Kaplice jede ve všední den osm přímých spojů (cca 13 minut). Všechny přímé spoje zajišťuje ČSAD AUTOBUSY České Budějovice a.s., Kaplice. Ze **služeb** se v sídle nachází soukromá prodejna potravin, s poměrně zajímavou otvírací dobou (od 7 do 7:30 a odpoledne od 16 do 16:30 hod.). Dále se zde nachází „Zámečnictví Šinko Petr", „Truhlářství Dvořák Stanislav". Z **organizací** v sídle působí Sbor dobrovolných hasičů Pořešín.

Z **památek** se v sídle Pořešín zachovalo několik hodnotných ukázek jihočeského lidového stavitelství, např. samota U Houdků, která byla v 90. letech 20. století rekonstruována. Technickou památkou je zdejší betonový most přes Malši, vybudovaný v roce 1913 (Kocourek, 2004). O hradu Pořešín spousta informací na internetové stránce http://www.hradynamalsi.cz/poresin.htm. Sídlem prochází cyklostezka číslo 1198 a zeleně značená turistická cesta.

Členství ve sdruženích, mezinárodní spolupráce, možnosti rozvoje sídla

Členství ve sdruženích a mezinárodní spolupráce viz město Kaplice. V letošním roce je v Pořešíně naplánovaná oprava vodovodu a kanalizace. V sídle je několik nově opravených domů, v okolí sídla se nacházejí rekreační chaty, např. i v těsné blízkosti zříceniny hradu Pořešín, který je prakticky ze všech stran chatami obklopen.

Kontakty

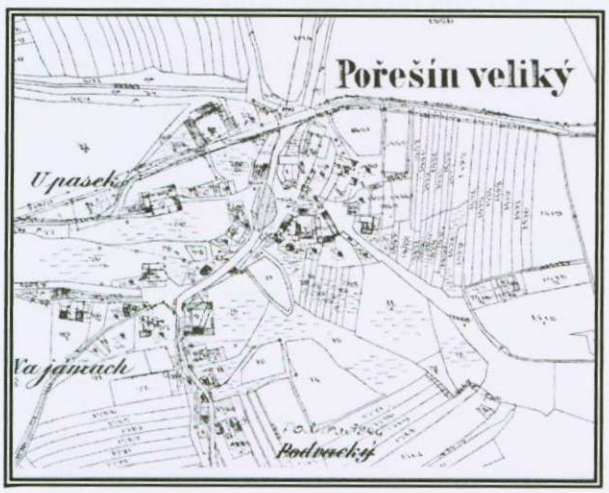
Protože sídlo spadá pod město Kaplice, kontakty jsou uvedeny u sídla Kaplice.

POŘEŠÍNEC

Pořešínec se nachází asi 3 km severoseverovýchodně od Kaplice v nadmořské výšce 570 m. Sídlo leží v Pořešínské pahorkatině, asi kilometr východně protéká řeka Malše. Územně správní příslušnost – Jihočeský kraj, okres Český Krumlov, ORP Kaplice, obec Kaplice, k.ú. Peřešín.

Historie sídla a vývoj počtu obyvatel

První písemná zmínka pochází z roku 1312 (společně s Pořešínem), lidově se Pořešínec nazýval také Malý Pořešín či Malopořešák. Od roku 1850 bylo sídlo osadou obce Velký Pořešín v soudním okrese Kaplice, v letech 1921 až 1950 byl Pořešínec osadou obce Pořešín v okrese Kaplice. Od roku 1961 bylo sídlo osadou obce Raveň v okrese Český Krumlov, počínaje rokem 1970 je osadou (částí) obce Kaplice v okrese Český Krumlov (Profous, 1951; Kolektiv, 1978).

V roce 1869 obývalo Pořešínec 119 obyvatel. Do konce 19. století obyvatel ubývalo. Během dalších dvaceti let byl zaznamenán poměrně rychlý nárůst. Poté začal strmý pokles a v roce 1950 v sídle žilo 44,4 % obyvatel oproti roku 1921. Během 50. let 20. století nenastala změna, ale k roku 1970 obyvatel opět rychle ubylo. Od tohoto roku se počty lidí až do současnosti výrazně neměnily.

rok sčítání	1869	1880	1890	1900	1910	1921	1930	1950	1961	1970	1980	1991	2001
počet obyvatel	119	114	106	108	133	144	100	64	62	35	37	32	34

(Kubeš, Šulová, 2004)

Charakteristika hospodářství sídla

Dle Kolektiv (1931) se v Pořešínci v roce 1930 uváděla pouze trafika. V současné době se zde žádný významný **hospodářský subjekt** nevyskytuje.

Z **dopravního hlediska** se Pořešínec nachází na silnici třetí třídy vedoucí od Kaplice do Pořešína. **Obslužnost autobusovou dopravou** je dobrá ve směru do Kaplice jede ve všední den osm přímých spojů (cca 10 minut). Všechny přímé spoje zajišťuje ČSAD AUTOBUSY České Budějovice a.s., Kaplice. Z **památek** je zde kaple poloviny 19. století. Sídlem prochází cyklostezka číslo 1198.

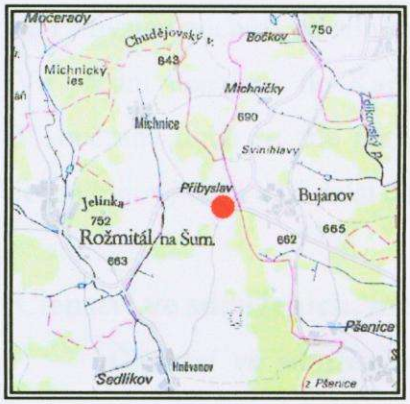
Členství ve sdruženích, mezinárodní spolupráce, možnosti rozvoje sídla

Členství ve sdruženích a mezinárodní spolupráce viz město Kaplice. Sídlo působí velmi klidným dojmem, všechny domy jsou v poměrně dobrém stavu.

Kontakty

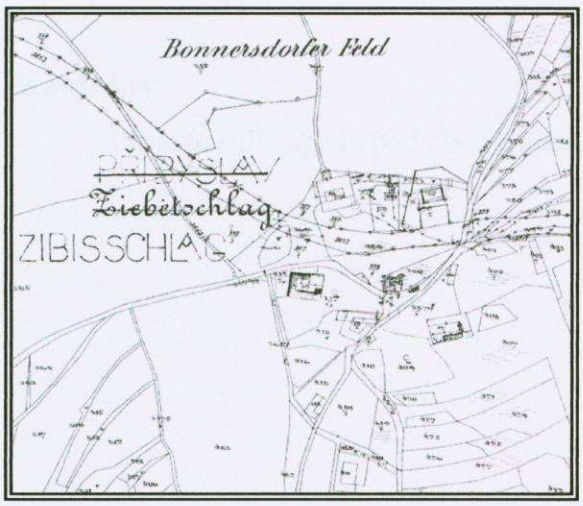
Protože sídlo spadá pod město Kaplice, kontakty jsou uvedeny u sídla Kaplice.

PŘIBYSLAV

Přibyslav se nachází asi 6 km jihozápadně od Kaplice v nadmořské výšce 700 m. Sídlo náleží Dolnodvořišťské sníženině, jedná se o nejzápadnější sídlo řešeného území. Nachází se v sedle mezi vrcholem Havlov (721 m n. m.) a bezejmenným vrcholem (816 m n. m.). Územně správní příslušnost – Jihočeský kraj, okres Český Krumlov, ORP Kaplice, obec Bujanov, k.ú. Suchdol u Bujanova.

Historie sídla a vývoj počtu obyvatel

První písemná zmínka o Přibyslavi pochází z roku 1383, kdy o sídle bylo psáno pod názvem Przislawow. Německý název Zibisschlah vznikl fonetickým napodobením z českého jména. Sídlo bylo od roku 1850 osadou obce Horní Kaliště v soudním okrese Kaplice, po roce 1921 osadou obce Hněvany v okrese Kaplice. Od roku 1950 byla Přibyslav osadou obce Rožmitál na Šumavě v okrese Kaplice, od roku 1970 je součástí Bujanova (Profous, 1951; Kolektiv, 1978).

V roce 1869 žilo v Přibyslavi 55 obyvatel, až do roku 1930 počet obyvatel střídavě klesal a stoupal bez výrazných změn. Velký propad počtu byl zaznamenán k roku 1950, kdy sídlo obývalo pouze 16 lidí (pokles na hodnotu 32 % oproti roku 1930). Je zajímavé, že od roku 1961 má ves při každém dalším sčítání o 5 obyvatel více. K roku 2001 v Přibyslavi žilo 40 občanů (72,7 % oproti roku 1869).

rok sčítání	1869	1880	1890	1900	1910	1921	1930	1950	1961	1970	1980	1991	2001
počet obyvatel	55	54	40	58	43	44	50	16	20	25	30	35	40

(Kubeš, Šulová, 2004)

Charakteristika hospodářství sídla

Žádná získaná literatura se nezmiňuje o hospodářské činnosti v sídle. Vzhledem k počtu obyvatel v první polovině 20. století lze předpokládat, že se zde mohl nějaký

hospodářský subjekt vyskytovat. Koncem 20. století zde byl zemědělský statek, v současné době se žádný **hospodářský subjekt** nevyskytuje. Z **dopravního hlediska** se Přibyslav nachází na silnici třetí třídy vedoucí z Bujanova do Rožmitálu na Šumavě. Ve všední den jede do Kaplice šest přímých **autobusových spojů** (cca 20 minut). V současné době se zde nachází chátrající budovy bývalého zemědělského družstva, jeden bytový dům a tři další domy. Sídlem prochází cyklostezka číslo 1188.

Členství ve sdruženích, mezinárodní spolupráce, možnosti rozvoje sídla

Členství ve sdruženích a mezinárodní spolupráce viz Bujanov. Do budoucna nelze předpokládal nějaký výrazný rozvoj sídla, ledaže by se podařilo opravit budovy bývalého zemědělského statku buď na obytný dům, nebo jako sídlo nějaké menší výrobní firmy.

Kontakty

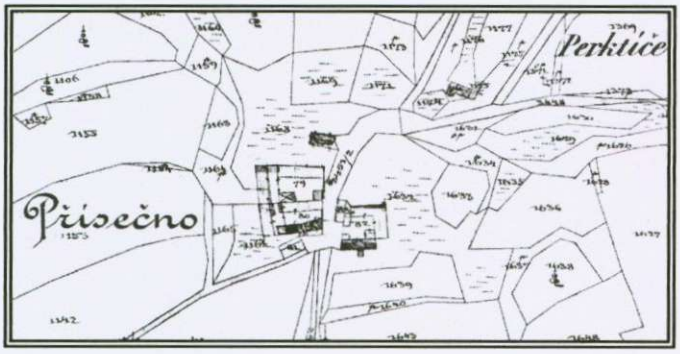
Protože sídlo spadá pod obec Bujanov, kontakty jsou uvedeny u sídla Bujanov.

PŘÍSEČNO

Přísečno se leží asi 3 km severovýchodně od Kaplice v nadmořské výšce 564 m. Sídlo se nachází v Rožmberské pahorkatině, protéká jím Přísečenský potok, který poté asi po 0,5 km ústí do řeky Malše. Územně správní příslušnost – Jihočeský kraj, okres Český Krumlov, ORP Kaplice, obec Soběnov, k.ú. Soběnov.

Historie sídla a vývoj počtu obyvatel

První písemná zmínka o Přísečnu pochází z roku 1541. Sídlo se dříve nazývalo Przisecznа a bylo majetkem pánů z Velešína, poté patřilo Rožmberkům, kteří jej darovali soběnovské faře. Německý název Pfaffendorf značil „kněžská ves" podle příslušnosti už k zmiňované faře. Od roku 1850 bylo sídlo pod názvem Příseče osadou obce Soběnov, mezi lety 1880 až 1950 osadou obce Soběnov v okrese Kaplice. Počínaje rokem 1961 osadou (částí) obce Soběnov v okrese Český Krumlov (Profous, 1951; Kolektiv, 1978).

Nejvíce obyvatel mělo Přícečno při prvním sčítání v roce 1869. V následujících letech počet obyvatel klesal, výjimkou byl rok 1900, kdy obyvatel přechodně přibylo. Od již zmiňovaného roku byl zaznamenáván pozvolný pokles, který mezi lety 1921 až 1950 nabral poněkud rychlejší tempo. Pokles se zastavil až v 90. letech 20. století, kdy se ustálil a v sídle žilo 10,4 % obyvatel oproti roku 1869.

rok sčítání	1869	1880	1890	1900	1910	1921	1930	1950	1961	1970	1980	1991	2001
počet obyvatel	48	38	32	36	33	31	23	13	11	10	7	5	5

(Kubeš, Šulová, 2004)

Charakteristika hospodářství sídla

Žádná získaná literatura se nezmiňuje o hospodářské činnosti v sídle, vzhledem k počtu obyvatel se zde asi ani žádná významná živnost v minulosti nevyskytovala.

V současné době se v sídle nenachází žádný **hospodářský subjekt**. Z **dopravního hlediska** se sídlo nachází na silnici třetí třídy, která vede z Blanska přes Přísečno do Besednice. Nejbližší autobusová zastávka je v Soběnově (cca 2,5 km). Sídlem prochází cyklostezka číslo 1018.

Členství ve sdruženích, mezinárodní spolupráce, možnosti rozvoje sídla

Členství ve sdruženích a mezinárodní spolupráce viz Soběnov. V současné době zde trvale bydlí pouze jedna rodina. Další dvě vesnická stavení, která se zde nacházejí jsou využívána pouze v letních měsících.

Kontakty

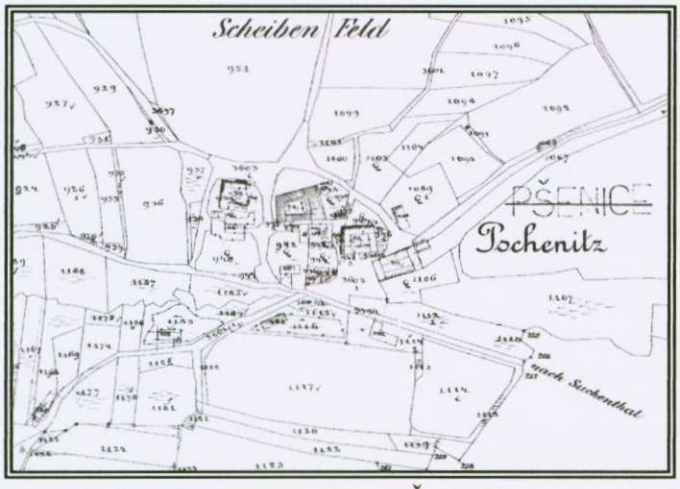
Protože sídlo spadá pod obec Soběnov, kontakty jsou uvedeny u sídla Soběnov.

PŠENICE

Pšenice se nachází asi 7 km jihozápadně od Kaplice v nadmořské výšce 650 m. Sídlo se rozkládá mezi vzrostlými stromy v Dolnodvořišťské sníženině. Jižně od sídla se ve vzdálenosti 0,5 km vypíná vrch Nad Suchdolem (731 m n. m.). Územně správní příslušnost – Jihočeský kraj, okres Český Krumlov, ORP Kaplice, obec Bujanov, k.ú. Suchdol u Bujanova.

Historie sídla a vývoj počtu obyvatel

V žádné získané literatuře se nepodařilo najít informace o historii sídla. Pšenice mohla být spojovaná s nedalekým sídlem Suchdol (cca 0,5 km), které bylo od roku 1850 až do roku 1950 samostatnou obcí v okrese Kaplice. Od roku 1961 už Suchdol (zřejmě i Pšenice) byla osadou (částí) obce Bujanov v okrese Český Krumlov (Kolektiv, 1978).

V roce 1869 obývalo Pšenici 41 obyvatel. Do roku 1930 obyvatel téměř plynule přibylo o třetinu. V následujícím sčítání, v roce 1950, byl zaznamenán velký úbytek a počet obyvatel klesl na polovinu. Od této doby obyvatel plynule ubývá. V roce 2001 v Pšenici žilo 9,7 % obyvatel roku 1869.

rok sčítání	1869	1880	1890	1900	1910	1921	1930	1950	1961	1970	1980	1991	2001
počet obyvatel	41	51	55	45	51	58	62	32	23	19	14	9	4

(Kubeš, Šulová, 2004)

Charakteristika hospodářství sídla

Žádná získaná literatura se nezmiňuje o hospodářské činnosti v sídle. Vzhledem k tomu, že v sídle žilo v první polovině 20. století téměř 60 obyvatel, je možné, že se zde nějaký menší hospodářský subjekt vyskytoval. V současné době se žádný **hospodářský subjekt** nevyskytuje. Z **dopravního hlediska** k sídlu vede místní

komunikace (maximálně pro jedno auto), která byla v nedávné době opravena. Obslužnost autobusovou a železniční dopravou viz Suchdol (cca 0,5 km).

Členství ve sdruženích, mezinárodní spolupráce, možnosti rozvoje sídla

Členství ve sdruženích a mezinárodní spolupráce viz Bujanov. Koncem roku 2005 bylo obydleno pouze jedno stavení, zbylé tři domy jsou využívána k rekreaci. V blízkosti sídla je několik rekreačních chat, které plynule navazují na původní zástavbu. Sídlo bude nadále plnit rekreační funkci.

Kontakty

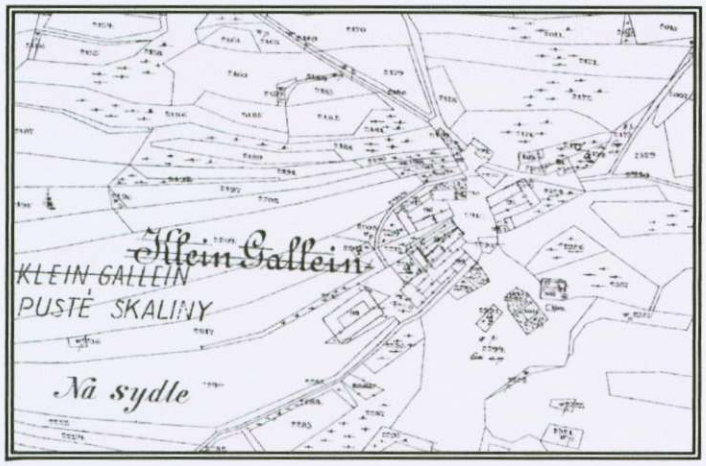
Protože sídlo spadá pod obec Bujanov, kontakty jsou uvedeny u sídla Bujanov.

PUSTÉ SKALINY

Pusté Skaliny se nacházejí asi 5,5 km severovýchodně od Kaplice v nadmořské výšce 600 m. Sídlo se rozkládá na jihozápadním úpatí zalesněného masivu Slepičích hor. Asi 1,5 km severovýchodním směrem se zvedá nejvyšší vrch tohoto masivu, zvaný Kohout (870 m n m.). Územně správní příslušnost – Jihočeský kraj, okres Český Krumlov, ORP Kaplice, obec Benešov nad Černou, k.ú. Děkanské Skaliny.

Historie sídla a vývoj počtu obyvatel

První doklad o existenci Pustých Skalin pochází z roku 1359. Sídlo tehdy získal klášter ve Zlaté Koruně. V 16. století patřily Pusté Skaliny k panství novohradskému. V blízkosti se ještě nacházejí Děkanské a Velké Skaliny, přívlastky sídla se měnily např. v 16. století se Pusté Skaliny nazývaly Jakubovy (Pešta, 2004).

Při prvním sčítání v roce 1869 obývalo Pusté Skaliny 76 obyvatel, to bylo také nejvíce v historii. V následujících letech počet klesl a kolísal okolo 55. Největší pokles počtu nastal ke sčítání v roce 1950. Od tohoto roku obyvatel až do současnosti plynule ubývá, v roce 2001 sídlo mělo jednoho trvale žijícího obyvatele.

rok sčítání	1869	1880	1890	1900	1910	1921	1930	1950	1961	1970	1980	1991	2001
počet obyvatel	76	74	55	61	49	62	55	24	20	15	10	5	1

(Kubeš, Šulová, 2004)

Charakteristika hospodářství sídla

Žádná získaná literatura se nezmiňuje o hospodářské činnosti v sídle, avšak vzhledem k jeho počtu obyvatel není vyloučeno, že v něm po dobu jeho existence mohl nějaký hospodářský subjekt (živnost) fungovat. V současné době se v sídle nenachází žádný významný **hospodářský subjekt**. Z **dopravního hlediska** do Pustých Skalin

vede jedna úzká příjezdová cesta, která v sídle končí. Severovýchodně od sídla se nachází přírodní rezervace Ševcova hora, kde jsou zbytky přirozeného suťového bukového porostu na balvanitých svazích.

Členství ve sdruženích, mezinárodní spolupráce, možnosti rozvoje sídla

Členství ve sdruženích a mezinárodní spolupráce viz Benešov nad Černou, údaje jsou uvedeny v diplomové práci Kosička (2006). Sídlo je v současné době využíváno především k rekreaci.

Kontakty

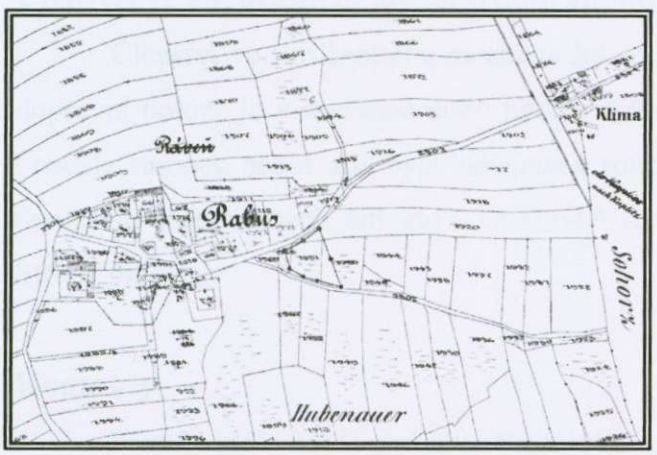
Protože sídlo spadá pod obec Benešov nad Černou, kontakty jsou uvedeny u Benešova nad Černou v diplomové práci Kosička (2006).

RAVEŇ

Raveň se nachází asi 3 km severozápadně od Kaplice v nadmořské výšce 610 m. Rozkládá se ve Stradovské kotlině, mezi sídly Kaplice nádraží a Hubenov. Územně správní příslušnost – Jihočeský kraj, okres Český Krumlov, ORP Kaplice, obec Střítež, k.ú. Střítež u Kaplice.

Historie sídla a vývoj počtu obyvatel

První písemná zmínka je z roku 1381, kdy Raveň získává s dědinou koupí od svých strýců Verněře a Přibíka Markvart z Pořešína. Roku 1387 přechází sídlo prodejem na Rožmberky a je připojeno k panství velešínskému. V polovině 15. století jsou v rožmberském urbáři v Ravni uváděni 2 usedlíci jako patřící faře v Kaplici. V roce 1658 náleželo 7 hospodařících poddaných městské obci Kaplice. Německy se sídlu říkalo Rabus, české jméno Ravně se pravidelně změnilo v Raveň a povstalo ze slova rovina (Mörtl, Svoboda 1992; Profous, 1951).

Raveň je jedno z mála sídel řešeného území, kde v současnosti žije téměř jednou tolik obyvatel než v počátcích sčítání. Za celou dobu sčítání počet obyvatel v sídle značně kolísal. Nejvýraznější změna nastala mezi lety 1950 až 1961, kdy počet obyvatel prudce vzrost.

rok sčítání	1869	1880	1890	1900	1910	1921	1930	1950	1961	1970	1980	1991	2001
počet obyvatel	58	73	44	30	50	60	76	38	84	37	85	85	105

(Kubeš, Šulová, 2004)

Charakteristika hospodářství sídla

Žádná získaná literatura se nezmiňuje o hospodářské činnosti v minulosti, avšak není vyloučeno, že se zde nějaká menší živnost mohla vyskytovat. Z **dopravního**

hlediska se Raveň nachází v těsné blízkosti silnice první třídy číslo E55 spojující Kaplici a České Budějovice. Silnice E55 tvořila zpočátku v těchto místech v roce 1945 demarkační čáru, na níž po levé straně směrem od Kaplice hlídkovali vojáci USA, po straně pravé vojáci Rudé armády. Teprve později se stáhli Američané na linii, kterou tvořila železniční trať Kaplice – Omleničky – Horní Dvořiště (Mörtel, Svoboda, 1992). **Obslužnost autobusovou dopravou** je dobrá, ve směru do Kaplice jede ve všední den patnáct přímých spojů (cca 9 minut). Všechny přímé spoje zajišťují firmy ČSAD JIHOTRANS a.s., České Budějovice a ČSAD AUTOBUSY České Budějovice a.s., Kaplice. Ze **služeb** se zde nachází „Ubytování - Schneiderová Jaroslava" a menší soukromá autoopravna.

Členství ve sdruženích, mezinárodní spolupráce, možnosti rozvoje sídla

Členství ve sdruženích a mezinárodní spolupráce viz Střítež. Vzhledem k dobré dopravní poloze je v současné době funkce sídla obytná. Počet obyvatel bude v Ravni i nadále stoupat, neboť zde byla zahájena v současné době příprava stavebních parcel (zavedení inženýrských sítí atd.) ke stavbě rodinných domů, které pak hodlá obec Střítež prodat.

Kontakty

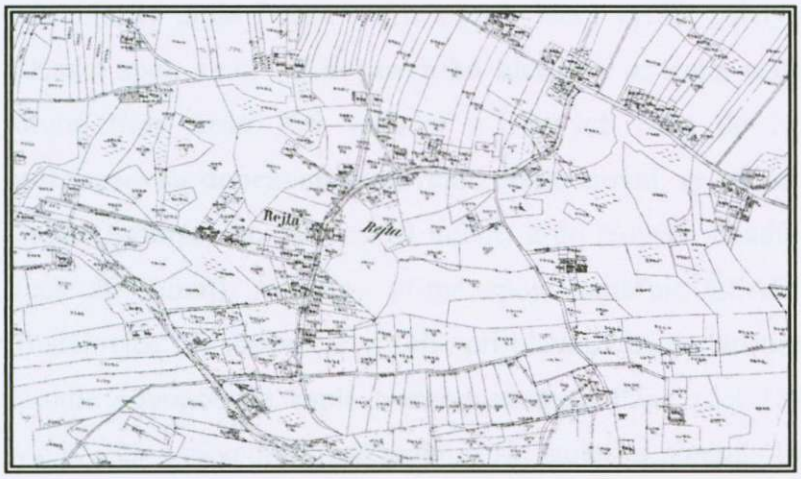
Protože sídlo spadá pod obec Střítež, kontakty jsou uvedeny u sídla Střítež.

REJTA

Rejta se nachází asi 2 km jihovýchodně od Trhových Svin v nadmořské výšce 480 m. Sídlo leží v rovinaté části Rychnovské pahorkatiny při hlavním silničním tahu z Trhových Svin na Nové Hrady. Územně správní příslušnost – Jihočeský kraj, okres České Budějovice, ORP Trhové Sviny, obec Trhové Sviny, k.ú. Trhové Sviny.

Historie sídla a vývoj počtu obyvatel

První písemná zmínka o sídle pochází z roku 1613, kdy prodal Jan Jiří ze Švamberka pozemky na Rejtech, zvané „Kravovský", které se nacházely mezi Maroušků dvorem, Hrádkem a dnešními Rejty, svinenským sousedům. Prodej se uskutečnil s tím, že kupující budou i nadále povinni odvádět ze stávajícího majetku roční plat, stejně jako před koupí pozemků, do pokladny novohradského panství. Od placení z nově nabytého majetku pak byli osvobozeni. Od té doby tedy Rejta patřila usedlíkům ze Svin, i když se dalším prodejem či dědictvím převáděla na jiné rodiny. Původně se zdejším samotám říkávalo Jednoty. Ve starých záznamech se o těchto pozemcích hovoří jako o rejtech. Jungmanův česko-německý slovník vysvětluje výraz reyth jako vykácený lesní pozemek, po zatravnění využívaný jako pastvina. Z toho bychom mohli odvodit dnešní název osady – Rejta (Hokr, 2003).

V roce 1869 měla Rejta 424 obyvatel. V následujícím sčítání v roce 1880 počet obyvatel vzrostl na 466 (nejvíce za dobu sčítání). Poté nepatrně klesl, ale až do roku 1921 nebyly zaznamenány výrazné změny. Od roku 1930 počet obyvatel Rejty plynule

klesal až do roku 1991 (v roce 1991 zde žilo 51,7 % oproti roku 1869). Koncem 90. letech 20. století se pokles zastavil a k roku 2001 obyvatel nepatrně přibylo.

rok sčítání	1869	1880	1890	1900	1910	1921	1930	1950	1961	1970	1980	1991	2001
počet obyvatel	424	466	446	452	445	437	401	369	337	305	274	217	223

(Kubeš, Šulová, 2004)

Charakteristika hospodářství sídla

Žádná literatura se nezmiňuje o hospodářské činnosti v minulosti, nikde se o Rejtě nepíše ani pod názvem Jednoty. Nějaký hospodářský subjekt se zde musel určitě vyskytovat, ale je velmi možné, ze subjekty byly uváděny u Trhových Svin. Z **hospodářských subjektů** je v současnosti v Rejtech lom na granodiorit společnosti „Kámen a písek s.r.o.", firma zde vytěží ročně 150 tisíc tun suroviny. Další firmou zde působící je „Pila Lepša a syn s.r.o.", která vyrábí palety a střechy a stavební firma „Kadet spol. s.r.o.". Z **dopravního hlediska** se Rejta nachází po pravé straně silnice druhé třídy číslo 156 vedoucí z Trhových Svin do Nových Hradů. **Obslužnost autobusovou dopravou** je na velmi dobré úrovni, ve všední den jede do Trhových Svin čtrnáct přímých spojů (cca 10 minut) a do Nových Hradů také čtrnáct přímých spojů (cca 20 minut). Všechny přímé spoje zajišťuje ČSAD JIHOTRANS a.s., České Budějovice. Ze **služeb** je v Rejtě při hlavní silnici „Hostinec na Tahu". Z **památek** je v sídle novogotická kaple Nanebevstoupení Páně z let 1893 až 1896, budova hamru v č.p. 225 s původním zařízením z 18. století a pomník 10 rukojmím popraveným na konci druhé světové války německými vojáky (dle turistické mapy). Rejta jsou zastávkou naučné cyklotrasy „Pamětí Slepičích hor".

Členství ve sdruženích, mezinárodní spolupráce, možnosti rozvoje sídla

Členství ve sdruženích a mezinárodní spolupráce viz město Trhové Sviny. Rejta jsou velmi rozlehlé sídlo, mezi starší zástavbou v současné době stojí nebo jsou stavěny nové rodinné domy. Spousta dalších parcel je připravena k výstavbě. Do budoucna lze předpokládat, že se sídlo stane „satelitem" Trhových Svin, bude hrát převážně obytnou funkci, pravděpodobně se zde zvýší i počet obyvatel.

Kontakty

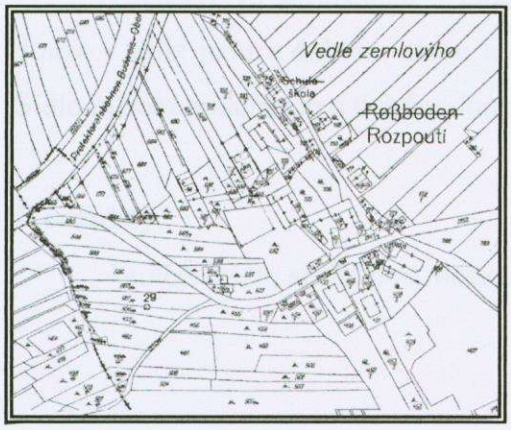
Protože sídlo spadá pod město Trhové Sviny, kontakty jsou uvedeny u sídla Trhové Sviny.

ROZPOUTÍ

Rozpoutí se leží asi 4 km severně od Kaplice v nadmořské výšce 600 m. Nachází se nedaleko Kaplice – nádraží, ve Stradovské kotlině, ze sídla je krásný výhled na Jamský rybník, který leží jižním směrem. Územně správní příslušnost – Jihočeský kraj, okres Český Krumlov, ORP Kaplice, obec Kaplice, k.ú. Pořešín.

Historie sídla a vývoj počtu obyvatel

První písemná zmínka o Rozpoutí pochází v souvislosti se soupisem majetku pánů z Pořešína z roku 1369. V roce 1465 přechází sídlo do majetku Rožmberků. Koncem 15. století nastal rozkvět v souvislosti s těžbou stříbra a olova. Od roku 1620 se Rozpoutí stává majetkem hraběte Buquoye. Roku 1843 byla v obci postavena škola. Od roku 1850 bylo sídlo osadou obce Veliký Pořešín v soudním okrese Kaplice, v letech 1921 až 1960 osadou obce Pořešín v okrese Kaplice. Mezi lety 1961 až 1970 náleželo Rozpoutí k obci Pořešín v okrese Český Krumlov (Mörtl, Svoboda 1992; Kolektiv, 1978).

V roce 1869 mělo Rozpoutí 112 obyvatel. V následujících letech počet obyvatel kolísal, ale vždy se pohyboval nad hranicí z roku 1869. Nejvíce obyvatel zde žilo v roce 1930 (165,2 % oproti roku 1869). Od tohoto roku začalo obyvatel postupně ubývat. Největší propad počtu nastal mezi lety 1970 až 1980. Pokles se zastavil až při posledním sčítání v roce 2001 (43,3 % oproti roku 1869).

rok sčítání	1869	1880	1890	1900	1910	1921	1930	1950	1961	1970	1980	1991	2001
počet obyvatel	112	136	119	126	175	164	185	149	139	125	65	51	53

(Kubeš, Šulová, 2004)

Charakteristika hospodářství sídla

Dle Kolektiv (1931) se v Rozpoutí v roce 1930 uvádělo „Družstvo pro rozvod elektrické energie pro Rozpoutí u Kaplice“, hostinec, kovář, pekař, mlýn, obchod

s lahvovým pivem a trafika. V současné době se zde žádný významný **hospodářský subjekt** nevyskytuje. V sídle se nachází budova bývalého kravína, ale v současné době bez využití. Z **dopravního hlediska** se Rozpoutím prochází silnice druhé třídy číslo 157 spojující Trhové Sviny s Českým Krumlovem. V blízkosti sídla vede železniční trať z Kaplice – nádraží do Českých Budějovic, železniční zastávka zde není. **Obslužnost autobusovou dopravou** je dostatečná, ve směru do Kaplice jede ve všední den pět přímých spojů (cca 12 minut). Všechny přímé spoje zajišťuje ČSAD AUTOBUSY České Budějovice a.s., Kaplice. Z **organizací** v sídle působí Sbor dobrovolných hasičů Rozpoutí. Sídlem prochází cyklostezka číslo 1198 a zeleně značená turistická cesta.

Členství ve sdruženích, mezinárodní spolupráce, možnosti rozvoje sídla

Členství ve sdruženích a mezinárodní spolupráce viz město Kaplice. Veškerá domy v sídle jsou v dobrém stavu a buď trvale obydlené, nebo využívané k rekreaci. Sídlo působí malebným a tichým dojmem.

Kontakty

Protože sídlo spadá pod město Kaplice, kontakty jsou uvedeny u sídla Kaplice.

RYCHNOV NAD MALŠÍ

Rychnov nad Malší se nachází asi 8 km jižně od Kaplice v nadmořské výšce 575 m. Sídlo leží v Bukovské vrchovině. Západní částí protéká řeka Malše. Ze severu chrání Rychnov zalesněný vrch Kamenište (704 m n. m.). Dominantou sídla je věž kostela, která upoutá na první pohled při příjezdu do sídla. Územně správní příslušnost – Jihočeský kraj, okres Český Krumlov, ORP Kaplice, obec Dolní Dvořiště, k.ú. Rychnov nad Malší.

Historie sídla a vývoj počtu obyvatel

Mezi nejvýznamnější sídla na Kaplicku patří sídlo Rychnov nad Malší, které bylo poblíž dnešního Dolního Dvořiště založeno prokazatelně již před rokem 1360. Jako městečko se poprvé připomíná roku 1379 a z roku 1537 se dochovala zpráva o opětovném povýšení Rychnova na město.

Již během 1. poloviny 14. století zde vyrostl gotický kostel sv. Ondřeje. Z tohoto období se zachovala část zdiva presbytáře. Z doby pozdně gotických úprav po roce 1514 pochází například hvězdicová klenba s nýty a roubíky nad kněžištěm. Zhruba v tomto období vznikla také věž, která byla zvýšena při rekonstrukčních pracích roku 1709. Mezi zvláště cenné prvky patří žulová ostění vchodu a okenní kružby. Uvnitř kostela se nachází například náhrobníky ze 16. století a křtitelnice.

Obyvatelstvo v Rychnově bylo vždy smíšené, po nuceném vysídlení Němců po roce 1945, byl Rychnov znovu dosídlen Čechy a Slováky. V 60. letech 20. století byla uskutečněna výstavba několika bytových domů (celý text zpracován podle Kocourek, 2004; Mörtl, Svoboda, 1992).

Při prvním sčítání v roce 1869 obývalo Rychnov nad Malší 649 obyvatel. Až do roku 1930 nebyly zaznamenány žádné velké výkyvy v počtu obyvatel. Nejvýraznější

změna nastala po druhé světové válce a následujícím odsunu německých obyvatel. V roce 1950 sídlo obývalo pouhých 156 obyvatel (pokles na hodnotu 26,6 % oproti roku 1930). Sídlo bylo dosídleno a počet obyvatel do roku 1970 narůstal, od této doby se téměř nemění.

rok sčítání	1869	1880	1890	1900	1910	1921	1930	1950	1961	1970	1980	1991	2001
počet obyvatel	649	619	649	656	657	583	587	156	226	336	253	275	251

(Kubeš, Šulová, 2004)

Charakteristika hospodářství sídla

Dle Kolektiv (1931) se zde v roce 1930 ze živností uváděl lékař, 3 pekaři, soustružník, 3 řezníci, 8 hostinců, 5 obchodů se smíšeným zbožím, 2 rolníci, fotoateliér, 2 pily, 2 zámečníci, kovář, 3 krejčí, 2 obuvníci, „Spořitelna a záložna pro Rychnov nad Malší a okolí", 3 trafiky, 3 truhláři a kolař. Ze **zemědělských subjektů** v současnosti v sídle působí soukromý zemědělec, který zčásti využívá areál bývalého JZD, který je situován ve východní části sídla, nevyužívané objekty chátrají. Průmysl zde zastoupen není. Z **dopravního hlediska** se Rychnov nad Malší nachází na silnici třetí třídy vedoucí z Dolního Dvořiště do Malont, dále ze sídla vychází komunikace směrem k Tiché a U Svatého Kamene. **Obslužnost autobusovou dopravou** je poměrně dobrá, do Kaplice (přes Dolní Dvořiště) jedou ve všední den čtyři přímé spoje (cca 20 minut), do Dolního Dvořiště jedou další čtyři spoje (cca 8 minut). Vzhledem ke své velikosti je sídlo poměrně málo vybaveno **službami,** je zde jedna prodejna smíšeného zboží „Jednota", „Hostinec Tornádo" a „Hostinec Eden", dále je zde soukromá autoopravna.

Z **památek** je zde již zmiňovaný Kostel sv. Ondřeje, který je v současné době ve špatném stavu, hlavně tedy co se týče venkovního vzhledu a zcela určitě by potřeboval zrekonstruovat. Ve středu města upoutají čtyři žulové kašny z let 1862, 1903, 1904 a 1907 a některé domy na náměstí s historicky vyhlížejícími fasádami. Sídlem prochází dálková cyklostezka číslo 34 a cyklostezka číslo 1018, prochází zde také naučná cyklostezka Řemeslo na řece.

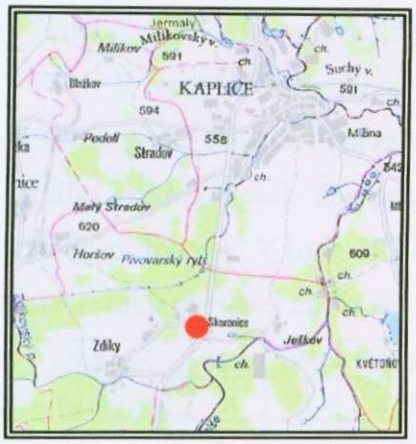
Členství ve sdruženích, mezinárodní spolupráce, možnosti rozvoje sídla

Členství ve sdruženích a mezinárodní spolupráce viz Dolní Dvořiště. Funkce Rychnova nad Malší je obytná a většina obyvatel dojíždí za prací do Dolního Dvořiště či Kaplice. Do budoucna je zde plánovaná příprava stavebních parcel pro rodinné domky.

Kontakty

Protože sídlo spadá pod obec Dolní Dvořiště, kontakty jsou uvedeny u sídla Dolní Dvořiště.

SKORONICE

Skoronice se nachází ve Stradovské kotlině asi 3 km jižně od Kaplice v nadmořské výšce 610 m. V blízkosti sídla (východním směrem) protéká řeka Malše. Skoronice protíná frekventovaná silnice E55, která dělí sídlo prakticky na dvě části. Územně správní příslušnost – Jihočeský kraj, okres Český Krumlov, ORP Kaplice, obec Bujanov, k.ú. Zdíky.

Historie sídla a vývoj počtu obyvatel

První písemná zmínka o Skoronici pochází z roku 1358, kdy se o vsi psalo pod názvem Skoronicz. Německý název je Gurenitz. V blízosti sídla byl při obchodní cestě na skalnatém ostrohu, obtékaném řekou Malší a Zdíkovským potokem (asi 1 km jižně od sídla), vybudován, na přelomu 13. a 14. století, hrad Louzek, který chránil pohraniční oblast jižně od Kaplice. Jako první doložení majitelé se v letech 1382 až 1423 uvádí páni z Maršova. Po nich hrad, na základě dnes již těžko zjistitelných okolností, převzal Jan z Malovic. V roce 1448 sídlo získal od Malovcových synů do držení Oldřich z Rožmberka, který ho připojil k novohradskému panství. Hrad tehdy ztratil na významu (neměl již rezidenční funkci) a roku 1541 se uvádí jako pustý. Sídlo tvořilo předhradí a vnitřní hrad. Při jeho budování bylo nutné překonávat veliké problémy s terénem. Předhradí vzniklo při velmi příkrém jižním svahu a jeho opevnění se skládalo z příkopu a valu. Rozmístění jednotlivých objektů již není zcela známé. Vnitřní hrad byl poměrně malý a zaujal místo na samém konci ostrožny, dobře chráněné prudkými svahy. Kvůli zvýšení jeho obranyschopnosti vznikly dva mohutné valy a příkopy. Dominantním objektem bývala obytná věž na obdélném půdorysu a vstup do jádra hradu umožňovala brána na jižní straně. Jihozápadní část zaujímala obytná budova s roubenou komorou v přízemí.

Objekt měl nejspíše dřevěnou konstrukci, ale později došlo k jejímu odstranění a hrazení kamennými zdmi. Další obytné trakty svíraly pouze velmi malý dvorek (Svoboda, 1957; Kocourek, 2004).

V roce 1869 ve Skoronici žilo 61 obyvatel. V následujících letech až do roku 1921 se počet obyvatel téměř neměnil. Po válce při sčítání v roce 1950 byl zaznamenán prudký pokles, v sídle žilo pouhých 33 obyvatel. V následujících 20 – ti letech obyvatel rychle přibývalo. V roce 1970 sídlo obývalo 142 lidí (430 % oproti roku 1950). Od tohoto roku obyvatel až do současnosti pozvolna ubývá.

rok sčítání	1869	1880	1890	1900	1910	1921	1930	1950	1961	1970	1980	1991	2001
počet obyvatel	61	54	58	68	54	67	77	33	120	142	131	101	98

(Kubeš, Šulová, 2004)

Charakteristika hospodářství sídla

Žádná získaná literatura se nezmiňuje o hospodářské činnosti v sídle do konce první poloviny 20. století, ale to neznamená, že se zde v této době žádný subjekt nevyskytoval. V druhé polovině 20. století zde bylo JZD, nyní budovy chátrají a jsou téměř bez využití. V současné době zde z **průmyslu** působí firma „Kovomayr s.r.o.", která vyrábí železné rámy. Z **dopravního hlediska** se Skoronice nachází na silnici první třídy číslo E55 vedoucí od Kaplice směrem k hraničnímu přechodu Dolní Dvořiště. **Obslužnost autobusovou dopravou** je dobrá, ve směru do Kaplice jede ve všední den dvanáct přímých spojů (cca 5 až 10 minut), do Dolního Dvořiště dvanáct spojů (cca 12 minut). Všechny přímé spoje zajišťuje ČSAD AUTOBUSY České Budějovice a.s. Kaplice. Vzhledem ke své velikosti je ve Skoronici poměrně dost **služeb**. Nachází se zde jeden motorest, night club a venkovní tržiště. Některé z chátrajících budov bývalého JZD jsou využívány jako sklady. Dále zde působí „Autoopravna Svoboda" a „Autoservis Skoronice". Z **organizací** zde působí Myslivecké sdružení Malše.

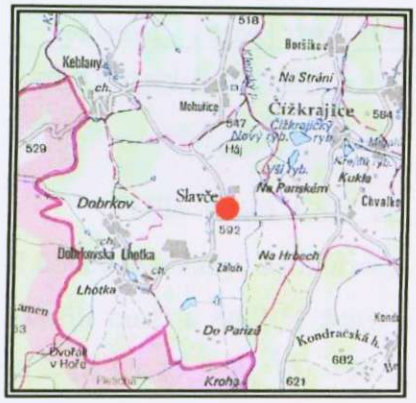
Členství ve sdruženích, mezinárodní spolupráce, možnosti rozvoje sídla

Členství ve sdruženích a mezinárodní spolupráce viz Bujanov. Sídlo vděčí za svůj rozvoj silnici E55. Naopak v důsledku velké intenzity dopravy je zde menší počet budov využívaných k rekreaci. Do budoucna je zde plánovaná oprava vodovodu a poté stavba čističky odpadních vod (v celkovém nákladu přes 4 miliony Kč).

Kontakty

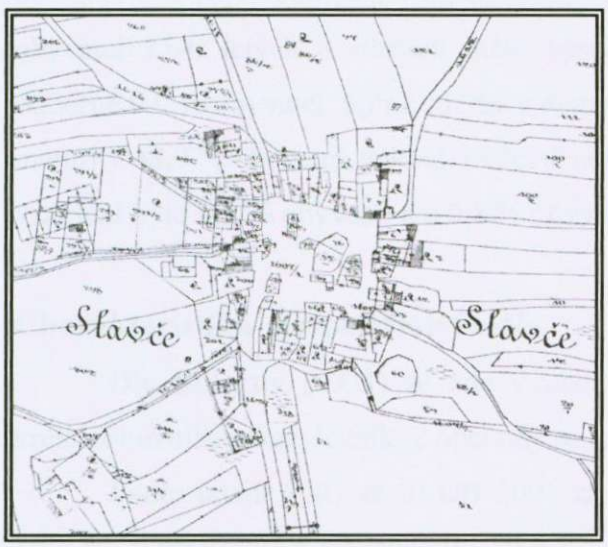
Protože sídlo spadá pod obec Bujanov, kontakty jsou uvedeny u sídla Bujanov.

SLAVČE

Slavče se nachází asi 5 km jihojihozápadně od Trhových Svin v nadmořské výšce 520 m. Sídlo leží ve východní části Rychnovské pahorkatiny, jejíž dominantou je hora Kohout (869 m n. m.). Druhým nejvyšším vrcholem Slepičích hor je pak Vysoký kámen (865 m n m.), místně nazývaný Slepice. Územně správní příslušnost – Jihočeský kraj, okres České Budějovice, ORP Trhové Sviny, obec Slavče, k.ú. Slavče u Trhových Svinů.

Historie sídla a vývoj počtu obyvatel

Slavče vznikla někdy v průběhu 12. století, nejstarší písemná zmínka je datována rokem 1186, kdy se jméno sudího Klávy ze Slavče objevuje na darovací listině, kterou český kníže Bedřich postoupil dvorec na pomezí Doudlebska klášteru ve Světví. První známky života se ale pravděpodobně objevily již v polovině šestého století, na což lze usuzovat podle pohanských mís, které se nacházejí v Douchově háji za Dobrkovem a v lesíku za Zalužím. Do písemných historických pramenů vstupuje Slavče roku 1392, kdy zde sídlil Domin ze Slavče, příbuzný pánů z Doudleb. V rukou jeho rodu zůstávala Slavče až do první poloviny 15. století. Někdy kolem roku 1541 pak sídlo připadlo k novohradskému panství, s nímž potom sdílelo své majitele až do zániku vrchnostenského zřízení v roce 1848. Následně se stala samostatnou obcí náležející pod okres Trhové Sviny a dnes České Budějovice (http://www.sdruzeniruze.cz/slavce.asp).

K roku 1869 žilo ve Slavči 218 obyvatel. V následujících letech počet obyvatel stoupal. Nejvíce obyvatel zde žilo v roce 1910 (156 % oproti roku 1869). Od této doby až do roku 1961 obyvatel ubývalo. Největší propad počtu obyvatel nastal mezi lety

1930 až 1950 (v roce 1950 zde žilo 62,5 % oproti roku 1930). Od roku 1961 počet obyvatel plynule stoupá.

rok sčítání	1869	1880	1890	1900	1910	1921	1930	1950	1961	1970	1980	1991	2001
počet obyvatel	218	270	301	301	340	298	270	169	160	203	236	304	325

(Kubeš, Šulová, 2004)

Podle údajů ČSÚ ze SLDB 2001 měla celá obec Slavče (k.ú. Dobrkovská Lhotka, Keblany, Mohuřice, Slavče u Trhových Svinů) 515 obyvatel, z toho 53,8 % tvořili muži a 46,2 % ženy. Z celkového počtu obyvatel obce tvořila věková skupina 0 – 14 let 17,1 %, 15 – 59 let 67,2 % a věková skupina 60 let a více 15,7 %. Pokud jde o národnostní složení, 94,6 % obyvatel obce mělo českou národnost, 4,5 % slovenskou a ostatní národnosti pak tvořily 0,9 %. Věřících obyvatel v obci bylo 40,2 % (z toho římskokatolické vyznání 86,5 % věřících obyvatel), bez vyznání bylo 43,7 % obyvatel a u 16,1 % obyvatel náboženské vyznání nebylo zjištěno. Z celkového počtu obyvatel 15-ti letých a starších mělo vysokoškolské vzdělání 3 % obyvatel, vyšší odborné 0,9 % obyvatel, úplné střední s maturitou 14,5 % obyvatel, střední odborné bez maturity 48,9 % obyvatel, základní včetně neukončeného vzdělání 31,4 % obyvatel, bez vzdělání bylo 0,5 % obyvatel a u 0,8 % obyvatel nebylo vzdělání zjištěno.

Charakteristika hospodářství sídla

Dle Kolektiv (1931) se zde v roce 1930 ze živností uváděl hostince, kovář, krejčí, obuvník, pekař, řezník, 2 obchody se smíšeným zbožím a trafika.

Podle údajů ČSÚ ze SLDB 2001 za celou obec je v zemědělství zaměstnáno 14,3 %, v průmyslu a stavebnictví 50,6 %, ve službách 21,5 % (ostatní a nezjištěno 4,5 %) ekonomicky aktivního obyvatelstva. Nezaměstnanost pak činila 9,1 %. Mimo obec vyjíždělo do zaměstnání 61,8 % ekonomicky aktivních obyvatel obce, z celkového počtu žáků v obci jich 88,2 % vyjíždělo denně mimo obec.

Ze **zemědělských subjektů** zde v současnosti působí „Zemědělské družstvo Slavče". Z **průmyslových subjektů** jsou zde dřevozpracující společnosti „Thermostar" a „BW Nábytek".

Z **dopravního hlediska** se Slavče nachází na silnici třetí třídy vedoucí od Mohuřice přes Slavče do Lhotky, dále ze sídla vychází místní komunikace směr Chvalkov. **Obslužnost autobusovou dopravou** je dobrá, ve směru na Trhové Sviny

jede ve všední den sedm přímých spojů (cca 10 minut). Všechny přímé spoje zajišťuje ČSAD JIHOTRANS a.s., České Budějovice.

Z místní **infrastruktury** je na kanalizaci, která je bez napojení na čističku odpadních vod, v obci napojeno 29,8 % domů, 96,7 % domů je napojeno na veřejný vodovod. Plyn je zaveden do 4,2 % domů, 65,3 % domů je napojeno na ústřední topení. Počet domů je v celé obci 124, pro srovnání bytů je 328 (dle SLDB 2001).

Sídlo je průměrně vybaveny **službami**, z **prodejen potravin** je zde „Smíšené zboží LIA". Z ostatních služeb je zde pošta, hostinec, „Autoservis Ježek", „Klempířství a pokrývačství Tůma", „K+K Ceramics Kuthan" – keramika. Ze **školských zařízení** se v sídle nachází mateřská škola. Ze **zdravotnických zařízení** je zde detašované pracoviště samostatné ordinace praktického lékaře pro děti a dorost. **Z kulturních** zařízení je zde obecní knihovna a kulturní dům, ze **sportovních zařízení** hřiště na kopanou.

Z **institucí, společenských a sportovních organizací** v sídle působí Sdružení dobrovolných hasičů ve Slavči a Tělovýchovná jednota ve Slavči.

Z **památek** je zde nejvýraznější dominantou novogotický kostel svatého Filipa a Jakuba z let 1903-1906, který byl postaven během 4 let a vysvěcen byl 17.6.1906, je vybaven soudobým vnitřním zařízením. Kaplička byla postavena v barokním slohu v 18. století (dle turistické mapy). Sídlem prochází cyklostezka číslo 1128, dále je obec zastávkou na naučné cyklotrase „Pamětí Slepičích hor". Z pěších tras prochází červená turistická cesta.

Členství ve sdruženích, mezinárodní spolupráce, možnosti rozvoje sídla

Sídlo je členem mikroregionu Sdružení Růže. Obec v současné době hlavně investuje do postupné rekonstrukce obecního vodovodu a do oprav a budování kanalizace. Do budoucna je také prioritou vybudování infrastruktury do nových parcel na výstavbu rodinných domů. Obec se snaží čerpat finance na projekty z Programu obnovy venkova a Leader plus.

Kontakty

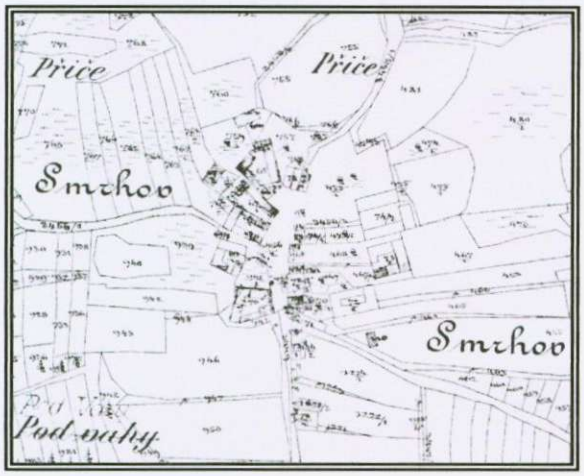
V současnosti je starostou obce pan Josef Tripes. Obecní úřad sídlí na adrese – Slavče č.p. 52, 374 01 Slavče, telefon: 386 323 146, fax: 386 323 146, e-mail: slavce@iol.cz. Odkaz na sídlo Slavče je na stránkách www.sdruzeniruze.cz.

SMRHOV

Smrhov se nachází asi 4,5 km severovýchodně od Kaplice v nadmořské výšce 601 m. Sídlo leží v Pořešínské pahorkatině, asi kilometr východně od řeky Malše. Územně správní příslušnost – Jihočeský kraj, okres Český Krumlov, ORP Kaplice, obec Soběnov, k.ú. Soběnov.

Historie sídla a vývoj počtu obyvatel

První písemná zmínka o Smrhově pochází z roku 1358 v souvislosti se jménem Benesch zce Smyrhaw. Jméno Smrhov bylo odvozeno od příjmení Smrha. Lidově se také používá název Smržák. Sídlo nejprve patřilo pánům z Velešína, poté klášteru ve Zlaté Koruně. Ve 14. století bylo zakoupeno do pořešínského panství, v dalších letech patřilo Rožmberkům (Svoboda, 1957; Mörtl, Svoboda 1992).

Počet obyvatel byl koncem 19. století oproti současnosti vysoký. S výjimkou poklesu v roce 1900 se počet obyvatel až do roku 1930 výrazně neměnil. Větší změna nastala při sčítání v roce 1950, kdy byl zaznamenán velký pokles, v dalších letech se počet neměnil. Počínaje rokem 1980 obyvatel začalo opět ubývat. Pokles se zastavil až koncem 20. století.

rok sčítání	1869	1880	1890	1900	1910	1921	1930	1950	1961	1970	1980	1991	2001
počet obyvatel	108	118	104	75	94	97	84	38	39	36	23	12	13

(Kubeš, Šulová, 2004)

Charakteristika hospodářství sídla

Dle Kolektiv (1931) se ve Smrhově v roce 1930 ze živností uváděl hostinec a trafika. V současné době zde působí jeden soukromý zemědělec, žádný další významný **hospodářský subjekt** se zde nenachází. Z **dopravního hlediska** sídlem

prochází silnice třetí třídy vedoucí z Besednice do Malče. V sídle není autobusová zastávka, nejbližší Malče – rozcestí je asi kilometr severně, odkud jede do Kaplice ve všední den šest přímých spojů (cca 20 minut), do Besednice jede také šest spojů (cca 6 minut). Z **památek** se na návsi nachází pastouška se zvoničkou z 18. století. Sídlem prochází cyklotrasa číslo 1018 a zelená turistická trasa pro pěší.

Členství ve sdruženích, mezinárodní spolupráce, možnosti rozvoje sídla

Členství ve sdruženích a mezinárodní spolupráce viz Soběnov. Sídlo slouží převážně k rekreaci, i když se zde v současné době staví dva nové rodinné domy.

Kontakty

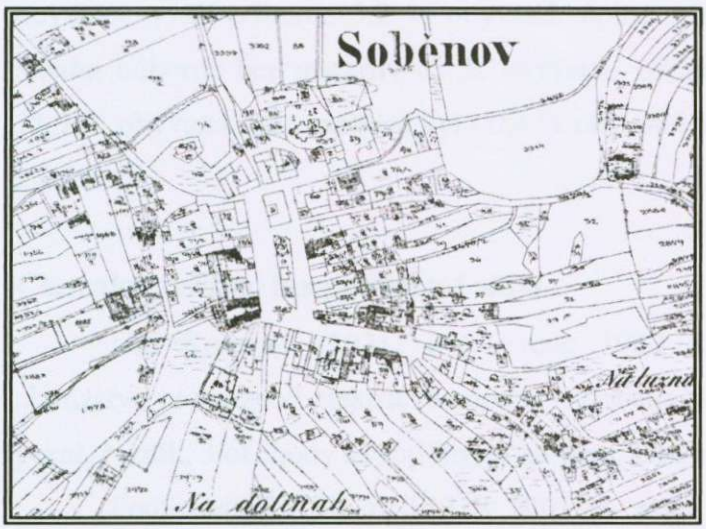
Protože sídlo spadá pod obec Soběnov, kontakty jsou uvedeny u sídla Soběnov.

SOBĚNOV

Soběnov se rozkládá v jihovýchodní části Pořešínské pahorkatiny, asi 4,5 km severovýchodně od Kaplice, v nadmořské výšce 632 m. Východně od Soběnova se rozkládají Slepičí hory. Územně správní příslušnost – Jihočeský kraj, okres Český Krumlov, ORP Kaplice, obec Soběnov, k.ú. Soběnov.

Historie sídla a vývoj počtu obyvatel

První písemná zmínka pochází z roku 1358 v souvislosti s patronátním právem pánů z Michalovic k místnímu kostelu. Roku 1362 přechází Soběnov do majetku pánů z Rožmberka vyjma patronátního práva ke kostelu. O rok déle dávají bratři Rožmberkové (Petr, Jošt, Oldřich) obec Soběnov jako věno své sestře Anně, manželce Jindřicha z Lípy. Po jeho smrti se stává opět rožmberským majetkem. Od roku 1620 jako část novohradského panství přechází do majetku hraběte Buquoye. V roce 1833 postihl Soběnov největší požár v jeho historii. Popelem lehlo celé sídlo včetně kostela, fary a školy. Byly zničeny všechny listiny a skoro všechny památky. Podrobnou zprávu podal o tom přímý svědek učitel Mikuláš Svoboda. Založení požáru bylo údajně přičítáno potulným kejklířům. Po požáru byl opraven kostel a postavena i nynější trojtřídní škola (Mörtl, Svoboda, 1992).

V roce 1869 měl Soběnov 497 obyvatel. V dalších letech obyvatel přibývalo. Výjimkou byl rok 1900, kdy byl zaznamenán nepatrný pokles. Vzestup se zastavil v roce 1910, od této doby obyvatel ubývalo, pokles se zastavil až v roce 1961. Největší propad počtu byl zaznamenán mezi lety 1930 až 1950 (pokles na hodnotu 65 % oproti roku 1930). Od roku 1961 obyvatel nadále pozvolna ubývalo, pokles se zastavil k poslednímu sčítání v roce 2001 a obyvatel přibylo.

rok sčítání	1869	1880	1890	1900	1910	1921	1930	1950	1961	1970	1980	1991	2001
počet obyvatel	497	568	583	579	634	585	532	346	356	321	276	242	278

(Kubeš, Šulová, 2004)

Podle údajů ČSÚ ze SLDB 2001 měla celá obec Soběnov (k.ú. Soběnov) 302 obyvatel, z toho 47,3 % tvořili muži a 52,7 % ženy. Z celkového počtu obyvatel obce tvořila věková skupina 0 – 14 let 17,6 %, 15 – 59 let 64,2 % a věková skupina 60 let a více 18,2 %. Pokud jde o národnostní složení, 98 % obyvatel obce mělo českou národnost, 1,6 % slovenskou a ostatní národnosti pak tvořily 0,4 %. Věřících obyvatel v obci bylo 65,9 % (z toho římskokatolické vyznání 97,5 % věřících obyvatel), bez vyznání bylo 27,5 % obyvatel a u 6,6 % obyvatel náboženské vyznání nebylo zjištěno. Z celkového počtu obyvatel 15-ti letých a starších mělo vysokoškolské vzdělání 6 % obyvatel, vyšší odborné 3,2 % obyvatel, úplné střední s maturitou 19,3 % obyvatel, střední odborné bez maturity 47 % obyvatel, základní včetně neukončeného vzdělání 23,3 % obyvatel, bez vzdělání bylo 0,4 % obyvatel a u 0,8 % obyvatel nebylo vzdělání zjištěno.

Charakteristika hospodářství sídla

Dle Kolektiv (1931) zde v roce 1930 ze živností fungovaly 2 hostince, „Družstvo pro rozvod elektrické energie v Soběnově", kolář, kovář, krejčí, 3 obuvníci, pekař, řezník, 3 obchody se smíšeným zbožím, švadlena a 2 trafiky.

Podle údajů ČSÚ ze SLDB 2001 za celou obec Soběnov (k.ú. Soběnov) je v zemědělství zaměstnáno 7,1 %, v průmyslu a stavebnictví 56,8 %, ve službách 21,9 % (ostatní a nezjištěno 7,1 %) ekonomicky aktivního obyvatelstva. Nezaměstnanost pak činila 7,1 %. Mimo obec vyjíždělo do zaměstnání 78,5 % ekonomicky aktivních obyvatel obce, z celkového počtu žáků v obci jich 88,8 % vyjíždělo denně mimo obec.

Ze **zemědělských subjektů** zde působilo „Zemědělské družstvo vlastníků Soběnov", které je ale v současné době v likvidaci.

Z **dopravního hlediska** se Soběnov nachází na silnici třetí třídy vedoucí z Blanska do Besednice, dále ještě ze sídla vycházejí dvě silnice směr Malče a Ličov. **Obslužnost autobusovou dopravou** je na slušné úrovni, směrem do Kaplice jede ve všední den šest přímých spojů (cca 40 až 45 minut). Všechny spoje zajišťuje ČSAD AUTOBUSY České Budějovice a.s.

Z místní **infrastruktury** je na kanalizaci, která je napojena na čističku odpadních vod, v obci napojeno 38,8 % domů, 97,7 % domů je napojeno na veřejný

vodovod. Plyn je zaveden do 3,3 % domů, 76,6 % domů je napojeno na ústřední topení. Počet domů je v celé obci 90, pro srovnání bytů je 173 (dle SLDB 2001).

Ze **služeb** je v Soběnově obchod se smíšeným zbožím, ze stravovacích zařízení je zde „Hostinec Koleňák Petr" a „Hospoda u Grobiána". Z ostatních služeb se zde nachází „Autodoprava Míša", „Elektrické nářadí a Nástrojárna Karel Císař". V Soběnově není **školské** ani **zdravotnické zařízení. Z kulturních** zařízení je zde obecní knihovna, ze **sportovních zařízení** hřiště na kopanou.

Z **institucí, společenských a sportovních organizací** v sídle působí sbor dobrovolných hasičů a myslivecký spolek a TJ Sokol Soběnov, pod kterým jsou fotbalisté, kuželkáři a stolní tenisté.

Z **památek** je v Soběnově kostel sv. Mikuláše, který byl původně gotický. V roce 1359 byl veden již jako farní, v roce 1833 vyhořel a k roku 1853 byl obnoven. Chrám je jednolodní s trojboce zakončeným presbytářem, s obdélníkovou sakristií, na severní straně s kaplí a s předsíňkou na jižní straně lodi s hranolovitou věží v západním průčelí. Zařízení je rokokové z 2. poloviny 18. století (Mörtel, Svoboda, 1992). Dále je zde památkově chráněný sloup se sochou sv. Jana Nepomuckého na návsi a kaple z roku 1789. Sídlem prochází naučná cyklotrasa „Paměti Slepičích hor". Z pěších tras sídlem prochází zelená turistická cesta.

Členství ve sdruženích, mezinárodní spolupráce, možnosti rozvoje sídla

Obec je členem sdružení Svazku obcí regionu Pomalší. Do budoucna se v sídle plánuje rekonstrukce kanalizace a napojení domů, které jí do současné doby ještě neměly, poté je v plánu stavba čističky odpadních vod.

Kontakty

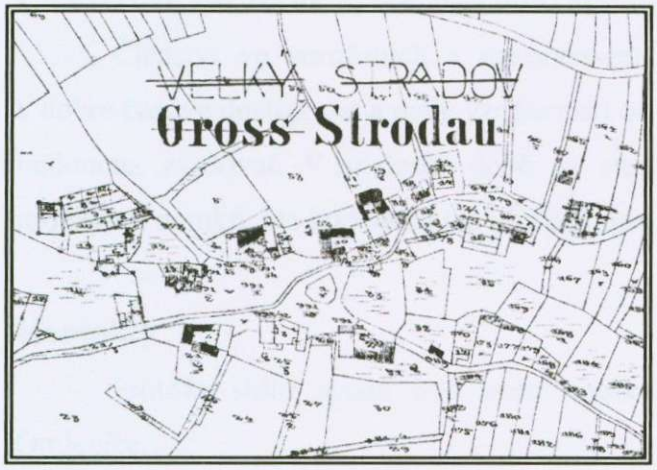
V současnosti je starostou obce Jan Čurda. Obecní úřad sídlí na adrese – Soběnov, 38241 Soběnov, telefon: 380 323 221, e-mail: obec.sobenov@worldonline.cz. Obec má své vlastní internetové stránky http://www.sobenov.cz, které jsou ještě ve výstavbě, ale stránky jsou velmi pěkné a i když nejsou v konečné podobě, dá se na nich najít spousta informací o obci a okolí.

STRADOV

Stradov se nachází asi 1 km jihozápadně od Kaplice v nadmořské výšce 580 m. Sídlo je téměř schované v údolí bezejmenného potoka, území náleží Stradovské kotlině. Územně správní příslušnost – Jihočeský kraj, okres Český Krumlov, ORP Kaplice, obec Omlenice, k.ú. Stradov u Kaplice.

Historie sídla a vývoj počtu obyvatel

První písemná zmínka pochází z roku 1358, kdy se psalo o sídle Stradow patřícím ke Skoronicz villis. Používalo se také názvu Velký Stradov, protože 1 km jihozápadně od sídla leží Malý Stradov. V 16. století zde byla připomínána tvrz, která však zanikla beze stopy. Od roku 1850 byl Stradov obcí v soudním okrese Kaplice pod názvem Velký Strádov, od roku 1930 samostatnou obcí už pod názvem Stradov. Od roku 1961 bylo sídlo osadou (částí) obce Omlenice v okrese Český Krumlov (Svoboda, 1957; Kolektiv, 1978).

Počet obyvatel v roce 1869 byl 102, v dalších letech se až do roku 1930 výrazně neměnil. Výraznější pokles počtu byl zaznamenán při sčítáních v letech 1930 a 1950. V roce 1950 žilo ve Stradově nejméně lidí v historii (61,8 % oproti roku 1869). V dalších letech počet nepatrně stoupl. V roce 2001 Stradov obývalo 66,6 % obyvatel oproti roku 1869.

rok sčítání	1869	1880	1890	1900	1910	1921	1930	1950	1961	1970	1980	1991	2001
počet obyvatel	102	106	106	126	120	119	99	63	87	74	79	67	68

(Kubeš, Šulová, 2004)

Charakteristika hospodářství sídla

Žádná získaná literatura se nezmiňuje o hospodářské činnosti v sídle, avšak vzhledem k jeho počtu obyvatel není vyloučeno, že v něm, hlavně před druhou světovou válkou, mohl nějaký hospodářský subjekt (živnost) fungovat. V současné době se zde žádný **hospodářský subjekt** nevyskytuje. Z **dopravního hlediska** se Stradov nachází po levé straně silnice třetí třídy vedoucí z Kaplice do Omleničky. **Obslužnost autobusovou dopravou** je dobrá, ve směru do Kaplice jede ve všední den deset přímých spojů (cca 5 minut). Všechny přímé spoje zajišťuje ČSAD AUTOBUSY České Budějovice a.s., Kaplice. Z organizací v sídle působí Sbor dobrovolných hasičů Velký Stradov. V těsné blízkosti sídla prochází cyklostezka číslo 1188.

Členství ve sdruženích, mezinárodní spolupráce, možnosti rozvoje sídla

Členství ve sdruženích a mezinárodní spolupráce viz Omlenice. Vzhledem k dobré časové dostupnost a malé vzdálenosti od Kaplice, by se počet obyvatel mohl do budoucna zvyšovat. V současné době už starší zástavbu doplňuje několik nových rodinných domků. Do budoucna lze předpokládat, že další domy zde budou postaveny.

Kontakty

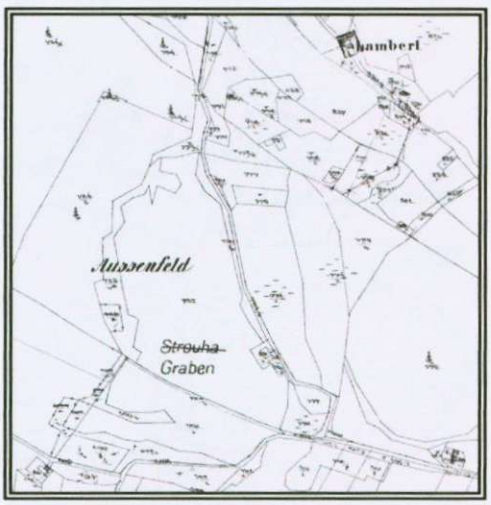
Protože sídlo spadá pod obec Omlenice, kontakty jsou uvedeny u sídla Omlenice.

STROUHA

Strouha se nachází asi 9,5 km severovýchodně od Kaplice a 8 km jižně od Trhových Svin v nadmořské výšce 630 m. Sídlo leží na východní straně Slepičích hor, 2 km jižním směrem se tyčí Vysoký kámen (867 m n. m.) a 2 km jihozápadně leží vrch Kohout (870 m n. m.). Územně správní příslušnost – Jihočeský kraj, okres Český Krumlov, ORP Kaplice, obec Benešov nad Černou, k.ú. Klení.

Historie sídla a vývoj počtu obyvatel

O sídle nebyla ještě ani v roce 1848 žádná zmínka. Poprvé se literatura zmiňuje o sídle Strouha v roce 1913 pod názvem Graben, kdy sídlo bylo částí obce Klení. V roce 1924 se zde uvádí šestnáct budov (dle Státní okresním archiv v Třeboň)

Počet obyvatel byl při počátcích sčítání vysoký. V roce 1890 měla Strouha nejvíce obyvatel v historii. K roku 1900 počet obyvatel o čtvrtinu klesl. V dalších letech až do roku 1930 počet obyvatel pozvolna klesal. Největší úbytek byl zaznamenán mezi lety 1930 až 1950, kdy ubyla polovina obyvatel. Od roku 1950 obyvatel plynule ubývalo až do roku 1991, od tohoto roku nemá Strouha už žádného trvale žijícího obyvatele.

rok sčítání	1869	1880	1890	1900	1910	1921	1930	1950	1961	1970	1980	1991	2001
počet obyvatel	97	92	100	75	71	67	59	28	20	10	5	0	0

(Kubeš, Šulová, 2004)

Charakteristika hospodářství sídla

Žádná získaná literatura se nezmiňuje o hospodářské činnosti v sídle, avšak vzhledem k jeho počtu obyvatel není vyloučeno, že v něm po dobu jeho existence mohl nějaký hospodářský subjekt (živnost) fungovat. V současné době se v sídle nachází dvě stavení, která jsou vyžívána k letní rekreaci.

STŘEZIMĚŘICE

Střeziměřice se nacházejí asi 8,5 km jihovýchodně od Trhových Svin v nadmořské výšce 530 m. Sídlo leží v málo obydlené části Rychnovské pahorkatiny, severně od sídla se rozkládá Nový rybník. Územně správní příslušnost – Jihočeský kraj, okres České Budějovice, ORP Trhové Sviny, obec Horní Stropnice, k.ú. Svébohy.

Historie sídla a vývoj počtu obyvatel

První písemná zmínka o Střeziměřicích pochází z roku 1390 pod názvem Will von Triczmoricz v souvislosti s vypsáním činže pro purkrabství Zoubka na Nových Hradech. Německý název se používal Tritschmersch. Jméno sídla má již v nejstarších dokladech tvar zkomolený, dosti se používal i název Tryčměry pocházející z německého základu. V roce 1850 se Střeziměřice staly osadou obce Žumberk v soudním okrese Nové Hrady, mezi lety 1869 až 1930 pak spadaly spolu se Žumberkem do soudního okresu Kaplice. Od roku 1950 byly sídlo osadou obce Svébohy v okrese Trhové Sviny, od roku 1961 osadou (částí) obce Horní Stropnice, v okrese České Budějovice (Svoboda, 1957; Kolektiv, 1978).

Při sčítání v roce 1869 žilo v sídle 90 obyvatel, což bylo také nejvíce v historii. V dalších letech obyvatel ubylo, ale až do roku 1930 nebyl úbytek nijak velký. Nejvíce obyvatel (více jak polovina) ubylo mezi lety 1930 až 1950. K roku 1961 se pokles poněkud zpomalil, ale v roce 1970 obyvatel opět výrazně ubylo. V dalších letech se počet obyvatel už téměř neměnil.

rok sčítání	1869	1880	1890	1900	1910	1921	1930	1950	1961	1970	1980	1991	2001
počet obyvatel	90	82	79	85	80	77	66	32	28	13	12	10	10

(Kubeš, Šulová, 2004)

Charakteristika hospodářství sídla

Žádná získaná literatura se nezmiňuje o hospodářské činnosti v sídle, avšak vzhledem k jeho velikosti (až do začátku druhé světové války), není vyloučeno, že se zde v této době mohl nějaký hospodářský subjekt vyskytovat. V současné době se zde žádný **hospodářský subjekt** nevyskytuje. Z **dopravního hlediska** do sídla vede silnice třetí třídy od Svéboh, která ve Střežiměřicích končí. V sídle není autobusová zastávka, nejbližší je ve Svébohách (cca 1 km). Střežiměřice se skládají z dvou od sebe vzdálených seskupení budov. Celkově se jedná asi o šest budov, která nejsou stejného stáří, ale byla spíše přistavována. Úplně stranou stojí jeden nově vystavený rodinný domek. Sídlem prochází naučná cyklotrasa „Pamětí Novohradska" a cyklostezka číslo 1046.

Členství ve sdruženích, mezinárodní spolupráce, možnosti rozvoje sídla

Členství ve sdruženích a mezinárodní spolupráce viz Horní Stropnice, údaje jsou uvedeny v diplomové práci Kosička (2006). Do budoucna nelze předpokládal žádný významný rozvoj sídla.

Kontakty

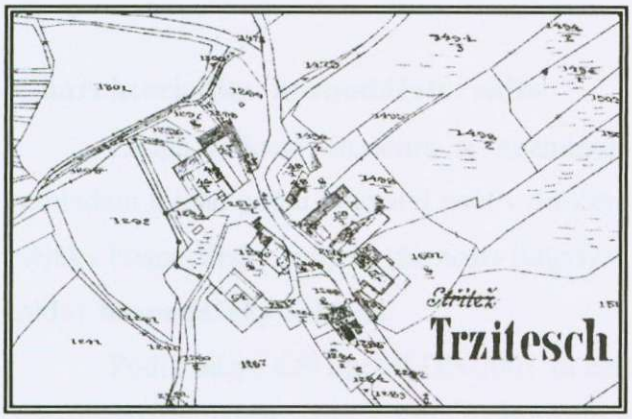
Protože sídlo spadá pod obec Horní Stropnice, kontakty jsou uvedeny u Horní Stropnice v diplomové práci Kosička (2006).

STŘÍTEŽ

Střítež se nachází asi 5,5 km severozápadně od Kaplice v nadmořské výšce 675 m. Sídlo leží na úpatí vrchoviny Poluška (lidově zvané Kuklíky), konkrétně se jedná o Rožmberskou vrchovinu. Asi 2,5 km jižně od sídla je vrch Poluška (919 m n. m.). Územně správní příslušnost – Jihočeský kraj, okres Český Krumlov, ORP Kaplice, obec Střítež, k.ú. Střítež u Kaplice.

Historie sídla a vývoj počtu obyvatel

Historie sídla sahá až do 14. století, konkrétně do roku 1358, kdy se poprvé objevil místní název Střítež, který se v původní podobě dochoval dodnes. Sídlo bylo od roku 1860 obcí v soudním okrese Krumlov (od roku 1921 v okrese Český Krumlov), mezi lety 1950 až 1960 byla Střítěž obcí v okrese Kaplice. Od roku 1961 osadou obce Raveň v okrese Český Krumlov. Od roku 1970 spadalo sídlo pod správu města Kaplice až do konce roku 1993, v dalších letech došlo k vytvoření samostatné obce s vlastním obecním úřadem (http://www.ckrumlov.cz/cz1250/region/obce/i_strite.htm; Kolektiv, 1978).

Ke konci 19. století byl počet obyvatel oproti současnosti poměrně vysoký. Nejvíce obyvatel měla Střítež v roce 1880, kdy zde žilo 123 lidí. Od této doby se počet obyvatel začal snižovat, pokles byl v podstatě plynulý, s výjimkou let 1930 až 1950, kdy nabral poněkud větší rychlost. Pokles se zastavil až v 60. letech 20. století, kdy byl roku 1971 zaznamenán přechodný nárůst počtu. Od této doby obyvatel ve Střítěži opět postupně ubývá.

rok sčítání	1869	1880	1890	1900	1910	1921	1930	1950	1961	1970	1980	1991	2001
počet obyvatel	105	123	116	101	95	89	81	60	57	74	60	47	40

(Kubeš, Šulová, 2004)

Podle údajů ČSÚ ze SLDB 2001 měla celá obec Střítež (k.ú. Střítež u Kaplice) 332 obyvatel, z toho 50,3 % tvořili muži a 49,7 % ženy. Z celkového počtu obyvatel obce tvořila věková skupina 0 – 14 let 16 %, 15 – 59 let 67,7 % a věková skupina 60 let a více 16,3 %. Pokud jde o národnostní složení, 85,5 % obyvatel obce mělo českou národnost, 2,7 % slovenskou, 1,8 % německou, 1,8 % ukrajinskou a ostatní národnosti a nezjištěno pak tvořily 8,2 %. Věřících obyvatel v obci bylo 35,2 % (z toho římskokatolické vyznání 88 % věřících obyvatel), bez vyznání bylo 44,9 % obyvatel a u 19,9 % obyvatel náboženské vyznání nebylo zjištěno. Z celkového počtu obyvatel 15-ti letých a starších mělo vysokoškolské vzdělání 3,2 % obyvatel, vyšší odborné 1,1 % obyvatel, úplné střední s maturitou 20,8 % obyvatel, střední odborné bez maturity 44,8 % obyvatel, základní včetně neukončeného vzdělání 28 % obyvatel, bez vzdělání bylo 1,4 % obyvatel a u 3,9 % obyvatel nebylo vzdělání zjištěno.

Charakteristika hospodářství sídla

Žádná získaná literatura se nezmiňuje o hospodářské činnosti v sídle, avšak vzhledem k jeho počtu obyvatel není vyloučeno, že v něm po dobu jeho existence mohl nějaký hospodářský subjekt (živnost) fungovat. V současné době se v sídle nevyskytuje žádný **hospodářský subjekt**.

Podle údajů ČSÚ ze SLDB 2001 za celou obec Střítež (k.ú. Střítež u Kaplice) je v zemědělství zaměstnáno 7,1 %, v průmyslu a stavebnictví 52,5 %, ve službách 29 % (ostatní a nezjištěno 3,2 %) ekonomicky aktivního obyvatelstva. Nezaměstnanost pak činila 8,2 %. Mimo obec vyjíždělo do zaměstnání 67,8 % ekonomicky aktivních obyvatel obce, z celkového počtu žáků v obci jich 87,7 % vyjíždělo denně mimo obec.

Z **dopravního hlediska** se sídlo nachází na silnici třetí třídy, která vychází ze silnice druhé třídy číslo 157, prochází sídlem Rejty a Střítež a poté se zase napojuje na silnici číslo 157. Sídlo není obsluhováno autobusovou dopravou.

Z místní **infrastruktury** je na kanalizaci, která je bez napojení na čističku odpadních vod, v obci napojeno 48,7 % domů, 98,6 % domů je napojeno na veřejný vodovod. Plyn je zaveden do 27,1 % domů, 80 % domů je napojeno na ústřední topení. Počet domů je v celé obci 70, pro srovnání bytů je 151 (dle SLDB 2001).

V sídle Střítež se nenacházejí žádné **služby**. Společenské a sportovní organizace v obci žádné nejsou. Sídlem prochází cyklostezka číslo 1200. Pro pěší je určena zeleně značená turistická cesta.

Členství ve sdruženích, mezinárodní spolupráce, možnosti rozvoje sídla

Obec Střítež není členem žádného sdružení ani nespolupracuje z žádným zahraničním městem. V sídle se nacházejí tři vesnické statky, které jsou všechny v současné době opravovány a přestavovány.

Kontakty

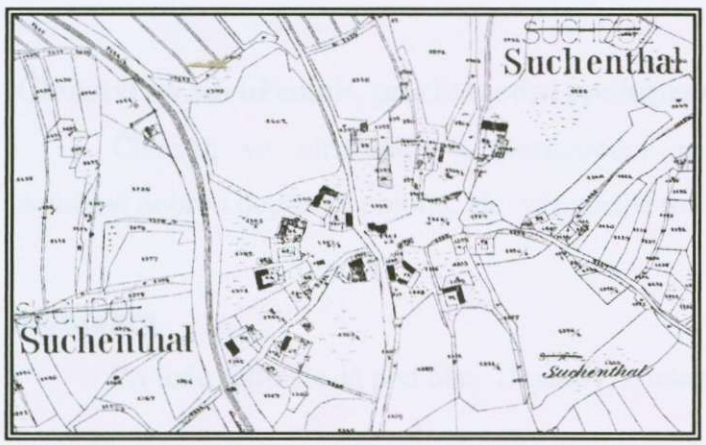
V současnosti je starostou obce pan Jan Matějka, Obecní úřad sídlí na adrese – 382 32 Střítež, telefon: 380 321 174, fax: 380 324 178, e-mail: obec.stritez@tiscali.cz. Obec má své vlastní internetové stránky http://www.stritez.ois.cz, které nejsou příliš obnovovány a aktuální informace zcela chybějí.

SUCHDOL

Suchdol se nachází asi 7 km jihojihozápadně od Kaplice v nadmořské výšce 650 m. Sídlo leží v Dolnodvořišťské sníženině, asi kilometr západním směrem je vrch Nad Suchdolem (791 m n. m.). Územně správní příslušnost – Jihočeský kraj, okres Český Krumlov, ORP Kaplice, obec Bujanov, k.ú. Suchdol u Bujanova.

Historie sídla a vývoj počtu obyvatel

První písemná zmínka o Suchdole pochází z roku 1366. V 15. století se o sídle psalo jako o Suchém Dole. České jméno bylo přejato do němčiny, ale přeložen byl jen jeho druhý člen – dol. Od roku 1850 byl Suchdol (Suchenthal) obcí v soudním okrese Kaplice, mezi lety 1880 až 1900 bylo sídlo nadále obcí, ale pod názvem Sukdol. V letech 1900 až 1950 se Suchdol uvádí jako obec v okrese Kaplice. Od roku 1961 je sídlo osadou (částí) obce Bujanov v okrese Český Krumlov (Svoboda, 1957; Kolektiv, 1978).

Počet obyvatel se od roku 1869 až do roku 1930 výrazně neměnil, nejvíce obyvatel mělo sídlo v roce 1900. Výrazná změna nastala k roku 1950, kdy klesl počet obyvatel oproti roku 1930 o polovinu. V roce 1970 byl zaznamenám poslední přírůstek počtu obyvatel, poté počet opět klesl.

rok sčítání	1869	1880	1890	1900	1910	1921	1930	1950	1961	1970	1980	1991	2001
počet obyvatel	157	151	147	163	162	132	134	71	73	87	56	34	34

(Kubeš, Šulová, 2004)

Charakteristika hospodářství sídla

Žádná získaná literatura se nezmiňuje o hospodářské činnosti v sídle. Vzhledem k počtu obyvatel, kteří v sídle žili do začátku druhé světové války, lze předpokládat, že

se zde v této době mohl nějaký hospodářský subjekt vyskytovat. V současné době zde působí **zemědělská farma** „Rodinná farma Suchdol", která hospodaří na přilehlých polích a využívá jednu budovu po bývalém JZD k chovu krav (ostatní budovy chátrají a rozpadají se).

Z **dopravního hlediska** leží Suchdol v blízkosti mezinárodní silnice E55, od této hlavní silnice směřuje k sídlu silnice místního významu. Sídlem dále prochází železniční trať Rybník – Kaplice nádraží. **Obslužnost autobusovou dopravou** je velmi dobrá, ve směru do Kaplice jede ve všední den dvanáct přímých spojů (cca 18 minut), do Dolního Dvořiště jede také dvanáct spojů (cca 5 minut). **Obslužnost železniční dopravou** je též na dobré úrovni, až do Českých Budějovic jede ve všední den osm osobních vlaků (cca 70 minut). Železniční zastávka se v Suchdole jmenuje Pšenice (podle nedalekého sídla).

Členství ve sdruženích, mezinárodní spolupráce, možnosti rozvoje sídla

Členství ve sdruženích a mezinárodní spolupráce viz Bujanov. Sídlo má poměrně dobrou dopravní polohu, ale výraznější rozvoj sídla nelze předpokládat.

Kontakty

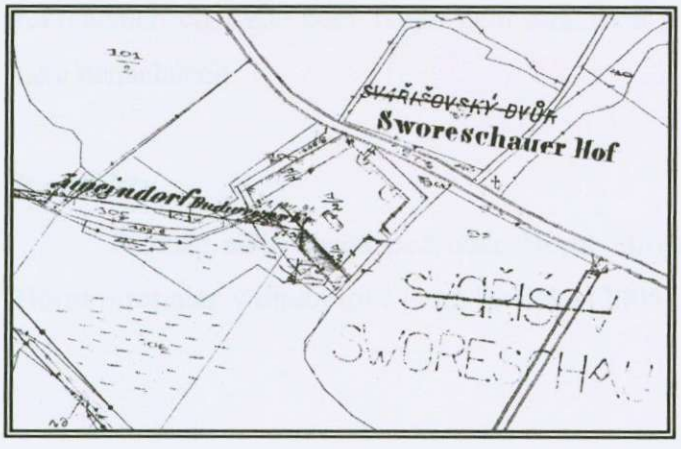
Protože sídlo spadá pod obec Bujanov, kontakty jsou uvedeny u Bujanova.

SVARYŠOV

Svaryšov se nachází v Rychnovské pahorkatině asi 8 km jihovýchodně od Trhových Svin v nadmořské výšce 530 m. Sídlo leží východně od břehu Žárského rybníka, nedaleko sídla leží i další rybníky např. Hlinitý, Velký Lengval. Územně správní příslušnost – Jihočeský kraj, okres České Budějovice, ORP Trhové Sviny, obec Horní Stropnice, k.ú. Svébohy.

Historie sídla a vývoj počtu obyvatel

Dle informací Státního oblastního archívu v Třeboni je sídlo Svaryšov poprvé zmiňováno jako vrchnostenský dvůr v roce 1359. Při prodeji novohradského panství připadl Rožmberkům. V roce 1924 patřil ke Svébohám jako dvůr. V roce 1972 bylo sídlo částí obce Horní Stropnice a uvádělo se zde sedm domů.

V roce 1869 žilo ve Svaryšově 25 obyvatel, poté se počet až do roku 1900 výrazně neměnil. Mezi lety 1900 až 1921 se počet více jak zdvojnásobil. Od této doby až do roku 1970 obyvatel ve Svaryšově ubývalo (nejprudší pokles nastal mezi lety 1930 až 1950). V roce 1980 se pokles přechodně zastavil, ale v dalších letech začal počet obyvatel opět pozvolna klesat.

rok sčítání	1869	1880	1890	1900	1910	1921	1930	1950	1961	1970	1980	1991	2001
počet obyvatel	25	32	29	29	54	67	57	30	27	21	24	19	18

(Kubeš, Šulová, 2004)

Charakteristika hospodářství sídla

Žádná získaná literatura se nezmiňuje o hospodářské činnosti v sídle. Do začátku 90. let zde určitě hospodařilo zemědělské družstvo (jsou zde chátrající budovy bývalých zemědělských budov). V současné době zde není zastoupen žádný **hospodářský**

subjekt. Z **dopravního hlediska** se sídlo nachází v blízkosti silnice druhé třídy číslo 156 vedoucí z Nových Hradů do Trhových Svin. **Obslužnost autobusovou dopravou** je dobrá, ve všední den jede do Nových Hradů čtrnáct přímých spojů (cca 10 minut), do Trhových Svin sedmnáct spojů (cca 15 minut).

Ve Svaryšově se nacházejí tři obydlené rodinné domky, dále v areálu bývalého zemědělského družstva byla jedna budova přestavěna a vznikly v ní tři byty. Další čtyři budovy v areálu chátrají a nejsou využívány (v brzké době nejspíše spadnou).

Členství ve sdruženích, mezinárodní spolupráce, možnosti rozvoje sídla

Členství ve sdruženích a mezinárodní spolupráce viz Horní Stropnice, údaje jsou uvedeny v diplomové práci Kosička (2006). Do budoucna se nedají ve Svaryšově předpokládal žádné výrazné změny. Prostor pro výstavbu nových rodinných domů či rekreačních chat zde není. Sídlo není atraktivní pro turisty a rekreační objekty se zde také nenacházejí.

Kontakty

Protože sídlo spadá pod obec Horní Stropnice, kontakty jsou uvedeny u sídla Horní Stropnice v diplomové práci Kosička (2006).

SVÉBOHY

Svébohy se nachází asi 9 km jihovýchodně od Trhových Svin v nadmořské výšce 530 m. Území náleží k Rychnovské pahorkatině, v těsné blízkosti Svéboh leží několik rybníků vhodných ke koupání Nový, Rákosový a Kubelův rybník. Územně správní příslušnost – Jihočeský kraj, okres České Budějovice, ORP Trhové Sviny, obec Horní Stropnice, k.ú. Svébohy.

Historie sídla a vývoj počtu obyvatel

Nejvýznamnější památkou Svéboh, poprvé písemně uváděných v roce 1411, je bývalá tvrz, která na návrší ve východní části sídla vznikla na počátku 15. století a dlouhá léta spadala pod panství Nové Hrady. Častolárové z Dlouhé Vsi či Kořenští z Terešova nechali na přelomu 16. a 17. století objekt renesančně přestavět, i když podle některých zdrojů mohl být iniciátorem úprav také Vincenc Holzparrer z Holštejna. Od roku1633 sloužilo sídlo již jen hospodářským účelům a jeho majiteli se za třicetileté války stali Buquoyové. Později byla tvrz rozprodána poddaným (Kocourek, 2004; Hokr, 2003).

V roce 1869 žilo ve Svébohách 251 obyvatel. V následujících letech došlo k navýšení počtu, od roku 1900 až do druhé světové války obyvatel plynule ubývalo. Při prvním poválečném sčítání v roce 1950 byl zaznamenán výrazný propad počtu. V dalších letech bylo sídlo dosídleno a obyvatel přibylo, ale od roku 1970 až do současnosti počet obyvatel klesá. V roce 2001 ve Svébohách žilo 19,1 % obyvatel roku 1869.

rok sčítání	1869	1880	1890	1900	1910	1921	1930	1950	1961	1970	1980	1991	2001
počet obyvatel	251	262	294	254	240	219	195	93	139	121	68	58	48

(Kubeš, Šulová, 2004)

Charakteristika hospodářství sídla

Žádná získaná literatura se nezmiňuje o hospodářské činnosti v sídle před druhou světovou válkou, avšak vzhledem k jeho velikosti není vyloučeno, že se zde v této době mohl nějaký hospodářský subjekt vyskytovat. V současné době zde není zastoupen žádný významný hospodářský subjekt. V sídle je areál **zemědělského** družstva, které hospodaří na okolních polích. Z **dopravního hlediska** ze Svéboh vychází tři silnice třetí třídy směr Rychnov u Nových Hradů, Svaryšov a Horní Stropnice. **Obslužnost autobusovou dopravou** je průměrná, ve směru do Trhových Svin jedou ve všední den dva přímé spoje (cca 20 minut), další možná spojení jsou s přestupem v Horní Stropnici či Nových Hradech. Ze **služeb** je zde v provozu „Hospůdka u Kojanů" s kuželnou.

Z **památek** je zde najdeme, již zmiňovanou bývalou tvrz tvoří jednopatrová střední část na obdélném půdorysu. Na ni na severu a jihu navazující symetrické obdélné trakty. Ze západní strany k objektu přiléhá hospodářský dvůr. Mezi nejvýraznější architektonické prvky sídla patří jednoduchý pravoúhlý bosovaný portál v přízemí a valená klenba s nepravidelnými výsečemi v průjezdu. Barokní kaple vznikla v roce 1773, což připomíná letopočet na štítě. Objekt je sklenut křížově a jeho niky s mušlemi zdobí lidové sochy Piety, sv. Floriána, sv. Linharta a sv. Šebestiána z 18. století. Další památkou jsou boží muka z roku 1861 tvořené toskánským sloupkem s kapličkou (Kocourek, 2004). Svébohy jsou zastávkou naučné cyklotrasy „Pamětí Novohradska" a dále sídlem prochází cyklostezka číslo 1046.

Členství ve sdruženích, mezinárodní spolupráce, možnosti rozvoje sídla

Členství ve sdruženích a mezinárodní spolupráce viz Horní Stropnice, údaje jsou uvedeny v diplomové práci Kosička (2006). Do budoucna by se sídlo mohlo rozvíjet v oblasti cestovního ruchu a služeb pro turisty. Velké procento současných budov bylo v nedávné době opraveno, což určitě změnilo ráz sídla k lepšímu. V létě je zde možnost koupání, vzdálenost do Nových Hradů není také velká. Pro cyklo výlety je to téměř ideálně položené sídlo v podhůří Novohradských hor.

Kontakty

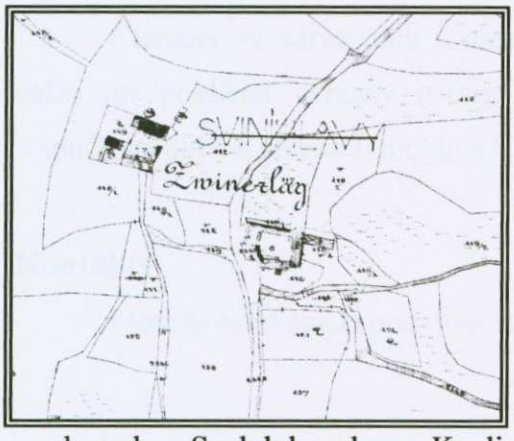
Protože sídlo spadá pod obec Horní Stropnice, kontakty jsou uvedeny u sídla Horní Stropnice v diplomové práci Kosička (2006).

SVINÍHLAVY

Sviníhlavy se nachází asi 6 km jihozápadně od Kaplice v nadmořské výšce 690 m. Sídlo leží v Rožmberské vrchovině, ve vzdálenosti jednoho kilometru východně od bezejmenného vrchu (816 m n. m.). Zároveň se jedná o druhé nejzápadnější sídlo řešeného území. Územně správní příslušnost – Jihočeský kraj, okres Český Krumlov, ORP Kaplice, obec Bujanov, k.ú. Suchdol u Bujanova.

Historie sídla a vývoj počtu obyvatel

První písemná zmínka o sídle Sviníhlavy pochází z roku 1312, další je z roku 1344 pod názvem villa Swynyehlawa. Od roku 1446 sídlo odvádělo desátky k faře kaplické stejně jako Bujany. Prvotní jméno Sviniehlava bylo vlastně přezdívkou a příjmením tamního obyvatele. Od roku 1850 bylo sídlo, pod názvem Zvinelag, osadou obce Haag, od roku 1921 do roku 1950 osadou obce Suchdol v okrese Kaplice, od roku 1961 osadou obce Bujanov v okrese Český Krumlov (Svoboda, 1957; Kolektiv, 1978).

Počet obyvatel byl od počátků sčítání až do roku 1930 vyrovnaný a oproti současnosti vysoký. Velká změna v počtu nastala po druhé světové válce při sčítání v roce 1950, kdy občanů výrazně ubylo (v roce 1950 v sídle žilo 31,1 % obyvatel oproti roku 1930). Pokles se v dalších letech nezastavil, sice už nebyl tak rychlý, ale obyvatel ubývá do současnosti. Při posledním sčítání v roce 2001 žilo ve Sviníhlavách 7,1 % obyvatel oproti roku 1869.

rok sčítání	1869	1880	1890	1900	1910	1921	1930	1950	1961	1970	1980	1991	2001
počet obyvatel	85	79	79	79	81	85	90	28	18	15	12	9	6

(Kubeš, Šulová, 2004)

Charakteristika hospodářství sídla

Žádná získaná literatura se nezmiňuje o hospodářské činnosti v sídle. Vzhledem k tomu, že v sídle žilo až do konce první poloviny 20. století až 90 obyvatel, lze předpokládat, že se zde v této době mohl nějaký hospodářský subjekt vyskytovat. V současné době se žádný **hospodářský subjekt** nevyskytuje. Z **dopravního hlediska** se sídlo nachází na silnici třetí třídy vedoucí z Bujanova směrem k Omlenici. Ve všední den jede do Kaplice šest přímých **autobusových spojů** (cca 15 minut). Ve Sviníhlavách se nacházejí tři stavení, jedno je trvale obydleno (rodina – 2 dospěli, 2 děti a 2 prarodiče), ostatní stavení jsou využívána k rekreaci. Sídlem prochází cyklostezka číslo 1188.

Členství ve sdruženích, mezinárodní spolupráce, možnosti rozvoje sídla

Členství ve sdruženích a mezinárodní spolupráce viz Bujanov. Do budoucna nelze předpokládal výrazný rozvoj sídla, nanejvýš by některé stavení, využívané v současné době k rekreaci, mohlo být trvale osídleno.

Kontakty

Protože sídlo spadá pod obec Bujanov, kontakty jsou uvedeny u sídla Bujanov.

ŠTĚDRKOV

Štědrkov se nachází asi 8 km jihojihozápadně od Kaplice v nadmořské výšce 600 m. Sídlo leží v Dolnodvořišťské sníženině, vyjma západní strany, je téměř obklopeno říčkou Malší. Územně správní příslušnost – Jihočeský kraj, okres Český Krumlov, ORP Kaplice, obec Dolní Dvořiště, k.ú. Štědrkov.

Historie sídla a vývoj počtu obyvatel

První písemná zmínka o Štědrkově pochází z roku 1379, kdy se o něm psalo pod názvem Sezedrkow a v té době patřil do panství Rožmberků. Roku 1450 byl dán klášteru Vyšebrodskému. Jméno sídla vzniklo podle příjmení Štědrka. Německý název se používal Cerekau, což vzniklo z českého jména. Od roku 1850 bylo sídlo obcí v soudním okrese Kaplice pod názvem Cerekev. Mezi lety 1869 až 1900 bylo sídlo, nazývané Cerekev, osadou obce Rychnov nad Malší v okrese Kaplice. Od roku 1900 byl Štědrkov pod názvem Cerekov osadou obce Rychnov nad Malší. Od roku 1921 bylo sídlo osadou obce Rychnov nad Malší v okrese Kaplice, od roku 1961 je sídlo osadou (částí) obce Rychnov nad Malší v okrese Český Krumlov (Svoboda, 1957; Kolektiv, 1978).

Štědrkov měl nejvíce obyvatel v počátcích sčítání. Do roku 1930 se počet výrazně neměnil. Ve 30. letech 20. století bylo ve Štědrkově 7 domů a 35 obyvatel, z toho 1 obyvatel národnosti české a 34 národnosti německé. Po odsunu obyvatel německé národnosti žilo v roce 1950 v sídle 15 obyvatel. Od roku 1961 až do roku 1991 bylo sídlo bez trvale žijících obyvatel, poté se zde uvádějí tři obyvatelé (dle http://www.dolnidvoriste.cz/vismo/).

rok sčítání	1869	1880	1890	1900	1910	1921	1930	1950	1961	1970	1980	1991	2001
počet obyvatel	40	45	30	29	32	38	35	15	0	0	0	3	3

(Kubeš, Šulová, 2004)

Charakteristika hospodářství sídla

Žádná získaná literatura se nezmiňuje o hospodářské činnosti v sídle. Není ale vyloučeno, že zde do začátku druhé světové války nemohla nějaká živnost fungovat. V současné době se žádný **hospodářský subjekt** nevyskytuje. Z **dopravního hlediska** leží Štědrkov na silnici třetí třídy spojující Dolní Dvořiště s Rychnovem nad Malší. **Obslužnost autobusovou dopravou** je poměrně dobrá, do Kaplice (přes Dolní Dvořiště) jedou ve všední den čtyři přímé spoje (cca 20 minut), do Dolního Dvořiště jedou další čtyři spoje (cca 6 minut). Sídlem prochází dálková cyklostezka číslo 34.

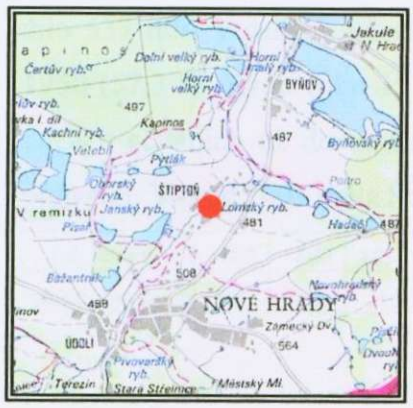
Členství ve sdruženích, mezinárodní spolupráce, možnosti rozvoje sídla

Členství ve sdruženích a mezinárodní spolupráce viz Dolní Dvořiště. Ve Štědrkově se nachází jeden obydlený domek. Do budoucna nelze předpokládal rozvoj samotného sídla ani rozvoj rekreační funkce.

Kontakty

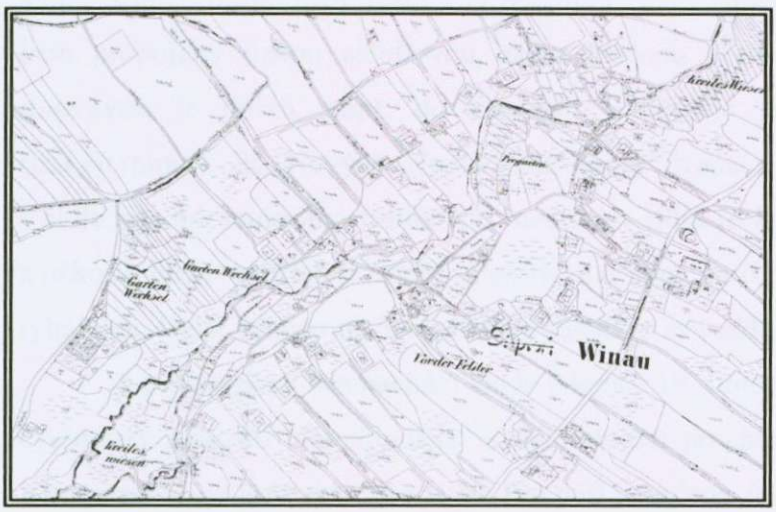
Protože sídlo spadá pod obec Dolní Dvořiště, kontakty jsou uvedeny u sídla Dolní Dvořiště.

ŠTIPTOŇ

Štiptoň se nachází asi 12 km jihovýchodně od Trhových Svin a 1,5 km severně od Nových Hradů v nadmořské výšce 475 m. Sídlo je rozprostřeno po obou březích říčky Stropnice, v jižní části Českovelenické pánve. V těsné blízkosti Štiptoně se nacházejí dva rybníky, na severovýchodní straně Lomský a na západě Janský rybník. Územně správní příslušnost – Jihočeský kraj, okres České Budějovice, ORP Trhové Sviny, obec Nové Hrady, k.ú. Štiptoň.

Historie sídla a vývoj počtu obyvatel

Nenápadné malé sídlo Štiptoň, nacházející se při cestě z Nových Hradů do Třeboně. Původně bylo slovanskou osadou, která nesla jméno Sczyptyn. První zmínky o ní jsou již z roku 1359 v souvislosti s prodejem novohradského panství Rožmberkům, kdy i Štiptoň přešla do jejich držení. Již v této době měla osada 35 selských usedlostí. Od 14. století prožívala podobný rozvoj jako panské město Nové Hrady. Významnější zmínka je z konce 15. století, kdy 29. února 1496 Petr z Rožmberka předal štiptoňský dvůr (zvaný Mořický) novohradským měšťanům a povolil jim zbudování tří rybníků. Ty se staly prvními vodohospodářskými stavbami novohradské rybniční sítě, kterou později dokončili Štěpánek Netolický a Jakub Krčín z Jelčan. Mořický dvůr i nové rybníky se později opět navrátily do rožmberského držení, když je roku 1602 získal Petr Vok. Další rozvoj sídla nastal za Buquoyů. Na konci 19. století měla Štiptoň 68 domů a 560 obyvatel. I po vzniku samostatného československého státu patřila pod správu Nových Hradů. V současné době již ve Štiptoni není mnoho stálých obyvatel a zdejší usedlosti a domy jsou využívány spíše k víkendovým rekreačním účelům (Hokr, 2003).

V roce 1869 měla Štiptoň 501 obyvatel. Při následujícím sčítání obyvatel přechodně ubylo, v dalších letech do roku 1900 obyvatel přibývalo. V roce 1900 zde žilo 537 lidí. V dalších letech obyvatel ubývalo. Výrazný pokles počtu nastal k roku 1950 (57,3 % oproti roku 1930). V roce 1961 obyvatel v sídle naposledy přibylo. Při dalších sčítáních až do současnosti je zaznamenáván plynulý a rychlý pokles počtu obyvatel. V roce 2001 měla Štiptoň 4,8 % obyvatel oproti roku 1869.

rok sčítání	1869	1880	1890	1900	1910	1921	1930	1950	1961	1970	1980	1991	2001
počet obyvatel	501	492	516	537	461	413	379	217	231	125	60	31	24

(Kubeš, Šulová, 2004)

Charakteristika hospodářství sídla

Dle Kolektiv (1931) se ve Štiptoni v roce 1930 nacházely 2 hostince, mlýn, krejčí, obuvník, truhlářství, trafika a cihelny. Z **dopravního hlediska** sídlo leží při levé straně silnice druhé třídy číslo 154 spojující Nové Hrady s Třeboní. Jednotlivé domy jsou propojeny úzkou asfaltovou, nebo prašnou cestou. **Obslužnost autobusovou dopravou** je dobrá, např. do Českých Budějovic jede jedenáct přímých spojů (cca 60 minut), do Nových Hradů jede spojů dvanáct. Z **hospodářských subjektů** v sídle působí soukromé truhlářství, nedaleko sídla je kamenolom s prodejnou štěrku a několik budov patřících firmě „Petrův zdar spol. s.r.o.", která hospodaří na okolních rybnících. Další významné hospodářské subjekty se v sídle nenacházejí.

Z **památek** se zde nachází kaple z konce 19. století. Štiptoň je zastávkou naučné cyklotrasy „Paměti Novohradska" a dále sídlem prochází naučná cyklotrasa „Paměti Vitorazka" a cyklostezka číslo 1050. Pro pěší je určena zelená turistická cesta.

Členství ve sdruženích, mezinárodní spolupráce, možnosti rozvoje sídla

Členství ve sdruženích a mezinárodní spolupráce viz město Nové Hrady, údaje jsou uvedeny v diplomové práci Kosička (2006). Do budoucna se sídlo bude pravděpodobně dále zaměřovat na funkci rekreační (druhé bydlení).

Kontakty

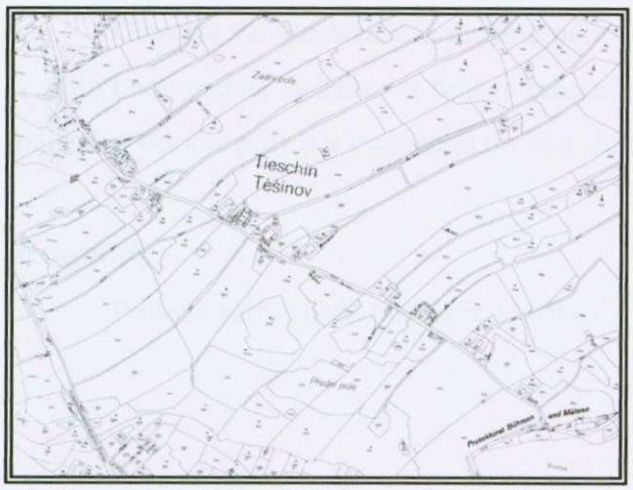
Protože sídlo spadá pod město Nové Hrady, kontakty jsou uvedeny u sídla Nové Hrady v diplomové práci Kosička (2006).

TĚŠÍNOV

Těšínov se nachází asi 8 km východoseverovýchodně od Trhových Svin v nadmořské výšce 465 m. Rozkládá se v Českovelenické pánvi a vyjma jižní strany je obklopen lesy. Domy sídle jsou uspořádány kolem silnice, která Těšínovem prochází a zástavba v podstatě navazuje na sousední Petříkov. Územně správní příslušnost – Jihočeský kraj, okres České Budějovice, ORP Trhové Sviny, obec Petříkov, k.ú. Těšínov.

Historie sídla a vývoj počtu obyvatel

Sídlo vzniklo v 80. a 90. letech 16. století (dle Státní archiv Třeboň). V roce 1850 byl Těšínov osadou obce Buková v soudním okrese Trhové Sviny, od roku 1869 až do roku 1890 pod názvem Těšinov osadou obce Buková v soudním okrese Budějovice, v letech 1900 až 1930 bylo sídlo obcí v okrese Budějovice. V roce 1950 byl obcí v okrese Trhové Sviny, od roku 1961 obcí v okrese České Budějovice. V dalších letech se stal částí obce Petříkov (Kolektiv, 1978).

Počet obyvatel v Těšínově byl až do druhé světové války oproti současnosti vysoký. V roce 1869 žilo v sídle 288 obyvatel a až do roku 1900 jejich počet pohyboval okolo této hodnoty. V dalších letech do roku 1930 obyvatel pozvolna ubývalo. Nejvýraznější úbytek nastal k roku 1950 (na hodnotu 52,9 % oproti roku 1930). Při sčítání v roce 1961 byl zaznamenán poslední přírůstek počtu obyvatel, od tohoto data obyvatel v Těšínově až do současnosti postupně ubývá. V roce 2001 zde žilo 62 obyvatel (21,5 % oproti roku 1869).

rok sčítání	1869	1880	1890	1900	1910	1921	1930	1950	1961	1970	1980	1991	2001
počet obyvatel	288	302	298	289	267	264	255	135	147	118	79	65	62

(Kubeš, Šulová, 2004)

Charakteristika hospodářství sídla

Dle Kolektiv (1931) se zde v roce 1930 ze živností uváděla výrobna cementárenského zboží, hostinec, kolař, kovář, 5 rolníků, „Rolnické obilní skladiště, mlýn a pecnářství v Těšínově", obchod se smíšeným zbožím, švadlena, „Spořitelní a záložní spolek pro Těšínov a okolí", trafika. V současné době se zde žádný významný **hospodářský subjekt** nevyskytuje. Z **dopravního** hlediska se Těšínov rozkládá kolem silnice třetí třídy přicházející od Petříkova. Autobusová zastávka se v Těšínově nenachází. V sídle působí sbor dobrovolných hasičů. Těšínov je sídlo především rekreačního charakteru, je zde 40% rekreačních chalup. Věkový průměr obyvatel zde je okolo 60 – ti let. Sídlem prochází cyklostezka číslo 1050.

Členství ve sdruženích, mezinárodní spolupráce, možnosti rozvoje sídla

Členství ve sdruženích a mezinárodní spolupráce viz Petříkov. Do budoucna se v sídle bude nadále uplatňovat funkce rekreační (druhé bydlení). Některé chalupy jsou nákladně opravovány a v budoucnu mohou sloužit i k pronájmu turistům.

Kontakty

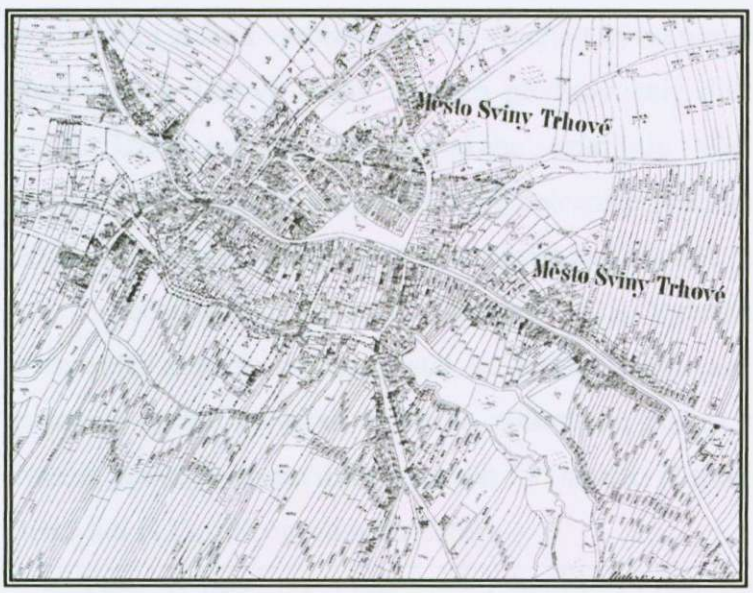
Protože sídlo spadá pod obec Petříkov, kontakty jsou uvedeny u sídla Petříkov.

TRHOVÉ SVINY

Trhové Sviny se nacházejí asi 20 km jihovýchodně od Českých Budějovic v nadmořské výšce 458 m. Sídlo leží na soutoku Trhosvinenského a Farského potoka, z velké části náleží ke Strážkovické pahorkatině, pouze jižní část (na jih od Svinenského potoka) patří k Rychnovské pahorkatině. Územně správní příslušnost – Jihočeský kraj, okres České Budějovice, ORP Trhové Sviny, obec Trhové Sviny, k.ú. Trhové Sviny.

Historie sídla a vývoj počtu obyvatel

Někdy kolem poloviny 13. století vznikla na staré obchodní cestě z Vitorazska do Čech osada s hradem, jejíž původní název zněl pravděpodobně Svinice. Ta patřila již v roce 1260 Ojířovi ze Svin, příslušníku rodu Vítkovců. Po něm ji získal jeho synovec Vok z Třeboně a později si dědictví rozdělili Vokovi synové Jaroslav, Sezema a Ojíř. Posledně jmenovaný vstoupil do kláštera v Sezimově Ústí a svou část městečka a hradu Svin mu odkázal. Klášter prodal tento majetek v roce 1327 Vilémovi z Landštejna, který následně odkoupil i podíly Ojířových bratrů Jaroslava a Sezemy, čímž soustředil celé Sviny do svých rukou. Roku 1356 Vilém zemřel a zanechal své statky synům Ojířovi a Vítkovi. Z Vítkova držení pak přešly v roce 1359 do majetku Rožmberků, kteří je připojili k novohradskému panství.

Ještě za husitských bouří si zdejší hrad zachovával značný strategický význam, dokonce byl roku 1420 dobyt a obsazen Janem Žižkou. Když se však Sviny po válkách vrátily Oldřichovi z Rožmberka, nacházel se hrad v natolik zchátralém stavu, že ho Oldřich ponechal svému osudu. V roce 1480 byl již z větší části zbořen a sloužil jako

zdroj levného stavebního materiálu. Z pevného hradu, který stával v místech dnešního Kozinova náměstí, dodnes nezbyly žádné viditelné pozůstatky. Pouze při výkopových pracích se občas naráží na základové zdivo, z někdejšího panského sídla pochází snad i některé sklepní prostory okolních domů.

Náhradou za starší privilegium, ztracené za husitských válek, vydal Oldřich z Rožmberka dne 30. listopadu 1437 listinu, jíž Svinům potvrdil právo odúmrtí. Obyvatelé městečka díky tomu mohli komukoli odkázat svůj majetek, což jim zároveň usnadňovalo plnění předepsaných povinností. Další výsadou z 20. března 1481 povolil král Vladislav Jagellonský Svinům pořádat dvakrát ročně trhy a o rok později, 26. září 1482, jim udělil mílové právo a právo vařit pivo. Od té doby se městečko označuje jako Trhové Sviny. Již od 15. století se v Trhových Svinech rozvíjely cechovní organizace řemeslníků, z nichž jako první je připomínán roku 1454 cech soukeníků. Zvláštní místo však svým počtem později zaujali zdejší obuvníci. Šedesátými lety 19. století začala v městečku známá výroba knoflíků. Obchod býval tradičně orientován na Horní a Dolní Rakousko a Trhové Sviny zároveň představovaly důležité obchodní centrum celého okolí. Další rozvoj trhosvinenského průmyslu však poněkud ustrnul proto, že představitelé obce se vzepřeli stavbě železnice (celý text zpracován podle Kocourek, 2004; http://www.tsviny.cz/pages/stranka.php?id=85).

Počet obyvatel v roce 1869 byl 2728. V dalších letech nebyly zaznamenány výraznější změny, pokles nastal až k roku 1950, ale od této doby počet obyvatel poměrně rychle narůstal, což bylo způsobeno pozicí města jako střediskového sídla. Nárůst počtu se zastavil v 90. letech 20. století. V roce 2001 žilo v Trhových Svinech 3645 lidí (133,9 % oproti roku 1869).

rok sčítání	1869	1880	1890	1900	1910	1921	1930	1950	1961	1970	1980	1991	2001
počet obyvatel	2728	3000	2873	2911	3081	2828	2661	2230	2592	2631	3247	3648	3654

(Kubeš, Šulová, 2004)

Podle údajů ČSÚ ze SLDB 2001 měla celá obec Trhové Sviny (k.ú. Trhové Sviny, Bukvice u Trhových Svinů, Pečín u Trhových Svinů, Březí u Trhových Svinů, Jedovary, Něchov, Otěvek, Todně, Rankov u Trhových Svinů) 4620 obyvatel, z toho 49,8 % tvořili muži a 50,2 % ženy. Z celkového počtu obyvatel obce tvořila věková skupina 0 – 14 let 16,2 %, 15 – 59 let 66,1 % a věková skupina 60 let a více 17,7 %. Pokud jde o národnostní složení, 96,1 % obyvatel obce mělo českou národnost, 1,3 % slovenskou, ostatní národnosti pak tvořily 2,6 %. Věřících obyvatel v obci bylo 40,5 %

(z toho římskokatolické vyznání 86,6 % věřících obyvatel), bez vyznání bylo 44,7 % obyvatel a u 14,8 % obyvatel náboženské vyznání nebylo zjištěno. Z celkového počtu obyvatel 15-ti letých a starších mělo vysokoškolské vzdělání 5,2 % obyvatel, vyšší odborné 2,4 % obyvatel, úplné střední s maturitou 22,3 % obyvatel, střední odborné bez maturity 44,5 % obyvatel, základní včetně neukončeného vzdělání 24,7 % obyvatel, bez vzdělání bylo 0,4 % obyvatel a u 0,5 % obyvatel nebylo vzdělání zjištěno.

Charakteristika hospodářství sídla

Trhové Sviny byly vždy významným centrem obchodu a služeb v rámci řešeného území. Dle Kolektiv (1931) se zde v roce 1930 nacházeli 2 lékaři, zvěrolékař, notář, 5 autodoprav, 5 bednářů, cementová výroba, cihelna, 6 cukrářů, 34 obchodů s dobytkem, drogerie, 2 kováři, kamnář, 2 obchody s dřevem, 2 elektroinstalatéři, brusič, 2 fotoateliéry, 7 obchodů s galanterním zbožím, 2 klempíři, hodinář, 4 holiči, 22 hostinců, hotel, 2 kapelníci, 3 kartáčníci, 2 kloboučníci, 2 knihkupectví, 3 výrobny nitěných knoflíků, kolař, 19 obchodů s koloniálním zbožím, 2 kominíci, továrna na ovocné konzervy, konsumní společnost, 2 obchody s koženým zbožím, kožišník, 21 krejčích, 2 kujné hutě, 2 obchody s kůží, lékárna, 2 obchody s lesními plodinami, 2 výčepy s lihovinami, 3 malíři, 3 mechanici, mlékárna, 5 mlýnů, 2 nožíři, obchod s obilím, obchod s obuví, 37 obuvníků, 5 obchodů s ovocem a zeleninou, 5 obchodů s papírem, 9 pekařů, 2 pilníkáři, pila, sklad piva, pohřební služba, 5 pojišťovacích jednatelství, 5 pokrývačů, 2 porodní asistentky, 3 provaznictví, 8 rolníků, 3 obchody s rybami, 11 řezníků, 2 sedláři, sklenář, výroba sudových vod, 2 soustružníci, obchod se stavební hmotou, 3 spořitelny a záložny, 2 stavitelé, 3 obchody se střižním zbožím, 9 švadlen, tesař, tkalcovna, 9 trafik, 8 truhlářů, 3 obchody s uhlím, vývoz vajec, zahradnictví, 6 zámečníků, zednický mistr, 5 obchodů s železem.

Podle údajů ČSÚ ze SLDB 2001 za celou obec je v zemědělství zaměstnáno 7 %, v průmyslu a stavebnictví 44,3 %, ve službách 33 % (ostatní a nezjištěno 11,6 %) ekonomicky aktivního obyvatelstva. Nezaměstnanost pak činila 4,1 %. Mimo obec vyjíždělo do zaměstnání 42,6 % ekonomicky aktivních obyvatel obce, z celkového počtu žáků v obci jich 22,5 % vyjíždělo denně mimo obec.

Ze **zemědělských subjektů** v současnosti v sídle působí „Konstanta s.r.o." – zemědělská výroba a ze služeb pro zemědělství firma „Zenap Trhové Sviny s.r.o.". **Lesní hospodářství** je zastoupeno společností „Lesy obcí Trhové Sviny a Besednice".

Z **průmyslových podniků** lze jmenovat „Garnier nástrojárna s.r.o.“, výrobce zdravotnického materiálu „Gama“, „A. Schmied, s.r.o“ (výroba obroučků brýlí a nástrojařství), „Doppler CZ s.r.o.“ (výroba deštníků a slunečníků) a menší kovoobráběcí firma „Koran s.r.o.“.

Z **dopravního hlediska** se v Trhových Svinech kříží dvě silnice druhé třídy, číslo 156 ve směru z Českých Budějovic do Nových Hradů a číslo 157 spojující Trhové Sviny a Borovany. Dále z města vychází několik silnic nižší třídy např. směr Čížkrajice, Bukvice, Růžov. **Obslužnost autobusovou dopravou** je dobrá, např. ve směru do Českých Budějovic jede denně 28 přímých spojů (cca 25 - 35 minut). Do Nových Hradů jede ve všední den čtrnáct přímých spojů (cca 20minut). Všechny přímé spoje zajišťuje ČSAD JIHOTRANS a.s., České Budějovice.

Z místní **infrastruktury** je na kanalizaci, která je napojena na čističku odpadních vod, v obci napojeno 57,6 % domů, 98,4 % domů je napojeno na veřejný vodovod. Plyn je zaveden do 37,7 % domů, 73,5 % domů je napojeno na ústřední topení. Počet domů je v celé obci 1024, pro srovnání bytů je 1663 (dle SLDB 2001).

Vzhledem ke své velikosti je sídlo dobře vybaveno **službami**, funguje zde 6 **prodejen potravin** „Spar Potraviny“, „Potraviny Valterová Hana“, „Smíšené zboží Bušková“, „Minimarket Hašek“, „Konzum u Eiblů“ a „Koloniál“, dále „Pekařství a cukrářství Kříha“, 4 řeznictví a uzenářství, prodejna nápojů „Levné nápoje u Medvěda“ a jedna prodejna ovoce a zeleniny „Zelenina – Sviták“. **Stravovacími zařízeními** jsou zde „Restaurace u Kollarů“, „Restaurace Centrum“, „Restaurace Staročeská“, „Hostinec u Roulů“, „Restaurace u Čáhů“, „Restaurace Junior“, „Restaurace u podkovy“, „Restaurace na růžku“, „Pohostinství u Roulů“, a „Bufet na náměstí“. Z **prodejen spotřebního zboží** je zde obchod s domácími potřebami „Průmyslové zboží – Gulšbauer“, 2 papírnictví + prodejna rybářských potřeb, 3 prodejny drogerie např. „U bílého anděla“ a „Drogerie Franěk“, prodejna hraček „Hračky Kučerová“, 2 prodejny jízdních kol např. „Cyklosport – sportovní obuv a textil“, 2 trafiky, 2 obchody s nábytkem „Nábytek – Jiří Prokeš“ a „BW nábytek s.r.o.“, oční optika, hodinářství „Zlatnictví – Korčak“, lovecké a myslivecké potřeby „Lověnka“, lékárna, 2 květinářství, 2 prodejny textilu, sklenářství a 2 prodejny se stavebním materiálem, prodejna auto potřeb. V sídle působí pobočky pošty, Komerční banky, České spořitelny, Wüstenrot, České pojišťovny, VZP ČR. Dále je zde služebna policie, hasičský záchranný sbor, dům s pečovatelskou službou, pomoc zdravotně postiženým „Domeček – středisko DM – CČSH“, „Okresní dopravní zdravotnické

služba s.r.o.", 3 kadeřnictví, holičství, „Stavební firma Tomek" – tepelné izolace, v oboru zpracování dřeva podnikají firmy „Dřevovýroba – Račák", „Pila Leška a syn s.r.o." a „Dangen s.r.o.", autolakovna, 3 autodopravci např. „Benett a.s." (pobočka mezinárodní dopravy). K **ubytování** slouží „Hotel Atos – Vitoušek Josef", „Pension Vranovská Daniela", „Pension apartmán Hubert", „Pension Burda", „Pension Pohoda" a „Pension – Centrum". Na Žižkově náměstí je „Infocentrum Trhové Sviny". Ze **školských zařízení** se v sídle nachází mateřská škola, základní škola (1. – 9. třída), speciální škola, základní umělecká škola, gymnázium, střední odborná škola. **Zdravotní péči** zajišťují 3 praktičtí lékaři pro dospělé, praktický lékař pro děti a dorost, 2 ordinace stomatologa, gynekolog, 3 lékaři specialisté, 2 zařízení lékárenské péče. Z **kulturních zařízení** zde funguje kino (představení čtyřikrát do týdne), městská knihovna, kulturní dům, v sídle funguje „Městské kulturní středisko Trhové Sviny". **Sportovní vyžití** zajišťuje fotbalové hřiště, venkovní zimní stadion, tenisové kurty, sportovní hala, kuželna, sauna a koupaliště.

Spolkový život v sídle je na průměrné úrovni. Z **institucí, společenských a sportovních organizací** v sídle působí Sbor dobrovolných hasičů v Trhových Svinech, Český rybářský svaz, velmi aktivní je TJ Spartak Trhové Sviny, pod který spadají oddíly fotbalu, kuželek, nohejbalu, sportovní gymnastiky, stolního tenisu, tenisu, odbíjené a softbalu. Každý rok v srpnu se koná festival dechových hudeb Karla Valdaufa.

V Trhových Svinech se nachází několik **historických památek**. Nejstarší je farní Kostel Nanebevzetí Panny Marie. Původně raně gotický kostel z konce 13. století, jehož zachované části svědčí o možnosti jeho využití i jako obranné stavby, byl přestavěn ve druhé polovině 15. století. Síňové trojlodí je završeno síťovou klenbou, presbytář byl v roce 1510 sklenut jednoduchou žebrovou klenbou hvězdového vzorce. Křestní kaple na severní straně a jižní věž pochází z roku 1520, přičemž báň věže byla vyměněna po požáru v roce 1850. Hlavní součást vnitřního zařízení tvoří barokní oltář z doby kolem roku 1730 se sochami světců a sochou Trhosvinenské Madony z roku 1520, dále čtyři boční oltáře sv. Jana Nepomuckého, sv. Josefa, sv. Vendelína a sv. Linharta z 18. století, barokní oltář v kapli sv. Barbory v přízemí věže, rokoková kazatelna s bohatými figurálními reliéfy z doby kolem roku 1760 a varhany s figurální výzdobou z počátku 18. století. Další památkou je radnice, připomínána již v 16. století. Dnešní stavba ale pochází až z roku 1845 a je dílem Martina Čoučery z Kaplice. Šestiúhelníková kamenná kašna uprostřed náměstí pochází z roku 1864. Další památkou

je barokní sloup se sochou sv. Jana Nepomuckého z roku 1722, vztyčený na objednávku zdejších měšťanů. Charakteristickými prvky v trhosvinenské krajině jsou kamenné válcovité milníky z 18. století, které označují směr a vzdálenost k nejbližším městům (dle turistické mapy a www.sdruzeniruze.cz/sviny.asp).

V blízkosti Trhových Svin se nachází ještě několik dalších zajímavých památek. V malebném údolí mezi Trhovými Sviny a Lništěm se nachází někdejší železný hamr z přelomu 18. a 19. století, zvaný podle posledního majitele Buškův. Jako prvořadá technická památka byl v letech 1992-1995 zrekonstruován a zpřístupněn veřejnosti. Kromě expozice hamernických a kovářských výrobků a dobově vybavených místností v klasicistní obytné budově slouží nejlépe k poučení návštěvníků funkční zařízení vlastního hamru, poháněné vodními koly. Patrně nejpůsobivější památkou v okolí Trhových Svinů je poutní kostel Nejsvětější Trojice - necelé dva kilometry jižně od města. Prokazatelně již v 16. století stála v těchto místech kaple, k níž směřovaly kroky desítek poutníků. Z prostředků shromážděných dobrovolnými sbírkami byl v letech 1708-1710 postaven dnešní barokní kostel, u něhož však není znám autor projektu. Dispozice je založena na centrálním půdorysu a přizpůsobena svatotrojičnímu zasvěcení - stavba má tři oltáře, trojici štítů a věžiček, trojúhelníková okna a obklopuje ji šestiboký ambit se třemi věžicemi. Cennou barokní nástropní fresku Nejsvětější Trojice vytvořil roku 1709 českobudějovický malíř Bonanella. V sousedství poutního kostela se dodnes nachází budova někdejších nevelkých lázní, které až do sklonku 19. století provozovala svinenská obec. Pozoruhodná trojboká kaple skrývá pramen vody, jíž bývala tradičně připisována léčivá moc, především proti očním neduhům (dle turistické mapy a www.sdruzeniruze.cz/sviny.asp).

Trhové Sviny jsou zastávkou naučné cyklotrasy „Pamětí Slepičích hor", začíná a končí zde „Naučná stezka Trhové Sviny". Prochází zde cyklostezka číslo 1123. Z pěších tras sídlem prochází červená, modrá a žlutá turistická cesta.

Členství ve sdruženích, mezinárodní spolupráce, možnosti rozvoje sídla

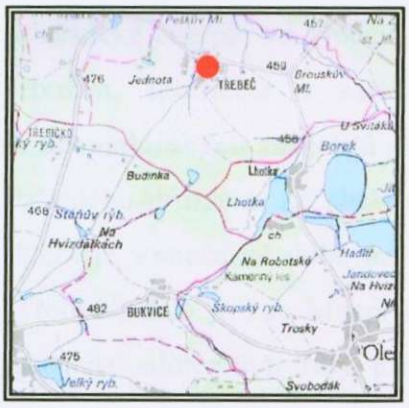
Město je členem Sdružení Růže, dále je členem Svazu měst a obcí a Svazu historických sídel. Trhové Sviny získaly stavební povolení k stavbě kulturního domu. Bytový fond rozšíří postupným odprodejem parcel v lokalitách u Leváčku a Červený vršek. Dopravě v centru města by měl pomoci plánovaný obchvat a již schválená rekonstrukce ulice Nové město s nákladem minimálně 30 milionů korun. Dále je

naplánovaná dostavba kotelny na biomasu a v časovém horizontu 5 až 10 let novostavba bazénu.

Kontakty

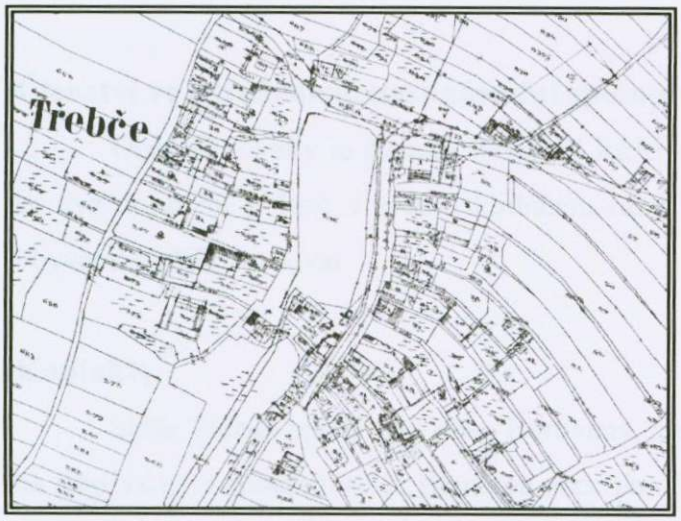
V současnosti je starostou města Radislav Bušek. Městský úřad sídlí na adrese – Žižkovo náměstí 32, 374 01 Trhové Sviny, telefon: 386 301 411, fax: 386 301 430, e-mail: posta@tsviny.cz. Město má své vlastní internetové stránky www.tsviny.cz, kde jsou informace o městě a o aktuálním dění např. program kina a různá sdělení městského úřadu. Občané zde naleznou odkaz na Trhosvinenské listy, které vychází každé tři měsíce. Jsou v nich informace o aktuálním dění, co městský úřad plánuje atd. Odkaz na město je i na stránkách Sdružení Růže www.sdruzeniruze.cz/sviny.asp, kde jsou spíše informace o historii.

TŘEBEČ

Třebeč se nachází asi 4,5 km severovýchodně od Trhových Svin v nadmořské výšce 460 m. Rozkládá se v ploché krajině na levém břehu řeky Stropnice, koryto je ve vzdálenost asi 0,5 km severně od sídla, území náleží k Českovelenické pánvi. Ve středu sídla se nachází poměrně velký Návesní rybník. Územně správní příslušnost – Jihočeský kraj, okres České Budějovice, ORP Trhové Sviny, obec Borovany, k.ú. Třebeč.

Historie sídla a vývoj počtu obyvatel

První písemná zmínka o sídle Třebeči pochází ze 13. století, konkrétně z roku 1364, kdy se o něm píše jako o Trziewcz in Budways. Jméno Třebeč vzniklo z osobního jména Třebek a znamenalo Třebkův dvůr. Podle sousedního jména Slavče bývá druhdy měněno v Třebče. V roce 1850 byla Třebeč pod názvem Třebsko obcí v soudním okrese Trhové Sviny, od roku 1869 obcí v okrese Budějovice (od roku 1921 v okrese České Budějovice). Mezi lety 1950 až 1960 bylo sídlo obcí v okrese Trhové Sviny, od roku 1961 bylo sídlo opět obcí v okrese České Budějovice, v dalších letech se stala Třebeč částí obce Borovany (Svoboda, 1957; Kolektiv, 1978).

V letech 1869 až 1930 se počet obyvatel v sídle výrazně neměnil a pohyboval se okolo 270. K roku 1950 ubyla asi čtvrtina obyvatel, v dalších letech počet obyvatel ještě klesl, v roce 1991 se pokles zastavil a obyvatel od této doby začalo přibývat. K roku 2001 zde žilo 65,7 % obyvatel oproti roku 1869.

rok sčítání	1869	1880	1890	1900	1910	1921	1930	1950	1961	1970	1980	1991	2001
počet obyvatel	245	260	285	260	284	287	252	186	186	138	135	144	161

(Kubeš, Šulová, 2004)

Charakteristika hospodářství sídla

Dle Kolektiv (1931) se v sídle v roce 1930 nacházelo „Družstvo pro rozvod elektrické energie ve Třebči", hostinec, 3 mlýny, pila, 6 rolníků, obchod se smíšeným zbožím, spořitelna a záložna „Raiffeisenka", trafika. V současné době se zde z **hospodářských subjektů** nachází zemědělské družstvo, které využívá jen část budov bývalého družstva. Ze **služeb** zde v nedávné době ještě fungovala prodejna potravin, která je v současné době uzavřena. Ve večerních hodinách je zde otevřen „Hostinec Třebeč", dále je zde Místní lidová knihovna Třebeč. Z **dopravního hlediska** sídlem prochází silnice třetí třídy, která vede z Olešnice do Dvorce. **Obslužnost autobusovou dopravou** je dobrá, ve všední den jede do Trhových Svin šest přímých autobusových spojů (cca 25 minut). Všechny přímé spoje zajišťuje ČSAD JIHOTRANS a.s., České Budějovice. Z **organizací** v sídle působí myslivecké sdružení a sbor dobrovolných hasičů.

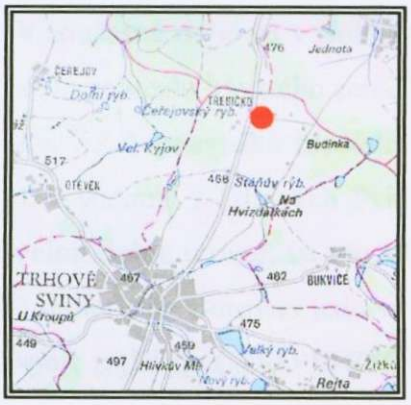
Členství ve sdruženích, mezinárodní spolupráce, možnosti rozvoje sídla

Obec Borovany je členem Sdružení Růže a Svazu města a obcí ČR. Vzhledem ke své dopravní poloze a svému klidnému rázu by se zde mohl do budoucna počet obyvatel nadále zvyšovat.

Kontakty

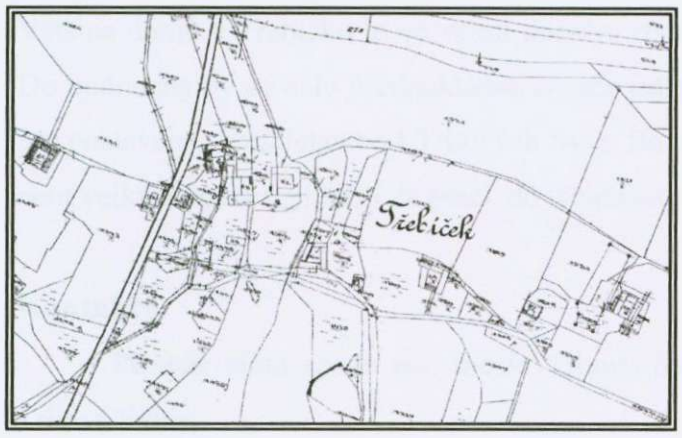
Sídlo Třebeč spadá pod obec Borovany, která je mimo řešené území. Kontakty na Borovany: v současnosti je starostou obce pan Stanislav Malík. Obecní úřad sídlí na adrese – Žižkovo náměstí č.p. 107, 373 12 Borovany, telefon: 387 981 259, fax: 387 981 550, e-mail: sekretariat@borovany-cb.cz. Borovany mají své vlastní internetové stránky: http://www.borovany-cb.cz. Na stránkách je spousta informací, ale odkaz na samotné sídlo Třebče zde nenajdeme.

TŘEBÍČKO

Třebíčko se nachází asi 2,5 km severoseverovýchodně od Trhových Svin v nadmořské výšce 490 m. Sídlo leží na vyvýšenině v severozápadní části Českovelenické pánve, ze severní strany je ohraničeno smíšeným lesem. Územně správní příslušnost – Jihočeský kraj, okres České Budějovice, ORP Trhové Sviny, obec Trhové Sviny, k.ú. Trhové Sviny.

Historie sídla a vývoj počtu obyvatel

První písemná zmínka pochází z roku 1381, kdy bylo dáno Zachaři z Třebečka purkrabství Na Lomnici. Roku 1533 Lipolt z Hřebene na Komařicích prodává Malé Třebíčko Stáňovi ševci v Trhovejch Svinech. Prvotní jméno Třebéček = menší Třebeč, časem sídlo změnilo svůj rod ve střední. V roce 1850 bylo sídlo osadou obce Třebsko v soudním okrese Trhové Sviny, od roku 1880 bylo osadou obce Třebeč v okrese České Budějovice. Od roku 1950 bylo Třebíčko osadou obce Třebeč v okrese Trhové Sviny, od roku 1961 je osadou (částí) obce Trhové Sviny v okrese České Budějovice (Svoboda, 1957; Kolektiv, 1978).

Od počátku sčítání v roce 1869 až do konce 19. století obyvatel v sídle plynule a poměrně rychle ubývalo. V první čtvrtině 20. století se počet obyvatel neměnil. Po roce 1921 obyvatel až do současnosti postupně ubývá. V 90. letech 20. století se pokles poněkud zpomalil. V roce 2001 žilo v sídle 17,6 % obyvatel oproti roku 1869.

rok sčítání	1869	1880	1890	1900	1910	1921	1930	1950	1961	1970	1980	1991	2001
počet obyvatel	176	160	129	113	116	113	96	85	79	63	52	35	31

(Kubeš, Šulová, 2004)

Charakteristika hospodářství sídla

Dle Kolektiv (1931) se v Třebíčku v roce 1930 uváděl pouze hostinec. V současné době se v sídle nenachází žádný významný **hospodářský subjekt.** Poblíž sídla, v areálu bývalého zemědělského družstva, je v současnosti pila „Budějovické lesy a.s.". Z **dopravního hlediska** se Třebíčko nachází v blízkosti silnice druhé třídy číslo 157 vedoucí z Trhových Svin do Borovan. **Obslužnost autobusovou dopravou** je na velmi dobré úrovni, ve všední den jede do Trhových Svin jedenáct přímých spojů (cca 7 minut), do Borovan jede ve všední den spojů dvanáct (cca 8 minut). Všechny přímé spoje zajišťuje ČSAD JIHOTRANS a.s., České Budějovice.

Členství ve sdruženích, mezinárodní spolupráce, možnosti rozvoje sídla

Členství ve sdruženích a mezinárodní spolupráce viz město Trhové Sviny. Většina domů v Třebíčku je ve velmi dobrém stavu, tři rodinné domy jsou zcela nové. Do budoucna by se dalo předpokládat, že zde ještě nějaké nové rodinné domky mohou být postaveny. Vzdálenost od Trhových Svin, Borovan, ale také od Českých Budějovic není velká a denní dojíždění za prací, do těchto sídel, není problém.

Kontakty

Protože sídlo spadá pod město Trhové Sviny, kontakty jsou uvedeny u sídla Trhové Sviny.

U SVATÉHO KAMENE

Sídlo U Svatého Kamene se nachází asi 9,5 km jižně od Kaplice a 3 km východně od Dolního Dvořiště v nadmořské výšce 610 m. Hlavní dominantou je kostel, který je obklopen velkými a vzrostlými stromy. Území sídla náleží Cetvinské kotlině. Územně správní příslušnost – Jihočeský kraj, okres Český Krumlov, ORP Kaplice, obec Dolní Dvořiště, k.ú. Rychnov nad Malší.

Historie sídla a vývoj počtu obyvatel

Podle legendy se tu do dvou mohutných žulových balvanů zjevila Panna Maria a tyto tzv. svaté kameny se dodnes nacházejí v interiéru kostela Panny Marie Sněžné. Kostel byl založen jeptiškami z Českého Krumlova v roce 1655, počátkem 18. století byl dobudován do nynější podoby v barokním slohu. Poblíž kostela byla postavena kaple Panny Marie Bolestné, do níž byl sveden údajně léčivý pramen. Vznikl zde mužský a ženský klášter, jejichž budovy se do dneška nedochovaly. Sídlo se stalo vyhledávaným poutním místem hostícím poutníky z Čech i z nedalekého rakouského pohraničí. Po roce 1948 následovalo „40 let mlčení". V této době kostel zchátral, většina vnitřního zařízení byla vykradena, interiér sloužil jako skladiště hnojiv. V osmdesátých letech byl navržen k likvidaci, protože prý „kazí vzhled obce", jak uvedli tehdejší „mocipáni". Naštěstí nové politické poměry zabránily, aby dílo zkázy pokračovalo a od roku 1990 byl kostel intenzívně opravován. Nemalou zásluhu na tom měli i rakouští věřící, kteří přispěli na rekonstrukci značnými peněžitými dary (Kočárek, 1992).

V roce 1869 v sídle žilo 36 obyvatel, od roku 1900 začal počet obyvatel růst. Výrazná změna nastala k roku 1950, kdy počet obyvatel klesl na třetinu. Do roku 1980 počet obyvatel ještě klesal, ale pokles nebyl už tak rychlý. Od roku 1980 žijí v sídle U Svatého Kamene 4 lidé (11,1 % roku 1869).

rok sčítání	1869	1880	1890	1900	1910	1921	1930	1950	1961	1970	1980	1991	2001
počet obyvatel	36	34	36	45	57	61	61	20	12	8	4	4	4

(Kubeš, Šulová, 2004)

Charakteristika hospodářství sídla

Žádná získaná literatura se nezmiňuje o hospodářské činnosti v sídle. Vzhledem k počtu obyvatel, který sídlo obýval do začátku druhé světové války, lze předpokládat, že zde mohl nějaký hospodářský subjekt (živnost) fungovat. Z **dopravního hlediska** se sídlo nachází na silnici třetí třídy vedoucí z Rychnova nad Malší do Tiché. **Obslužnost autobusovou dopravou** je poměrně dobrá, do Kaplice (přes Dolní Dvořiště) jedou ve všední den čtyři přímé spoje (cca 20 minut). Ze **služeb** se v sídle nachází „Hostinec U Lípy", který má otevřeno každý den, dále je zde rodinný dům ve kterém je malý krámek se suvenýry a dále se v sídle nachází „Humanitární a rekondiční středisko – Český červený kříž Praha" (ošklivá budova v těsné blízkosti kostela, která je oplocena plotem z vlnitého plechu a zcela narušuje romantický ráz sídla). Sídlem prochází dálková cyklotrasa číslo 34 a cyklotrasa číslo 1018. Dále sídlem prochází cyklistická naučná stezka Řemeslo na řece. Z pěších tras prochází modrá turistická cesta.

Členství ve sdruženích, mezinárodní spolupráce, možnosti rozvoje sídla

Členství ve sdruženích a mezinárodní spolupráce viz Dolní Dvořiště. Do budoucna lze předpokládat, že se zde bude nadále rozvíjet turistický ruch díky kostelu.

Kontakty

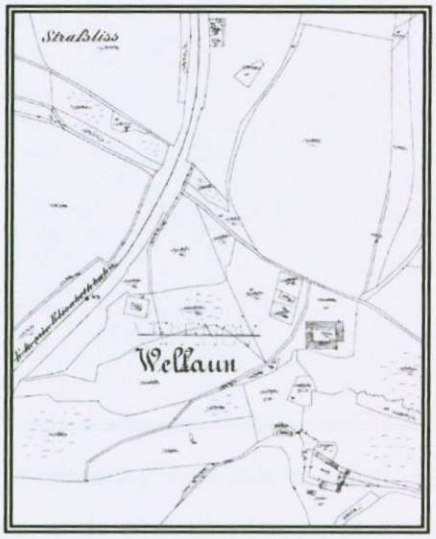
Protože sídlo spadá pod obec Dolní Dvořiště, kontakty jsou uvedeny u sídla Dolní Dvořiště.

VELENOV

V nadmořské výšce 610 m, v geomorfologickém celku Stradovská kotlina, asi 2,5 km severozápadně od Kaplice se nacházelo sídlo Velenov. Západně od bývalého sídla prochází železniční trať z Dolního Dvořiště do Českých Budějovic.Územně správní příslušnost – Jihočeský kraj, okres Český Krumlov, ORP Kaplice, obec Kaplice, k.ú. Žďár u Kaplice.

Historie sídla a vývoj počtu obyvatel

První písemná zmínka o Velenově pochází z let 1412 až 1415, kdy se píše o Janu Ktyl z Velenov. Používal se též název Veleny a německý Welenau. Od roku 1850 byl Velenov osadou obce Žďár v soudním okrese Kaplice. V 50. letech 20. století, po nuceném odsunu německých obyvatel, sídlo zaniklo (Svoboda, 1957).

V roce 1869 žilo ve Velenově 38 obyvatel, v dalších letech až do roku 1900 se počet zvyšoval. Na přelomu století zde žilo 70 lidí (184,2 % oproti roku 1869). Od počátku 20. století do roku 1930 se počet obyvatel snižoval (roku 1930 zde žilo 105,3 % oproti roku 1869). Po válce počet obyvatel prudce klesl na 13 a při dalším sčítání v roce 1961 už Velenov neměl žádného trvale žijícího obyvatele. Tato situace trvá dodnes.

rok sčítání	1869	1880	1890	1900	1910	1921	1930	1950	1961	1970	1980	1991	2001
počet obyvatel	38	57	62	70	62	50	40	13	0	0	0	0	0

(Kubeš, Šulová, 2004)

Charakteristika hospodářství sídla

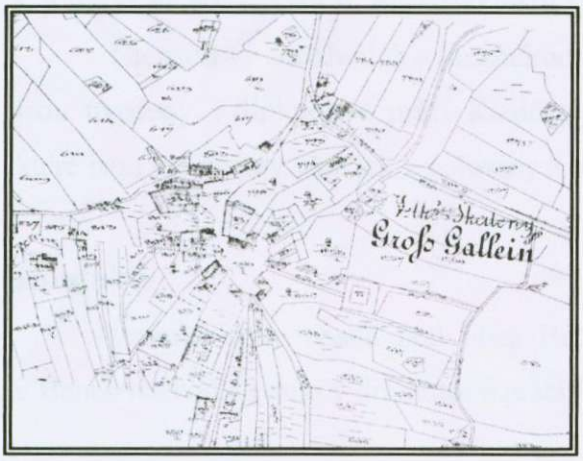
Žádná získaná literatura se nezmiňuje o hospodářské činnosti v sídle, avšak vzhledem k jeho počtu obyvatel není vyloučeno, že v něm po dobu existence mohl nějaký hospodářský subjekt (živnost) existovat.

VELKÉ SKALINY

Velké Skaliny se nachází asi 6 km východně od Kaplice v nadmořské výšce 630 m. Sídlo leží v Dluhošťské kotlině, asi 2 km severovýchodně se zvedá vrch Vysoký Kámen (867 m n. m.). Územně správní příslušnost – Jihočeský kraj, okres Český Krumlov, ORP Kaplice, obec Benešov nad Černou, k.ú. Děkanské Skaliny.

Historie sídla a vývoj počtu obyvatel

Historie Velkých Skalin souvisí s vývojem v Děkanských a Pustých Skalinách. Počátky sídel jsou nejasné a rozlišovat jejich dějiny není zcela jednoduché, protože jejich přívlastky se v minulosti měnily. Velké Skaliny se v 16. století nazývaly Brumovy. Sídlem (německy Gross Gallein) procházela v minulosti pomyslná jazyková hranice mezi česky a německy hovořícími lidmi. Ke konci 19. století tvořili většinu Němci, pro které tu vznikla německá jednotřídní škola. Česká škola, otevřená roku 1928, se stala součástí komplexu dětského tábora. Velké Skaliny a okolí s oblibou navštěvoval se svým skautským oddílem spisovatel knih pro mládež Jaroslav Foglar. Do zdejší krajiny zasadil ve svých představách děj mnohých svých příběhů (Pešta, 2004; Kocourek 2004).

Při prvním sčítání v roce 1869 žilo ve Velkých Skalinách 92 obyvatel, v dalších letech počet až do roku 1910 stoupal. Od tohoto roku obyvatel v sídle ubývalo, ale až do druhé světové války nebyl úbytek nikterak rychlý. Výrazný pokles počtu byl zaznamenán k roku 1950, kdy ubyly téměř dvě třetiny obyvatel. V 50. a 60. letech se pokles zastavil. Po roce 1970 počet obyvatel začal opět klesat. Minima dosáhlo sídlo v roce 1991, kdy zde žilo 14,1 % obyvatel oproti roku 1869.

rok sčítání	1869	1880	1890	1900	1910	1921	1930	1950	1961	1970	1980	1991	2001
počet obyvatel	92	125	124	132	134	122	110	39	40	40	29	13	16

(Kubeš, Šulová, 2004)

Charakteristika hospodářství sídla

Žádná získaná literatura se nezmiňuje o hospodářské činnosti v minulosti, avšak vzhledem k jeho počtu obyvatel není vyloučeno, že v něm před druhou světovou válkou mohl nějaký hospodářský subjekt (živnost) fungovat. V současné době v sídle není žádný významný **hospodářský subjekt**. V sídle se nachází letní dětský tábor, v jehož areálu je několik chatek, hlavní budova, tři sportovní hřiště a jídelna. Z **dopravního hlediska** do Velkých Skalin vede jedna úzká asfaltová cesta, která v sídle končí. Autobusová zastávka v sídle není, nejbližší je v Ličově (cca 2 km). K **památkám** v sídle patří kaplička a boží muka. Sídlem prochází naučná cyklotrasa „Pamětí Slepičích hor", dále žlutě a červeně značená turistická cesta.

Členství ve sdruženích, mezinárodní spolupráce, možnosti rozvoje sídla

Členství ve sdruženích a mezinárodní spolupráce viz Benešov nad Černou, údaje jsou uvedeny v diplomové práci Kosička (2006). V sídle se nachází šestnáct domů, které jsou využívány více jak z poloviny k rekreaci (druhé bydlení).

Kontakty

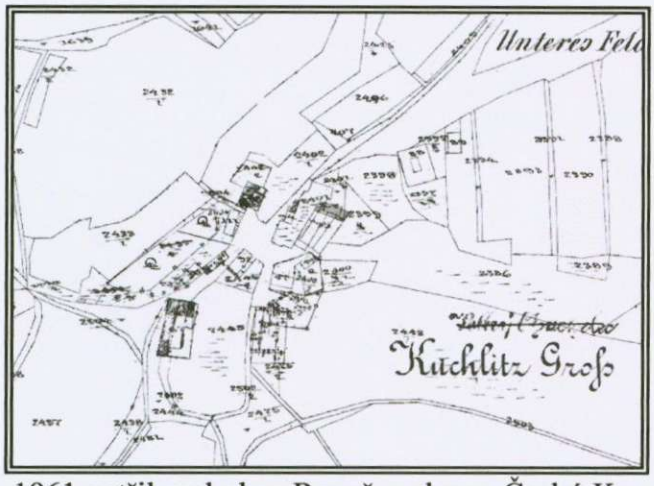
Protože sídlo spadá pod obec Benešov nad Černou, kontakty jsou uvedeny u Benešova nad Černou v diplomové práci Kosička (2006).

VELKÝ CHUCHELEC

Velký Chuchelec se nachází asi 4 km severozápadně od Kaplice v nadmořské výšce 700 m. Sídlo se leží v zalesněné a řídce osídlené Rožemberské vrchovině, asi 1,5 km západně leží vrch Poluška (919 m n. m.). Územně správní příslušnost – Jihočeský kraj, okres Český Krumlov, ORP Kaplice, obec Střítež, k.ú. Střítež u Kaplice.

Historie sídla a vývoj počtu obyvatel

Od roku 1850 byl Velký Chuchelec pod názvem Veliké Kuchlice osadou obce Třítež v soudním okrese Krumlov, po roce 1880 bylo sídlo osadou obce Střítež v soudním okrese Krumlov (od roku 1921 v okrese Český Krumlov). Mezi lety 1950 až 1960 bylo sídlo osadou obce Střítež v okrese Kaplice, od roku 1961 patřil pod obec Raveň v okrese Český Krumlov. Od roku 1970 částí obce Kaplice v okrese Český Krumlov. Počínaje rokem 1994 sídlo patří pod obecní úřad ve Střítěži v okrese Český Krumlov (Kolektiv, 1978).

Počet obyvatel v roce 1869 byl ve Velkém Chuchelci 184, až do roku 1930 nebyla zaznamenána žádná velká změna. Výrazně se počet změnil k roku 1950, kdy ubyly dvě třetiny obyvatel. V dalších letech obyvatel pozvolna, ale pravidelně ubývalo. Při posledním sčítání v roce 2001 mělo sídlo 4 trvale žijící obyvatele (2,2 % roku 1869).

rok sčítání	1869	1880	1890	1900	1910	1921	1930	1950	1961	1970	1980	1991	2001
počet obyvatel	184	181	178	189	170	156	139	48	24	19	14	9	4

(Kubeš, Šulová, 2004)

Charakteristika hospodářství sídla

Žádná získaná literatura se nezmiňuje o hospodářské činnosti v sídle. Vzhledem k tomu, že v sídle žilo až do začátku druhé poloviny 20. století poměrně dost obyvatel,

je možné, že se zde nějaký hospodářský subjekt (živnost) mohl vyskytoval. V současné době se zde žádný **hospodářský subjekt** nevyskytuje. Z **dopravního hlediska** k sídlu vede místní komunikace od Hubenova. V sídle k roku 2005 trvale žili ve dvou domech pouze čtyři obyvatelé. Ostatní domy jsou využívány k rekreaci (druhé bydlení). Sídlem prochází modře značená turistická cesta.

Členství ve sdruženích, mezinárodní spolupráce, možnosti rozvoje sídla

Členství ve sdruženích a mezinárodní spolupráce viz Střítež. Do budoucna nelze předpokládat výrazný rozvoj sídla, nadále bude plnit převážně rekreační funkci.

Kontakty

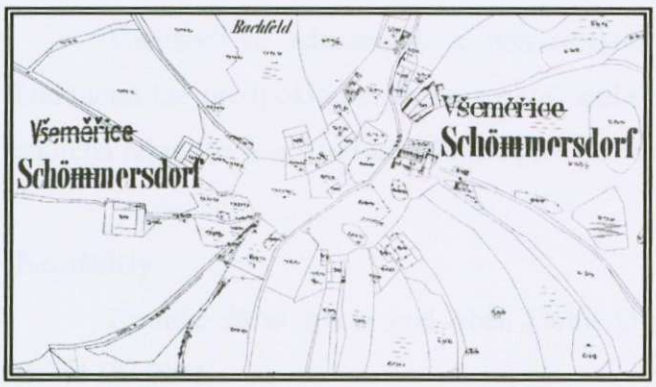
Protože sídlo spadá pod obec Střítež, kontakty jsou uvedeny u sídla Střítež.

VŠEMĚŘICE

Všeměřice se nachází asi 5,5 km jihojihozápadně od Kaplice v nadmořské výšce 630 m, v řídce osídlené krajině Bukovské vrchoviny. Ve vzdálenosti asi jeden kilometr jihovýchodním směrem se nachází vrch Střed (703 m n. m.). Územně správní příslušnost – Jihočeský kraj, okres Český Krumlov, ORP Kaplice, obec Dolní Dvořiště, k.ú. Všeměřice.

Historie sídla a vývoj počtu obyvatel

První písemná zmínka pochází z roku 1379 pod názvem Semyrzicky. Německý název se používal Schömersdorf. Od roku 1844 se sídlu také říkalo Pěkná ves, toto jméno vzniklo milným překladem z němčiny (schönes). V roce 1850 bylo sídlo, pod názvem Pěkná Ves, obcí v soudním okrese Kaplice, od roku 1869 patřilo sídlo (Pěkná Ves) pod obec Lhotka v okrese Kaplice. Od roku 1910 byla Pěkná Ves samostatnou obcí v okrese Kaplice. Od roku 1921 bylo sídlo, už pod názvem Všeměřice, samostatnou obcí v okrese Kaplice, mezi lety 1961 až 1970 bylo sídlo osadou obce Rychnov nad Malší v okrese Český Krumlov. Z původně velkého sídla se do současnosti zachovalo jen několik domů (Profous, 1957; Kočárek, 1992).

Nejvíce obyvatel, za dobu sčítání, mělo sídlo při prvním sčítání v roce 1869. Poté do roku 1890 obyvatel ubývalo, v dalších letech až do roku 1930 jich pozvolna přibývalo. Výrazný pokles nastal k roku 1950, kdy obyvatel prudce ubylo (na hodnotu 43% oproti roku 1930). Pokles se ale nezastavil a pokračoval dále, v roce 1970 sídlo obývalo pouhých 8 lidí. Poté se pokles zastavil, od roku 1991 počet obyvatel opět klesá.

rok sčítání	1869	1880	1890	1900	1910	1921	1930	1950	1961	1970	1980	1991	2001
počet obyvatel	132	120	93	101	107	112	114	49	24	8	9	5	2

(Kubeš, Šulová, 2004)

Charakteristika hospodářství sídla

Žádná získaná literatura se nezmiňuje o hospodářské činnosti v sídle. Vzhledem k tomu, že v sídle do konce první poloviny 20. století žilo poměrně dost obyvatel, lze předpokládat, že zde mohl nějaký hospodářský subjekt (živnost) fungovat. Nyní se zde se žádný **hospodářský subjekt** nevyskytuje. V současné době už zde nežije žádný trvale žijící obyvatel, poslední zemřel v roce 2003. V sídle je přestavována jedna chalupa německým občanem, který se zde možná chystá usadit. Okolí Všeměřic je hodně vyžíváno k rekreaci (jsou zde chatové osady). Sídlem prochází cyklostezka číslo 1018, pro pěší modrá turistická trasa. Dále sídlem prochází naučná stezka „Řemeslo na řece".

Členství ve sdruženích, mezinárodní spolupráce, možnosti rozvoje sídla

Členství ve sdruženích a mezinárodní spolupráce viz Dolní Dvořiště. Do budoucna lze předpokládat, že se v okolí sídla bude nadále rozvíjet chataření a s ním spojená rekreace, která je samozřejmě provozována hlavně v letních měsících.

Kontakty

Protože sídlo spadá pod obec Dolní Dvořiště, kontakty jsou uvedeny u sídla Dolní Dvořiště.

VÝHEŇ

Výheň se nachází asi 5,5 km severně od Kaplice v nadmořské výšce 580 m. Rozkládá se v jihovýchodní části Netřebického prahu. Východně od sídla, ve vzdálenosti asi kilometr, protéká řeka Malše. Územně správní příslušnost – Jihočeský kraj, okres Český Krumlov, ORP Kaplice, obec Netřebice, k.ú. Dlouhá.

Historie sídla a vývoj počtu obyvatel

První písemná zmínka o Výhni pochází z roku 1358. Sídlo bylo založeno pány z Velešína, později patřilo Rožmberkům a poté se stalo součástí majetku Buguoyů. Od roku 1850 bylo sídlo pod názvem Vyhně osadou obce Netřebice v soudním okrese Kaplice, od roku 1869 osadou obce Pořešín v soudním okrese Kaplice. Mezi lety 1890 až 1930 byla Výheň osadou obce Dlouhá v okrese Kaplice. Od roku 1950 bylo sídlo samostatnou obcí v okrese Kaplice, poté od roku 1961 osadou (částí) obce Netřebice v okrese Český Krumlov (Mörtl, Svoboda, 1992; Profous, 1957; Kolektiv, 1978).

V roce 1869 žilo ve Výhni 165 obyvatel. V dalších letech až do roku 1890 obyvatel nepatrně ubývalo, ale na počátku 20. století obyvatel začalo přibývat a opět se počet dostal na hodnotu z prvního sčítání. V roce 1921 mělo sídlo nejvíce obyvatel v historii, od této doby obyvatel plynule ubývá. Pokles se v posledních letech zpomalil.

rok sčítání	1869	1880	1890	1900	1910	1921	1930	1950	1961	1970	1980	1991	2001
počet obyvatel	165	156	145	157	163	166	144	118	99	86	59	34	32

(Kubeš, Šulová, 2004)

Charakteristika hospodářství sídla

Žádná získaná literatura se nezmiňuje o hospodářské činnosti v sídle. Vzhledem k počtu obyvatel, který sídlo obýval, není vyloučeno, že se zde nějaké hospodářské

subjekty (živnosti) mohly vyskytovat. V současné době se zde žádný **hospodářský subjekt** nevyskytuje. Nachází se zde několik chátrajících budov po bývalém zemědělském družstvu, což dokládá, že dříve Výheň byla zemědělským sídlem. Z **dopravního hlediska** se sídlo nachází na silnici třetí třídy vedoucí z Kaplice nádraží do Velešína. Výhní prochází železniční trať z Českých Budějovic do Horního Dvořiště. Autobusová zastávka v sídle není, nejbližší je v Rozpoutí (cca 1 km). Denně jede (zastavuje ve Výhni) sedm osobních vlaků směrem do Kaplice nádraží (cca 5 minut). Do Českých Budějovic jede také sedm osobních vlaků (cca 40 minut). Z **organizací** v sídle působí Sdružení dobrovolných hasičů Výheň. Z **turistických zajímavostí** se ve Výhni nachází násep a klenutý propustek koněspřežní železnice. Sídlem prochází cyklostezka číslo 1198 a začíná zde modře značená cesta pro turisty.

Členství ve sdruženích, mezinárodní spolupráce, možnosti rozvoje sídla

Členství ve sdruženích a mezinárodní spolupráce viz Netřebice. Na první pohled sídlo Výheň působí klidným a příjemným dojmem, více jak polovina stavení plní rekreační funkci (druhé bydlení). Do budoucna se zde bude nadále rozvíjet rekreační funkce, některé domy jsou k této funkci i přestavovány a opravovány.

Kontakty

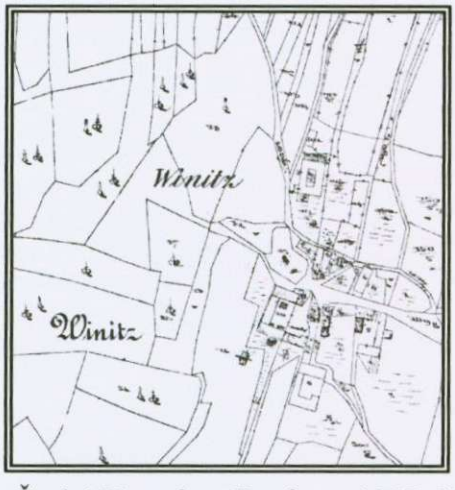
Protože sídlo spadá pod obec Netřebice, kontakty jsou uvedeny u sídla Netřebice.

VÝNĚZDA

Výnězda se nachází asi 4 km západně od Kaplice v nadmořské výšce 730 m. Sídlo leží na malém prostranství obklopeném ze severní, západní i východní strany lesy. Území náleží Rožmberské vrchovině. Dva kilometry severozápadním směrem se nachází vrchol Kraví hory (910 m n. m.). Územně správní příslušnost – Jihočeský kraj, okres Český Krumlov, ORP Kaplice, obec Omlenice, k.ú. Omlenice.

Historie sídla a vývoj počtu obyvatel

První písemná zmínka pochází z roku 1312 v souvislosti s Johanni dicto de Wracov. Slovo vynězda = výjezd, na toto sídlo byl přenesen název právního aktu, vyjížďky ke komisionálnímu řízení (výjezd soudních zřízenců na ohledání mezí a škod kterýchkoliv). V roce 1850 byla Výnězda osadou obce Velký Strádov, od roku 1869 bylo sídlo osadou obce Omlenice v okrese Kaplice. Od roku 1961 byla Výnězda osadou (částí) obce Omlenice v okrese Český Krumlov (Profous, 1957; Kolektiv, 1978).

V roce 1869 obývalo Výnězdu 51 obyvatel. Počet obyvatel do roku 1930 kolísal, ale vždy se pohyboval nad hranicí z roku 1869. Výrazný pokles nastal ke sčítání v roce 1950, kdy počet lidí klesl na 16 (31,4 % oproti roku 1869). V roce 1961 se počet obyvatel oproti roku 1950 zdvojnásobil. K roku 1970 obyvatel ještě přibylo, ale v dalších letech počet opět klesl. V současné době zde žije 29 obyvatel (56,9 % oproti roku 1869).

rok sčítání	1869	1880	1890	1900	1910	1921	1930	1950	1961	1970	1980	1991	2001
počet obyvatel	51	67	50	57	60	52	54	16	32	40	25	20	29

(Kubeš, Šulová, 2004)

Charakteristika hospodářství sídla

Dle Kolektiv (1931) zde v roce 1930 hospodařili dva rolníci. V současné době se zde nenachází žádný významný **hospodářský subjekt**. Z **dopravního hlediska** se

Výnězda nachází na silnici třetí třídy vedoucí z Kaplice do Českého Krumlova. Autobusová zastávka v sídle není.

Členství ve sdruženích, mezinárodní spolupráce, možnosti rozvoje sídla

Členství ve sdruženích a mezinárodní spolupráce viz Omlenice. V sídle jsou dva nové rodinné domy a několik stavení je opraveno či opravováno. Do budoucna by počet obyvatel mohl nadále mírně růst.

Kontakty

Protože sídlo spadá pod obec Omlenici, kontakty jsou uvedeny u sídla Omlenice.

ZÁLUŽÍ

Záluží se nachází asi 5,5 km jihojihozápadně od Trhových Svin v nadmořské výšce 580 m. Rozkládá se v Rychnovské pahorkatině, 3 km severovýchodně od vrchu Kohout (870 m n. m.). Územně správní příslušnost – Jihočeský kraj, okres České Budějovice, ORP Trhové Sviny, obec Slavče, k.ú. Slavče u Trhových Svinů.

Historie sídla a vývoj počtu obyvatel

První písemná zmínka o Záluží pochází z roku 1186, v souvislosti s Vrazec de Saluza. Na návsi stojí boží muka z roku 1853. V roce 1850 bylo sídlo osadou obce Slavče v soudním okrese Trhové Sviny, mezi lety 1869 až 1890 osadou obce Mohuřice. Od roku 1900 bylo sídlo osadou (částí) obce Slavče v okrese České Budějovice, pouze mezi lety 1961 až 1970 bylo sídlo osadou v okrese Trhové Sviny (Profous, 1957; Kolektiv, 1978; Mörtl, Svoboda, 1992).

Při prvním sčítání v roce 1869 žilo v Záluží 102 obyvatel. Až do roku 1930 se počet obyvatel pohyboval okolo této hodnoty. Nepatrně vybočuje rok 1921, kdy v sídle žilo 119 lidí. Obyvatel prudce ubylo k roku 1950, kdy počet klesl na polovinu oproti roku 1930. Až do roku 1970 nenastala výrazná změna, k roku 1980 obyvatel opět prudce ubylo a počet klesl na 17. Pokles se nezastavil a v současné době zde žije už jen 7 lidí (6,7 % oproti roku 1869).

rok sčítání	1869	1880	1890	1900	1910	1921	1930	1950	1961	1970	1980	1991	2001
počet obyvatel	102	91	102	92	109	119	101	50	56	42	17	9	7

(Kubeš, Šulová, 2004)

Charakteristika hospodářství sídla

Dle Kolektiv (1931) se v Záluží v roce 1930 ze živností uváděl hostinec, mlýn, 12 rolníků, studnař, 2 švadleny a trafika. V současné době se v sídle nenachází žádný významný **hospodářský subjekt**. V blízkosti sídla se nachází areál bývalého teletníku, jeho část využívají dvě zpracovatelské firmy. Z **dopravního hlediska** sídlem prochází silnice třetí třídy vedoucí ze Slavče do Lhotky. **Obslužnost autobusovou dopravou** je dostatečná, ve směru do Trhových Svin jede ve všední den sedm přímých spojů (cca 11 minut). Všechny přímé spoje zajišťuje ČSAD JIHOTRANS a.s., České Budějovice. Z **památek** se v sídle nachází barokní návesní kaple z 1. poloviny 19. století. Sídlem prochází dálková cyklotrasa číslo 1128, naučná cyklotrasa „Pamětí Slepičích hor" a červená turistická cesta pro pěší.

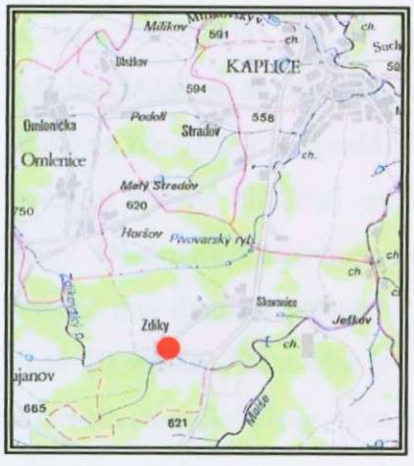
Členství ve sdruženích, mezinárodní spolupráce, možnosti rozvoje sídla

Členství ve sdruženích a mezinárodní spolupráce viz Slavče.

Kontakty

Protože sídlo spadá pod obec Slavče, kontakty jsou uvedeny u sídla Slavče.

ZDÍKY

Zdíky se nachází asi 4 km jihozápadně od Kaplice v nadmořské výšce 610 m. Sídlo leží ve Stradovské kotlině, protéká jím Zdíkovský potok, který poté asi za 1,5 km ústí do řeky Malše. Ač sídlo leží v těsné blízkosti frekventované silnice, obyvatelé o ní téměř nevědí. Územně správní příslušnost – Jihočeský kraj, okres Český Krumlov, ORP Kaplice, obec Bujanov, k.ú. Zdíky.

Historie sídla a vývoj počtu obyvatel

První písemná zmínka pochází z roku 1368, německý název pro Zdíky byl Stiekeinsdorf. České jméno Zdíky je odvozeno od jména rodiny Zdíkovy. Od roku 1851 bylo sídlo obcí v soudním okrese Kaplice, mezi lety 1869 až 1921 byly Zdíky osadou obce Omlenice. Od roku 1930 bylo sídlo opět samostatnou obcí v okrese Kaplice, počínaje rokem 1961 bylo sídlo obcí (částí) obce Bujanov v okrese Český Krumlov (Profous, 1957; Kolektiv, 1978).

V roce 1869 žilo ve Zdíkách 159 obyvatel. V dalších letech se počet zvyšoval a vrcholu dosáhl v roce 1890. V dalších letech, až do roku 1930 obyvatel pozvolně ubývalo, výrazný pokles byl zaznamenán k roku 1950, kdy počet klesl na 54 (30 % oproti roku 1930). Při dalším sčítání v roce 1961 počet obyvatel stoupl,ale od této doby obyvatel ubývá až do současnosti, pokles byl poměrně výrazný, až při poslední sčítání se víceméně zastavil. V roce 2001 zde žilo 15,1 % obyvatel oproti roku 1869.

rok sčítání	1869	1880	1890	1900	1910	1921	1930	1950	1961	1970	1980	1991	2001
počet obyvatel	159	190	198	190	193	183	180	54	118	60	41	25	24

(Kubeš, Šulová, 2004)

Charakteristika hospodářství sídla

Žádná získaná literatura se nezmiňuje o hospodářské činnosti v sídle. Vzhledem k tomu, že v sídle žilo až do začátku první světové války téměř 200 obyvatel, lze předpokládat, že se zde v této době nějaký hospodářský subjekt vyskytoval. V současné době se zde žádný **hospodářský subjekt** nevyskytuje. Z **dopravního hlediska** se sídlo nachází v těsné blízkosti mezinárodní silnice E55, od které vede do sídla silnice třetí třídy. **Obslužnost autobusovou dopravou** je velmi dobrá, ve směru do Kaplice jede ve všední den dvanáct přímých spojů (cca 8 minut), do Dolního Dvořiště dvanáct spojů (cca 10 minut). Zástavba je v sídle poměrně řídká a stavení, která zde zůstala, jsou rozeseta na velké ploše. V sídle je jedna novostavba, jedná se o nový obytný dům, dále tři stavení slouží k rekreaci a zbytek stavení je trvale osídlen. Všechny domy jsou opravené. Sídlem prochází žlutě značená turistická cesta.

Členství ve sdruženích, mezinárodní spolupráce, možnosti rozvoje sídla

Členství ve sdruženích a mezinárodní spolupráce viz Bujanov. Do budoucna nelze předpokládal výrazný rozvoj sídla, ale vzhledem k tomu, že v sídle byl už jeden nový dům postaven, mohl by se být v dohledné době nějaký další postaven.

Kontakty

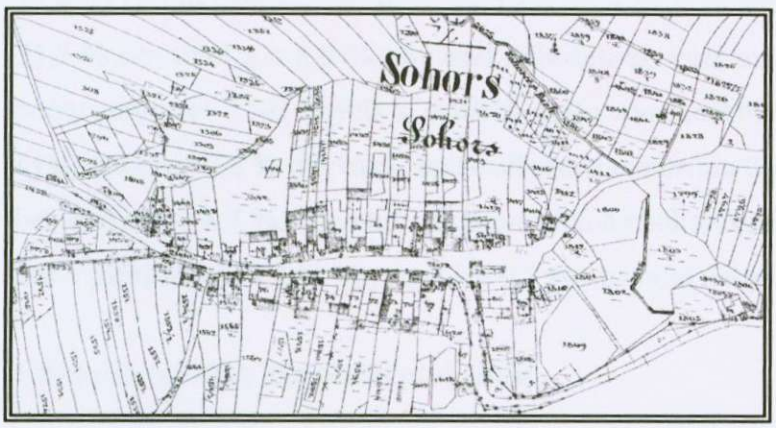
Protože sídlo spadá pod obec Bujanov, kontakty jsou uvedeny u sídla Bujanov.

ŽÁR

Žár se nachází v Rychnovské pahorkatině asi 6 km jihovýchodně od Trhových Svin v nadmořské výšce 518 m. Sídlo leží v relativně plochém okraji novohradské rybniční pánve na břehu Žárského rybníka. Územně správní příslušnost – Jihočeský kraj, okres České Budějovice, ORP Trhové Sviny, obec Žár, k.ú. Žár u Nových Hradů.

Historie sídla a vývoj počtu obyvatel

Méně úrodná a převážně lesnatá zdejší krajina byla osídlena (i když řídce) již před rokem 1200 převážně slovanským obyvatelstvem, které bylo usazeno v povodí řeky Stropnice, v okolí dnešní osady Žár a obce Horní Stropnice. Žár je v historických pramenech poprvé zmiňován již k roku 1186, kdy byl zdejší dvůr věnován klášteru v rakouském Zwettlu. Kolem roku 1270 ho koupili Vítkovci a v roce 1359 prodal Vilém z Landštejna žárský dvůr spolu s novohradským panstvím Rožmberkům. Od posledního rožmberského vladaře Petra Voka získali sídlo roku 1610 Hockové ze Zweibrucku, ale o osm let později se Žár vrátil k panství Nové Hrady, pod něž patřil až do zániku feudálního zřízení v polovině 19. století. Potom připadl jako osada obce Žumberka k novohradskému okresu a teprve na sklonku 19. století se stal samostatnou obcí. Novodobá historie obce se datuje rokem 1990, kdy se dne 24.9.1990 sídlo osamostatnilo od Nových Hradů (Hokr, 2003; http://www.sdruzeniruze.cz/zar.asp).

V roce 1869 žilo v Žáru 272 obyvatel. V následujícím sčítání počet ještě nepatrně stoupl a dosáhl historického maxima. V dalších třiceti letech počet poměrně rychle klesl. K roku 1921 obyvatel přibylo, ale v dalších letech opět obyvatel ubývalo.

Pokles se zastavil v roce 1961 na hodnotu 58,1 % oproti roku 1869. V roce 1970 obyvatel rychle přibylo, ale poté nastal k roku 1980 opět pokles. Od roku 1980 počet obyvatel roste. V roce 2001 zde žilo stejně obyvatel jako v roce 1869.

rok sčítání	1869	1880	1890	1900	1910	1921	1930	1950	1961	1970	1980	1991	2001
počet obyvatel	272	298	291	234	200	229	209	159	158	201	173	242	271

(Kubeš, Šulová, 2004)

Podle údajů ČSÚ ze SLDB 2001 měla celá obec Žár (k.ú. Božejov u Nových Hradů, Žár u Nových Hradů, Žumberk u Nových Hradů) 336 obyvatel, z toho 53,3 % tvořili muži a 46,7 % ženy. Z celkového počtu obyvatel obce tvořila věková skupina 0 – 14 let 21,1 %, 15 – 59 let 67,6 % a věková skupina 60 let a více 11,3 %. Pokud jde o národnostní složení, 94 % obyvatel obce mělo českou národnost, 4,5 % slovenskou, německou 0,6 %, ostatní národnosti pak tvořily 0,8 %. Věřících obyvatel v obci bylo 35,4 % (z toho římskokatolické vyznání 95,8 % věřících obyvatel), bez vyznání bylo 55,7 % obyvatel a u 8,9 % obyvatel náboženské vyznání nebylo zjištěno. Z celkového počtu obyvatel 15-ti letých a starších mělo vysokoškolské vzdělání 2,3 % obyvatel, vyšší odborné 0,8 % obyvatel, úplné střední s maturitou 8,3 % obyvatel, střední odborné bez maturity 48,7 % obyvatel, základní včetně neukončeného vzdělání 38,5 % obyvatel, bez vzdělání bylo 1,1 % obyvatel a u 0,3 % obyvatel nebylo vzdělání zjištěno.

Charakteristika hospodářství sídla

Dle Kolektiv (1931) se v sídle v roce 1930 vyskytoval bednář, 2 hostince, obchod se smíšeným zbožím, kovář a trafika.

Podle údajů ČSÚ ze SLDB 2001 za celou obec je v zemědělství zaměstnáno 29,1 %, v průmyslu a stavebnictví 40,6 %, ve službách 16,5 % (ostatní a nezjištěno 11,3 %) ekonomicky aktivního obyvatelstva. Nezaměstnanost pak činila 7 %. Mimo obec vyjíždělo do zaměstnání 46,2 % ekonomicky aktivních obyvatel obce, z celkového počtu žáků v obci jich 94,4 % vyjíždělo denně mimo obec.

Žár je typické vesnické sídlo, kde hlavním **zemědělským** subjektem je společnost „SOHORS s r.o." se sídlem v Žáře, firma však už v současné době nevyužívá všechny budovy v areálu a některé jsou již značně zchátralé. Dále je v katastru sídla areál firmy „ASB GRUNLAND", která zde vyrábí rašelinové zahradnické substráty.

Z **dopravního hlediska** se Žár nachází na silnici druhé třídy číslo 156 spojující Trhové Sviny s Novými Hrady. Dále z obce vycházejí tři silnice třetí třídy směr

Žumberk, Božejov a Buková. **Obslužnost autobusovou dopravou** je na dobré úrovni, ve směru do Trhových Svin jede ve všední den osmnáct přímých spojů (cca 10 až 15 minut), ve směru do Nových Hradů patnáct spojů. Všechny přímé spoje zajišťuje ČSAD JIHOTRANS a.s., České Budějovice.

Z místní **infrastruktury** je na kanalizaci, která je napojena na čističku odpadních vod, v obci napojeno 32,2 % domů, 96,7 % domů je napojeno na veřejný vodovod. Plyn je zaveden do 22,6 % domů, 53,2 % domů je napojeno na ústřední topení. Počet domů je v celé obci 62, pro srovnání bytů je 159 (dle SLDB 2001).

Ze **služeb** v Žáru najdeme jednu prodejnu potravin „Smíšené zboží Panda – Lavičková Ivana". Stravovacími zařízeními jsou zde „Restaurace VIKY", „Restaurace Premiera". Ze **školských zařízení** v sídle najdeme pouze mateřskou školu. Ze **zdravotnických zařízení** je zde detašované pracoviště samostatné ordinace praktického lékaře pro dospělé a detašované pracoviště samostatné ordinace praktického lékaře pro děti a dorost. **Z kulturních a sportovních zařízení** je zde obecní knihovna, kulturní sál, muzeum a hřiště na kopanou. Z **ostatních služeb** zde působí firma „Zámečnictví Foltin a Šolle". Z **organizací** v sídle působí Sbor dobrovolných hasičů Žár.

Žár je zastávkou naučné cyklotrasy „Pamětí Novohradska", dále sídlem prochází naučná cyklotrasa „Pamětí Slepičích hor" a cyklostezka číslo 1046. Pro pěší žlutá turistická cesta.

Členství ve sdruženích, mezinárodní spolupráce, možnosti rozvoje sídla

Žár je členem Sdružení Růže. Do budoucna obec plánuje spoluúčast na opravě kostela. Co se týče obyvatel, mohl by počet v Žáru pozvolna růst, hlavně díky dobré dosažitelnosti z Trhových Svin. V letním období by se mohl rozvíjet cestovní ruch, hlavně cykloturistika. Ke zviditelnění sídla by se dalo také využít, poměrně navštěvovaného, několikadenní výlovu Žárského rybníka.

Kontakty

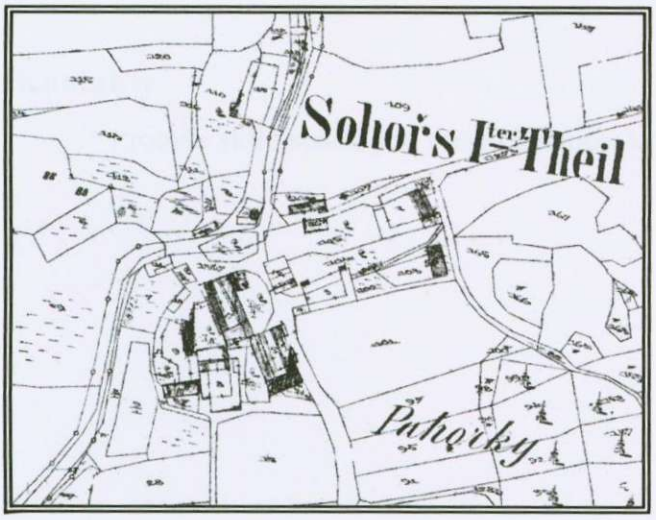
V současnosti je starostou obce pan Miloš Pecháček. Obecní úřad sídlí na adrese – Žár č.p. 30, 373 33 Žár, telefon: 386 362 152, e-mail: obeczar@quick.cz. Základní informace o obci najdeme na adrese http://www.sdruzeniruze.cz/zar.asp, informace jsou spíše o historii a o sídlech, která pod Žár spadají, aktuální informace o dění v obci zde nejsou.

ŽĎÁR

Žďár se nachází asi 1,5 km severně od Kaplice v nadmořské výšce 570 m. Sídlo leží ve Stradovské kotlině, protéká zde bezejmenný potok, na kterém byl postaven rybník Felix (západně od sídla). Územně správní příslušnost – Jihočeský kraj, okres Český Krumlov, ORP Kaplice, obec Kaplice, k.ú. Žďár u Kaplice.

Historie sídla a vývoj počtu obyvatel

Od roku 1850 byl Žďár pod názvem Sohoř obcí v soudním okrese Kaplice. Od roku 1880 bylo sídlo nadále samostatnou obcí, ale už pod názvem Žďár. V letech 1961 až 1970 se sídlo stalo osadou obce Raveň v okrese Český Krumlov. Od roku 1970 byl Žďár osadou (částí) obce Kaplice v okrese Český Krumlov (Kolektiv, 1978).

Počet obyvatel byl ke konci 19. století ve Žďáru oproti současnosti vysoký. Nejvíce obyvatel zde žilo v roce 1880. V dalších letech počet klesal. Před druhou světovou válkou obyvatel přibylo, počínaje prvním sčítáním po válce obyvatel až do roku 1980 plynule ubývalo. V roce 1991 se počet přechodně zvýšil a k roku 2001 opět klesl na hodnotu 32,2 % obyvatel oproti roku 1869.

rok sčítání	1869	1880	1890	1900	1910	1921	1930	1950	1961	1970	1980	1991	2001
počet obyvatel	121	126	107	88	74	86	94	73	51	38	31	43	39

(Kubeš, Šulová, 2004)

Charakteristika hospodářství sídla

Žádná získaná literatura se nezmiňuje o hospodářské činnosti v sídle, avšak vzhledem k jeho počtu obyvatel není vyloučeno, že v něm, hlavně před druhou světovou válkou, mohl nějaký hospodářský subjekt (živnost) fungovat. V současné době se zde

žádný **hospodářský subjekt** nevyskytuje. Z **dopravního hlediska** Žďárem prochází silnice třetí třídy vedoucí z Kaplice do Pořešína. **Obslužnost autobusovou dopravou** je dobrá, ve směru do Kaplice jede ve všední den osm přímých spojů (cca 13 minut). Všechny přímé spoje zajišťuje ČSAD AUTOBUSY České Budějovice a.s., Kaplice. Z organizací v sídle působí Sbor dobrovolných hasičů Žďár. Sídlem prochází cyklostezka číslo 1198.

Členství ve sdruženích, mezinárodní spolupráce, možnosti rozvoje sídla

Členství ve sdruženích a mezinárodní spolupráce viz město Kaplice. Do budoucna se sídlo bude spíše zaměřovat na rekreaci (druhé bydlení). Stavení jsou rozmístěna v okolí malé návsi, všechny budovy jsou v poměrně dobrém stavu. Nedaleko Žďáru se nahází chatová osada.

Kontakty

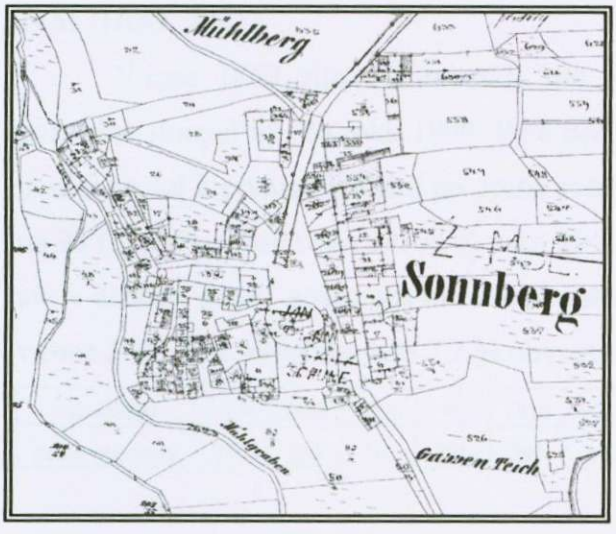
Protože sídlo spadá pod město Kaplice, kontakty jsou uvedeny u sídla Kaplice.

ŽUMBERK

Žumberk se nachází asi 5,5 km jihovýchodně od Trhových Svin v nadmořské výšce 530 m. Leží v mírně zvlněné krajině Rychnovské pahorkatiny. Sídlem protéká Svinenský potok a v okolí se nachází několik menších rybníků. Územně správní příslušnost – Jihočeský kraj, okres České Budějovice, ORP Trhové Sviny, obec Žár, k.ú. Žumberk u Nových Hradů.

Historie sídla a vývoj počtu obyvatel

Žumberk vznikl patrně ve 13. stolení při kolonizaci Novohradska, poprvé je doložen již roku 1278. Tehdy Jindřich z Rožmberka potvrdil držení Žumberka vyšebrodskému klášteru, který jej vlastnil patrně až do husitských válek. Část sídla ale byla zároveň drobným samostatným statkem, na němž seděli vladykové ze Žumberka ve službách Rožmberků (vymřeli okolo roku 1409). V 16. století se majetkový vývoj sídla, stále rozděleného na díly, poněkud zkomplikoval. Jeden díl drželi bratři Stach a Jiřík z Rajbolce, část snad byla v majetku Rožmberků. Roku 1544 se zde připomíná Volf Pouzar z Michnic, jehož syn odkázal roku 1600 Žumberk Častolarovi Dlouhoveskému z Dlouhé Vsi a na Chlumu. Roku 1602 koupil sídlo s tvrzí, vorem a pivovarem Petr Vok z Rožmberka. Ten záhy nato Žumberk prodal (resp. daroval) svému sekretáři Theobaldu Hockovi ze Zweibrucku a jeho strýci Janovi. Nevyřešené majetkové poměr po smrti Petra Voka se staly předmětem soudních pří mezi Theobaldem a Janem Hocky. Žumberk jim byl nakonec roku 1617 zabaven. Roku 1618 byl Žumberk připojen k Novým Hradům, které jako konfiskát získal roku 1620 Karel Bonaventura Buquoy. K roku 1654 bylo v sídle celkem 9 usedlostí, z toho 8 selských. K novohradskému panství v rukou hraběcí rodiny Buquoyů pak Žumberk patřil až do konce feudalismu (Pešta, 2004).

Vlastní tvrz je gotického původu a pochází z konce 15. století. O sto let později byla renesančně přestavena způsobem blízkým italské venkovské hradní architektuře. Tvrz tvoří čtyři křídla jednopatrové budovy s uzavřeným obestaveným nádvořím. V 19. století objekt silně chátral až se z něho postupně stala téměř ruina. (např. roku 1817 byla vstupní věž a přilehlé hradby zbourány). V sedmdesátých letech 20. století byl objekt renovován a obnoveno zachovalé opevnění. Byla zde zpřístupněna jednak historická expozice (dějiny objektu, obce a okolí), jednak specializovaná expozice „Jihočeský lidový nábytek". Farní kostel Stětí sv. Jany Křtitele je uváděn již v roce 1332. Je postaven na návsi a již svým zevnějškem je velmi zajímavý, neboť byl stavěn podle vzoru pražské Betlémské kaple. Masivní čtyřhranná věž jen převyšuje nízkou jehlancovou střechu lodě kostela. V letech 1370 – 1412 byl zaklenut presbytář, který však byl v roce 1423 zničen husity, ostatně jako celý kostel. Znovu byl obnoven v roce 1455 (Hokr, 2003).

V roce 1869 žilo v Žumberku 290 obyvatel, v dalších letech počet obyvatel pozvolna stoupal až do roku 1900. Poté počet do roku 1930 pozvolna klesal. Výrazný pokles nastal k prvnímu sčítání po druhé světové válce, v roce 1950 počet obyvatel kles na 98 (37,1 % oproti roku 1930). K roku 1961 byl zaznamenán přechodný vzrůst počtu, ale v dalších letech počet obyvatel opět začal klesat. Pokles se zastavil až při sčítání v roce 2001, kdy sídlo obývalo 7,2 % obyvatel oproti roku 1869.

rok sčítání	1869	1880	1890	1900	1910	1921	1930	1950	1961	1970	1980	1991	2001
počet obyvatel	290	309	311	320	295	270	264	98	133	68	35	21	21

(Kubeš, Šulová, 2004)

Charakteristika hospodářství sídla

Dle Kolektiv (1931) se v Žumberku v roce 1930 uvádělo „Elekrárenské družstvo v Žumberku", řezník, 2 hostince, obchod se smíšeným zbožím, konsumní společnost, krejčí, švadlena, obuvník, „Spořitelna a záložna pro Žumberk a okolí", 2 trafiky a truhlář. Na **zemědělských** polích v okolí Žumberku hospodaří firma „SOHORS Žár". Ze **služeb** je v Žumberku „Restaurace na Faře" a možnost ubytování v „Pension Marie", který je v těsné blízkosti tvrze. Z **dopravního hlediska** do Žumberku vede silnice třetí třídy ze Žáru, která v sídle končí. **Obslužnost autobusovou dopravou** není na dobré úrovni, do Žáru jedou ve všední den dva spoje. Ze Žumberku do Trhových Svinů trvá cesta s přestupem cca 45 minut.

V sídle je spousta **památek,** největší je již zmiňovaná tvrz. Dnes objekt tvrze spravuje Jihočeské muzeum v Českých Budějovicích a návštěvníci si jej mohou prohlédnout od dubna do října. Současná instalace (Muzeum lidového nábytku) má podobu z roku 1980. Žumberk je zastávkou naučné cyklotrasy „Pamětí Novohradska", prochází jím naučná cyklotrasa „Pamětí Slepičích hor", dále zde vede cyklostezka číslo 1046 a 1128. Pro pěší zde prochází modrá a žlutá turistická cesta.

Členství ve sdruženích, mezinárodní spolupráce, možnosti rozvoje sídla

Členství ve sdruženích a mezinárodní spolupráce viz Žár. Sílo bude nadále významným centrem turistického ruchu v řešeném území. K zlepšení služeb pro turisty by bylo zapotřebí zvýšit ubytovací kapacity (alespoň ještě jeden penzion).

Kontakty

Protože sídlo spadá pod obec Žár, kontakty jsou uvedeny u sídla Žár.

6. ZÁVĚR

V řešeném území, v regionu Novohradského podhůří (podhorská sídla), je 54 katastrálních územích, která zasahují do geomorfologických celků Novohradské podhůří, Šumavského podhůří a Třeboňské pánve. V práci jsem se zabýval podrobnou charakteristikou 104 geografických sídel (názvy sídel a vymezení jejich území, resp. jednotlivých částí, jsem převzal z realizovaného předchozího výzkumu Šulová, 2005).

Nejprve jsem shromáždil dostupnou a potřebnou historickou, geografickou, vlastivědnou i přírodovědnou literaturu, statistické, kartografické i archivované materiály. Tuto práci jsem měl poněkud zjednodušenou tím, že jsem se mohl inspirovat literaturou od kolegy Lukáše Kosičky. Je ale samozřejmé, že jsem musel dohledat literaturu, která se týkala řešeného území. Tyto materiály jsem poté prostudoval a následně jsem začal tvořit vlastní stěžejní část diplomové práce, která spočívala v sestavení lexikonu (encyklopedie) řešených sídel. Podoba tohoto lexikonu a metodické problémy jeho tvorby, stejně jako problematika zisku dat, je popsána v metodické části této diplomové práce. Součástí diplomové práce je i úvodní geografická charakteristika řešeného území. Fyzicko-geografickou charakteristiku jsem zpracoval nejprve (před tvorbou lexikonu), naopak sociálně-geografickou charakteristiku jsem zpracovával až na úplný závěr práce. Hlavním důvodem bylo, že tato charakteristika převážně vychází až z informací zpracovaných v lexikonu. Diplomová práce je doplněna přílohami, mapami vztahujícími se k charakteristice řešeného území a samozřejmě fotografiemi, které přibližují řešená sídla i jejich okolí a tím snad i celkový ráz řešeného území.

Hlavní (a v podstatě jediný) cíl své diplomové práce, který byl vypracování historicko-vlastivědného textu, strukturovaného do podoby lexikonu (encyklopedie) a popisujícího jednotlivá podhorská geografická sídla, jsem splnil. Myslím si, že práce je přínosem a obohacením sídelní problematiky Novohradského podhůří.

K dalším skutečnostem, např. shrnutí řešeného problému, srovnání sídel mezi sebou, možnostem rozvoje oblasti jako celku vedoucí ke stabilizaci osídlení, srovnání s obdobnými územími, které si kladu v úvodu práce za úkol, se pokusím vyjádřit v následujícím textu. Je však problematické provádět závěrečnou syntézu v práci, která nemá charakter základního výzkumu. Navíc ve článcích pracovníků katedry geografie PF JCU, doc. Kubeše a Mgr. Mičkové, kteří řeší problematiku souvislostí vývoje obyvatelstva, osídlení a krajiny v modelovém, přeshraničním, česko-rakouském regionu

„Novohradské hory", či v obhájených a/nebo v rámci tohoto výzkumu vznikajících diplomových pracích, bylo mnoho skutečností a souvisejících jevů podrobně zkoumáno a popsáno.

Co se týká historických a geografických okolností vzniku sídel, první slovanské obyvatelstvo přišlo asi v 6. století a usadilo se v oblasti Doudleb, což je dnes významná historická a národopisná oblast Čech. Nejstarší stálejší sídla začala vznikat kolem 9. století (např. Blansko). Kolem 12. století vznikala sídla v nižších nadmořských výškách a při vodních tocích (Slavče, Žár, Olešnice). Nejvíce sídel vzniklo mezi 13. a 14. stoletím, tato sídla se nacházejí v nižších a středních nadmořských výškách (Mostky, Olbramov, Omlenice, Soběnov). Některá sídla vznikla až koncem 18. století. Jedná se především o sídla v severovýchodní části řešeného území, která vznikla v souvislosti s těžbou rašeliny (Hranice, Hořejší Chalupy).

Některá sídla v řešeném území jsou v současné době bez trvale žijících obyvatel a nebo jsou úplně zaniklá (Benčice, Velenov, Hodonice). Většina sídel byla po konci druhé světové války postižena nuceným odsunem německého obyvatelstva. V některých sídlech klesl počet obyvatel dokonce o více jak 2/3 (Ličov, Velenov).

V sídlech, která se nachází v blízkosti Kaplice a Trhových Svin v současné době začíná počet obyvatel stoupat (Omlenička, Raveň, Rejta). Je to hlavně zapříčiněno stavbou nových rodinných domů. V dalších sídlech se do budoucna plánuje příprava parcel pro rodinné domky (Rychnov nad Malší, Besednice, Olešnice). Naopak v některých sídel počet obyvatel neustále klesá a v budoucnu budou zřejmě bez trvale žijících obyvatel (Pusté Skaliny, Pšenice, Obora, Keblany), tato sídla budou využívána jenom k rekreaci.

Vzhledem k tomu, že se zde nenachází a nikdy ani nenacházely velké průmyslové podniky, je zde životní prostředí v dobrém stavu. Co se týče cestovního ruchu, je území spíše využíváno (do budoucna i nadále bude) nenáročnou klientelou z ČR. Lidé si zde mohou pronajmout velké množství chat, v posledních letech narostl i počet pensionů. Území je především atraktivní pro cykloturisty, kteří zde najdou krásné terény jak v rovinaté části řešeného území tak i poměrně náročné terény v oblasti Slepičích hor.

7. SEZNAM LITERATURY A POUŽITÝCH ZDROJŮ

Publikace:

1. **Albrecht, J. a kol., 2003.** Českobudějovicko. In: Mackovčin, P., Sedláček, M. (eds): „Chráněná území ČR, svazek VIII", Agentura ochrany přírody a krajiny ČR a EkoCentrum Brno, Praha, 807 s.
2. **Anděl, J., 2000.** K vývoji sídelní struktury východního Krušnohoří. Geografie – Sborník ČGS, 105 (1): 86-89.
3. **Anděl, J., 2002.** Vývoj sídlení struktury a obyvatelstva pohraničních okresů Ústeckého kraje. Geografie - Sborník ČGS, 107 (3): 243-259.
4. **Anděl, J., Suchevič, S., 2002.** Zaniklá sídla pohraničních okresů Ústeckého kraje. In: Balej, M., Jeřábek, M. (eds.): „Pohraničí, přeshraniční spolupráce a euroregiony". Sborník z XX. sjezdu ČGS, Univerzita J. E. Purkyně v Ústí nad Labem, s. 48-61.
5. **Anděra, M., Zavřel, P., 2003.** Šumava – příroda, historie, život. Nakladatelství Miloš Uhlíř-Baset, Praha, 800 s.
6. **Balatka, B., 1995.** Podrobné geomorfologické členění reliéfu České republiky. Základní mapa v měřítku 1:100 000, č.32-2, č. 32-4, č. 33-1, č. 33-3. Univerzita Karlova v Praze, Přírodovědecká fakulta, katedra fyzické geografie a geoekologie.
7. **Bičanová, L., Kučerová, L., 2005.** Naučná stezka Červené blato. Novohradská občanská společnost, Nové Hrady, 32 s.
8. **Borovský, F. A., 2002.** Řivnáčův průvodce po Šumavě. Nakladatelství Baset, Praha, 173 s.
9. **Broukal, T., 2005.** Vývoj osídlení v Novohradských horách 1869 – 2001. Diplomová práce. Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Pedagogická fakulta, katedra geografie, 57 s. + přílohy.
10. **Brůha, J. a kol., 2005.** Územní plán velkého územního celku Novohradské hory – návrh. A+U DESIGN, spol. s r.o., České Budějovice, 49 s.
11. **Brychtová, Š., Fňukal, M., 2002.** Socioekonomická geografie. Geografie obyvatelstva, Geografie sídel. Skripta. Univerzita Pardubice, Fakulta ekonomicko-správní, 127 s.

12. **Culek, M. (ed.), 1995.** Biogeografické členění České republiky. ENIGMA, Praha, 347 s.

13. **Demek, J. (ed.), 1987.** Zeměpisný lexikon ČSR. Hory a nížiny. Academia, Praha, 584 s.

14. **Doberský, J., 1935.** Osídlení severovýchodních Čech. Sborník ČSZ, 18 (1-2): 26-37.

15. **Dostál, J., 1937.** Novohradské hory: Novohradské hory, podhůří Novohradských hor, Třeboňská pánev, Vltavotýnská pahorkatina, Českobudějovická pánev, Prachaticko – Českokrumlovské podhůří, nejvýchodnější cíp Šumavy. Knihkupectví Klubu českých turistů, Praha, 224 s.

16. **Fröhlich, J., 1994.** Renesanční sklárny na Vilémově hoře. Jihočeský sborník historický, 63 (1): 3-9.

17. **Fröhlich, J., 1996.** K lokaci skláren v Novohradských horách. Jihočeský sborník historický, 65 (1): 3-7.

18. **Hampl, M., Gardavský, V., Kühnl, K., 1987.** Regionální struktura a vývoj systému osídlení ČSR. Univerzita Karlova v Praze, Přírodovědecká fakulta, katedra ekonomické a regionální geografie, 255 s.

19. **Havlíček, T., Reinöhlová, E., 1999.** Obyvatelstvo, osídlení a bydlení. In: Jeřábek, M. (ed.): „Geografická analýza pohraničí České republiky". Pracovní sešity. Sociologický ústav akademie věd České republiky, Praha, s. 71-79.

20. **Havlíček, J., 2000**. Populační vývoj v pohraničí jižních Čech a Horního Rakouska po druhé světové válce. Geografie - Sborník ČGS, 105 (1): 77–83.

21. **Häufler, V., 1996.** Changes in the geographical distribution of population in Czechoslovakia. Rozpravy ČSAV, Řada matematických a přírodních věd, 76 (8), 129 s.

22. **Hokr, V., Schneider, B., 2001.** Stezky poznání. Tematicky naučné stezky česko-rakouské příhraniční oblasti jižní Čechy - Waldviertel. Novohradská občanská společnost, Nové Hrady, 117 s.

23. **Hokr, V., Golombek, V., 2003**. Pamětí Novohradska. Novohradská občanská společnost, Nové Hrady, 94 s.

24. **Hokr, V. a kol., 2003a**. Pamětí Slepičích hor. Novohradská občanská společnost, Nové Hrady, 77 s.

25. **Hokr, V. a kol., 2003b**. Pamětí Vitorazska. Novohradská občanská společnost, Nové Hrady, 110 s.

26. **Chábera, S., 1972.** Přehled geologicko-petrografických poměrů. In: Chábera, S. (ed.): „Přírodní poměry Novohradských hor a jejich podhůří". Rozpravy Pedagogické fakulty v Českých Budějovicích, Řada přírodních věd, 10: 51-61.

27. **Chábera, S., 1998.** Fyzický zeměpis jižních Čech. Přehled geologie, geomorfologie, horopisu a vodopisu. Skripta. Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Pedagogická fakulta, katedra geografie, 139 s.

28. **Chromec, B., 1929.** Místopisný slovník Československé republiky. Československý kompas, Praha, 778 s.

29. **Chytil, A., 1929.** Chytilův místopis. Nakladatelství Alois Chytil, Praha, 1488 s.

30. **Ivanička, K., Zelenská, J., Mládek, J., 1966.** Funkcionálne typy vidieckych sídel Slovenska. Acta Geologica et Geographica Universitatis Comenianae, Geographica, 6: 365-369.

31. **Jarolímek, M., 2005.** Naučná stezka Sokolí hnízdo. Novohradská občanská společnost, Nové Hrady, 36 s.

32. **Jarolímková, K., 2005.** Naučná stezka Tereziino údolí. Novohradská občanská společnost, Nové Hrady, 32 s.

33. **Jeřábek M., Dokoupil J. Havlíček, T. a kol., 2004.** České pohraničí – bariéra nebo prostor zprostředkování? Academia, Praha, 296 + přílohy.

34. **Koblasa, P., 1997.** Novohradským jihem. Nakladatelství Jelmo, České Budějovice, 68 s.

35. **Koblasa, P., 2001.** Místopis Novohradských hor. Nakladatelství Jelmo, České Budějovice, 55 s.

36. **Kocourek, J., 2004.** Český atlas. Jižní Čechy. Freytag & Berndt, Praha, 390 s.

37. **Kočárek, E., Kočárek, E. jun., 1992.** Mühl- a Waldviertel, Novohradské hory, Třeboň a okolí. Kletr, Plzeň, 205 s.

38. **Kolektiv, 1872.** Seznam míst v království Českém. Císařské královské místodržitelství České, Praha, 509 s.

39. **Kolektiv, 1893.** Seznam míst v království Českém. Vysoké císařské královské místodržitelství České, Praha, 430 s.

40. **Kolektiv, 1907.** Gemeindelexikon von Böhmen. I. díl., Vídeň, 615 s.

41. **Kolektiv, 1913.** Seznam míst v království Českém. K rozkazu císařského královského místodržitelství. Praha, 882 s.

42. **Kolektiv, 1923.** Statistický lexikon v Republice československé. Díl I. Čechy. Státní úřad statistický, Praha, 586 s.

43. **Kolektiv, 1931a.** Adresář Republiky Československé pro průmysl, živnosti a zemědělství / Adressenbuch der Tchechoslovakischen Republik für Industrie, Gewerbe, Handel und Landwirtschaft. Svazek I., Rudolf Mosse, Praha, 1912 s.

44. **Kolektiv, 1931b.** Adresář Republiky Československé pro průmysl, živnosti a zemědělství / Adressenbuch der Tchechoslovakischen Republik für Industrie, Gewerbe, Handel und Landwirtschaft. Svazek II., Rudolf Mosse, Praha, 1796 s.

45. **Kolektiv, 1934.** Statistický lexikon obcí v Republice československé. Díl I. Čechy. Státní úřad statistický, Orbis, Praha, 613 s.

46. **Kolektiv, 1955.** Statistický lexikon obcí republiky Československé. Státní úřad statistický a ministerstvo vnitra, Praha, 574 s.

47. **Kolektiv, 1966.** Statistický lexikon obcí ze Sčítání 1961. Nakladatelství statistického a evidenčního vydavatelství tiskopisů, Praha, 668 s.

48. **Kolektiv, 1978a.** Retrospektivní lexikon obcí Československé socialistické republiky 1850 – 1970. I. díl, svazek 1, 2. Federální statistický úřad, Praha, 1187 s.

49. **Kolektiv, 1978b.** Abecední přehled obcí a částí obcí v letech 1850-1970. II. díl, svazek 1, 2. Federální statistický úřad, Praha, 907 s.

50. **Kolektiv, 1984.** Statistický lexikon obcí Československé socialistické republiky 1982. I. díl. Federální statistický úřad, Praha, 1101 s.

51. **Kolektiv, 1994.** Statistický lexikon obcí České republiky 1992. Český statistický úřad, Praha, 859 s.

52. **Kolektiv, 1996**. Kdo žije v pohraničí. Česká část česko-německého pohraničí v procesech společenské transformace a evropské integrace. Sociologický ústav Akademie věd České republiky, Výzkumný ústav Ústí nad Labem, 129 s.

53. **Kolektiv, 1999.** Autoatlas Česká republika 1:100 000. Geodézie ČS a Geodézie Brno, 232 s.

54. **Kolektiv, 2004.** Českokrumlovsko, Novohradské hory. Kartografie, Praha, 117 s.

55. **Kolektiv, 2005.** Statistický lexikon obcí České republiky 2005. Ottovo nakladatelství, Praha, 1358s.

56. **Komlosyová, A., Bůžek, V., Svátek, F. a kolektiv, 1995.** Kultury na hranici. Promedia Druck- und Verlagsgesellschaft ve Vídni, „Waldviertel–Akademie", Weidhofen an der Thaya, 350 s.

57. **Korčák, J., 1929.** Vylidňování jižních Čech. Studie demografická. Spolek péče o blaho venkova, Praha, 97 s.

58. **Kosička, L., 2006.** Sídla Novohradských hor (historie a vývoj současných i zaniklých horských sídel). Diplomová práce. Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Pedagogická fakulta, katedra geografie, 230 s.

59. **Kotyška, V., 1895.** Úplný místopisný slovník království Českého. Bursík & Kohout, Praha, 1701 s.

60. **Kovář, D., Koblasa, P., 1998.** Kraj trojí tváře. Borovansko, Trhosvinensko, Novohradsko. Sdružení obcí a Okresní úřad České Budějovice, České Budějovice, 50 s.

61. **Koželuh, M., 2005.** První tři. Novohradská občanská společnost, Nové Hrady, 71 s.

62. **Křivka, J., 1978.** Nové osady vzniklé na území Čech v letech 1654 – 1854. Ústav československých a světových dějin ČSAV, Praha, 396 s.

63. **Kubeš, J. (ed.), 2000.** Problémy stabilizace venkovského osídlení ČR. Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Pedagogická fakulta, katedra geografie, 163 s.

64. **Kubeš, J. (ed.), 2004.** Krajina Novohradských hor. Fyzickogeografické složky krajiny. Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Pedagogická fakulta, katedra geografie, 160 s.

65. **Kubeš, J., Mičková, K., 2006 (v tisku).** Odlišnosti vývoje obyvatelstva a osídlení v česko-rakouském přeshraničním regionu „Novohradské hory" mezi lety 1869 – 2001. Acta Facultatis Studiorum Humanitatis et Naturae Universitatis Prešoviensis – Folia Geographica, Prírodné vedy.

66. **Kuča, K., 1996.** Města a městečka v Čechách, na Moravě a ve Slezsku. Díl 1., Libri, Praha, 874 s.

67. **Kuča, K., 1997.** Města a městečka v Čechách, na Moravě a ve Slezsku. Díl 2., Libri, Praha, 938 s.

68. **Kuča, K., 1998.** Města a městečka v Čechách, na Moravě a ve Slezsku. Díl 3., Libri, Praha, 952 s.

69. **Kuča, K., 2000.** Města a městečka v Čechách, na Moravě a ve Slezsku. Díl 4., Libri, Praha, 941 s.

70. **Kuča, K., 2002.** Města a městečka v Čechách, na Moravě a ve Slezsku. Díl 5., Libri, Praha, 671 s.

71. **Kuča, K., 2004.** Města a městečka v Čechách, na Moravě a ve Slezsku. Díl 6., Libri, Praha, 890 s.

72. **Kučera, J., 1992.** Odsun nebo vyhnání? Sudečtí Němci v Československu v letech 1945-1946. H&H, Praha, 39 s.

73. **Kučera, S., 1972.** Půdní poměry. In: Chábera, S. (ed.): „Přírodní poměry Novohradských hor a jejich podhůří". Rozpravy Pedagogické fakulty v Českých Budějovicích, Řada přírodních věd, 10: 73-77.

74. **Kučerová, L., 2005.** Lesnická naučná stezka Terčino údolí. Novohradská občanská společnost, Nové Hrady, 32 s.

75. **Kulíř, V., Maryška, J., Humhej, J., 1979**. Nové Hrady – 700 let města. Městský národní výbor v Nových Hradech ve spolupráci s Okresním národním výborem v Českých Budějovicích, 70 s.

76. **Kulíř, V., 1987.** Vycházka Trhosvinenskem a Novohradskem. Popis trasy a podklady pro základní informativní výklad. Krajský pedagogický ústav v Českých Budějovicích, 23 s.

77. **Láznička, Z., 1969a.** Příspěvek k funkční klasifikaci obcí (do 5000 obyvatel) Jihomoravského kraje. Sborník ČSSZ, 74 (2): 109-119.

78. **Láznička, Z., 1969b.** Příspěvek k charakteristice sídel přechodného typu. Sborník ČSSZ, 74 (4): 345-359.

79. **Láznička, Z., 1974.** Funkční klasifikace obcí České socialistické republiky (ekonomická struktura obcí ČSR podle pracovních příležitostí). Rozpravy ČSAV, Řada matematických a přírodních věd, 84 (2), 88 s.

80. **Mičková, K., 2001.** Využití země a vegetační kryt v regionu Novohradské hory. Diplomová práce. Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Pedagogická fakulta, katedra geografie, 95 s. + přílohy.

81. **Mičková, K., 2004.** Využívání území (land use) Novohradských hor. In: Kubeš, J. (ed.): „Krajina Novohradských hor. Fyzickogeografické složky krajiny". Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Pedagogická fakulta, katedra geografie, s. 136-147.

82. **Mičková, K., 2006 (v tisku).** Obecná geografie Novohradských hor a podhůří. In: Kolektiv: „Novohradské hory: příroda, historie, život", Nakladatelství Miloš Uhlíř – Baset, Praha.

83. **Mičková, K., Kubeš, J., 2005.** Souvislosti vývoje krajiny a osídlení na česko-rakouském pomezí v Novohradských horách – projekt výzkumu a první výsledky. In: Herber, V. (ed.): „Fyzickogeografický sborník 3. Fyzická geografie – krajinná

ekologie – trvalá udržitelnost.“ Masarykova univerzita v Brně, Přírodovědecká fakulta, s. 55-61.

84. **Mičková, K., Kubeš, J., 2006 (v tisku).** Connections between development of landscape and settlement structures in the Czech Austrian cross-border region the Novohradské Mountains – research project and first results. Acta Facultatis Studiorum Humanitatis et Naturae Universitatis Prešoviensis – Folia Geographica, Prírodné vedy.

85. **Michálek, Z., 2000.** Komplexní fyzickogeografická charakteristika Novohradských hor. Diplomová práce. Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Pedagogická fakulta, katedra geografie, 109 s. + přílohy.

86. **Mikšíček, P. a kol., 2003.** Zmizelé Sudety/Das verschwundene Sudetenland. Nakladatelství Český les, Domažlice, 180 s.

87. **Molcarová, D., 2002.** Vývoj obyvatelstva sídel Jihočeského kraje 1839-2001. Diplomová práce. Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Pedagogická fakulta, katedra geografie, 52 s. + přílohy.

88. **Mörtl, O., Svoboda, M., 1992.** Kaplicko a Novohradsko – historie, krajina, turistické trasy. Dona, České Budějovice, 91 s.

89. **Nekovář, F., 1972a.** Poměry hydrografické. In: Chábera, S. (ed.): „Přírodní poměry Novohradských hor a jejich podhůří“. Rozpravy Pedagogické fakulty v Českých Budějovicích, Řada přírodních věd, 10: 17-34.

90. **Nekovář, F., 1972b.** Poměry podnebné. In: Chábera, S. (ed.): „Přírodní poměry Novohradských hor a jejich podhůří“. Rozpravy Pedagogické fakulty v Českých Budějovicích, Řada přírodních věd, 10: 35-50.

91. **Nováková, B. (ed.), 1991a.** Zeměpisný lexikon ČSR. Obce a sídla ČR. Díl 1., Academia, Praha, 603 s.

92. **Nováková, B. (ed.), 1991b.** Zeměpisný lexikon ČSR. Obce a sídla ČR. Díl 2., Academia, Praha, 622 s.

93. **Novotná, M. (ed.), 2005.** Problémy periferních oblastí. Univerzita Karlova v Praze, Přírodovědecká fakulta, katedra sociální geografie a regionálního rozvoje, 184 s.

94. **Papáček, M. (ed.), 2004.** Biota Novohradských hor: modelové taxony, společenstva a biotopy. Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Pedagogická fakulta, 304 s.

95. **Pašiak, J., 1990.** Sídelný vývoj. Teoreticko-metodologická problematika. Slovenská akadémia vied, Bratislava, 117 s.

96. **Pešek, J., 1986a.** Dosidlování jihočeského pohraničí v letech 1945-47. Jihočeský sborník historický, 55 (1): 133-143.

97. **Pešek, J., 1986b.** Dosidlování jihočeského pohraničí v letech 1954-59. Jihočeský sborník historický, 55 (1): 169-179.

98. **Pešta, J., 2004.** Encyklopedie českých vesnic. Jižní Čechy. Libri, Praha, 1043 s.

99. **Pletzer, K., 1973.** Zaniklé osady na Trhosvinensku a Novohradsku. Jihočeský sborník historický, 42 (4): 177-187.

100. **Polák, V. (ed.), 1983.** Chráněná krajinná oblast Novohradské hory. Návrhová studie. Krajské středisko památkové péče a ochrany přírody v Českých Budějovicích, 119 s.

101. **Poštolka, V., 1993.** Obyvatelstvo a osídlení Doupovských hor – minulost, přítomnost a budoucnost. Geografie - Sborník ČGS, 98 (2): s. 87-101.

102. **Poštolka, V., 2004.** Disappeared and Disappearing Settlements – Environmental and Historical Links. Consequences and Impacts in the Chomutov Region of the North-West Bohemia. Technische Universität Chemnitz, Sozial- und Wirtschaftsgeographie, Kommunal- und regionalwissenschaftliche Arbeiten online (KrAo), 9: 1-18. http://www.tu-chemnitz.de/phil/geographie/publikationen/krao/krao9.pdf

103. **Profous, A., 1947.** Místní jména v Čechách: jejich vznik, původní význam a změny. Díl I., Nakladatelství Československé akademie věd, Praha, 726 s.

104. **Profous, A., 1949**. Místní jména v Čechách: jejich vznik, původní význam a změny. Díl II., Nakladatelství Československé akademie věd, Praha, 705 s.

105. **Profous, A., 1951.** Místní jména v Čechách: jejich vznik, původní význam a změny. Díl III., Nakladatelství Československé akademie věd, Praha, 629 s.

106. **Rypl, J., 2002.** Klimatické poměry Novohradských hor. In: Papáček, M. (ed.): „Biodiverzita a přírodní podmínky Novohradských hor". Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích. Pedagogická fakulta, s. 63-67.

107. **Rypl, J., 2004.** Geomorfologie Novohradských hor a Novohradského podhůří. In: Kubeš, J. (ed.): „Krajina Novohradských hor. Fyzickogeografické složky krajiny". Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Pedagogická fakulta, s. 56-78.

108. **Sedláček, A., 1908.** Místopisný slovník historický království Českého. Bursík & Kohout, Praha, 1043 s.

109. **Short, J. R. a kol., 1994.** Lidská sídla. Nakladatelský dům OP, spol. s r.o., Praha, 256 s.

110. **Svoboda, J., Profous, A., 1957.** Místní jména v Čechách: původní význam a změny. Díl IV., Nakladatelství Československé akademie věd, Praha, 629 s.

111. **Šefrna, L., 2004.** Půdy Novohradských hor. In: Kubeš, J. (ed.): „Krajina Novohradských hor. Fyzickogeografické složky krajiny". Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Pedagogická fakulta, s. 46-55.

112. **Šmilauer, V., 1960.** Osídlení Čech ve světle místních jmen. Nakladatelství Československé akademie věd, Praha, 391 s.

113. **Šmilauer, V., Svoboda, J., Profous, A., 1960.** Místní jména v Čechách: původní význam a změny. Díl V., Nakladatelství Československé akademie věd, Praha, 673 s.

114. **Šulová, R., 2005.** Vývoj počtu obyvatel v sídlech Novohradských hor a Novohradského podhůří. Diplomová práce. Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Pedagogická fakulta, katedra geografie, 58 s. + přílohy.

115. **Tomášek, M., 1995.** Atlas půd České republiky. Český geologický ústav, Praha, 42 s.

116. **Tvarohová, R., 2002.** Vývoj demografických a sídelních struktur v oblasti Lipenské přehrady. Diplomová práce. Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Pedagogická fakulta, katedra geografie, 74 s. + přílohy.

117. **Vaishar, A., Kallabová, E., Trávníček, B., 2004.** Der Strukturwandel der Kleinstädte in Mähren. Zeitschrift des Instituts für Länderkunde e. V., Leipzig, 166-176.

118. **Vlček, L. (ed.), 1984.** Zeměpisný lexikon ČSR. Vodní toky a nádrže. Academia, Praha, 315 s.

119. **Vondráčková, J. (ed.), 198-.** Osidlování okresu po roce 1945 – výběr soutěžních prací kronikářů Českokrumlovska. Okresní vlastivědné muzeum v Českém Krumlově, 28 s.

120. **Votrubec, C., 1980.** Lidská sídla a jejich typy, rozmístění ve světě. Academia, Praha, 393 s.

Elektronické dokumenty:

1. **Kolektiv, 1998-2003.** Průvodce Jižní Čechy, Spolek pro popularizaci jižních Čech, CD-ROM.
2. **Kolektiv, 2003a.** Statistická ročenka pro Jihočeský kraj pro rok 2003. Český statistický úřad, Praha – České Budějovice, CD-ROM.
3. **Kolektiv, 2003b.** Úhrnné hodnoty druhů pozemků po k. ú. a obcích Jihočeského kraje. Zeměměřičský a katastrální inspektorát v Českých Budějovicích, CD-ROM.
4. **Kolektiv, 2003c.** Výsledky ze Sčítání lidu, domů a bytů z roku 2001 za Jihočeský kraj. Český statistický úřad, Praha – České Budějovice, CD-ROM.
5. **Kolektiv, 2003d.** Výsledky ze Sčítání lidu, domů a bytů z roku 2001 za Jihočeský kraj – dojížďka do zaměstnání a škol. Český statistický úřad, Praha – České Budějovice, CD-ROM.

Internetové odkazy:

1. www.besednice.cz
2. www.ceskearchivy.cz
3. www.ckrumlov.cz
4. www.cykloserver.cz
5. www.czso.cz
6. www.ddvoriste.ois.cz
7. www.hradynamalsi.cz
8. www.idos.cz
9. www.isu.cz
10. www.jcl.cz
11. www.jihogen.wz.cz
12. www.jiznicechy.org
13. www.jiznicechy.org
14. www.krajjihocesky.info
15. www.mapy.cz
16. www.mdcr.cz
17. www.mesta-obce.cz
18. www.mestokaplice.cz
19. www.mmr.cz

20. www.netrebice.ois.cz
21. www.novohradsko.cz
22. www.olesnice-obec.cz
23. www.omlenice.ois.cz
24. www.pomalsi.cz
25. www.portal.gov.cz
26. www.sdruzeniruze.cz
27. www.sobenov.cz
28. www.svjan.cz
29. www.tsviny.cz
30. www.turistik.cz
31. www.zanikleobce.cz
32. www.zlatestranky.cz

Mapové podklady:

1. **Kopie map stabilního katastru 1 : 2880**. Zeměměřický a katastrální inspektorát v Českých Budějovicích, oddělení dokumentace, CD-ROM.
2. **Základní vodohospodářské mapy ČR 1 : 50 000**. Mapové listy 32-42 Trhové Sviny, 32-24 Rožmberk nad Vltavou, 33-13 České Velenice, 33-31 Pohoří na Šumavě. Český úřad zeměměřický a katastrální, Praha, 1998.
3. **Základní mapy ČR 1 : 50 000**. Mapové listy: 32-42 Trhové Sviny, 32-24 Rožmberk nad Vltavou, 33-13 České Velenice, 33-31 Pohoří na Šumavě. Český úřad zeměměřický a katastrální, Praha, 2001.
4. **Turistická mapa 1 : 50 000**. Novohradské hory, Kaplice. SHOCart, Praha, 2001.
5. **Turistická mapa 1 : 50 000**. Novohradské hory, KČT a VKÚ Harmanec, Praha, 1998.
6. **Turistická mapa 1 : 50 000**. Třeboňsko a horní Lužnice, KČT a VKÚ Harmanec, Praha, 2001.
7. **Turistická mapa 1 : 50 000**. Vltava pod Vyšším Brodem a Blanský les, KČT a VKÚ Harmanec, Praha, 1998.
8. **Turistická mapa 1 : 50 000**. Českobudějovicko, KČT a VKÚ Harmanec, Praha, 2000.

8. SEZNAM PŘÍLOH

Mapa 1. Vymezení a poloha řešeného území

Mapa 2. Sídla řešeného území

Mapa 3. Geomorfologické členění řešeného území

Mapa 4. Vodní toky a vodní plochy řešeného území

Foto 1. Blansko

Foto 2. Blata

Foto 3. Byňov

Foto 4. Kaplička v Byňově

Foto 5. Dlouhá

Foto 6. Dlouhá

Foto 7. Drochov

Foto 8. Drochov

Foto 9. Hořejší Chalupy

Foto 10. Hrádek

Foto 11. Hranice

Foto 12. Hubenov

Foto 13. Humenice

Foto 14. Chudějov

Foto 15. Janovka

Foto 16. Kaplice

Foto 17. Obora

Foto 18. Omlenička

Foto 19. Petříkov

Foto 20. Pšenice

Foto 21. Rejta

Foto 22. Rozpoutí

Foto 23. Rychnov nad Malší

Foto 24. Střeziměřice

Foto 25. Střítež

Foto 26. Svébohy

Foto 27. Sviníhlavy

Foto 28. Štiptoň

Foto 29. Těšínov

Foto 30. Třebeč

Foto 31. Třebíčko

Foto 32. U Svatého Kamene

Foto 33. U Svatého Kamene

Foto 34. Výheň

Foto 35. Zdíky

Foto 36. Žárský rybník, v pozadí Vysoká, Kraví a Kuní hora

Foto 37. Výlov Žárského rybníka

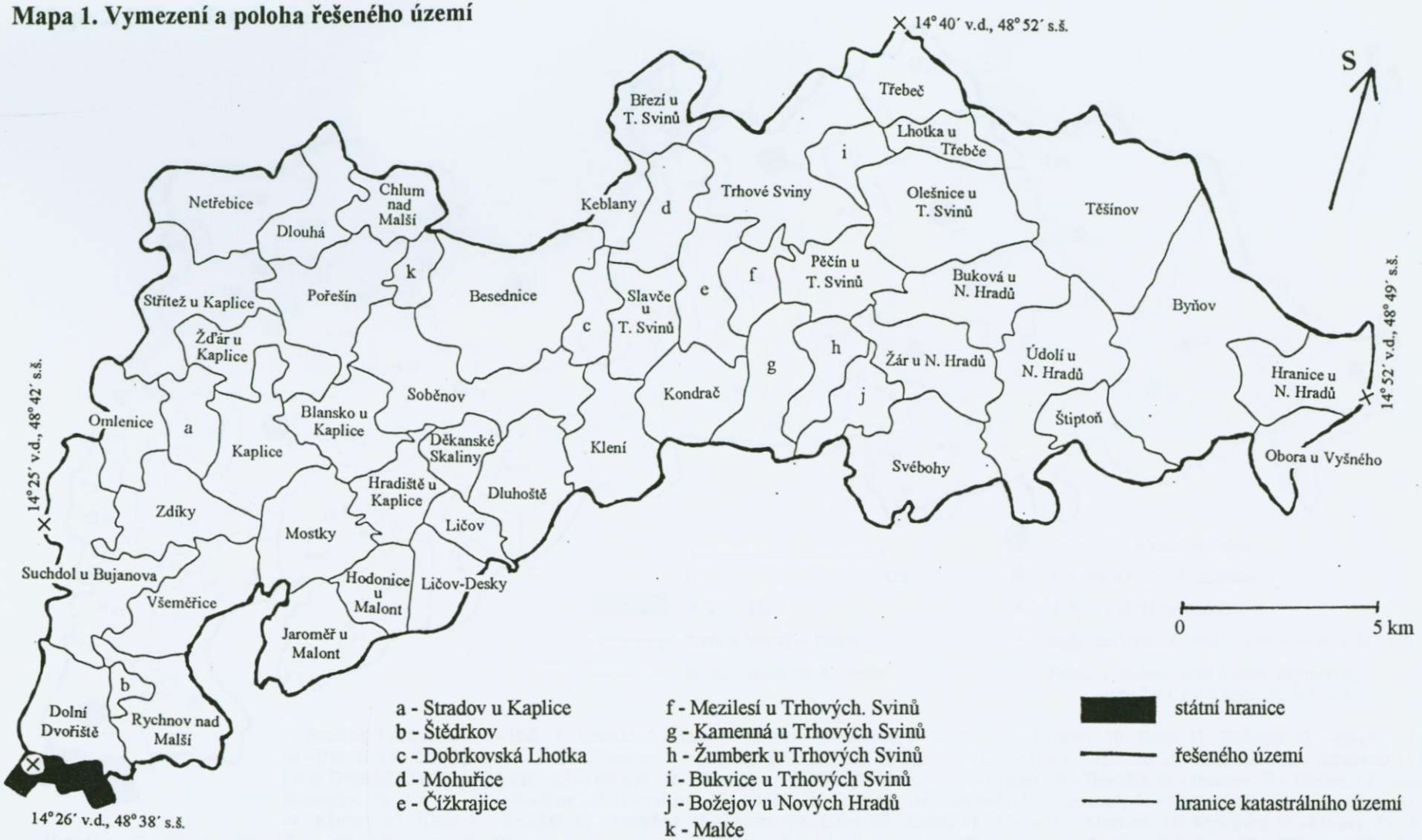
Foto 38. Žumberk

Foto 39. Žumberk

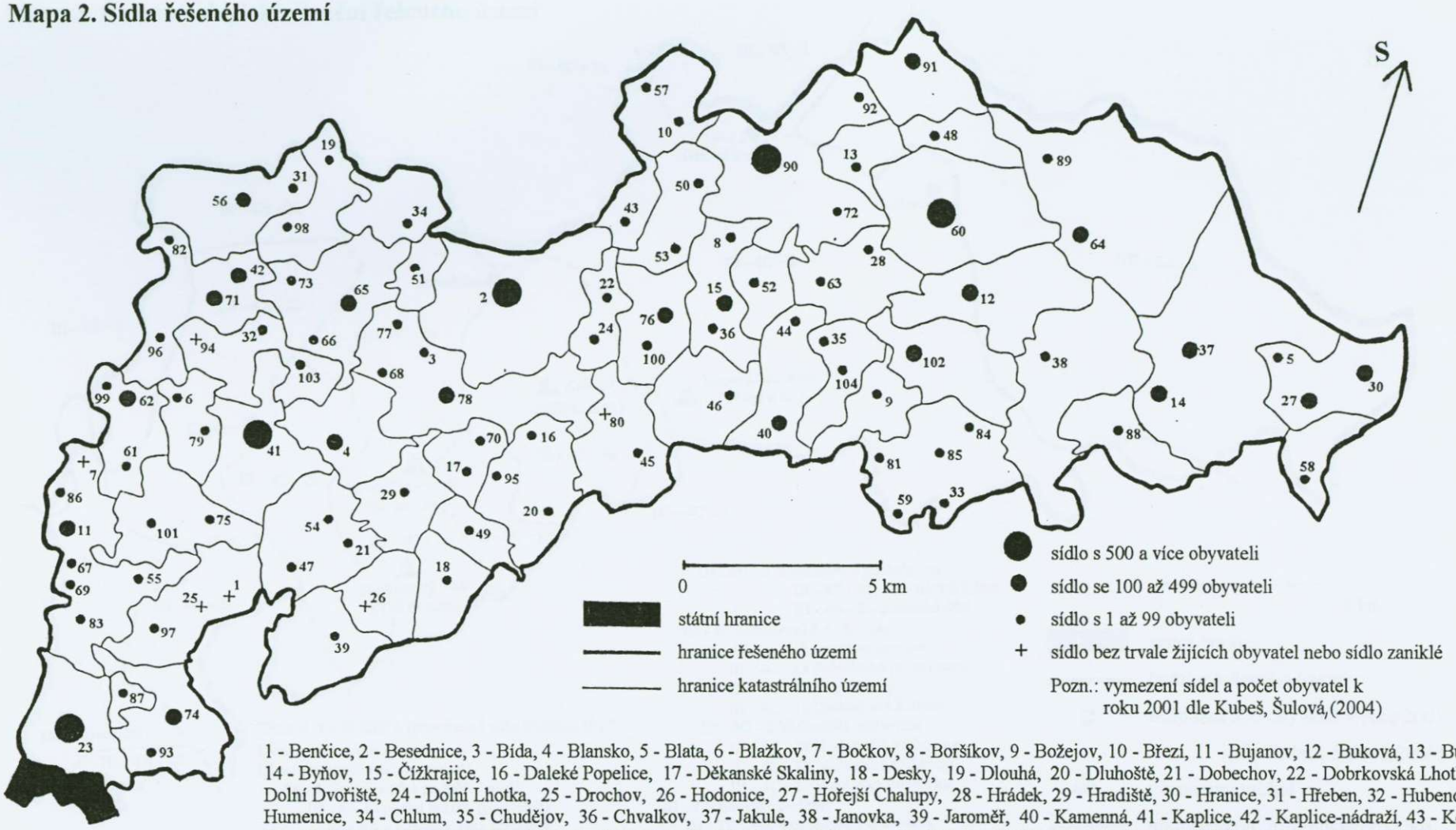
Foto 40. Žumberk

9. PŘÍLOHY

Mapa 1. Vymezení a poloha řešeného území

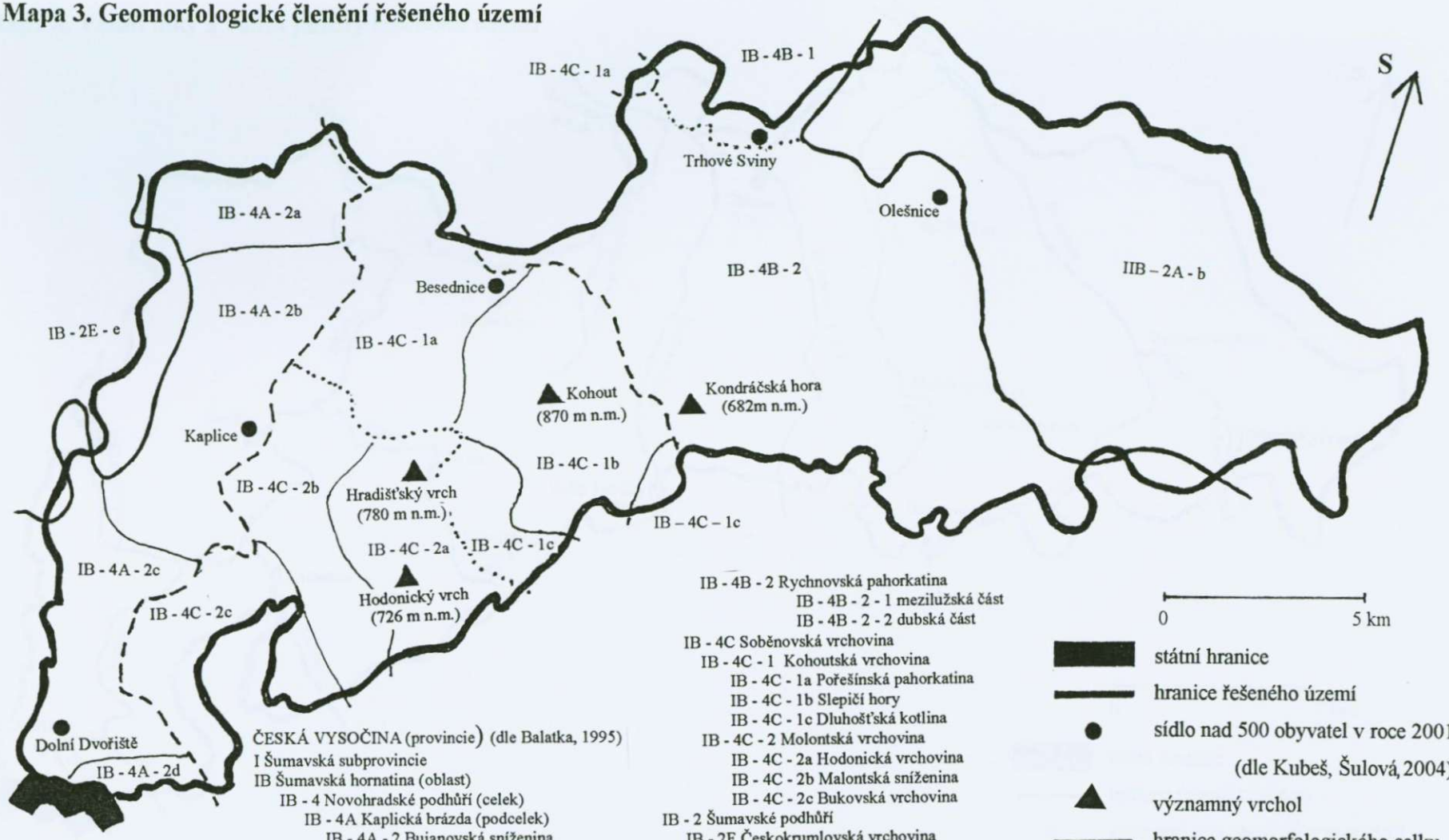

Mapa 2. Sídla řešeného území

1 - Benčice, 2 - Besednice, 3 - Bída, 4 - Blansko, 5 - Blata, 6 - Blažkov, 7 - Bočkov, 8 - Boršíkov, 9 - Božejov, 10 - Březí, 11 - Bujanov, 12 - Buková, 13 - Bukvice, 14 - Byňov, 15 - Čížkrajice, 16 - Daleké Popelice, 17 - Děkanské Skaliny, 18 - Desky, 19 - Dlouhá, 20 - Dluhoště, 21 - Dobechov, 22 - Dobrkovská Lhotka, 23 - Dolní Dvořiště, 24 - Dolní Lhotka, 25 - Drochov, 26 - Hodonice, 27 - Hořejší Chalupy, 28 - Hrádek, 29 - Hradiště, 30 - Hranice, 31 - Hřeben, 32 - Hubenov, 33 - Humenice, 34 - Chlum, 35 - Chudějov, 36 - Chvalkov, 37 - Jakule, 38 - Janovka, 39 - Jaroměř, 40 - Kamenná, 41 - Kaplice, 42 - Kaplice-nádraží, 43 - Keblany, 44 - Klažary, 45 - Klení, 46 - Kondrač, 47 - Květoňov, 48 - Lhotka, 49 - Ličov, 50 - Lniště, 51 - Malče, 52 - Mezilesí, 53 - Mohuřice, 54 - Mostky, 55 - Nažidla, 56 - Netřebice, 57 - Nežetice, 58 - Obora, 59 - Olbramov, 60 - Olešnice, 61 - Omlenice, 62 - Omlenička, 63 - Pěčín, 64 - Petříkov, 65 - Pořešín, 66 - Pořešínec, 67 - Přibyslav, 68 - Přísečno, 69 - Pšenice, 70 - Pusté Skaliny, 71 - Raveň, 72 - Rejta, 73 - Rozpoutí, 74 - Rychnov nad Malší, 75 - Skoronice, 76 - Slavče, 77 - Smrhov, 78 - Soběnov, 79 - Stradov, 80 - Strouha, 81 - Střeziměřice, 82 - Střítež, 83 - Suchdol, 84 - Svaryšov, 85 - Svébohy, 86 - Sviníhlavy, 87 - Štědrkov, 88 - Štiptoň, 89 - Těšínov, 90 - Trhové Sviny, 91 - Třebeč, 92 - Třebíčko u Trhových Svinů, 93 - U Svatého Kamene, 94 - Velenov, 95 - Velké Skaliny, 96 - Velký Chuchelec, 97 - Všeměřice, 98 - Výheň, 99 - Výnězda, 100 - Záluží, 101 - Zdíky, 102 – Žár, 103 - Žďár, 104 – Žumberk

Mapa 3. Geomorfologické členění řešeného území

ČESKÁ VYSOČINA (provincie) (dle Balatka, 1995)
I Šumavská subprovincie
IB Šumavská hornatina (oblast)
IB - 4 Novohradské podhůří (celek)
IB - 4A Kaplická brázda (podcelek)
IB - 4A - 2 Bujanovská sníženina
IB - 4A - 2a Netřebický práh
IB - 4A - 2b Stradovská kotlina
IB - 4A - 2c Dolnodvořišťská sníženina
IB - 4A - 2d Cetvinská kotlina
IB - 4B Stropnická pahorkatina
IB - 4B - 1 Strážkovická pahorkatina
IB - 4B - 2 Rychnovská pahorkatina
IB - 4B - 2 - 1 mezilužská část
IB - 4B - 2 - 2 dubská část
IB - 4C Soběnovská vrchovina
IB - 4C - 1 Kohoutská vrchovina
IB - 4C - 1a Pořešínská pahorkatina
IB - 4C - 1b Slepičí hory
IB - 4C - 1c Dluhošťská kotlina
IB - 4C - 2 Molontská vrchovina
IB - 4C - 2a Hodonická vrchovina
IB - 4C - 2b Malontská sníženina
IB - 4C - 2c Bukovská vrchovina
IB - 2 Šumavské podhůří
IB - 2E Českokrumlovská vrchovina
IB - 2E - e Rožmberská vrchovina
II Českomoravská subprovincie (dle Demek, 1987)
IIB Jihočeské pánve
IIB - 2 Třeboňská pánev
IIB - 2A Lomnická pánev
IIB – 2A - b Českovelenická pánev

Mapa 4. Vodní toky a vodní plochy řešeného území

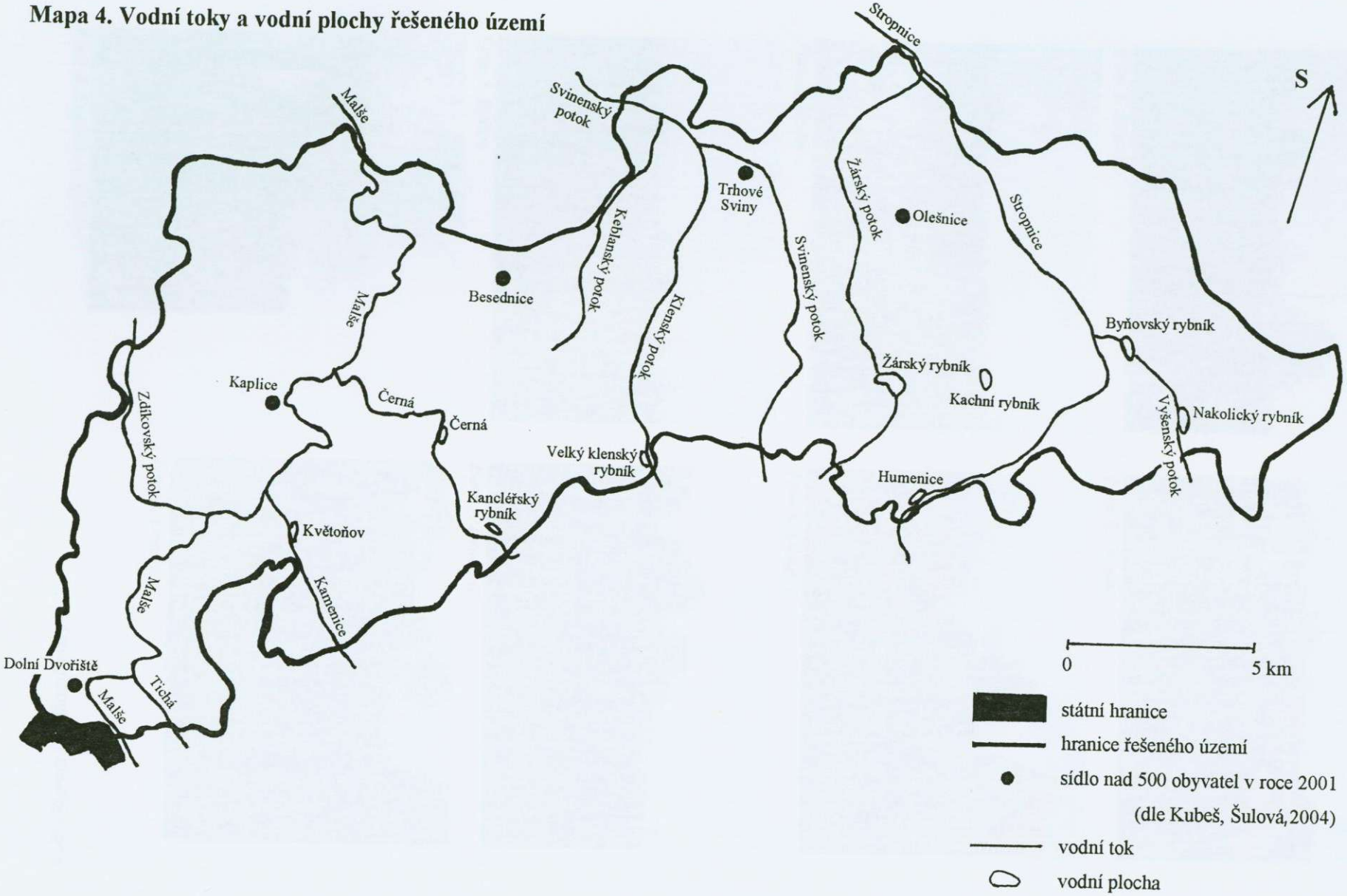

Foto 1. *Blansko*

Foto 2. *Blata*

Foto 3. *Byňov*

Foto 4. *Kaplička v Byňově*

Foto 5. *Dlouhá*

Foto 6. *Dlouhá*

Foto 7. *Drochov*

Foto 8. *Drochov*

Autor fotografií: Ondřej Carva

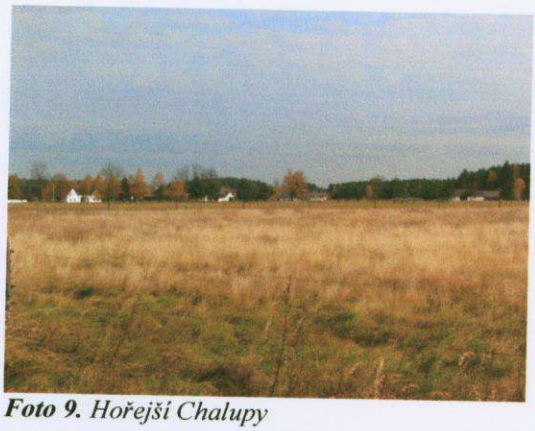

Foto 9. *Hořejší Chalupy*

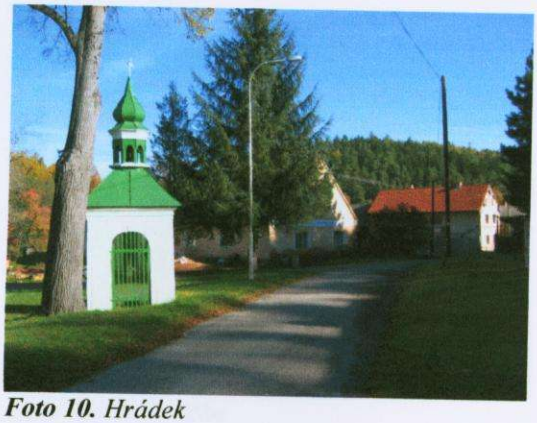

Foto 10. *Hrádek*

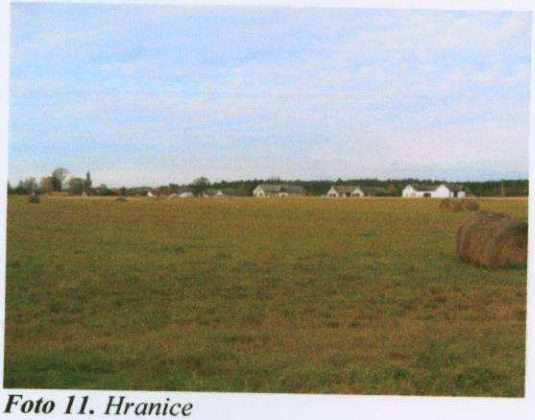

Foto 11. *Hranice*

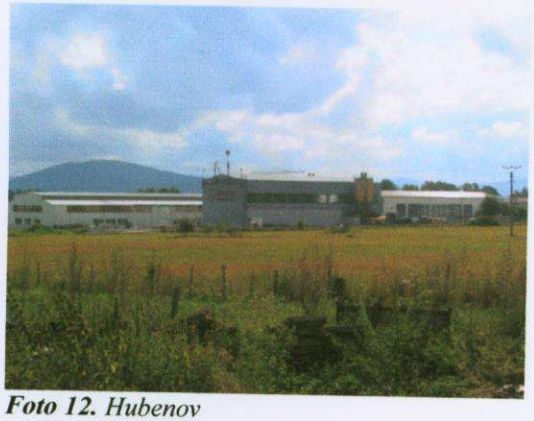

Foto 12. *Hubenov*

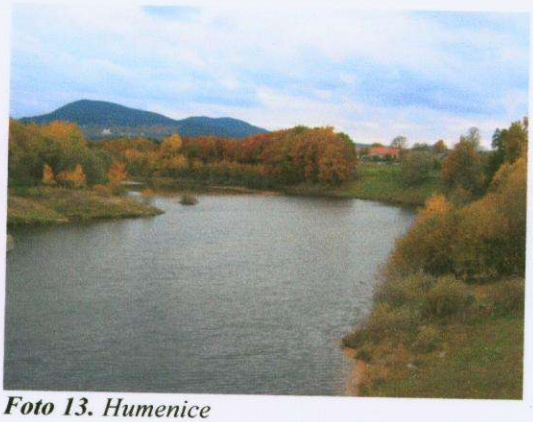

Foto 13. *Humenice*

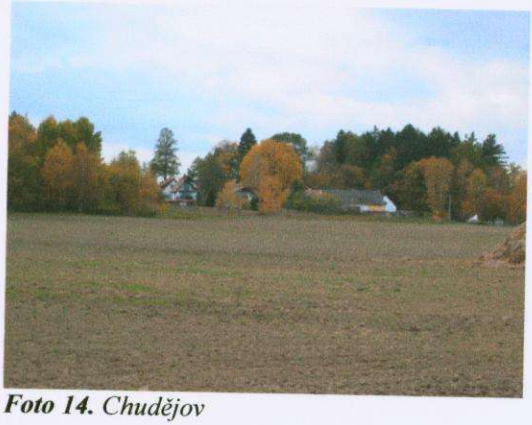

Foto 14. *Chudějov*

Foto 15. *Janovka*

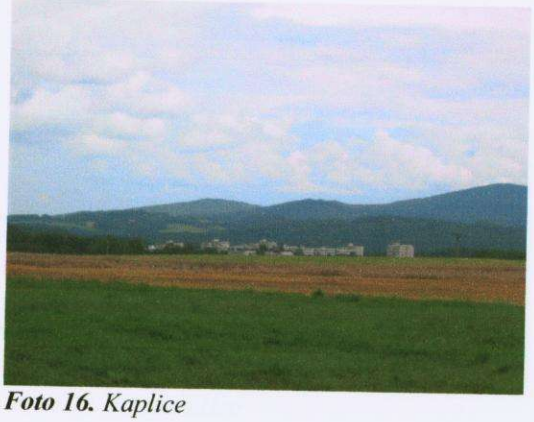

Foto 16. *Kaplice*

Autor fotografií: Ondřej Carva

Foto 17. *Obora*

Foto 21. *Rejta*

Foto 18. *Omlenička*

Foto 22. *Rozpoutí*

Foto 19. *Petříkov*

Foto 23. *Rychnov nad Malší*

Foto 20. *Pšenice*

Foto 24. *Střeziměřice*

Autor fotografií: Ondřej Carva

Foto 25. *Střítež*

Foto 26. *Svébohy*

Foto 27. *Sviníhlavy*

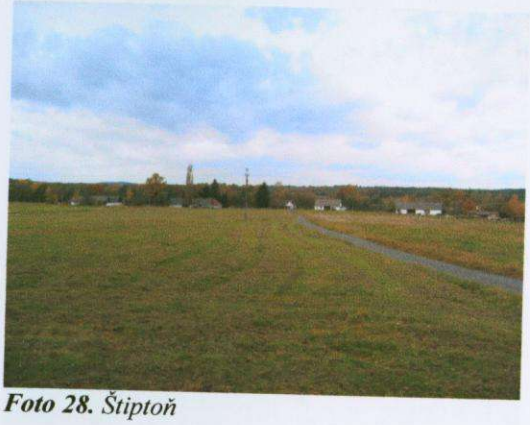

Foto 28. *Štiptoň*

Foto 29. *Těšínov*

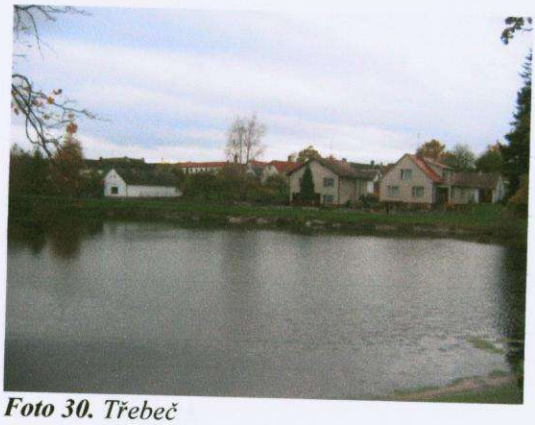

Foto 30. *Třebeč*

Foto 31. *Třebíčko*

Foto 32. *U Svatého Kamene*

Autor fotografií: Ondřej Carva

Foto 33. *U Svatého Kamene*

Foto 34. *Výheň*

Foto 35. *Zdíky*

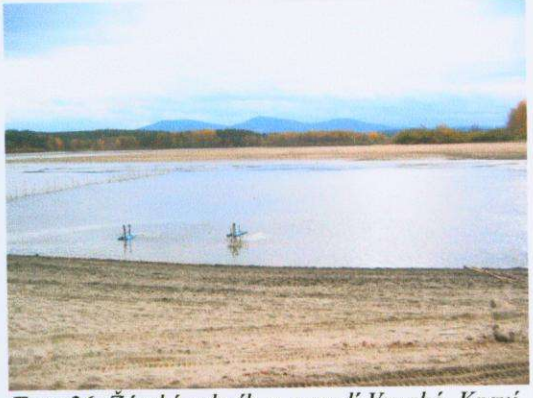

Foto 36. *Žárský rybník, v pozadí Vysoká, Kraví a Kuní hora*

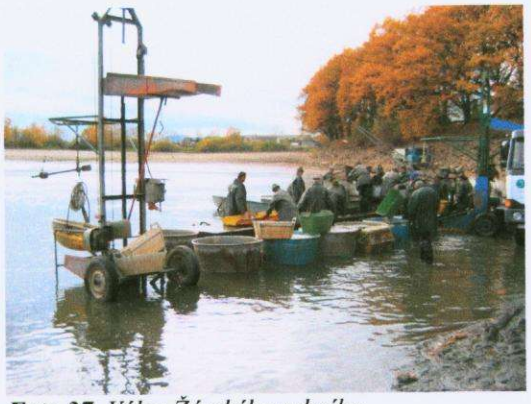

Foto 37. *Výlov Žárského rybníka*

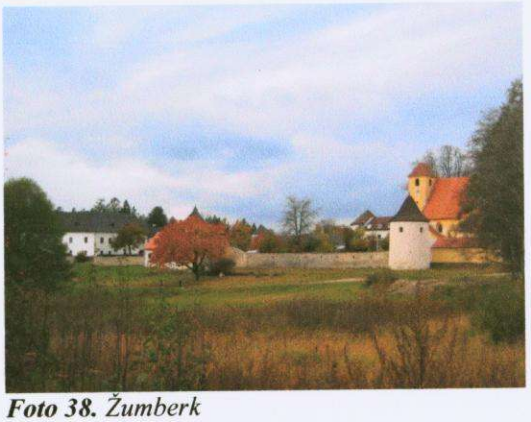

Foto 38. *Žumberk*

Foto 39. *Žumberk*

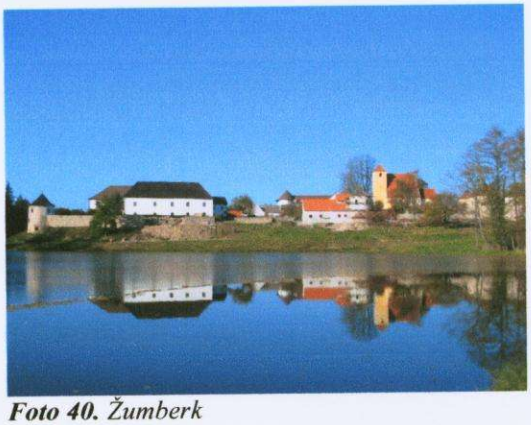

Foto 40. *Žumberk*

Autor fotografií: Ondřej Carva